

ตรีมุข

TRIMUK 1

สัมภาษณ์พิเศษ - ม.ล. พงษ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์
ของฟากจกอยุธยา
รถไฟ - จักรยาน ท่องเที่ยวรูปแบบใหม่
พบ ทอดด์ ท่องดี กับหลากหลายทัศนะ เทศมืองไทย

ไม้สวย

สำหรับบ้านคุณ

บริษัท ท่วมเองสีอุตสาหกรรมไม้ จำกัด

จำหน่าย : ไม้แปรรูป ทั้งสี และปลี

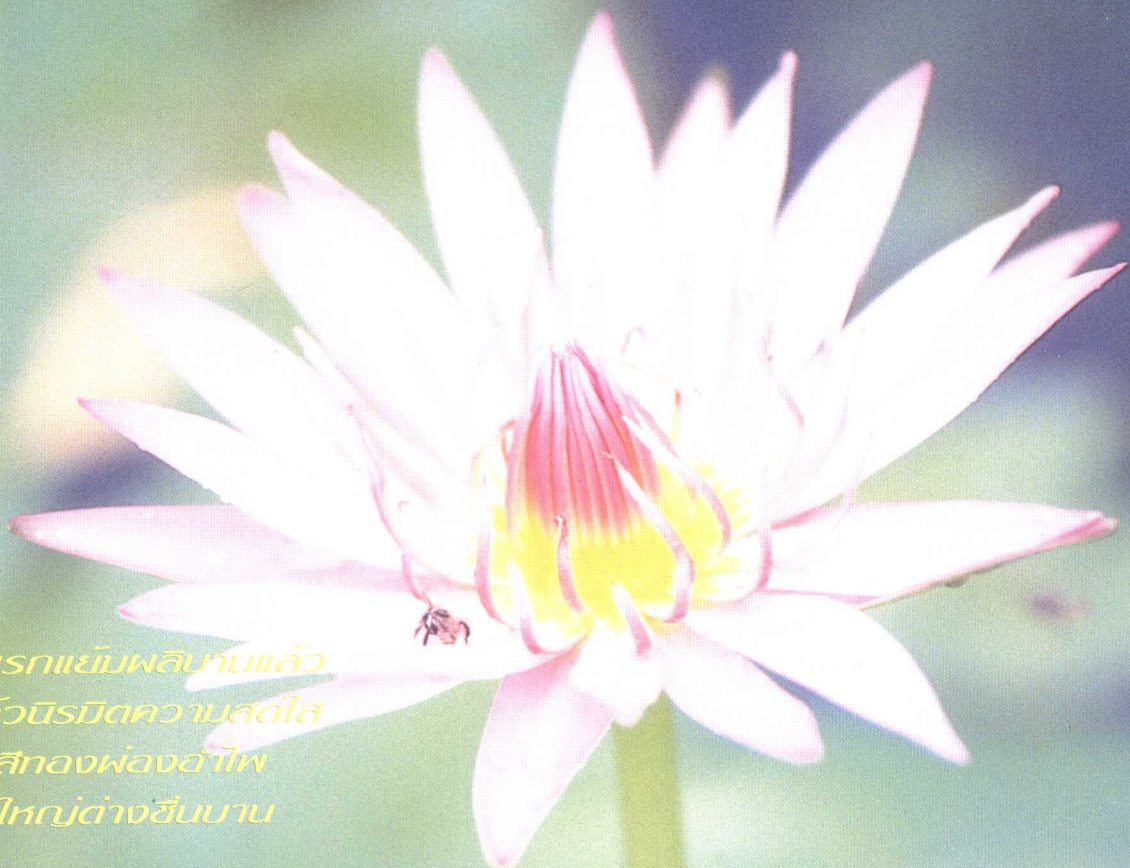
47 ม.3 ต.คลองสวนพรวน อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

โทร. (035) 335470-4 แฟกซ์ (035) 335475

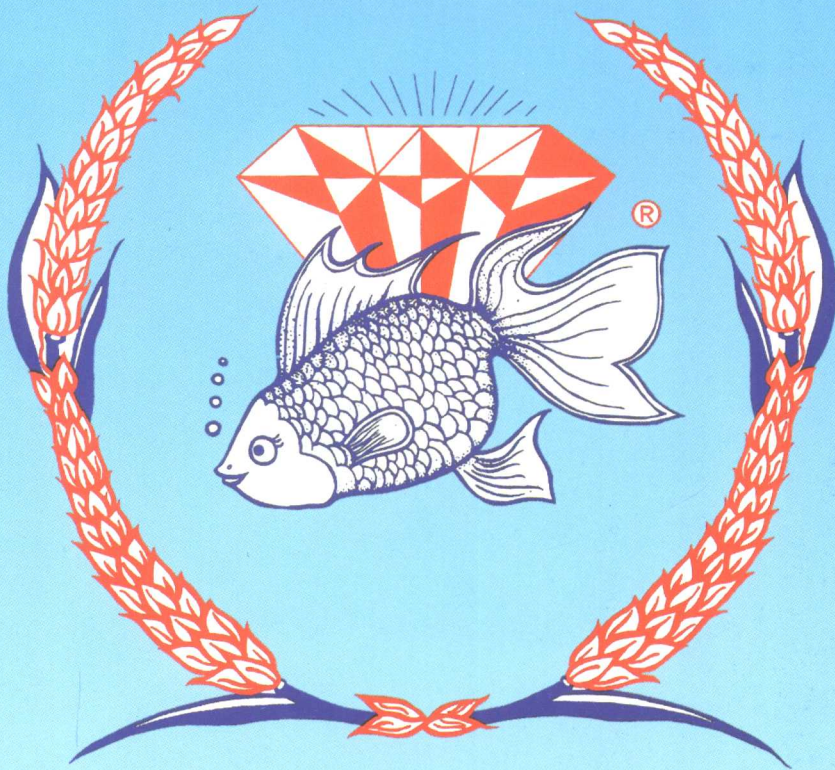
ดำเนินงานโดย นายจตุรงค์ ด้านชัยวิโรจน์ (ประธานกรรมการ)

นายวรพจน์ ด้านชัยวิจิตร (กรรมการผู้จัดการ)

ดอกบัวแรกแย้มผลิบานแล้ว
ดั่งดั่งแก้วนิรมิตความสดใส
รับอรุณสีทองส่องอำไพ
โลกน้อยใหญ่ต่างชื่นบาน

บริษัท เจ้าพรหมคำข้าว จำกัด

ข้าวสาร ตรา ปลาเพชร

จำหน่าย ข้าวสาร ขาวสะอาด หุงขึ้นหม้อ

ข้าวหอมมะลิ หอม - นุ่ม อร่อย

ข้าวเหนียว นุ่ม อร่อย

ขายถูกทุกวัน พิสูจน์ได้ ทั้งสินค้าและราคา

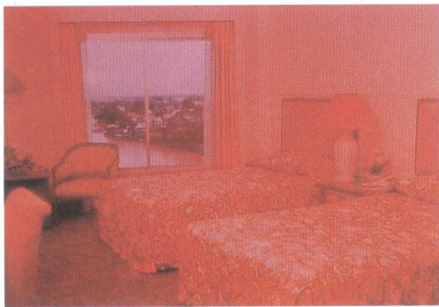
บรรจุด้วยเครื่องจักรที่ทันสมัย

จำหน่ายทั้งปลีกและส่ง

สาขา ตลาดไท ตลาดรังสิต เสนาภิคม 1 พุทธมณฑล

17/32 ถ.จันทบุรี ต.ประตู่ชัย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

โทร. (035) 244288, 231924

...แม้เวลาจะผ่านไปกี่ศตวรรษ แต่ความงามของอยุธยา ทั้งความบริสุทธิ์ของสายน้ำ ความงดงามของธรรมชาติ และความรุ่งเรืองเมื่ออดีตกาลยังคงอยู่...

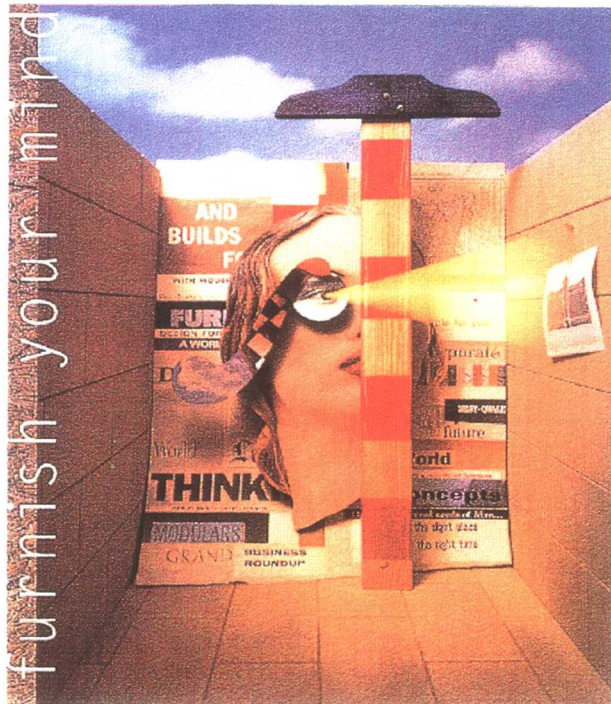
โรงแรมกรุงศรีเวอร์มีความยินดีต้อนรับท่าน ผู้คนแห่งประวัติศาสตร์โดยห้องพักจำนวน 204 ห้อง พร้อมห้องจัดสัมมนาและงานเลี้ยงสังสรรค์จุได้กว่า 1,000 คน

อาหารรสเลิศจากภัตตาคารฟิฟตี้ฟ, ภัตตาคารอินน์แดง พร้อมทั้งกิจกรรมนันทนาการที่ท่านสามารถสัมผัสได้จาก กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ, กรุงเทพฯ และมิติใหม่แห่งการล่องเรือดูสายน้ำสักโดยเรือกรุงศรีวินเชสเตอร์ นอกจากนี้เรายังมีแผนโบรานได้อะบริการท่าน

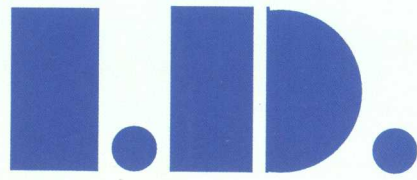
รายละเอียดเพิ่มเติมเชิญติดต่อได้ที่ โทร. (035)244-333, 244-483-4 แฟกซ์. (035)243-777

โรงแรมกรุงศรีเวอร์ 27/2 หมู่ 11 ถ.โรจนะ ต.กะมัง อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

"เราพร้อมแล้ว"

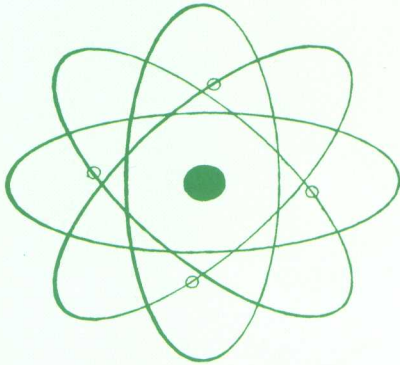

ที่จะนำความสมบูรณ์แบบของ
ระบบคอมพิวเตอร์ (Computer)
ระบบเครือข่าย (Network)
ระบบการสื่อสาร (Communication)
และอุปกรณ์ที่ทันสมัยในสำนักงาน
(Office Automation)
สู่เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT)
รวมไปกับคุณ

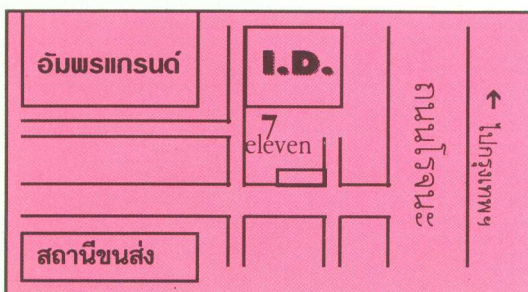
COMPUTER AND SUPPLY

ศูนย์บริการคอมพิวเตอร์ แบบครบวงจร

- Computer & Printer
- Accessory
- Service & Repairing
- Maintenance
- Upgrade
- Cleaning

คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ทุกชนิด

Service Call :
(035) 336-218

51/123 หมู่ 1 ตำบลธนู อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13000

51/123 Moo 1, Tambon Thanu, Amphoe Uthai, Ayutthaya 13000

TEL: (035) 229-082, 336-218 Fax : (035) 336-218

บทบรรณาธิการ

จากภาวะเศรษฐกิจทำให้ “ตริมุข” ซึ่งมืงบในการจัดทำจำกัด มีอุปสรรคในการหาสปอนเซอร์สนับสนุน แต่พวกเราที่ไม่ได้ย่อท้อ ถึงแม้จะยากลำบากสักเพียงไหนพวกเราก็มาร่วมกันฝ่าฟันอุปสรรคนั้นมาได้ จึงเกิดนิตยสารตริมุข “ฉบับรับปีอะเมซิ่งไทยแลนด์” ขึ้นมา

เนื่องในโอกาสพิเศษ 2 ประการ คือ การได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา เอเชียนเกมส์ครั้งที่ 13 ในปี 2541 และในวโรกาสพระชนมพรรษาครบ 6 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในปี 2542 รัฐบาลจึงได้อนุมัติการจัดงาน ปีท่องเที่ยวไทย 2541-2542 ขึ้น เพื่อรรถรงค์ให้มีการเดินทางมาเยือนประเทศไทย อีกครั้งหนึ่ง และเพื่อผลในการนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศไทย อันจะส่งผลถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวม หลังจากที่เคยประสบความล้มเหลวมาแล้วในการจัดงาน VISIT THAILAND YEAR ในปี 2530

คำว่า AMAZING หมายความว่า ทำให้อัศจรรย์ ทำให้พิศวง ทำให้ประหลาดใจ ในส่วน ททท. ได้จำกัดความคำนี้ไว้ว่า ความน่าประหลาดใจ ตริมุขฉบับนี้จึงได้รวบรวมสิ่งที่เป็นอะเมซิ่งในอยุธยา มานำเสนอ อาทิ ของฝากเลื่องชื่อ มีทั้งที่เป็นงานหัตถกรรมอันประณีต และอาหารเลิศรส ซึ่งถือได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของอยุธยา อย่างเช่น ของเก่าลายคราม ปลาตะเพียนสาน ดอกไม้โสน ตุ๊กตาชาวบ้าน หมวกสานผักตบชวา เป่าแก้ว ไรต์สายไหม ของกวาน ลูกชุบ นับวัน สิ่งเหล่านี้จะหาได้ยากขึ้น เพราะจำนวนคนทำน้อยลง และคนทำส่วนใหญ่ก็จะเป็นผู้เฒ่าผู้แก่ คนหนุ่มสาวไปเรียนบ้าง ทำงานบ้าง ไม่มีใครมาสานต่อศิลปหัตถกรรมเหล่านั้น

นอกจากนี้ยังมีเรื่องการท่องเที่ยวโดยจักรยาน รถไฟ ศิลปวัฒนธรรม มรดกโลก ประเพณีและความเชื่อ ซึ่งอยุธยา มีเอกลักษณ์ และแบบแผนของตัวเองอยู่แล้ว ถ้าใครได้มาสัมผัสแล้ว ก็จะรู้ว่า อะไรมีในอยุธยาบ้างที่ทำให้อะเมซิ่ง

กว่าจะออกมาเป็นนิตยสารตริมุขฉบับนี้ ต้องทุ่มเทแรงกายแรงใจ ด้วยเพียงความหวังที่จะเป็นผลงานที่ดีที่สุดสำหรับพวกเรา ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ และในอนาคตเราก็มองว่าประสบการณ์นี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปใช้ในการทำงาน

พวกเราทุกคนขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้สนับสนุนทุกท่านที่มีส่วนทำให้เกิดนิตยสารตริมุขฉบับนี้ขึ้นมาได้ และพวกเราชาวตริมุขขอเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการจัดปีอะเมซิ่งไทยแลนด์ด้วยอีกแรง

บ.ก.

นิตยสาร

ตริมุข

เจ้าของ

ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คณะที่ปรึกษา

อาจารย์สุชิน หงษ์วิจิตร	ผศ.ดวงจิตต์	กล้าพาการ
ผศ.บุปผา แสงผล	ผศ.วันทนี	แสนภักดี
ผศ.นิพนธ์ ทวีกาญจน์	ผศ.ฉลอง	สุนทรนนท์
ผศ.มงคล พูนเพิ่มสุขสมบัติ	อาจารย์วิภาวี	วิโรจน์พันธุ์

บรรณาธิการผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

อาจารย์นงลักษณ์ แซ่มโซติ

บรรณาธิการ

จันทร์พอง ทองแก้ว

บรรณาธิการบริหาร

นิวัฒน์ ตั้งอารมย์

บรรณาธิการสารคดี

วันวิสา จำปาเฟื่อง

บรรณาธิการภาพ

อดุลย์ อัมรัตนชัย

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

ธนะรัชต์ แสงสุวรรณ

เลขานุการประจำกองบรรณาธิการ

ฉัตรชนก พรหมสาขา ณ สกลนคร

หัวหน้าฝ่ายโฆษณา

ดวงกมล ศุภศฤงคาร

ฝ่ายจัดจำหน่าย

ภาวินี กาญจนกุล

ภาณุชา อธิยาตมวิทยา

เอี่ยมพร อันทชัย

ฝ่ายตรวจแก้ต้นฉบับ

รัตมี ปานเกตุ

วรรณา พันเศษ

กองบรรณาธิการ

ญาดา ศรีพิทักษ์	กมลพรรณ	รอตฤดี
สมเพชร อรุณเจริญกิจ	ธีรณัฐ	รัตโนดม
รัชติการณ์ สุภาพร	ชัชฎาพร	มากสอน
สุริยา มหาปราบ	สุกานดา	โพธิ์งาม

คอมพิวเตอร์กราฟฟิก

สุรสิทธิ์ บุญก่อเกื้อ
วราวัฒน์ สุทธิโสตร
ภูษงค์ เลิศทัศน์วนิช

อาร์ตเวิร์ค

กองบรรณาธิการ

สำนักงานอาคาร 4

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

(035) 241196 ต่อ 132

พิมพ์ที่โรงพิมพ์เทียนวัฒนา

สารบัญ

ฉบับที่ 8 ปีที่ 8 เดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2541

บ.ล. พันธุ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์

8

ผู้สืบสานตำนานทวิโขไทย

สัมผัสชีวิตคนทำทวิโข กว่าจะได้มาแต่ละชิ้น ต้องอาศัย
ความประณีตละเอียดอ่อน ความอดทน เพื่อสืบทอด
มรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่า

ของฝากจากอยุธยา

15

อยุธยาไม่ได้มีเพียงความยิ่งใหญ่ทางประวัติศาสตร์
และโบราณสถานเท่านั้น
อีกแง่มุมหนึ่งของอยุธยา ยังมีงานหัตถกรรมอันเลื่องชื่อ
และอาหารเลิศรส จะมีอะไรบ้างต้องติดตาม

สัมภาษณ์พิเศษ

ม.ล.พันธุ์สวัสดิ์ สุขสวัสดิ์ ผู้สืบสานตำนานทวิโขไทย

8

ของฝากจากอยุธยา

15

เทียนร้านของเก่า แหล่งซื้อนักแสดงสม

17

ตุ๊กตาพื้นบ้าน จากดินร่วนตานานสืบสานวิถีไทย

19

ปลาตะเพียนสาน จากเปลเด็กสู่ตลาดสากล

21

จากโสนทองนา มาเป็นดอกไม้ประดิษฐ์

23

จากผักตบชวา มาเป็นหมวกสานบางไทร

25

เป่าแก้ว จินตนาการบนความกระจ่างใส

27

พาไปเยือนคลองสระบัว ชมเครื่องปั้นดินเผาหัตถกรรมเลื่องชื่อ

29

โรตีสายไหม สายใยในเครือญาติ

33

ของกวมกรุงเก่า อดีตสู่ปัจจุบัน

35

ลูกชุบชาวบ้าน ความหวานหลากสีล้น

37

เปิดอาชีพนักประดิษฐ์ ผู้สืบสานดนตรีเครื่องสายไทย

41

สรรหาของฝากข้างทาง บนถนนสายเอเชียสู่อยุธยา

44

รายงาน

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอยุธยากับงานส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท

46

สารคดี

บันทึกบนเส้นทางรถไฟสายท่าเรือ - ดอนเมือง

48

บันสองล้อ : ย้อนรอยตะวันท่องแดนอารยณ์กรุงเก่ามรดกโลก

53

ดอกไม้ไฟ แสงสีเสียงอันล้นการบนท้องฟ้า

59

ประเพณีแข่งเรือ มหกรรมแห่งฤดูน้ำหลาก

61

ศิลปวัฒนธรรม

ค้นทวยกับลวดลายสลักเสลาบนเชิงชายคา

64

ตำนานพระยอดธง เครื่องหมายแห่งชัยชนะ

65

Shopping guide

70

ก้ามาหากิน

ชาโต๊ะหลุยส์ ผลงานของคนบ้านใหม่

74

ตามรอยเรือผีหลอก

77

CONTENTS

VOL.8 NO.8 OCTOBER - NOVEMBER 1998

ความเชื่อ

สะเดาะเคราะห์เสี่ยงทาย...หลวงพ่อดโต เส้นทางศรัทธาอันยาวนาน 82

วันเมาลิด เทศกาลฉลองวันเกิด แห่งนัมมัมมดองค์ศาสดา 85

มรดกโลก

วัดวรเชษฐารามอนุสรณ์แห่งพระนเรศวรวิชิตริย์ 90

บทความ

ท่องเที่ยวอยุธยาเชิงอนุรักษ์ 94

สิ่งแวดล้อม

ผักตบชวา ปีศาจแสนสวย 96

การฝังกลบ : โครงการแก้ปัญหาขยะเมืองเสนา 98

กีฬา

เพลงดาบทูโศศวรย์แห่งกรุงศรีอยุธยา 100

บันเทิง

พบทอดด์ ทองดี กับหลากหลายทัศนะตมของไทย 105

ตำรวจจังหวะแห่งความมัน สีสันแห่งงานบุญ 110

พิกินพิกี่ยว

พาตะลอนทัวร์ อยุธยายามราตรี อาบแสงสีไฟนีออน 115

พาไปชิม ก๋วยเตี๋ยว IMF 117

เอ็กซ์วิธ

เจ้าทองคุณช้างเร่ 119

ART

แต้มแต่งจินตนาการด้วยสีชอล์ก ด้วยมือแห่งศิลปิน "สัง พงศรี" 125

จากปาก

เรื่องสั้น

โมบายกบ 133

กล้า 136

ล้นทม 139

สายใยนิเทศฯ

บทส่งท้าย 144

48

รถไฟ - จักรยาบ

การท่องเที่ยวในอยุธยาแบบใหม่
ชมทัศนียภาพความงามของสถาปัตยกรรม
วิถีชีวิตของคนอยุธยา
เมื่ออ่านแล้วท่านอาจจะมาสัมผัสด้วยตัวเองก็ได้

105

พบทอดด์ ทองดี กับหลากหลายทัศนะตมของไทย

ระยะเวลา 10 ปีที่อยูเมืองไทย เขาคิดอย่างไรกับเมืองไทย
ใครจะรูบ้าง แต่บอกได้ว่า เขาเป็นกระจกสะท้อนของเมืองไทย
ได้ชัดเจนทีเดียว

สัมภาษณ์พิเศษหัวโขน

ม.ล.พันธุ์สวัสดิ์ ศุภสวัสดิ์

ผู้สืบสานตำนานหัวโขนไทย

กบงศ์ เลิศทัศนาคีรี รอง / ภาพ

การดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย
ของคนในเมืองเก่าแก่ใกล้กับ

กรุงเทพมหานครอย่างอยุธยา ซึ่งอาจเป็น
เพียงแค่ทางผ่านเพื่อที่จะเดินทางไปยัง
จังหวัดอื่น วัฒนธรรมอันเป็นภาพสะท้อน
ถึงวิถีชีวิตของคนในพื้นที่แห่งนี้ จึงดู
เหมือนจะถูกมองข้ามไป แต่แท้จริงแล้ว
อยุธยาในอดีตเป็นเมืองที่เจริญ มี
อารยธรรมต่างๆมากมายที่ยังคงอยู่ใน
ความทรงจำ วิถีชีวิตของชาวเมืองอยุธยา
ยังคงมีสีสัน มีเสน่ห์น่าสนใจหลายๆ
คนคาดไม่ถึง

“**โขน**” เป็นการแสดงที่วิจิตรบรรจง
อาศัยความละเอียดอ่อนในการแสดงทั้ง
การรำ ร่ายรำ คำร้อง รวมถึงเครื่องแต่งกาย
ที่ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เพราะ
เครื่องแต่งกายโขนมีจำนวนหลายชิ้น
แต่ละชิ้นนั้นมีความสำคัญทั้งสิ้น และสิ่งที่
ขาดไม่ได้ในการแสดงโขน นั่นก็คือ “**หัวโขน**”
ซึ่งมีรูปร่างลักษณะแตกต่างกันตามบุคลิก
ของตัวแสดงนั้นๆ

“**หัวโขน**” ที่มีผู้ใส่แสดงให้ได้ชมกัน
อย่างตระการตานั่น จะมีสักกี่คนที่ทราบถึง
ขั้นตอนของความยากลำบากในการผลิต
กว่าจะมาเป็นหัวโขนแต่ละหัวจะต้องใช้เวลา
ความอดทน และฝีมือที่ประณีตเป็นอย่างยิ่ง
การผลิตหัวโขน เป็นงานฝีมือที่
สร้างชื่อเสียงให้กับ ม.ร.ว.จรรยาสุวสวัสดิ์ คุชสวัสดิ์
จนได้รับยกย่องจากสำนักงานวัฒนธรรม
แห่งชาติให้เป็นผู้มั่งคั่งงานด้านวัฒนธรรม
ดีเด่นของภาคกลาง และบุตรชายสองท่าน
ได้เป็นผู้สืบสานงานการผลิตหัวโขน
คือ ม.ล.พงษ์สวัสดิ์ คุชสวัสดิ์ ซึ่งทำงาน
ด้านนี้ในเชิงอนุรักษ์ ปัจจุบันรับราชการ
อยู่ที่วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง และ
ม.ล.พันธ์สวัสดิ์ คุชสวัสดิ์ ซึ่งเป็นผู้ให้
สัมภาษณ์ครั้งนี้ได้ดำเนินการผลิตเองที่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยาในเชิงพาณิชย์ศิลป์

การผลิตแต่ละครั้งวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ
จะใช้จากของที่ทำกันมาตั้งแต่ดั้งเดิม เช่น รัก
พลอย มุก หนังกว้าง ทองคำเปลว กระจกสา
แป้งเปียก ซึ่งจะสั่งซื้อมาจากกรุงเทพฯ มี
เพียงกระจกสาและรัก ที่ต้องไปซื้อถึง

ลูกจ้างตกแต่งหัวโขน

เพราะงานทางนี้เป็นงานที่ต้องอาศัย

ความละเอียดอ่อน

ใช้เวลานาน ทุนก็สูง มันไม่เหมือนกับของสำเร็จรูป

ที่มีขายตามห้าง

เชียงใหม่ เพราะมีคุณภาพดีกว่าที่อื่น แม้
ว่าบางแห่งอาจใช้วัสดุในการผลิตที่
ประยุกต์ขึ้นมาใหม่แทนของดั้งเดิม เพื่อให้
ราคาทุนถูกขึ้น เช่น ใช้กระสอบหรือ
กระดาษหนังสือพิมพ์แทนกระดาษสา
ใช้กระดาษแข็งแทนหนังกว้าง ใช้หอยกบ
แทนมุก หรือแม้แต่การใช้พลอยพลาสติก
แทนพลอยกระจก

ตรีมุข : รู้สึกอย่างไรที่ได้เป็นผู้
สืบทอดศิลปะทางด้านการผลิตหัวโขน

ภูมิใจ ที่สามารถทำศิลปะทาง
ด้านนี้ได้ แต่งานด้านนี้เป็นงานที่จำเจซ้ำซาก
อยู่ตลอดไปไหนไม่ค่อยได้ไม่ค่อยมีเวลาว่าง
ไม่เหมือนงานพวกเอกชนหรือราชการ
ที่ยังมีเวลาว่างบ้าง

ตรีมุข : อาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีราย
ได้ดีไหมแล้วใครเป็นผู้อุดหนุน

ส่วนมากเป็นพวกคนทรงที่มา
สั่งทำ และก็บริษัทยุคคอมฯที่สั่งไปโชว์
ชาวต่างประเทศในสำนักงาน แล้วก็
นักแสดงอย่าง **คุณณานิ ตราโมท**

คุณภัทราวดี ศรีไตรรัตน์ ก็มาสั่งทำที่นี้
ในด้านรายได้มันต้องขึ้นอยู่กับสภาพ
ดินฟ้าอากาศด้วย เพราะการทำหัวโขน
นั้นจะต้องใช้กระดาษติดกันหลายๆ
ชั้น ลงสีและต้องตากให้แห้งเสียก่อนจึงจะ
ทำขั้นต่อไปได้ ถ้าช่วงไหนอากาศดี
อย่างน้อย เดือนหนึ่งก็ทำได้ประมาณ
5 หัว ราคาหัวละประมาณ 12,000 บาท
แต่ก็ไม่ใช้ราคาเท่ากันทุกหัวเช่น หัวทศกัณฐ์
ราคา 15,000 บาท และต้องดูวัตถุดิบ
ที่ใช้ในการผลิตหัวนั้นๆ ด้วย ส่วนหัวที่มี
สั่งเข้ามามาก็เป็นหัวฤๅษี และพระพิฆเนศ

ตรีมุข : เคยมีผู้ติดต่อให้ไปเผยแพร่
หรือแสดงกรรมวิธีการผลิตหัวโขน
บ้างหรือไม่ (นอกเหนือจากที่สาธิตใน
งานมรดกโลก)

ส่วนมากถ้าจะทำให้ดูก็จะทำที่บ้าน
เพราะวัสดุที่ใช้ในการทำมีมาก จะเคลื่อน
ย้ายก็ลำบาก และอาจเกิดการสูญหายได้
ก็เคยมีผู้มาติดต่อให้ไปสอนที่วิทยาลัยใน
วังชาย ซึ่งเป็นโครงการของพระเทพฯ

หัวโขน ศิลปกรรม ที่ต้องใช้ความละเอียดประณีต

ทำไม่ได้ เพราะหน้าโขนเป็นหน้าที่ตายตัว มีแบบ แต่ถ้าจะทำให้มีขนาดเล็กหรือใหญ่ที่สุดในโลกก็พอทำได้ แต่ไม่ค่อยมีเวลานะซี แต่นี้ก็ทำตามที่เขาสั่งมาแทบจะไม่ทันอยู่แล้ว เพราะต้องใช้เวลานาน หัวหนึ่งก็ต้องใช้เวลาประมาณ 20 วัน และมีคิวต่ออยู่ เราจะไปทำอย่างอื่นก็ไม่ได้บางทีมีพวกมาแซงคิว เราก็ต้องเร่งให้อีก

ถรีมุข : คิดว่าการผลิตหัวโขนมีแนวโน้มที่จะสูญหายไปจากประเทศไทยหรือไม่

คงจะไม่สูญหายไปเลย เพราะที่อื่นก็มีทำ แต่จะใช้วัสดุที่ต่างกันไป โดยพยายามหาวัสดุที่มีราคาถูก ใช้สีที่ไม่ค่อยมีคุณภาพและเขียนลายเส้นไม่ค่อยละเอียด แต่กลับขายในราคาสูง ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับ

ถ้าจะให้มีการเรียนการสอนกันในโรงเรียนมันก็คงจะเป็นไปไม่ได้

เพราะคนที่จะไปสอนจะต้องเป็นคนที่มีความรู้หลายด้าน

โดยเฉพาะการทำหัวโขนจะต้องประกอบไปด้วย

ช่างเขียน ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ช่างลงรักปิดทอง ช่างกระฉอก และช่างมุก

ทุกอย่างนี้ต้องรวมกันถึงจะมาเป็นหัวโขนได้

แต่ก็ได้ปฏิเสธไป เพราะงานที่รับไว้มีเยอะ

ถรีมุข : คิดว่าการทำหัวโขนมีส่วนช่วยส่งเสริมในความเป็นไทยอย่างไรบ้าง

แน่นอนอยู่แล้ว เมื่อพูดถึงโขนก็ต้องนึกถึงประเทศไทย และการทำหัวโขนนั้นก็เป็นการช่วยอนุรักษ์ความเป็นไทย แต่การทำหัวโขนนั้นขึ้นอยู่กับว่าคนๆ นั้นสนใจงานด้านนี้มากน้อยแค่ไหน คนที่ชอบงานศิลปวัฒนธรรมไทย ก็จะมีหัวมาทางด้านนี้ ส่วนคนที่ชอบวัฒนธรรมของชาวตะวันตก โดยเฉพาะวัยรุ่นก็จะเปลี่ยนไปเป็นอย่างอื่น เพราะงานทางนี้เป็นงานที่ต้องอาศัยความละเอียดอ่อนใช้เวลาามานทุนก็สูง มันไม่เหมือนกับของสำเร็จรูปที่มีขายตามห้าง

10 ถรีมุข

ถรีมุข : คิดว่าในอนาคตหัวโขนจะเป็นสินค้าส่งออกได้หรือไม่

มันเป็นไปได้ยากมาก เพราะคนที่นี่มันมีน้อยเหลือเกิน ถ้าจะส่งออกต้องทำในลักษณะที่เป็นโรงงาน แต่คนที่จะซื้อส่วนมากเขาชอบที่ทำด้วยมือ เพราะมีความละเอียดประณีตมากกว่า ในประเทศไทยที่ทำเป็นโรงงานนั้นก็มียู่แถวเจริญสุขนิทวงศ์ แต่วัสดุที่ใช้ในการผลิตจะไม่เหมือนกับของที่นี่ เพราะที่นั่นใช้วัสดุที่ประยุกต์ขึ้น ไม่ใช่ของดั้งเดิม

ถรีมุข : เนื่องจากปีนี้เป็นปีอะเมซิ่งไทยแลนด์ ท่านคิดที่จะทำหัวโขนให้มีลักษณะที่ต่างไปจากเดิม เพื่อเป็นการโปรโมทประเทศบ้างหรือไม่

ถ้าจะทำให้ต่างไปจากเดิม มันคง

จำนวนคนซื้อด้วย ถ้าไม่มีคนซื้อก็ไม่รู้จะผลิตไปให้ใคร ให้หันมาสนับสนุนงานด้านนี้กันบ้าง เพื่อที่จะไม่หายไปจากประเทศไทย

ถรีมุข : แล้วมีวิธีการสังเกตอย่างไร ถึงจะทราบว่าเป็นของที่มีคุณภาพและทำมาจากวัสดุดั้งเดิม

ก็ต้องสังเกตดูที่รูปร่าง ทรวดทรง การเขียน ว่ามีความละเอียดหรือไม่ มีลายเส้นที่เล็กหรือใหญ่ ดูที่ความมันวาวของมุกและพลอย และที่ลอนหูที่นิยมใช้กระดาดแข็งแทนหนังวัว ทางที่ดีควรมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญทางด้านนี้ให้คำแนะนำแล้วจะได้ของที่ดีมีคุณภาพ

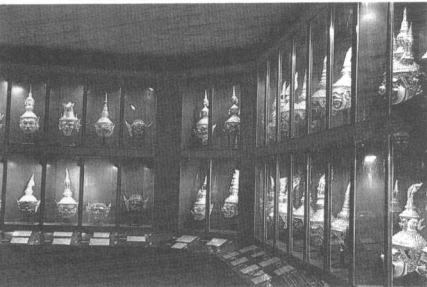
ถรีมุข : การผลิตหัวโขนมีวิธีการผลิตอย่างไรบ้าง

อย่างแรกก็ต้องนำกระดาษสา มาติดกับหุ่นก่อน 15 ชั้น แล้วนำมาผ่า ออกเย็บด้วยลวด ปิดทับอีกสองชั้น แล้วก็ นำมาทำพื้นด้วยดินสอพองผสมแป้งเปียก ตากให้แห้ง จากนั้นก็ขัดด้วยกระดาษทราย แล้วปิดทับอีกสองชั้น ตากให้แห้งแล้วจึง นำมาขึ้นโครงหน้าด้วยรัก ปิดกระดาษสา ทับอีกสองชั้นตรงรอยที่ขึ้นด้วยรักตากให้แห้ง ขัดด้วยกระดาษทราย ทาด้วยแป้งเปียก เพื่อให้กระดาษเรียบไม่เป็นขน ก็นำมาติด ลายแล้วปล่อยให้แห้งประมาณหนึ่งถึงสองวัน ถึงจะมาทำพื้นอีก แล้วจึงทาเซลลูลาร์อย่าง น้อยสองถึงสามครั้ง ทิ้งให้แห้ง แล้วจึงมา ปิดทองไล่พลอยจากนั้นก็มาลงสี เขียนหน้า เป็นขั้นสุดท้าย

ตรีมุข : มีปัญหาอะไรในการผลิต

พระนารายณ์

หัวโขนที่โชว์อยู่ที่ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

ขั้นตอนหนึ่งของการทำหัวโขน

หัวโขนบ้าง

มีปัญหาด้านวัตถุดิบ ซึ่งบางครั้งส่ง ไปก็จะได้ไม่ได้ตามกำหนด และทางร้านที่ กรุงเทพฯไม่มีของ ก็ต้องรอจนกว่าของจะมา มีผลทำให้งานของเราช้าตามไปด้วย ไม่ทัน ตามที่ลูกค้าสั่ง และในการซื้อของบางอย่าง จะซื้อเก็บไว้คราวละหลายๆ และก็มีปัญหา ตามมาอีก เช่น รักถ้าเปิดปั๊บแล้วก็ต้อง ใช้น้ำให้หมดเร็วที่สุด เพราะถ้าทิ้งไว้นาน บริเวณส่วนบนก็จะแข็งใช้ไม่ได้ และสภาพ ดินฟ้าอากาศบางครั้งก็ไม่เป็นใจให้ เช่น อากาศชื้น ฝนตก ก็จะทำให้งาน ไม่เดินและบางหน้าที่เขียนจะต้องละเอียด มาก อย่างเช่นหน้าหนูมานแฝงฤทธิ์ซึ่งมี หน้าเล็กๆ ข้างหลังอีกสามหน้า ต้อง ใช้ความประณีตมาก

ตรีมุข : ถ้าอยากให้เห็นรุ่นหลัง ช่วยกันอนุรักษ์ ท่านคิดว่าน่าจะเริ่ม จากตรงไหนก่อน อย่างไรบ้าง

ต้องชอบเกี่ยวกับภาพโดยเฉพาะ ลายไทยเสียก่อนเพราะหัวโขนนั้นก็มาจาก ลายไทย อย่างภาพผาผนังที่มีรูปยักษ์หรือ ลิงรบกันนั้นก็ต้องถ่ายทอดมาจากภาพ เขียนเสียก่อน ถึงจะมาเป็นหนังใหญ่แล้ว จึงมาเป็นโขน ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับความ สนใจของเยาวชนด้วยจะไปบังคับกันไม่ได้ และถ้าจะให้มีการเรียนการสอนกันใน โรงเรียนมันก็คงจะเป็นไปไม่ได้ เพราะคน ที่จะไปสอนจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ หลายด้าน โดยเฉพาะการทำหัวโขนจะต้อง

ประกอบไปด้วย ช่างเขียน ช่างปั้น ช่างแกะสลัก ช่างลงรักปิดทอง ช่างกระจก และช่างมุก ทุกอย่างนี้ต้องรวมกันถึงจะมา เป็นหัวโขนได้

ตรีมุข : หัวโขนลักษณะนั้นนอก จากที่นี้แล้ว ยังมีที่ไหนที่ทำกันอีก

มีลูกศิษย์คุณพ่อ ชื่อ **วีระ มีเหลือ**ง ที่บ้านเขามิโชนโรงและหนังใหญ่ และอีกคน อยู่ที่ราชบุรี เป็นลูกศิษย์ของคุณพ่อ เหมือนกันส่วนในที่อื่นก็น่าจะมีทำกันบ้าง แต่คงมีไม่กี่ครัวเรือน ที่เห็นความสำคัญ ของศิลปะไทย

อยากให้เยาวชนหันมาสนใจ เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยกันให้มากขึ้น สมัยนี้จะหันไปให้ความสนใจกับ เทคโนโลยีใหม่ๆ กันหมด ไม่มีใครเห็น คุณค่าของความเป็นไทยเยาวชนจะเป็นผู้ สืบทอดศิลปกรรมทางด้านนี้หากไม่มีใคร สนใจการผลิตหัวโขนก็อาจจะสาบสูญไป จากประเทศไทยก็เป็นได้

บริษัทโรงพยาบาลราชธานี จำกัด (มหาชน)

RAJTHANEE HOSPITAL PUBLIC COMPANY LIMITED

แผนกที่เปิดบริการ

- แผนกศัลยกรรมสมอง	- แผนกหู, คอ, จมูก	- แผนกกทันตกรรม
- แผนกศัลยกรรมทั่วไป	- แผนกตา	- แผนกกายภาพบำบัด
- แผนกอายุรกรรม	- แผนกรังสีแพทย์	- แผนกศัลยกรรมกระดูก
- แผนกกุมารเวชกรรม	- แผนกวิสัญญีแพทย์	- ระบบทางเดินปัสสาวะ
- แผนกสูติรีเวช	- แผนกไตเทียม	

*อบอุ่นดั่งบ้าน บริการตั้งญาติ
ในราชธานี*

เก็บข่าว

มหกรรมดนตรี-นาฏศิลป์ไทย

สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
และมหาวิทยาลัยเค็นท์รัฐโอไฮโอ
ประเทศสหรัฐอเมริกา ร่วมกันแสดงดนตรี
และนาฏศิลป์ ในงานมหกรรมดนตรี-
นาฏศิลป์ไทย เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2541
ณ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรี
อยุธยา

เผาทำลายยาเสพติดฉลองวันต่อต้าน ยาเสพติดโลก

นายพิชัย รัตตกุล รองนายกรัฐมนตรี
ได้มาเป็นประธานในการเผาทำลาย
ยาเสพติดให้โทษ ซึ่งเป็นของกลาง ประจำปี
2541 จำนวนน้ำหนักสุทธิกว่า 412 ล้านตัน
ที่ศูนย์บริหารสาราณูปโภคและสิ่งแวดล้อม
นิคมอุตสาหกรรมบางปะอิน จ.พระนครศรี
อยุธยา เมื่อเวลา 11.00 น. วันที่ 26
มิถุนายน 2541 ซึ่งตรงกับวันต่อต้าน
ยาเสพติดโลก

เก็บข่าว

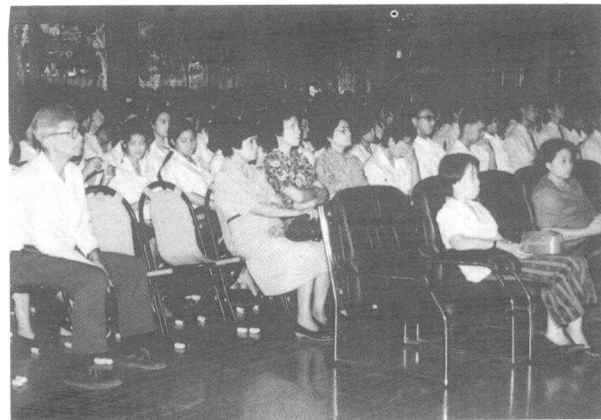
ชี้แจง โครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ ราชบุรี-วังน้อย

นายสุพล ทับทิมเจริญ ผู้อำนวยการโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ ราชบุรี-วังน้อย ชี้แจงโครงการทอส่งก๊าซธรรมชาติ ราชบุรี-วังน้อย ต่อองค์การเอกชน นักวิชาการท้องถิ่นและประชาชนอยุธยา เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2541 ณ ห้องประชุม 317 สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

วันสถาปนาครบรอบ 93 ปี

รศ.ดร.บุหงา วัฒนะ อธิการบดี สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นประธานในงานวันสถาปนาครบรอบ 93 ปี ของสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ณ หอประชุม เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2541 โดยมีพิธีถวายภัตตาหารเพลแด่พระสงฆ์ และการบรรยายของ ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ในเรื่องกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ 3 ฉบับ

ตลาด

ตุ๊กตาพื้นบ้าน

19

หมวกสานบางไทร

21

ของกวนกรุงเก่า

25

ของฝากข้างทาง

44

ของฝากจากอยุธยา

บน เส้นทางสายเอเชียหมายเลข 32 ซึ่งเป็นเส้นทางหนึ่งจากกรุงเทพฯ เมืองหลวงของไทยในปัจจุบัน มุ่งสู่อุทยานราชธานีเก่า ด้วยระยะทางประมาณ 72 กิโลเมตร ก็จะเข้าสู่ดินแดนที่เป็น “มรดกโลก”

“อยุธยา” เป็นราชธานีเก่าของชนชาติไทยที่สืบเนื่องมาจากสุโขทัย มีอายุยาวนานถึง 417 ปี ก่อนที่จะเสียกรุงและถูกพม่าเผาผลาญไป สิ่งที่ยังเหลือให้เห็นอยู่คือซากปรักหักพังของวัดวาอารามและปราสาทราชวัง ซึ่งก่อสร้างด้วยสถาปัตยกรรมอันงดงาม แม้จะคงเหลืออยู่เพียงซากก็ตาม แต่ก็ยังคงความงดงามและมีคุณค่าอยู่

“อยุธยา” ในวันนี้ จึงเป็นนครประวัติศาสตร์ นักท่องเที่ยวมักจะมาชมสถาปัตยกรรมทั้งงดงามและรุ่งเรืองในอดีตกราบไหว้พระพุทธรูปอันศักดิ์สิทธิ์ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง อย่างหลวงพ่อดโต วัดพนัญเชิงและหลวงพ่อมงคลบิดร ซึ่งถ้าใครมากราบไหว้ที่นี่ก็จะถือว่าได้มาถึงอยุธยาอย่างแท้จริง

และแม้กรุงศรีอยุธยาจะลึนสูญไปพร้อมกับการเสียกรุงให้แก่พม่า แต่มรดกทางวัฒนธรรมนั้นยังคงอยู่ สืบทอดต่อกันมาถึงรุ่นลูกรุ่นหลาน

อยุธยาจึงไม่ได้มีเพียงความยิ่งใหญ่ทางด้านสถาปัตยกรรม หรือความมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์เท่านั้น ลึกไปกว่านั้นยังมีคนซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญอย่างหนึ่งคนอยุธยาสามารถสร้างงานศิลปะที่ให้อยุธยามีชื่อเสียงขึ้นมามาก ที่ชัดเจนที่สุดก็คือ “งานหัตถกรรม” ต่างๆซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

ในระยะแรกๆ งานหัตถกรรมที่ผลิตกันก็จะเป็น สิ่งของเครื่องใช้สำหรับครัวเรือน แต่ปัจจุบันนี้งานศิลปหัตถกรรมของชาวอยุธยาได้พัฒนาขึ้นมาอีกมากมาย บางอย่างก็ได้ต้นเค้าจากของเดิม บางอย่างเป็นหัตถกรรมพื้นบ้านที่ใช้สอย หรือสำหรับเป็นของที่ระลึก

ใน 16 อำเภอของอยุธยานั้นจะมีงานหัตถกรรมของชาวบ้านเกือบทุกอำเภอ ผลิตภัณฑ์นั้นจะแตกต่างกันไป แต่บางอย่างก็มีทำกันอย่างแพร่หลายในหลายอำเภอด้วย

เริ่มจากอำเภอพระนครศรีอยุธยา มีงานหัตถกรรมคือ การทำหัวโขน การจักสานไม้ไผ่และใบลาน ดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน เครื่องปั้นดินเผา เครื่องมุกไม้แกะสลัก เครื่องดนตรีไทย พัดหางนกยูง ผลิตภัณฑ์จากผ้าและเหล็ก

อำเภอนครหลวง มีมรดกภูมิปัญญาท้องถิ่น เครื่องมุก จักสานไม้ไผ่

อำเภอบางปะหัน มีจักสานไม้ไผ่ ทอผ้าไหม เจียรไนพลอย ทอพรหมเช็ดเท้า ผ้าหมัก

อำเภอเสนา มีผลิตภัณฑ์จากหวาย แกะสลักเครื่องดนตรีไทย (ฆ้องมอญ) ดอกไม้ประดิษฐ์จากแป้งข้าวเหนียว เจียรไนพลอย

อำเภอบางปะอิน มีผลิตภัณฑ์จากผ้า ผลิตภัณฑ์จากไม้ (เรือนไทย เรือจำลอง) ดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน

อำเภอผักไห่ มีจักสานไม้ไผ่ ทอผ้าปูที่นอนจากผ้า ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา

อำเภอบางบาล มีจักสานไม้ไผ่หวาย ไม้แกะสลัก ก้านธูป ธูป

อำเภอภาชี มีไม้แกะสลัก

ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ (เรือ บ้าน)

อำเภอวังน้อย มีพรหมเช็ดเท้าผลิตจากผ้า

อำเภอมหาราช มีผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่

อำเภอลาดบัวหลวง มีการแกะสลักเครื่องดนตรีไทย (ฆ้องมอญ)

อำเภอบางไทร มีดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้า

อำเภอท่าเรือ มีการทอเสื่อจากผ้า กลุ่มจักสานไม้ไผ่ (ตะกร้า)

จะเห็นว่า งานหัตถกรรมนั้นมีการทำกันทั่วจังหวัดอยุธยา จึงไม่น่าแปลกใจที่งานศิลปาชีพของชาวอยุธยาเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเป็นอย่างดี

นอกจากงานหัตถกรรมแล้ว อยุธยายังมีอาหารเลิศรสที่ขึ้นชื่ออีกหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นหนังปลากลายทอดกรอบ ปลาอย่าง ปลาเค็ม ไก่ย่าง กว๊ายเตี้ยวเรือ ผัดไทย มัน กระจับ ข้าวเกรียบกุ้ง ขนมบ้าบิ่น โรตีสายไหม ถั่วตัด งาตัด ของหวาน ฯลฯ ล้วนแต่อร่อยทั้งนั้น เหมาะสำหรับการรับรองว่าไม่ทำให้คุณผิดหวังแน่นอน

นับเป็นความภูมิใจในฝีมือของคนไทย ที่อยากให้ผู้อ่านมีโอกาสได้สัมผัสเช่นเดียวกับพวกเรา ตริมุขฉบับนี้จึงอาสาไปรู้จักกับงานหัตถกรรม และอาหารเลิศรสฝีมือชาวกรุงเก่า

เริ่มกันด้วยเรื่อง “เที่ยวร้านของเก่า แหล่งชื้อนักสะสม” ก่อนแล้วกันไหนๆ ก็อยู่เมืองกรุงเก่าทั้งที่

เถยวร้านของเก่า

๑๑แหล่งชื้อนักสะสม

ชัชฎาพร มากสอน เรื่อง / ภาพ

เวลาที่ผ่านมาไปถึงห้าชั่วโมงนั้นนับว่าน้อยไปกับการท่องเที่ยว

เมืองอยุธยาแต่ก็เป็นเวลาที่คุ้มค่า เพราะได้มีโอกาส

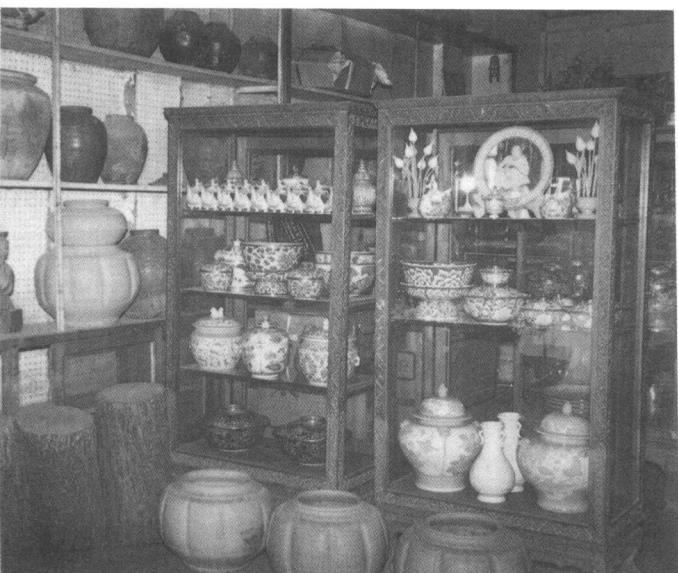
ได้มาชม โบราณสถานโบราณวัตถุ

ที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์อันยาวนาน

ของชาติที่น่าจดจำอีกด้วย สำหรับผู้ที่เดินทางผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลองแวะชมร้านขายของเก่า เพื่อว่าจะมีของฝากถูกใจ

ติดไม้ติดมือกลับไปฝากคนที่บ้านบ้าง

Wรุงนี้เป็นวันหยุด ตัวผู้เขียนตั้งใจว่าจะไปเที่ยวรอบเกาะเมืองอยุธยาตามที่เคยให้สัญญากับตัวเองเสียที เพราะผู้เขียนไม่ใช่ชาวจังหวัดอยุธยาโดยกำเนิดเนื่องจากมีโอกาสได้มาศึกษาที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงค่อยๆซึมซับเอาความเป็นคนอยุธยาอย่างไม่รู้ตัว

เจ็ดโมงเช้า เสียงนาฬิกาปลุกดังขึ้น ทำให้ต้องจำใจตื่นจากที่นอนนุ่มๆในวันที่อากาศตอนเช้ากำลังสดชื่น เตรียมเข้าห้องน้ำทำธุระส่วนตัวก่อนออกจากบ้านด้วยรถยนต์ส่วนตัวเพื่อมุ่งหน้าไปยังเกาะเมืองอยุธยาหรือที่ใครๆพากันเรียกกันติดปากว่า “กรุงเก่า” ก็เพื่อหาของขวัญชิ้นพิเศษให้กับญาติผู้ใหญ่ท่านหนึ่งที่นับถือ แต่จุดประสงค์หลักในการเดินทางครั้งนี้ก็คือมาเที่ยวเสียมากกว่า

ออกเดินทางมาประมาณครึ่งชั่วโมงก็ถึงจุดหมายปลายทาง จึงค่อยๆเคลื่อนรถให้แล่นไปอย่างช้าๆ สายตาก็ชื่นชมทัศนียภาพที่สวยงาม และไม่ลืมที่จะหยิบกล้องถ่ายภาพมาเก็บบันทึกภาพความสวยงามของวัดวาอารามของทั้งสองข้างทาง และความขี้วยวนใจของอยุธยาทำให้ผู้เขียนตัดสินใจหยุดรถและลงเดินเพื่อความสะดวกในการถ่ายรูป จึงไปสะดุดตากับร้านขายของฝากเข้าร้านหนึ่งซึ่งอยู่ในบริเวณหลังอนุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง ติดกับถนนนครตรงข้ามโรงเรียนวัดธรรมิกราชวิทยา ซึ่งมีร้านให้เลือกชมประมาณ 4-5 ร้าน ตัวผู้เขียนจึงไม่รีรอที่จะเข้าไปเพื่อเลือกชมสินค้า

ภายในร้านมีสินค้าหลายประเภทที่น่าสนใจ อาทิเช่น ภาพเขียน ถ้วย ชาม หม้อ ไห ป้ายชื่อ ศิลาจารึก รูปปั้นแกะสลัก ปูนปั้นแกะสลักและที่น่าสนใจกว่าชนิดอื่นๆคือ ตู้ใส่พระไตรปิฎก

ท่านผู้อ่านอาจจะคิดว่าไม่เห็นจะน่าสนใจ แต่ผู้เขียนอยากให้ทุกท่านได้เห็นถึงความสวยงาม และความประณีตบรรจงของช่างผู้มีฝีมือ ภายนอกของตู้เป็นไม้แกะสลักและใช้สีทองทาบริเวณที่เป็น

ราคาสินค้ามีตั้งแต่ไม่ถึงร้อยบาทไปจนถึงหลักหมื่น
หลักแสนแล้วแต่ว่าคุณภาพ
สินค้าและเงินในกระเป๋า
ของคุณผู้อ่านด้วยว่า
เหมาะสมเพียงใด

ตู้พระไตรปิฎก

ของเก่าลายคราม

ลวดลาย มีความงดงามวิจิตรบรรจงควรค่ากับการเก็บรักษา

นอกจากนี้ยังมีสินค้าประเภทถ้วยชามเบญจรงค์ และพระเครื่อง สำหรับผู้ที่นิยมพระเครื่องก็มีให้เลือกเช่าอีกมากมาย **ราคาสินค้ามีตั้งแต่ไม่ถึงร้อยบาทไปจนถึงหลักหมื่นหลักแสนแล้วแต่ว่าคุณภาพสินค้าและเงินในกระเป๋าของคุณผู้อ่านด้วยว่าเหมาะสมเพียงใด**

ร้านขายสินค้าประเภทนี้มีให้เลือกอยู่ไม่มากนักเพราะเป็นสินค้าที่มีลูกค้าเฉพาะกลุ่มให้ความสนใจ ส่วนใหญ่จะเป็นประเภทนักท่องเที่ยว แต่เมื่อสมัครเล่นอย่างเราๆ ทางร้านก็ยินดีต้อนรับ

นับว่าสินค้าประเภทนี้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศเป็นอย่างมาก ต่างก็ซื้อติดไม้ติดมือกลับไปคนละชิ้นสองชิ้น ส่วนตัวผู้เขียนเองก็ยังได้ของฝากถูกใจ กลับไปให้คนที่บ้านและไม่ลืมที่จะซื้อให้กับตัวเองเพราะมีหลายๆ ชิ้นที่ถูกใจ

เวลาที่ผ่านไปสี่ถึงห้าชั่วโมงนั้น นับว่าน้อยไปกับการท่องเที่ยวเมืองอยุธยา แต่ก็เป็นเวลาที่ดีคุ้มค่า เพราะได้มีโอกาสได้มาชม โบราณสถานโบราณวัตถุที่เต็มไปด้วยประวัติศาสตร์อันยาวนานของชาติที่น่าจดจำอีกด้วย สำหรับผู้ที่เดินทางผ่านจังหวัดพระนครศรีอยุธยาลองแวะชมร้านขายของเก่า เพื่อว่าจะมีของฝากถูกใจติดไม้ติดมือกลับไปฝากคนที่บ้านบ้าง

แต่เป็นที่น่าเสียดายที่ร้านขายของประเภทนี้ต้องถูกย้ายจากคำสั่งของกรมศิลปากรให้ไปอยู่บริเวณถนนเลี้ยวพระตำหนักสิริยาลัยซึ่งตัดจากถนนอู่ทอง อาจจะดูไม่คุ้นเคยกับเส้นทางนัก เพราะเป็นถนนที่เพิ่งตัดใหม่ แต่ผู้เขียนเชื่อว่าไม่ว่าร้านจะย้ายไปอยู่ไกลแค่ไหน トラบใดที่สินค้ายังมีคุณภาพ และยังคงซึ่งความสวยงาม ผู้อ่านก็คงไม่รีรอที่จะตามไปเลือกซื้ออย่างแน่นอน

ตุ๊กตาพื้นบ้าน

จากดินสู่ตำนานสืบสานวิถีไทย

รัศมี ปานเกตุ เรื่อง / ภาพ

ตุ๊กตาดินเผา

ถือกำเนิดขึ้นในสมัย

ทวารวดี เพื่อใช้ในการ

ประกอบพิธีกรรมต่างๆ ตาม

ความเชื่อ

ของคนในสมัยนั้น

และได้มีวิวัฒนาการ

กันเรื่อยมา

“**BB** ม่งเอ๋ย กินน้ำบ่อไหน”

“กินน้ำบ่อหิน บินไปก็บินมา”

“ม่งเอ๋ย กินน้ำบ่อไหน”

“กินน้ำบ่อทราย ย้ายไปก็ย้ายมา”.....

เสียงเด็กชาย เด็กหญิง ผมโก๊ะ ผมกละที่ร้องเพลงกึ่งทางประสานเสียง กันนั้นเกือบจะเลือนหายไปจากความทรงจำของคนสมัยใหม่ เมื่อเกมคอมพิวเตอร์ได้เข้ามาแทนที่

สภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย ในสมัยคุณตาคุณยายยังเด็กก็คงหาได้แต่ในละครจ๊กรๆ วงศ์ๆ หรือไม่ก็ละครย้อนยุคประเภทลูกทุ่งอย่างไอ้ขวัญกับอีเรียนที่เคยผ่านหูผ่านตาเราขึ้นมาบ้างแล้วเมื่อหลายปีก่อน

แต่เมื่อมาถึงอยุธยาทั้งที่ชาวอยุธยา ก็ไม่ทำให้ใครต้องผิดหวังอย่างแน่นอน เพราะนอกจากที่นี่จะมีสถาปัตยกรรมที่ บ่งบอกถึงความเจริญรุ่งเรืองสมกับที่เป็น ราชธานีเก่าแล้ว เรายังมีงานหัตถศิลป์ที่ เล่าถึงเรื่องราว สภาพชีวิตความเป็นอยู่

ของคนสมัยก่อนโดยผ่านก้อนดินก้อนน้อยๆ ที่ถูกเนรมิตรให้เป็นตุ๊กตาตัวจ้อยที่ดูแล้ว เหมือนคนได้อย่างน่าอัศจรรย์ใจ จากฝีมือ การปั้นของคุณสุดใจ เจริญสุข

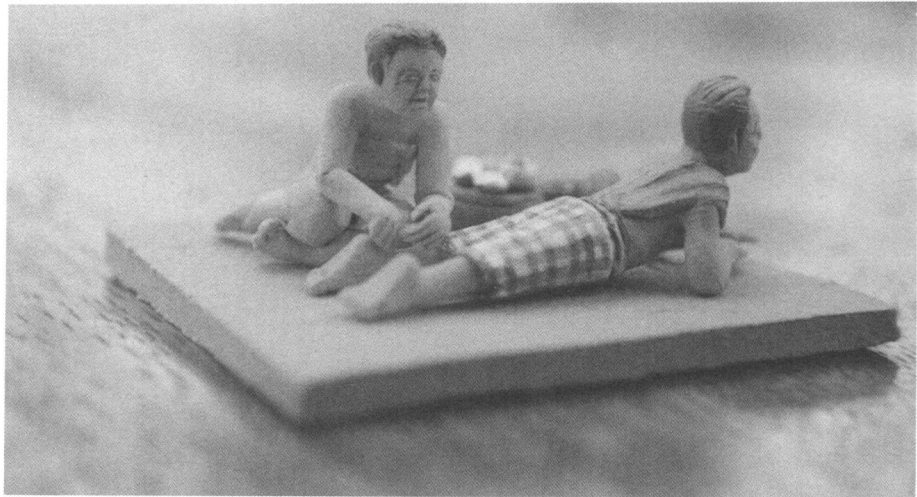
ตุ๊กตาดินเผาถือกำเนิดขึ้นในสมัย ทวารวดี เพื่อใช้ในการประกอบพิธีกรรม ต่างๆ ตามความเชื่อของคนในสมัยนั้นและ ได้มีวิวัฒนาการกันเรื่อยมา ในสมัยรัชกาล ที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ตุ๊กตาดินเผาได้ มีการเลียนแบบออกมาในลักษณะท่าทาง ของข้าราชการบริพารฝ่ายในจึงเรียกกันว่า “**ตุ๊กตาชาววัง**” ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 ตุ๊กตาดินเผาก็ได้รับการฟื้นฟูขึ้นอีกครั้ง ตามโครงการในพระราชูปถัมภ์ของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ให้มีการปั้นเลียนแบบสภาพชีวิตชาวบ้าน ในชนบท จึงเรียกกันติดปากว่า “**ตุ๊กตา ชาวบ้าน**”

กระบวนการปั้นตุ๊กตาพื้นบ้านของ คุณสุดใจนั้นดูไม่ยุ่งยากนัก หากแต่ต้องใช้ ความชำนาญผสมผสานกับความประณีต

ละเอียดลออ อีกทั้งยังต้องสอดแทรกอารมณ์ความรู้สึกในการถ่ายทอดลักษณะหน้าตา อิริยาบถต่างๆ ของตุ๊กตาแต่ละตัวให้โดดเด่นอย่างมีชีวิตชีวามากที่สุด โดยเริ่มจากการปั้นส่วนลำตัวของตุ๊กตาก่อนตามด้วย แขน ขา ส่วนหัว แล้วนำมาประกอบกันเป็นตัว ตกแต่งรายละเอียดต่างๆ เช่น ทำทาง เสื้อผ้า และหน้าตาให้ดูสมจริง เมื่อเสร็จแล้วก็ต้องนำไปฝังลมให้แห้งก่อนประมาณ 1 วัน จากนั้นให้นำตุ๊กตาตัวน้อยมาเรียงใส่ในหม้อดินเพื่อที่จะนำไปเผา ซึ่งการเผานี้จะช่วยรักษาสภาพของตุ๊กตาให้มีอายุยาวนานขึ้นการเผาตุ๊กตาในแต่ละครั้งนั้นจะต้องใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง เมื่อตุ๊กตาสุกดีแล้วก็ต้องรอให้เย็นเสียก่อนจึงนำมาลงสีให้สวยงาม

ตุ๊กตาพื้นบ้านผลงานของคุณสุดใจ ได้ถูกถ่ายทอดออกมาจากความทรงจำในวัยเยาว์และเรื่องราวที่เล่าขานจากผู้เฒ่าผู้แก่ ทำให้ภาพชีวิตความเป็นอยู่สองฟากฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาที่เคยขวักไขว้ไปด้วยเรือน้อยใหญ่ ร่องรอยขายสินค้านานาชนิดกลับมามีชีวิตอีกครั้ง

ผลงานที่คุณสุดใจได้รังสรรค์ขึ้นนั้นสะท้อนให้เห็นถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ตลอดจนประเพณีอันดีงามของไทยได้อย่างน่าทึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นของเด็กไทยที่หาดูได้ยากอย่างม้าก้านกล้วย เต้นกะลา หรือตีวงล้อ ความร่วมแรงร่วมใจกันของคนสมัยก่อนอย่างการลงแขกเกี่ยวข้าว การดำนา ก็คงมีให้เห็นกัน

ความเป็นอยู่ตาข่ายหลังจากเสร็จงาน

ความทรงจำในวัยเยาว์
และเรื่องราวที่เล่าขาน

จากผู้เฒ่าผู้แก่ทำให้
ภาพชีวิตความเป็นอยู่
สองฟากฝั่ง

แม่น้ำเจ้าพระยา
ที่เคยขวักไขว้ไปด้วย

เรือน้อยใหญ่
ร่องรอยขายสินค้า

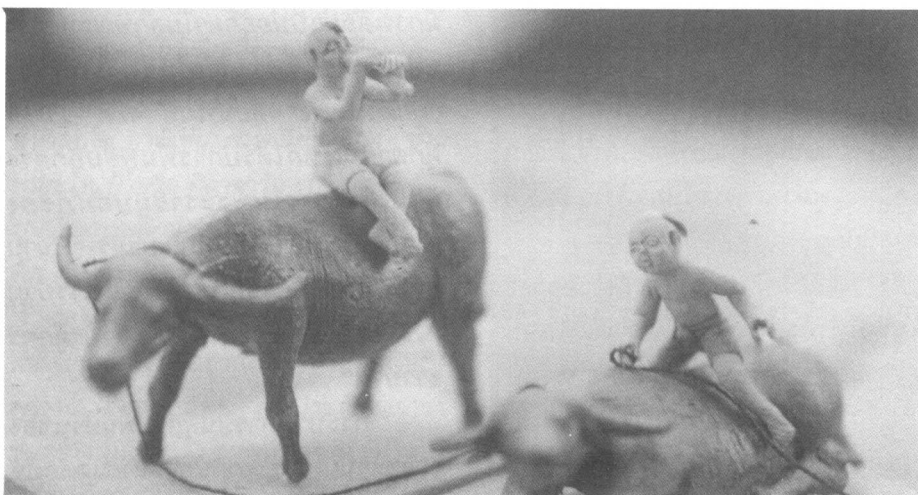
นานาชนิด

น้อยมาก นอกจากจะดูภาพสะท้อนจากตุ๊กตาดินเผา

ขบวนรำกลองยาว หน้าคนเข้าโบสถ์ พระพรหมน้ำมนต์ พระเทศน์สอนนาถถูกปลุกขึ้นมาให้มีชีวิตอีกครั้งและถ้าหากเราลองหลับตานึกภาพดู เราก็จะเห็นภาพคนที่เคลื่อนไหวได้โดดเด่นอยู่ในจินตนาการของเราอย่างชัดเจน

คงเห็นกันแล้วนะคะว่าแม้แต่ก่อนดินเพียงน้อยนิด ก็ยังสามารถเล่าถึงเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างละเอียดครบถ้วน และถ้าท่านใดที่ผ่านไป-ผ่านมาก็จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ย่ำลิมนึกถึง “ตุ๊กตาพื้นบ้าน” ของฝากชิ้นน้อยๆ แต่เปี่ยมไปด้วยคุณค่าแห่งวัฒนธรรม เพราะนอกจากจะได้ความสวยงามกลับไปแล้วคุณยังได้ชื่อว่าเป็นผู้อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยด้วยอีกคนหนึ่ง

และถ้าวันใดที่ประเพณีเหล่านี้สูญหายไปจริงๆ “คุณ” ก็ยังสามารถกลับไปมองตุ๊กตาเหล่านั้นแล้วจินตนาการว่าตนเองอยู่ในเหตุการณ์นั้นๆ ได้ตลอดเวลาเลยทีเดียว ถ้าท่านใดสนใจก็สามารถติดต่อสั่งจองได้ที่คุณสุดใจ เจริญสุข บ้านเลขที่ 40 หมู่ 11 ต.กะมัง อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา หรือโทร.035-243943

เด็กเลี้ยงควายอีกหนึ่งชีวิตในชนบท

ปลาตะเพียนสาน

จากเปลเด็กสู่ตลาดสากล

ชัชฎาพร มากสอน เรื่อง / ภาพ

ในปัจจุบันนี้อาชีพสานปลาตะเพียน

ดูเหมือนว่ากำลังถูกลบเลือนกันไป

ชาวบ้านสานกันน้อยลง

เนื่องจากคนวัยหนุ่มสาว

ไปทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่

ปปลาตะเพียนสานนับเป็นของฝากขึ้นชื่อของอยุธยา ใครที่มาจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะต้องเห็นปลาตะเพียนสานแขวนอยู่บริเวณหน้าอำเภอพระนครศรีอยุธยา ปลาตะเพียนสานเป็นงานหัตถกรรมอีกชิ้นหนึ่งที่ต้องใช้ความประณีต ลวดลายที่เขียนบนตัวปลานั้นจะต้องละเอียดอ่อน ผู้ประดิษฐ์ต้องใช้ความชำนาญและประสบการณ์จึงจะได้ปลาตะเพียนสานที่สวยงาม

อาชีพสานปลาตะเพียนจากโบราณคืออาชีพที่ชาวไทยมุสลิมในเขตหมู่ที่ 1 ตำบลภูเขาทอง อำเภอพระนครศรีอยุธยาได้ทำสืบเนื่องกันมาหลายชั่วอายุคน คาดว่าประมาณร้อยกว่าปีมาแล้ว แต่เดิมได้ขายเรือขายพร้อมกับ ถ้วยชาม หม้อไห และของเล่นชิ้นอื่น ๆ เรียกว่า เรือแขกเทศ ต่อมาชาวไทยพุทธจึงเริ่มสานปลาตะเพียนและยึดเป็นอาชีพจนถึงทุกวันนี้

ภายหลังทางราชการเริ่มให้ความสำคัญสำคัญกับการสานปลาตะเพียน ซึ่งกรมการพัฒนาชุมชนโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ และสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็ได้มีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพเมื่อปี พ.ศ. 2534 และสนับสนุนด้านงบประมาณ การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ซึ่งปัจจุบันมีนางประพาส เรืองกิจ หรือป้าพิศ เป็นประธานกลุ่มฯ โดยมีสมาชิก 17 คน

นอกจากนี้ กรมการพัฒนาชุมชนยังได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยการนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายและสาธิตในงานนิทรรศการต่างๆ ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชน นักเรียน นักศึกษา

ในการถ่ายทำขั้นตอนการสานปลา
ตะเพียนเพื่อเผยแพร่ทางวิทยุโทรทัศน์และ
สื่อสิ่งพิมพ์

ปลาตะเพียนสานของชาวอยุธยาจะ
มีขายในงานนิทรรศการต่างๆ โดยจะมี
กลุ่มสมาชิกไปจำหน่ายเอง แม้แต่ห้าง
สรรพสินค้าในกรุงเทพฯ ก็มีขาย รูปแบบ
นั้นก็จะมีหลายขนาดตั้งแต่ปลายักษ์
ปลาลูกสิบสองธรรมดา ปลาลูกแก้ว

ปลาลูกหก ปลาสี่ ปลาระย้า ปลาระย้าเล็ก
ปลาจั่ว และปลาแผง (โมบาย)

สนนราคาก็มีตั้งแต่ 80 บาท
ไปจนถึง 200 – 300 บาท แล้วแต่ขนาด
หาซื้อได้ตามร้านขายของฝากทั่วไปในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

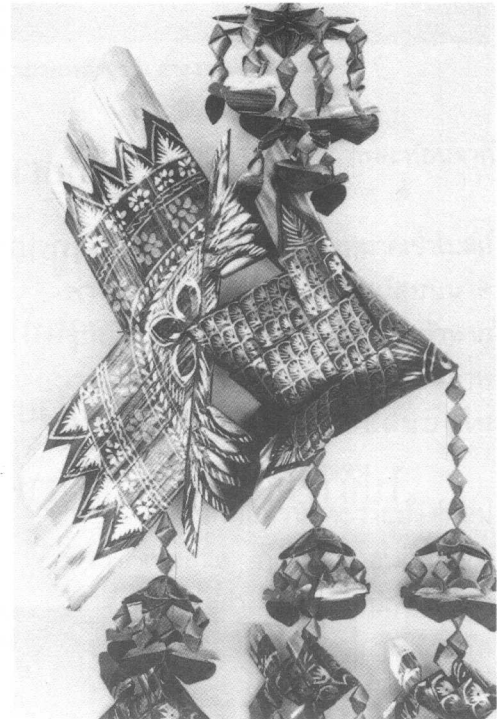
ในปัจจุบันนี้อาชีพสานปลาตะเพียน
ดูเหมือนว่ากำลังลดน้อยลงไป ชาวบ้าน
สานกันน้อยลงเนื่องจากคนวัยหนุ่มสาวไป

แต่ทั้งนี้ราคาปลาตะเพียนสานก็ไม่
ได้สูงขึ้นตาม เพราะต้องการให้เป็นของ
ฝากอยู่และเป็นสัญลักษณ์ของชาวอยุธยา
สืบไป แต่สิ่งที่ทำได้ตอนนี้คือลดการผลิต
ลงบ้างก็นับว่าคนสานปลาตะเพียนอยุธยา
มีจิตใจที่จะสืบทอดอนุรักษ์ แม้ว่า
เศรษฐกิจจะย่ำแย่เช่นนี้

จึงทำให้เชื่อว่าปลาตะเพียนสาน
จะไม่หายไปจากอยุธยาอย่างแน่นอน

งานทาสีปลาตะเพียนสาน

โมบายปลาตะเพียนสาน

ผู้ประกอบการอาชีพสาน
ปลาตะเพียนประสบปัญหา
ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
แต่ทั้งนี้ราคาก็ไม่ได้สูงขึ้น
ตามเพราะต้องการให้
ปลาตะเพียนสานอยู่คู่
และเป็นสัญลักษณ์
ของชาวอยุธยาสืบไป

ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่
แต่เดิมนั้นได้มีการนำปลาตะเพียน
สานมาแขวนไว้ที่เปลนอนของเด็กๆ และ
แขวนตามชื่อบ้านเพื่อดูแล้วเกิดความ
เพลิดเพลินสวยงาม แต่สมัยนี้ดูเหมือนว่า
จะขาดความจำเป็นไปเสียแล้ว

ประกอบกับวัสดุที่ใช้ก็มีราคาสูงขึ้น
ใบลานที่เคยหาได้ตามท้องถิ่นก็ไม่มีเหมือน
อย่างเคย ต้องไปซื้อจากที่อื่น ราคาที่สูงขึ้น
จากเดิมใบละ 1 บาท ก็เพิ่มเป็นใบละ
1.25 – 1.50 บาท ตามขนาดเล็กใหญ่
ตามความต้องการ รวมไปถึงราคาของสี
ก็เพิ่มสูงขึ้นทั้งปริมาณของสีก็ยังลดลงไปอีก
ทำให้ผู้ประกอบการอาชีพสานปลาตะเพียน
ประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตสูงขึ้น

เพราะยังมีคนที่ยังมีใจรักและพร้อมที่จะ
สานต่ออาชีพนี้ต่อไป แต่อาจจะอยู่ไม่ได้
ถ้าขาดคนซื้อ ฉะนั้นถ้าใครมาเที่ยว
กรุงเก่า ก็อย่าลืมนำสัญลักษณ์ของจังหวัด
กลับไปฝากคนที่บ้านกันบ้าง จะได้ภูมิใจ
อยู่สักๆ ใจล่ะ ว่าเป็นคนหนึ่งที่อนุรักษ์และ
สืบทอดความเป็นไทยให้คงอยู่ต่อไป

โสนหางไก่อ้น้อยเข้าใจผิดคิดว่าเป็นต้นโสน
ดอกสีเหลืองที่เขานำมาทำขนมมันคนละอย่างกัน
ต้นโสนหางไก่อ้นี้ก็จะใช้ทำเป็นอาหารได้
โดยนำเอายอดมาทำแกงเลียง

หาก พูดถึงคำว่า วัชพืชทุกคนก็
คงจะนึกถึงศัตรูตัวฉกาจ
ของพืชที่เราได้ปลูกไว้ และมองข้ามคุณ
ประโยชน์ของมัน แต่ในปัจจุบันนี้วัชพืช
ถูกนำมาใช้ประโยชน์และเพิ่มพูนรายได้
ให้กับผู้ที่นำมาดัดแปลงเพื่อแปรรูปเป็น
ผลิตภัณฑ์ต่างๆ และสามารถนำไปใช้
ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี

คุณป้าสมหมาย มีศรีเรือง ก็เป็น
ท่านหนึ่งที่นำต้นโสนหางไก่อวัชพืชในทุ่งนา
มาแปรรูปเป็นดอกไม้ประดิษฐ์ที่สวยงาม
ถึงแม้ว่าจะดูไม่มีชีวิตชีวาเท่ากับของจริง
แต่ก็เพิ่มสีสันให้กับอาคารสถานที่ต่างๆ ได้

จากโสนท้องถิ่น มาเป็นดอกไม้ประดิษฐ์

ญาดา ศรีพิทักษ์ เรื่อง / ภาพ

แถมยังไม่ต้องคอยเปลี่ยนบ่อยๆ เป็นการประหยัดไปในตัว คุณป้ามีอาชีพประดิษฐ์ดอกไม้โสนมากกว่า 50 ปีแล้ว และในปัจจุบันยังทำดอกไม้อยู่ประมาณ 35 ชนิด เช่น ดอกเยอร์บีร่า ดอกกุหลาบ ดอกมะลิ

ต้นโสนทางไก่อเป็นพืชที่ขึ้นในนาข้าวเป็นจำนวนมาก ลักษณะของต้นโสนทางไก่อนั้นอย่าเข้าใจผิดคิดว่าเป็นต้นโสนดอกสีเหลืองที่เขานำมาทำขนมมะมันคนละอย่างกัน ต้นโสนทางไก่อนี้ก็จะใช้ทำเป็นอาหารได้ โดยนำเอายอดมาทำแกงเลียง ส่วนลำต้นจะมีลักษณะนี้มา โสนทางไก่อที่ดีจะมีลักษณะพิเศษ ดูได้จากลำต้นที่มีสีเขียว กว้างประมาณ 1-15 นิ้ว จะขึ้นในที่น้ำลึกมากๆ มักขึ้นเองตามธรรมชาติเมื่อต้นอายุประมาณ 1 เดือนเมื่อเริ่มออกฝัก ฝักจะตกอยู่ในดิน

เมื่อถึงฤดูทำนาฝนตกเมล็ดก็จะงอกโผล่ขึ้นมาเหนือน้ำ ทำให้เป็นการเกะกะในการทำนา แต่แทนที่เราจะถอนทิ้งก็นำมาประดิษฐ์ดอกไม้ขายเสียเลย เรามักจะเห็นเขานำต้นโสนทางไก่อมาทำกระดาดขงเด็กดอกไม้ไหว้พระจันทร์และหัวจั่วเมื่อประมาณ 80 ปีที่แล้วพอมายุคปัจจุบัน คุณป้าสมหมายได้พัฒนามาประดิษฐ์เป็นดอกไม้ในรูปแบบต่างๆ จนได้รับความนิยมแพร่

เรามักจะเห็นเขานำต้นโสน

ทางไก่อมาทำกระดาดขงเด็ก

ดอกไม้ไหว้พระจันทร์

และหัวจั่วเมื่อประมาณ

80 ปีที่แล้ว พอมายุค

ปัจจุบัน คุณป้าสมหมาย

ได้พัฒนาประดิษฐ์เป็น

ดอกไม้ในรูปแบบต่างๆ

ผลงานดอกไม้โสน

หลายเป็นที่ต้องการของตลาดทั่วไป

การทำดอกไม้โสนนั้นมีวิธีง่ายๆ คือก่อนที่จะนำมาใช้นั้นจะต้องนำต้นโสนที่แห้งดีแล้วมาตัดเป็นท่อนๆ ให้มีความยาวพอสมควรประมาณ 4-5 นิ้ว จากนั้นนำมาปอกเปลือกส่วนที่เป็นสีน้ำตาลออกเหลือแต่เนื้อที่มีสีขาวนวล นำเนื้อในของโสนมาฝานให้เป็นแผ่นบางๆ จนหมด ถ้าต้องการให้มีสีก็ทำได้โดยการนำไปย้อมสี

การย้อมสีแผ่นโสนนั้นทำได้โดยการใช้สีย้อมผ้าไหมหรือผ้าแพรก็ได้ นิยมสีเหลือง ชมพู เขียว แดง แล้วแต่ดอกไม้ที่เราผลิต ส่วนการเก็บรักษาต้นโสนควรเก็บไว้ในที่ที่มีความชื้นอากาศถ่ายเทสะดวก ที่สำคัญจะต้องตากแดดให้แห้งสนิทเสียก่อน เพราะว่าถ้าเก็บในขณะที่ต้นโสนยังไม่แห้งจะมีราขึ้นต้น สำหรับโสนที่ฝานเป็นแผ่นแล้วควรเก็บใส่ถุงพลาสติกอย่าให้ถูกน้ำจะขึ้นราหรือถ้าถูกน้ำไปแล้วควรผึ่งแดดให้แห้งเสียก่อนแล้วจึงเก็บใส่ถุงพลาสติก จะเก็บไว้ได้นานเช่นกัน

เราถามคุณป้าว่ามีร้านขายประจำไหม คุณป้าบอกว่าไม่มี จะมีแต่ลูกค้าประจำ โดยลูกค้าจะมารับสินค้าที่บ้าน บางครั้งคุณป้าก็จะออกไปตั้งร้านขายกับหน่วยงานราชการตามสถานที่ต่างๆ คุณป้าบอกอีก

ว่าราคาของดอกไม้โสนนั้นจะขึ้นอยู่กับแบบที่ลูกค้าสั่งมา อย่างเช่นมะลิ คุณป้าจะขายดอกละ 1 บาท 30 สตางค์ และคุณป้ายังทำส่งไปขายตามห้างสรรพสินค้า โรงเรียนราชินีอีกด้วย

แต่ตอนนี้วัสดุคือต้นโสนทางไก่อเริ่มหายากและมีน้อยลง ทำให้ราคาของโสนทางไก่อแพงขึ้น (คุณป้าจึงต้องปรับราคาขึ้นตาม) ทำให้มีวัสดุไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด เพราะโสนทางไก่อจะขายกันปีละ 1 ครั้ง ในฤดูทำนาเท่านั้น

หากใครได้มีโอกาสเดินทางผ่านมาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็อย่าลืมแวะซื้อดอกไม้ประดิษฐ์จากต้นโสน ที่หมู่บ้านหัตถกรรมไทย หรือจะติดต่อขอซื้อจากกลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้จากต้นโสน 34/4 หมู่ 3 ต.คลองสวนพลู อ. พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000 นะคะ

จากผักตบชวา

มาเป็นหมวกสานบางไทร

กมลพรรณ รอดฤดี / เรื่อง
อดุลย์ อิ่มรัตนชัย วันวิสา จำปาเพ็ญ / ภาพ

ในสมัยของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่ง “ท่านผู้นำ”

สมัยนั้นนั้นได้ออกเป็นกฎบังคับ

ให้ประชาชนต้องสวมหมวกเพื่อให้เมืองไทยมีความเจริญเทียบเท่าชาวตะวันตก

หมวกสานหลากหลายรูปแบบ

ชาวไทยเริ่มจะมีการใส่หมวกกัน อย่างแพร่หลายในสมัยของ จอมพลป. พิบูลสงคราม ซึ่ง “ท่านผู้นำ” สมัยนั้นได้ออกเป็นกฎบังคับให้ประชาชน ต้องสวมหมวกเพื่อให้เมืองไทยมีความเจริญเทียบเท่ากับชาวตะวันตก ประชาชนบางส่วนในสมัยนั้นไม่เห็นด้วยนัก เพราะเป็นความเปลี่ยนแปลงที่กระทันหันเกินไป แต่ต่อมาไม่นาน ข้อบังคับนี้จึง ถูกยกเลิก

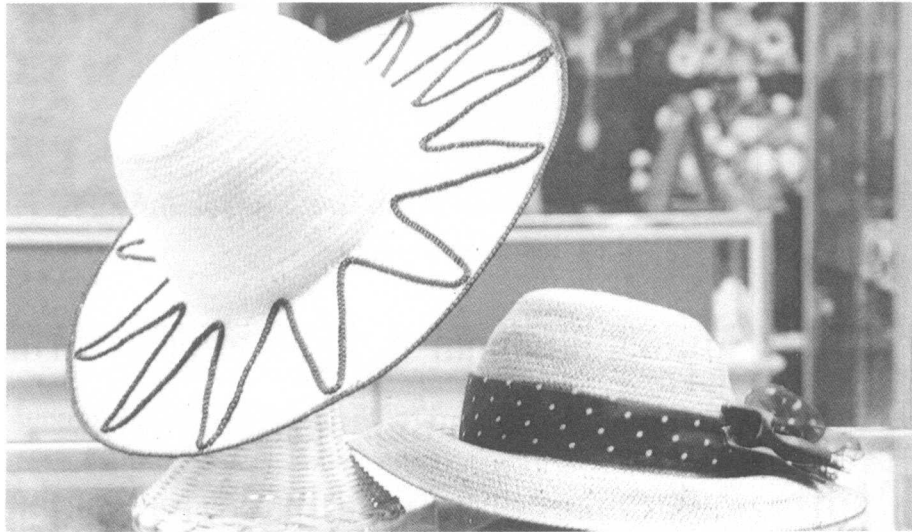
ยุคของการใส่หมวกของคนไทย กลับมาเฟื่องฟูอีกครั้ง ตามพระราชนิยม ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ซึ่งมักจะ ทรงอยู่เป็นประจำ และทรงเป็นผู้สนับสนุน ให้มีการทำหมวกสานเป็นอาชีพเพื่อเสริม รายได้ให้กับประชาชน ที่ศูนย์ศิลปาชีพ บางไทร

หลายท่าน คงเคยมาเที่ยว ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรกันบ้างแล้ว และคงพอจะทราบกันว่าที่นี่มีทั้งที่เที่ยว ของกิน และของฝากมากมาย อาทิเช่น เครื่องหนัง ตุ๊กตาปั้น ผ้าทอลายตีนจก กระเป๋าเย็บลิเกา และอื่นๆอีกมากมาย แต่สิ่งที่ยากจะแนะนำให้ท่านซื้อกลับไป เป็นของฝากก็คือหมวกสาน

หมวกสานที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร นี้มีอยู่ด้วยกันหลายประเภท ซึ่งเมื่อก่อน จะนิยมสานด้วยมือ แต่ปัจจุบันทำขึ้นโดยการเย็บด้วยจักร ส่วนขั้นตอนในการทำนั้น เริ่มต้นโดยการหาผักตบชวา มา และเลือกใช้ ก้านที่ไม่แก่มาก เลือกให้มีสีเขียวกำลังดี นำมาตากแห้ง เมื่อแห้งแล้วก็นำมาฉีกเป็น

26 ตรีนุช

ขั้นตอนในการทำนั้นเริ่มต้น
โดยการหาผักตบชวา มา
และเลือกใช้ก้านที่ไม่แก่มาก เลือกให้มี
สีเขียวกำลังดีนำมาตากแห้ง

หมวกสานแบบปีกกว้างสำหรับผู้หญิง

เส้นๆ แล้วถักเป็นเปียสาม ถัดต้องการให้เป็นสีก็นำเปียไปย้อม เสร็จแล้วนำไปเย็บเป็นหมวกรูปทรงต่างๆ ส่วนเวลาในการทำก็ประมาณ 1 สัปดาห์

รูปแบบของหมวกก็จะมีทั้งแบบทึบ ปีกกว้างของผู้หญิง แบบทึบปีกสั้นของผู้ชาย แบบโปร่งสานด้วยมือ แบบปีกกว้างระบายด้วยเปลือกหอย ส่วนขนาดก็จะมีหลักๆ อยู่สองขนาด คือของผู้ใหญ่และของเด็ก

ราคาจะเริ่มตั้งแต่ใบละ 300 บาท ขึ้นไป แล้วแต่ความยากและความง่ายของการทำ ส่วนใบเล็กของเด็กจะราคาตั้งแต่ 100 - 120 บาทขึ้นไป

การดูแลรักษาข้อสำคัญก็คือไม่ควรโดนน้ำ เพราะจะทำให้เกิดเชื้อราและผุได้ แต่ถ้าหมวกเปียกก็ให้ใช้ผ้าชุบน้ำหมาดๆ เช็ดแล้วผึ่งลมให้แห้ง

หมวกสานที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรนี้ จะมีรูปแบบแตกต่างกับหมวกสานที่มีขาย

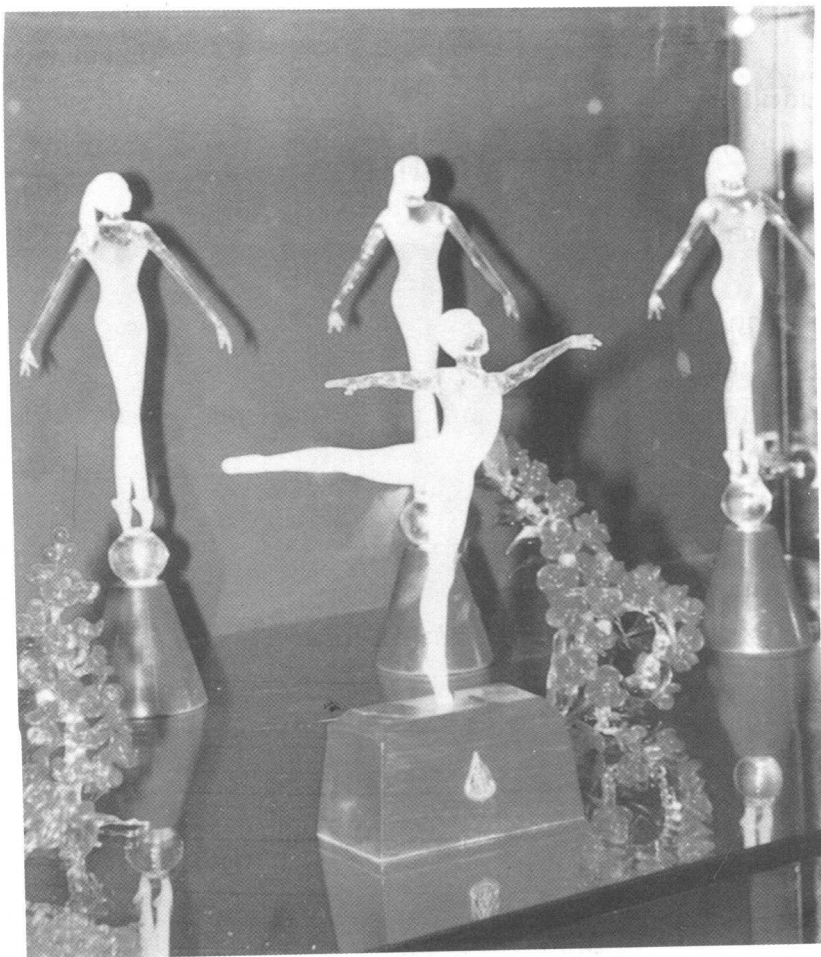
อยู่ตามท้องตลาดทั่วไป ถ้าต้องการจะซื้อหาไปเป็นของฝาก ก็สามารถซื้อได้โดยตรงที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร เพราะหมวกสานที่นี้ไม่ได้ส่งไปขายที่อื่น

เดิมผู้เขียนเคยเข้าใจผิดว่าลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นชาวต่างชาติแต่จากการบอกเล่าของผู้ขาย ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นชาวไทยของเราเอง

และเนื่องจากตอนนี้เศรษฐกิจกำลังอยู่ในภาวะที่ย่ำแย่ พวกเราชาวไทยควรหันมาช่วยกันซื้อสินค้าไทย อย่างเช่น ซื้อหมวกสานที่ทำจากฝีมือของคนไทย เศรษฐกิจจะได้ฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว คนไทยจะได้ไม่ต้องเป็นหนี้ตั้งแต่ลืมตาขึ้นมายุคโลกอย่างเช่นทุกวันนี้จะคะ

เป่าแก้ว จินตนาการบนความกระจ่างใส

รัชติการ์ณ สุกาทร / เรื่อง
อดุลย์ อิ่มรัตนชัย วันวิสา จำปาเฟื่อง / ภาพ

แก้วเป่าเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน

ของศูนย์ศิลปาชีพบางไทร มานานกว่า 12 ปีแล้ว หลายคน

ที่ได้มาพบเห็นผลงาน

จะเกิดความชื่นชอบในความประณีตสวยงาม

และมักจะนำติดไม้ติดมือไปฝากคนทางบ้าน

bb แก้วเป่าเป็นศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน
ของศูนย์ศิลปาชีพบางไทรมา
นานกว่า 12 ปีแล้ว หลายคนที่ได้มาพบ
เห็นผลงาน จะเกิดความชื่นชอบในความ
ประณีตสวยงาม และมักจะนำติดไม้ติดมือ
ไปฝากคนทางบ้าน เพราะแก้วเป่านี้ว่าเป็น
ของฝากที่เหมาะสมกับคนทุกเพศทุกวัย
ไม่ว่าจะเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่

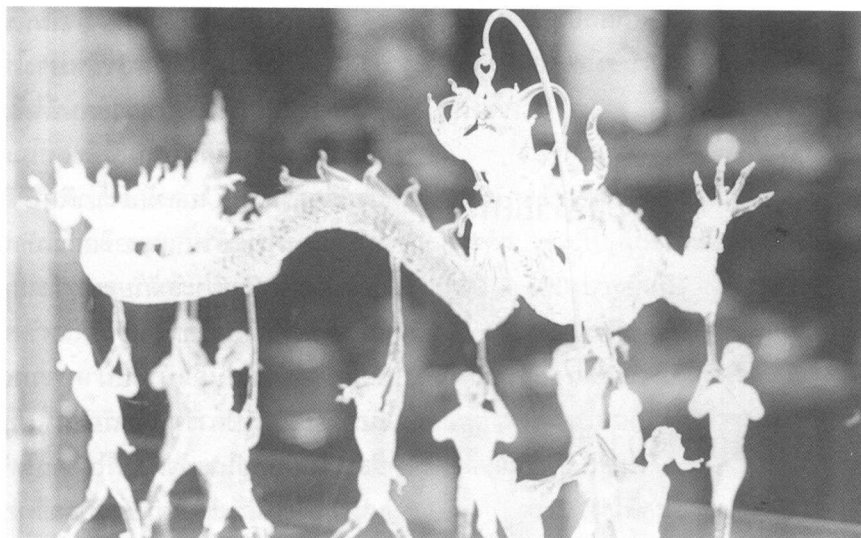
อย่างเช่นถ้านำไปฝากพวกเด็กๆ
ก็อาจจะเป็นรูปการ์ตูนตัวน้อยๆ ที่อาจมี
สีล้นเจือปนอยู่ในแก้วด้วยก็ได้ คนโตขึ้นมา
หน่อยหรือเพื่อนเราเองก็เป็นรูปสัตว์ทั้งหลาย
เช่น แมว กระต่าย ลิง ลิงโต แพะ แกะ ม้า

ช่าง วัว มีสารพัดรูปแบบให้เลือกแล้วแต่ชอบ ส่วนผู้มีอายุคราวพ่อคราวแม่หรือครูบาอาจารย์รวมไปทั้งคนแก่ปู่ย่าตายาย ความชอบให้เป็นรูปสิ่งของที่ดูแล้วเหมาะสมอย่างเช่น แก้วเป่าเป็นรูปเรือหงส์ ต้นโพธิ์ หรือเครื่องแก้วที่สามารถใช้ได้ในชีวิตประจำวัน เช่น แก้วน้ำ แก้วเบียร์ จาน แก้วกัน โคมไฟ และมีอะไรอีกมากมายหลายอย่าง แล้วแต่ช่างจะเป่าเป็นรูปแบบอะไรออกมา

และไม่ต้องกลัวว่าก่อนถึงมือผู้รับจะแตกเสียก่อน เพราะแผนกจัดจำหน่ายเขาจะห่อให้ด้วยกระดาษ แล้วใส่กล่องอย่างมิดชิด รับรองว่าไม่แตกอย่างแน่นอน

สำหรับความเป็นมาของแก้วเป่าที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรนั้นได้จัดให้มีแผนกเป่าแก้วขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2529 โดยมี **อาจารย์ชู วิทยาบุญ** เป็นผู้ฝึกสอนท่านแรกของที่นี่และท่านได้จบมาทางด้านภาควิชาเคมีที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ชูจะเป็นผู้ดูแลควบคุมและรับผิดชอบด้วยความอนุเคราะห์ของสมาคมซอนต้าซึ่งเป็นผู้ให้ทุนครั้งแรกในด้านครุภัณฑ์เครื่องมือและวัสดุ เครื่องแก้วที่ใช้ในการฝึกอบรม

ส่วนประเภทของแก้วที่จะนำมาใช้เป็นหลักในการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีแก้วอ่อน (Soda glass) แก้วแข็ง (Borosilicate glass)

แก้วเป่ารูปคนเข็ดมังก

ปัจจุบันมีนักประดิษฐ์ที่สามารถหลอมแก้วให้เป็นแท่งแก้วตันใสและมีสีต่างๆ ที่มีสีจะเป็นแก้วโซดาก๊าซแล้วเป่าด้วยไฟจะเกิดสีสันต่างๆ

แก้วสีต่างๆ
เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำเครื่องแก้ว
ตะเกียงเป่าแก้ว
คีมปากแบน 1 อัน คีมปลายแหลม 1 อัน
ที่จุดไฟแก๊ส
ตะไบตัดแก้ว 1 อัน
หินกากเพชรสามเหลี่ยม 1 อัน
สามเหลี่ยมสำหรับควั่นแก้ว
เหล็กแหลมสำหรับเจาะแก้ว
ไม้บรรทัดเหล็ก แผ่นแอสเบสตอสกันไฟ
ผู้ฝึกจะได้รับความรู้ในเรื่องการใช้และการดูแลบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ชนิดต่างๆ เสียก่อน แล้วจึงค่อยเรียนรู้เทคนิคการหลอมแก้ว การยัดแก้ว

การบิดแก้ว การย่นแก้ว แล้วถึงมาเป่าแก้วเพื่อเชื่อมให้เป็นเนื้อเดียวกัน จึงสร้างผลงานตามรูปแบบ เมื่อสร้างผลงานเสร็จเรียบร้อยแล้วอย่างถูกวิธี จึงสร้างผลงานตามรูปแบบของจริงและรูปแบบของการตุ่นหรืออาจออกแบบเป็นรูปทรงต่างๆ อีกมากมายส่วนมากจะประดิษฐ์จากแก้วที่หลอมเหลวในเตา โดยใช้ท่อเหล็กกลวงยาวประมาณ 1.5 เมตร จุ่มลงไปแก้วที่หลอมเหลวนั้น แล้วนำมาประดิษฐ์เป็นรูปทรงต่างๆ ตามความต้องการของช่างเป่าแก้ว

ปัจจุบันมีนักประดิษฐ์ที่สามารถหลอมแก้วให้เป็นแท่งแก้วตันใสและมีสีต่างๆ ที่มีสีจะเป็นแก้วโซดาก๊าซแล้วเป่าด้วยไฟจะเกิดสีสันต่างๆ

โซดาก๊าซนั้นจะแตกง่ายและเปราะบางกว่าแก้วเทเล็กซ์ ส่วนเทเล็กซ์ทนกว่า 2 เท่าตัวและหนักกว่าจึงมีราคาแพงกว่าอย่างแน่นอนถ้าตัวเล็กจะใช้เวลาในการเป่า 5 - 10 นาที ชิ้นใหญ่ก็ทำประมาณ 3 อาทิตย์ จึงจะได้งานออกมา เป่าเสร็จก็นำไปแช่ที่ตู้อบก่อนที่จะไปพ่นทราย

และถ้าจะถามถึงราคาของผลิตภัณฑ์เครื่องแก้วเป่าแล้ว ราคาจะอยู่ใน 10 - 10,000 บาท ขึ้นเล็กสุด 10 บาท ขึ้นใหญ่สุด 10,000 บาท ชิ้นใหญ่นี้ส่วนจะจำหน่ายให้กับคนชนชาติอื่น พวกญี่ปุ่น ฝรั่งเศส เขาชอบเครื่องแก้วที่มีขนาดใหญ่ๆ ชิ้นใหญ่ๆ ราคาที่สูงตามมาด้วย ส่วนคนไทยบ้านเราก็มักจะนิยมซื้อกันในวันสำคัญต่างๆ บางทีก็จะสั่งทำเป็นชุดเพื่อไปทำของขวัญ ของชำร่วย และนำไปฝากให้กับบุคคลที่สำคัญ หรือคนใกล้ชิด

เครื่องแก้วเป่านั้น บางคนอาจจะมองแค่ภายนอกว่าสวยงามสดใส แต่จะรู้ไหมว่า ภายในเครื่องแก้วเป่านั้นแฝงไปด้วยจินตนาการ และความที่ละเอียดอ่อนในการทำงานของช่างผู้ผลิตผู้ที่ได้ช่วยอุดหนุนก็นับว่าเป็นแรงใจอย่างหนึ่งให้กับผู้ผลิตผลงานทำให้เกิดกำลังใจที่สืบทอดเป็น หัตถกรรม พื้นบ้าน ที่อยู่คู่กับศูนย์ศิลปาชีพต่อไป

พาไปเยือนคลองสระบัว

ชมเครื่องปั้นดินเผาหัตถกรรมเลื่องชื่อ

ธีรณัฐ รัตโนดม / เรื่อง

ชัยภาพร มากสอน / ภาพ

ล เครื่องปั้นดินเผาในสมัยก่อน ประวัติศาสตร์มีหลายแห่งทั่วประเทศ โดยเฉพาะที่บ้านเชียงจังหวัดอุดรธานี ส่วนในยุคทองคือสมัยสุโขทัย เพราะมีการทำกันอย่างกว้างขวาง มีความสวยงามและมีคุณภาพ ส่งเป็นสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศที่ใกล้เคียง จนมีชื่อเสียงโด่งดังในสมัยนั้น

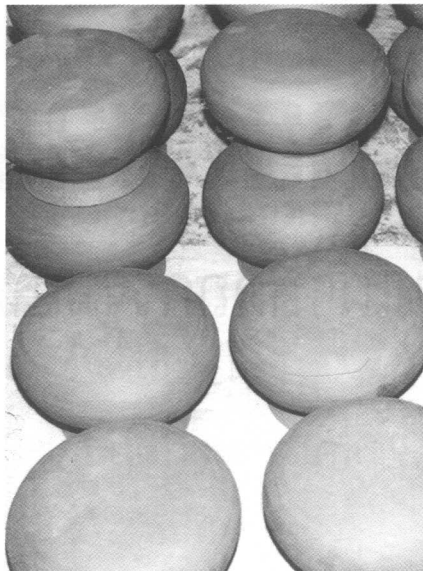
จังหวัดที่เป็นแหล่งผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่สำคัญ ได้แก่ เชียงใหม่ นครราชสีมา ราชบุรี ปทุมธานี นนทบุรี และพระนครศรีอยุธยา

สำหรับเครื่องปั้นดินเผาที่พระนครศรีอยุธยา มีการทำกันอยู่ที่ตำบลคลองสระบัว อำเภอพระนครศรีอยุธยา พื้นที่บริเวณนี้ในสมัยอยุธยาเรียกว่า ย่านตำบลบ้านหม้อ ปั้นหม้อข้าว หม้อแกง กระทะ เตาชนมครก เต่าไฟ ตะคัน เซิงไฟ บาตรดิน กระโถนดิน และในเวลาต่อมาก็ได้มีการทำกระเบื้องดินเผา สำหรับมุงหลังคาบ้านทรงไทยแบบมีขอ แต่ในปัจจุบันนี้ การทำกระเบื้องดินเผามีให้น้อยมาก เพราะชาวบ้านนิยมการปั้นหม้อ และเครื่องใช้ในครัวเรือนมากกว่า

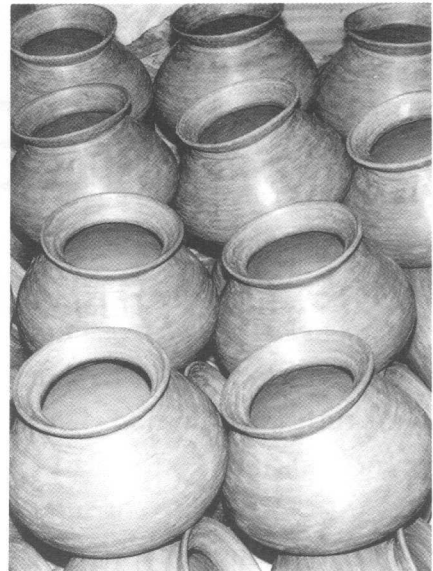
การปั้นหม้อที่คลองสระบัว ทำกันในลักษณะถ่ายทอดสืบต่อกันมาจากรบรรพบุรุษ ปัจจุบันยังคงรักษารูปแบบดั้งเดิมไว้เป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้มีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น เครื่องปั้นดินเผาคลองสระบัวมีคุณสมบัติพิเศษ คือ เมื่อนำมาใช้

หม้อที่เพิ่งลงจากช่อปั้นใหม่ๆ

หม้อปั้นแล้ววางเรียงราย

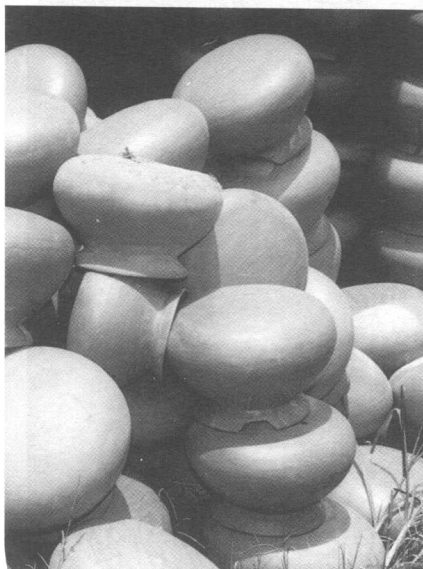
หม้อที่ขัดเสร็จแล้วเตรียมเผา

ประกอบอาหาร จะทำให้อาหารมีกลิ่นหอมนุ่มนวลและรสชาติอร่อยอย่างน่าพิศวง
วัสดุที่ใช้ในการปั้นมีดินเหนียวซื้อจากหมู่บ้านใกล้เคียง เช่น ดินในทุ่งเพนียดทุ่งโพธิ์สามต้น โดยการขุดหน้าดินออกก่อนแล้วขุดลงไปจนถึงดินเหนียว ช่อปั้น (แป้นหมุน) เป็นไม้วงกลมวางบนเดือยไม้ แก่นเป็นแกนกลาง หินขัด มีลักษณะเป็นหินหน้าเกลี้ยง ไม้ตีหม้อ และผ้าชุบน้ำใช้ลูบดินให้เรียบขณะนั้น

ขั้นตอนการปั้นหม้อมี 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนแรกเป็นการเตรียมดิน จะนำดินเหนียวมากองรวมกัน รดน้ำลงบนกองพลาสติกปิดให้ดินหมาดประมาณ 1 วัน จนเห็นว่าดินมีความชื้นพอควร นำทรายที่ร่อนแล้วมาผสมกับดินเหนียวโดยใช้เท้าเหยียบนวดให้เข้ากัน แล้วนำดินกับทรายที่ผสมเข้ากันแล้วมาห่อด้วยผ้าเพื่อกันดินแห้ง เตรียมที่จะนำไปปั้นต่อไป

การปั้น นำดินที่เตรียมไว้วางลงบนช่อปั้น แล้วหมุนช่อปั้น ช่างปั้นจะใช้เทคนิคและประสบการณ์ในการใช้มือทั้งสองรีดดินให้เป็นรูปทรงตามต้องการ โดยขณะปั้นจะให้ผ้าชุบน้ำคอยลูบดินให้เรียบ แล้วใช้เส้นด้ายตัดกับหม้อ ยกขึ้นไปวางบนแผ่นไม้นำไปผึ่งลมกับแดด

การตี นำหม้อที่ผึ่งพอแห้งหมาดแล้วมาตีให้ผิวหม้อบาง โดยใช้หินก้อนกลมยาววนรองอยู่ข้างในท่อนหม้อ แล้วใช้

เผาเสร็จแล้วนำมากองเรียงกันเพื่อคัดเลือก

คุณยายที่กำลังปั้นสาธิตให้ดู

ไม้ตีหม้อตีด้านนอกเมื่อตีได้รูปตามต้องการแล้วนำหม้อไปผึ่งให้แห้ง แล้วทาด้วยดินสีเหลือง ต่อจากนั้นก็นำหินขัดมาขัดหม้อให้ขึ้นมัน

ขั้นตอนสุดท้ายคือ การเผา โดยนำหม้อที่ขัดมันแล้ว ไปผึ่ง เพื่อให้ร้อนเรียกว่า "อุ่นหม้อ" แล้วนำไปเรียงในเตาที่ก่อด้วยอิฐ การเผาครั้งแรกจะใช้ฟืนเล็ก ๆ เป็นเชื้อก่อนไหมไฟให้ลุกสม่าเสมอสักกระยะหนึ่ง แล้วจึงไหมไฟแรงขึ้นจนเตาเผาแดงน้ำ การเผาหม้อนี้นส่วนมากจะนิยมเริ่มเวลา 11.00 น. จนถึง 15.00 น. แล้วปล่อยให้เย็นจึงนำหม้อที่เผาแล้วออกมาได้

ในเรื่องของราคาขาย สำหรับหม้อดินลายนั้น ราคาใบละ 5 บาท ขนาดหม้อต้นใบละ 10 บาท ส่วนที่เป็นใบเล็ก ๆ ที่มีขายตามร้านของที่ระลึกใบละ 3 บาท

การทำเครื่องปั้นดินเผานับเป็นอาชีพหนึ่งที่เก่าแก่มาแต่โบราณ ต้องอาศัยความสามารถเฉพาะตัว เรียนรู้สืบทอดจากบรรพบุรุษ เป็นความภาคภูมิใจที่ฝังลึกอยู่ในใจ อันจะถ่ายทอดไปยังลูกหลานมิให้สูญหายไป และยังเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่มีมาแต่โบราณด้วย

โรงเรียนไทยอโยธยาบริหารธุรกิจ

THAI AYOTHAYA BUSINESS ADMINISTRATION

91/1 ถนนโรจนะ ต.รณ อ.อุทัย จ. พระนครศรีอยุธยา 13210 โทร. (035) 213940-5 โทรสาร (035) 336335

T.A.B.

T
A
B

อำนวยการสอนโดย

อาจารย์ชาติชาย พุฒยาภรณ์ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนในเครือไทย-เทศ และมหาวิทยาลัยศรีปทุม
เปิดสอนระดับ ปวช. และ ปวส.

ระดับ ปวช. รับผู้จบ ม.3 หรือเทียบเท่า

ระดับ ปวส. รับผู้จบ ปวช. ม.6 หรือเทียบเท่า

เปิดสอน 4 สาขาวิชา คือ

เปิดสอน 4 สาขาวิชา คือ

- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาการบัญชี
- สาขาการขาย
- สาขาภาษาต่างประเทศ

- สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- สาขาการบัญชี
- สาขาการตลาด
- สาขาการจัดการงานบุคคล

รับสมัครภาคต้นรอบ 2
เวลาเรียน
1 ต.ค. - 31 ต.ค. 41

เปิดสอน INTERNET แห้วเดียวในอยุธยา

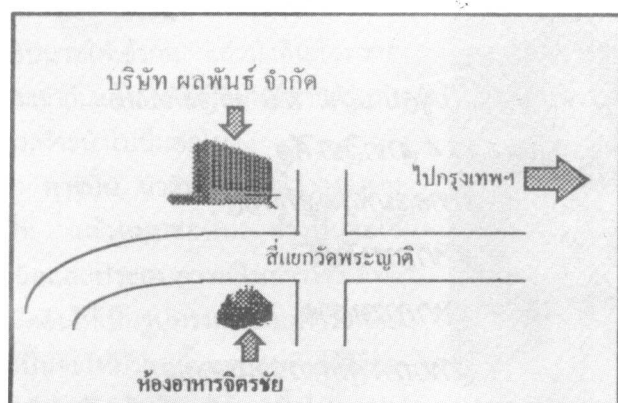
ไทยอโยธยาบริหารธุรกิจ..เพื่อชีวิตในอนาคตอันรุ่งโรจน์

บริษัท พลพันท์ จำกัด อยุธยา

**จำหน่ายคอมพิวเตอร์
พรีนเตอร์
และอุปกรณ์
คอมพิวเตอร์ทุกชนิด**

ติดต่อสอบถามรายละเอียด
สินค้าและบริการ ได้ที่
บริษัทพลพันท์จำกัด (อยุธยา)
235/8-9 หมู่ 5 ต.ไผ่ลิง อ.พระนครศรีอยุธยา
จ.พระนครศรีอยุธยา 13000
โทร. (035) 244348, 212730-4
FAX. (035) 212735

IBM

COMPAQ

digital
PC

hp HEWLETT
PACKARD

โรตีสายไหม

สายใยในเครือญาติ

วรรณฯ พันเศษ สมเพชร อรุณเจริญกิจ
เรื่อง / ภาพ

ร้านนี้อากาศค่อนข้างอบอ้าว ฝนคงจะตกหนักอีกแล้ว ความเคยชินและสภาพอากาศในช่วงนี้บอกเราอย่างนั้น แต่ไม่ว่าสภาพดินฟ้าอากาศจะเป็นอย่างไร เรา (ผู้เขียนและเพื่อน) ก็ตั้งใจแล้วว่าจะหาร้านโรตีสายไหมสักร้าน เพื่อที่จะไปนั่งศึกษาถึงวิธีการทำตั้งแต่ต้นจนเสร็จขั้นตอนการทำ ตลอดจนถึงสภาพตลาด คือผู้คนที่แวะเวียนกันมาซื้อเพื่อนำติดไม้ติดมือกลับบ้านนั่นเอง เพราะเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อ อีกอย่างหนึ่งของอยุธยา

ออกจากที่พักได้ไม่นาน เราก็เดินผ่านร้านโรตีสายไหมที่เขียนป้ายหน้าร้านไว้ว่า “ร้านไม้มุนะห์” ได้รับรางวัลดีเด่นจากรายการชิงร้อยชิงล้าน ของคุณปัญญา-มยุรา และตามด้วยราคาที่พอจะซื้อกันได้สบาย เพราะราคาไม่แพงนัก มองเข้าไปในร้านเราก็มองเห็นผู้หญิงสองคนกำลังแฉกแบ่งกันอยู่ เราจึงไม่รอช้าเข้าไปสวัสดิ์เจ้าของร้านทันที พร้อมกับบอกจุดประสงค์กับ “ป้ามั่น” ผู้เป็นเจ้าของร้าน และลูกสาวก็ต้อนรับเราด้วยรอยยิ้มที่ทำให้เรายินดีเป็นอย่างยิ่ง

ป้ามั่นบอกว่าสามีของป้าเป็นคนได้สูตรการทำโรตีสายไหมมาจากแขกชาวญวนเมื่อปี 2504 และเมื่อมาแต่งงานกับป้าในปีพ.ศ. 2515 ก็เริ่มทำโรตีสายไหมที่ปากช่องทำได้ปีเดียวก็ย้ายมาอยู่ที่ลพบุรี เพราะขายไม่ดีแต่ที่ลพบุรีก็ทำขายได้เรื่อยๆ ทำขายที่นั่นอยู่ 4 ปีจนถึงปี 2520 ก็ย้ายมาทำอยู่ที่อยุธยาจนถึงปัจจุบันนี้

สาเหตุที่มาทำที่อยุธยาจนถึงปัจจุบันก็เพราะที่นั่นทำแล้วขายได้ดีกว่าที่ผ่านๆ มา จึงทำมาตลอด ระยะเวลาทั้งนี้

ญาติที่มาช่วยป้าทำในตอนแรกๆ ก็แยกย้ายไปทำกันต่างหากก็เลยมีร้านขายโรตีสายไหมเกิดขึ้นหลายร้าน แต่ทุกร้านก็เป็นญาติๆ กัน เพราะได้สูตรการทำไปจากที่บ้านป้ากันทุกคน และบางคนที่ทำไม่เป็นก็จะรับไปขายอีกทอดหนึ่ง

แต่ทุกวันนี้ร้านโรตีสายไหมของป้าขายได้ไม่ตื้นัก เมื่อเทียบกับร้านของญาติๆ เพราะสาเหตุหลายๆ อย่าง อย่างแรกเป็นเพราะว่าเมื่อตอนที่สภาพเศรษฐกิจดีร้านของป้าขายโรตีสายไหมได้มาก ต้องนั่งแฉกแบ่งกันทั้งวัน เพราะมีลูกค้าไม่ขาดสาย จนเมื่อมีรายการโทรทัศน์มาทาบทามให้ไปออกอากาศ ป้าก็ไปออกรายการ “ชิงร้อยชิงล้าน” เป็นรายการแรก แต่เพราะสภาพอากาศที่ใช้เครื่องปรับอากาศในห้องส่งทำให้เกิดปัญหาในการทำ เพราะอากาศที่เย็นทำให้น้ำมันเป็นไขบวกกับป้าไม่ค่อยมีเวลา จึงปฏิเสธที่จะออกรายการ “ไม่ลองไม่รู้” กับรายการ “บ้านเลขที่ 5” ไป

ทางรายการจึงไปหาร้านญาติคนอื่นฯ แทน ซึ่งออกอากาศไปแล้ว ร้านของญาติ

ป้าก็ขึ้นป้ายบอกถึงสรรพคุณของตัวเอง ลูกค้าที่ผ่านไปผ่านมาก็แวะซื้อที่ร้านดังกล่าวกันมากขึ้น ทำให้ที่ร้านของป้าต้องลดจำนวนการทำลง เพราะขายไม่ได้เหมือนเมื่อก่อนแล้ว แต่เมื่อเรามาถึงป้ายหน้าร้าน ป้ามั่นก็บอกกับเราว่าเพิ่งจะหาขึ้นมาเมื่อสองวันมานี้เอง ทั้งๆ ที่ออกอากาศมาได้ 2 ปีแล้ว

อย่างต่อไปก็คือปัญหาในครอบครัวของป้ามั่น เพราะปัจจุบันนี้ป้าไม่สามารถที่จะทำสายไหมเองได้แล้ว ส่วนสามีของป้าก็แยกไปมีครอบครัวใหม่ ลูกชายคนเดียวที่ทำสายไหมเป็นในจำนวนลูกสี่คนก็แยกไปทำต่างหาก แต่ก็ยังทำสายไหมมาส่งให้ป้าทุกวัน ซึ่งใช้สูตรเดิมคือทำทุกอย่างเหมือนที่ป้าเคยทำ จึงมีรสชาติเหมือนกัน แล้วป้ากับลูกสาวก็ช่วยกันทำแบ่งขายไปวันๆ ก็ขึ้นอยู่กับว่าจะมีลูกค้าในแต่ละวันมากน้อยแค่ไหนเพราะป้าจะผสมแป้งและแฉกไปเรื่อยไม่ทำครั้งละมากๆ เพราะกลัวว่าเหลือถึงแม้ว่าแบ่งจะไม่เสียแต่ป้าก็บอกกับเราว่าอยากให้ลูกค้าได้แบ่งที่ใหม่ๆ เพราะจะนุ่ม

และอ้อย

เรานั่งฟังป้ามันเล่าไปด้วยแถมแบ่งไปด้วยจนเพลินตาก็อยากจะลองดูบ้าง สายตาของเราจะพุ่งถึงความอยากลองของเราให้ป้ามันรู้ ป้ามันจึงบอกให้เราลองทำดู โดยไม่รอช้าเราสองคนก็รีบจัดการล้างไม้ล้างมือแล้วไปหยิบแป้งนึ่งๆ เหลวๆ กึ่งๆ กัน และลื่นด้วยจนจับไม่ติด เราต้องประคองสองมือ ทั้งๆที่ป้ามันจับและแถมเพียงแค่มือเดียว แต่เมื่อเราทำกลับดูยุ่งๆ อย่างไม่บอกไม่ถูก และผลงานของเราก็คือหนาไปบ้าง ขาดบ้าง เล็กบ้าง ทำไปได้ประมาณ 5-6 แผ่นก็คิดว่าน่าจะเหมาะกว่า ก่อนที่จะเสียของมากไปกว่านี้ เมื่อทำแบ่งไปได้มากพอสมควรลูกสาวคนสวยของป้ามันก็นำโรตีสายไหมสร้อยมาให้เราได้กินกัน และก่อนจะกลับพี่หมานลูกชายที่ทำสายไหมมาส่งให้ป้าก็มาและบอกเราว่าตอนบ่าย ประมาณบ่ายสาม บ่ายสี่ก็จะถึงสายไหม เราจึงขออนุญาตที่จะไปดูถึงกรรมวิธีการทำสายไหมแล้วก็ออกจากร้านในมุนะห์ ของป้ามัน เพื่อออกมาหาอะไรทานกันตอนเกือบจะบ่ายโมงแล้ว ก่อนเวลานัดเล็กน้อยเราเข้าไปถึงบ้านของพี่หมานที่บริเวณข้างๆ เจดีย์

โดยไม่รอช้าเราสองคน
ก็รีบจัดการล้างไม้ล้างมือ
แล้วไปหยิบแป้งนึ่งๆ เหลวๆ
กึ่งๆ กัน และลื่นด้วย
จนจับไม่ติด
เราต้องประคองสองมือ
ทั้งๆ ที่ป้ามันจับ
และแถมเพียงแค่มือเดียว
แต่เมื่อเราทำกลับดู
ยุ่งๆ อย่างบอกไม่ถูก

วัดสามปลื้ม ถ้าไปจากเกาะเมืองก็จะอยู่ทางซ้ายมือก่อนเลี้ยวเข้าวงเวียน แต่ปรากฏว่าเจ้าของบ้านยังไม่กลับ ผู้เขียนกับเพื่อนก็นั่งรอไม่นานนัก พี่หมานก็มาถึง เราก็รีบยกมือขึ้นสวัสดีกับเจ้าของบ้านพร้อมรอยยิ้ม พี่หมานยิ้มอยู่ก่อนแล้วก็กล่าวชมพวกเรามาเร็วดี จากนั้นไม่นานเตาแก๊สก็ถูกจุดขึ้นเพื่อต้มน้ำกับน้ำตาล อุปกรณ์อื่นๆ ก็เตรียมไปเรียบร้อยแล้ว หัวเชื้อที่ผสมเตรียมไว้ถูกยกมาเตรียมทำ

เวลาผ่านไปประมาณ 15 นาที

กว่าจะเป็นสายไหม

น้ำตาลที่ถูกเคี่ยวจนได้ที่ก็ถูกนำไปเทในที่ที่เตรียมไว้และมีน้ำรองรับได้ภาชนะนั้นอีกทีเพื่อที่จะช่วยให้น้ำตาลเคี่ยวแข็งตัวเร็วขึ้นไม่นานนักก็นำน้ำตาลที่ร้อนจนเราไม่กล้าจับก็ถูกพี่หมานตักผสมกับหัวเชื้อขนาดพอดีกับน้ำตาลเคี่ยวที่อุ่นไฟแล้ว ตีแล้วนำมาทบทับเรื่อยๆ จาก 1 เส้น เป็น 2 เส้น 4 เส้น 8 เส้น 16 เส้น 32 เส้น เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ดูเหมือนว่าพี่หมานจะดึงแบบสบายๆ แต่เมื่อเราลองบ้างก็ดึงไม่ขยับเลยทีเดียว เมื่อดึงหลายๆ ทบเข้าก็กลายมาเป็นสายไหมอย่างที่เห็นๆ นี่แหละ ดูๆ แล้วก็เหมือนกับไม่ได้ยากเย็นอะไรเลย แต่ทุกอย่างก็ขึ้นอยู่กับความชำนาญ ถ้าร้อนมากไปก็ดึงไม่ได้ถ้าเย็นไปเส้นไหมก็จะไม่นุ่มและจะดึงไม่ออกด้วย ทุกอย่างที่ใช้จะต้อง

ป้ามันบอกว่าสามีของป้า
เป็นคนได้สูตรการทำ
โรตีสายไหมมาจากแขก
ชาวญวนเมื่อปี 2504
และเมื่อมาแต่งงานกับป้า
ในปี พ.ศ. 2515
ก็เริ่มทำโรตีสายไหม

พอดี น้ำตาลก็ต้องเป็นน้ำตาล 100% น้อยไปหรือมากไปก็ไม่ได้ ขณะเคี่ยวน้ำตาลก็กวนไม่ได้เคียวเส้นจะไม่แตก แต่ละครั้งที่พี่หมานดึงเส้นไหม ก็จะบอกไปด้วยว่าครั้งนี้เส้นไหมจะมีขนาดพอดีครั้งนี้เส้นไหมจะค่อนข้างแข็ง ครั้งนี้เย็นไปหน่อยทั้งๆ ที่เราดูแล้วก็เหมือนกันทุกครั้ง

การทำโรตีสายไหมจึงเป็นความชำนาญของผู้ทำที่ไม่มีสูตรแน่นอน ไม่ว่าจะเป็นการผสมและการแถมแบ่งหรือการทำสายไหม ทั้งคุณป้ามันและพี่หมานก็บอกเราว่าขึ้นอยู่กับความชำนาญของผู้ทำที่จะเรียนรู้มา แต่ละเจ้าที่ทำขายกันอยู่ ก็จะมีรสชาติไม่เหมือนกัน เพราะบางที่ส่วนผสมเล็กๆ น้อยๆ หรือเกิดความรู้เล็กๆ น้อยๆ ที่ป้าให้อยู่ญาติที่นำไปทำและเปิดร้านอยู่ก็จำไปไม่หมด แป้งจึงนึ่งไม่เหมือนกัน ของป้ามันจะนุ่มและอยู่ได้ 2-3 วันโดยไม่เสีย แต่ตอนเสร็จใหม่ๆ จะนุ่มกว่าที่ค้างคืนแล้ว และสายไหมที่พี่หมานทำก็จะมียายุเป็นปีโดยไม่เสีย ในการดึงเส้นไหมนั้นถ้าดึงให้ละเอียดเกินไปก็จะมีรสชาติไม่อร่อย เพราะฉะนั้นทุกอย่างจึงต้องพอดี

ถ้าหากใครต้องการที่จะชิมรสชาติโรตีสายไหมที่เป็นสูตรต้นตำรับของอยุธยาก็ต้องไปซื้อที่ร้านในมุนะห์ของป้ามัน ถนนอุทงของบริเวณหลังสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

ของกวนกรุงเก่า

อดีตสู่ปัจจุบัน

นิวัฒน์ ตั้งอารมย์ / เรื่อง
อดุลย์ อัมรัตนชัย / ภาพ

ของกวนนานาชนิด
ที่มีสีสันน่ารับประทาน
และไม่เพียงแต่สีสัน
ที่สวยงามงดงามเท่านั้น
รสชาติยังอร่อยถูกปาก
ทั้งผู้ซื้อ ถูกใจทั้งผู้รับ

วiharพระมงคลบพิตร เป็นสถาน
ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่ง ที่มีนัก
ท่องเที่ยวนิยมมากันมาก เพื่อมานมัสการ
หลวงพ่อมงคลบพิตร พระพุทธรูป
ศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองอยุธยาช้านาน
และเข้ามาสัมผัส พระบรมมหาราชวังสมัย
กรุงศรีอยุธยาในเขตอุทยานประวัติศาสตร์
ที่อยู่บริเวณเดียวกัน สถานที่แห่งนี้มีได้มี
แต่แหล่งท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว แต่ยังมี
ของฝากสำหรับติดไม้ติดมือกลับบ้าน
ให้เลือกอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นสินค้า
หัตถกรรมพื้นเมืองอย่างเช่นหมวกสาน
ปลาตะเพียนสานหรือ ตะกร้าสาน เป็นต้น

ของที่ระลึกอีกมากมายรวมถึง
ของกวนนานาชนิดที่มีสีสันน่ารับประทาน
และไม่เพียงแต่สีสันที่สวยงามงดงามเท่านั้น
รสชาติยังอร่อยถูกปากทั้งผู้ซื้อ ถูกใจทั้งผู้รับ

"ของกวน" โดยเฉพาะพุทรวกวน
นี่เองเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของจังหวัด
อยุธยาช้านาน ปัจจุบันของกวนได้มีการ
พัฒนาในด้านรูปแบบและบรรจุภัณฑ์เพื่อ
สนองความต้องการและเป็นทางเลือกให้
แก่ผู้บริโภค ใครหลายคนมีคำถามที่ตั้งไว้
ในใจว่าของกวนมีความเป็นมาอย่างไร
จึงได้กลายมาเป็นของฝากเมืองกรุงเก่า

บรรยากาศในร้านขายของกวน

ของกวนนั้นเกิดขึ้นในหลายจังหวัดของประเทศไทย และที่อยุธยาก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีการผลิตกันมาช้านาน นับเป็นการแปรรูปผลไม้ให้สามารถเก็บไว้ได้นานๆ ไม่ว่าจะเป็นลัมปะรด มะยม มะเขือเทศ มะม่วง มะละกอ มะขาม กลัวย พุทรา และผลไม้ชนิดอื่นอีกหลายชนิด

ส่วนผสมก็เป็นผลไม้ต่างๆ น้ำตาล เกลือ ผงเปรี้ยว แบะแซเพื่อเพิ่มความเหนียว และอาจมีสารกันบูดเพิ่มมาเป็นของแถม ถ้าเป็นแบบหยีกก็พิเศษหน่อยจะเป็นแบบพริกกับเกลือ รสชาติอร่อยต่างไปอีกแบบ

ต่อมาของกวนก็เริ่มมีการผลิตกันอย่างแพร่หลาย จนกลายเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปในชื่อของกวนเมืองอยุธยา มีการจำหน่ายทั่วไป โดยเฉพาะที่บริเวณหน้าวิหารพระมงคลบพิตร มีร้านค้าที่จำหน่ายของกวนกันอยู่มากมายหลายร้าน จนได้กลายเป็นของฝากที่ขึ้นชื่อของเมืองอยุธยา

ของกวนนานาชนิด

ส่วนผสมก็เป็นผลไม้ต่างๆ

น้ำตาล เกลือ

ผงเปรี้ยว แบะแซ

เพื่อเพิ่มความเหนียว

และอาจมีสารกันบูด

เพิ่มมาเป็นของแถม

ถ้าเป็นแบบหยีกก็พิเศษหน่อย

จะเป็นแบบพริกกับเกลือ

รสชาติอร่อยต่างไปอีกแบบ

มะม่วงแช่อิ่มเลิศรส

แต่ในสภาพปัจจุบันของกวนเมืองอยุธยา กำลังประสบปัญหา เนื่องจากมีผู้ผลิตจำนวนมากน้อยลงจากเดิมอย่างมาก อันเป็นผลมาจากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน และการขาดแรงงานที่มีความรู้ในการผลิต

ทำให้ผู้ผลิตบางรายหาทางออกของปัญหานี้ด้วยการรับเอาของกวนจากผู้ผลิตรายอื่น ซึ่งทำการผลิตที่อื่นที่ไม่ใช่ในจังหวัดอยุธยา ส่วนใหญ่จะมาจากจังหวัดนครปฐม ซึ่งมีการผลิตกันเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่เพื่อการขายส่งโดยเฉพาะ จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่าของกวนเมืองอยุธยา กำลังจะเลือนหายไป และจะมีของกวนเมืองอื่นเข้ามาแทนที่ ทำให้ของกวนเมืองกรุงเก่าแท้นั้นหายากขึ้นทุกวัน

พ่อค้าแม่ค้าส่วนใหญ่ต่างก็ต้องการให้ร้านค้าของตนเองมีของกวนหลากหลายชนิดเพื่อให้ลูกค้าได้เลือกบริโภค แต่ปัจจุบันการผลิตก็ทำได้ยากจึงจำเป็นต้องนำของกวนจากที่อื่นเข้ามาจำหน่าย โดยการสั่งแต่ละครั้งจะสั่งเข้ามาทีละมากๆ

ของกวนที่สั่งเข้ามาจำหน่ายส่วนใหญ่จะได้แก่ อินทผลัม แคนตาลูปหยี แอปเปิ้ลหยี ลัมปะรดกวน มะเขือเทศ เป็นต้น ส่วนของกวนชนิดอื่นที่สามารถผลิตเองได้ก็จะผลิตเองเพราะมีราคาถูกกว่า อย่างเช่น มะยมเชื่อม มะม่วงดอง พุทรา กวน เป็นต้น

ถึงแม้ว่าปัญหาของกวนนี้จะยังหาทางแก้ไขไม่ได้ ไม่ว่าจะด้วยอะไรก็ตาม แต่ถ้าท่านมาเที่ยวอยุธยา (กรุงเก่า) บ้านเราครั้งใด ก็อย่าลืมซื้อของกวนกลับไปฝากคนที่บ้านด้วยก็แล้วกันนะครับ

ขนมลูกชุบของเดิม
นั้นไม่ได้ใช้ถั่ว
มากวนเป็นตัวขนม
เหมือนเดี๋ยวนี
แต่จะใช้เม็ดแตงโม
มานั่งกะเทาะ
ก้นที่ละเม็ดนำมาป่น
ให้ละเอียดแล้วร่อน
ด้วยผ้าขาวบาง

ลูกชุบชาวบ้าน

ความหวานเนลาภสีสัน

ญาติ ศรียักษ์ / เรื่อง

อดุลย์ อัมรัตน์ชัย ธีระรัตน์ แสงสุวรรณ / ภาพ

ดามปกติผักและผลไม้ในตลาด จะมีขนาดรูปร่างและลักษณะอันเป็นธรรมชาติของผักผลไม้เหล่านั้นๆ แต่ขนมลูกชุบเป็นขนมที่ทำเลียนแบบผักผลไม้ให้มีขนาดเล็กลงเหมือนการย่อส่วน และใช้สีสันทันที่เหมือนจริง อย่างเช่นถั่วป่นเป็นรูปพริกก็จะชุบสีแดงและสีเขียว ลูกเชอร์รี่ก็จะชุบสีแดงเป็นต้น

ขนมลูกชุบจะถูกจัดวางรวมเป็นหมวดหมู่ ตามแต่ลักษณะของผักและผลไม้เหล่านั้น โดยจะเน้นวางให้สีสันทัดกันดูแล้วสะดุดตาน่าสนใจแก่ผู้สัญจรผ่านไปมา

ลูกชุบเป็นขนมที่มีมานาน เริ่มมาจากในวัง โดยที่คนสมัยก่อนจะนิยมส่งลูกสาวเข้าไปอยู่ในวังเพื่อศึกษาระเบียบ

ปกติจะใช้ถั่วกวนผสมกับกะทิ
ซึ่งการกวนแบบนี้ทำให้ถั่วเสียเร็ว
จึงหันมาใช้วิธีนำถั่วมากวนกับน้ำมันพืชแทน
เพราะการกวนแบบนี้
จะทำให้ถั่วสามารถเก็บไว้ได้นานกว่า

ราชประเพณีและฝึกหัดงานฝีมือต่างๆ
รวมถึงการทำขนมไทยด้วย เมื่อออก
จากวังแล้วกลับมาอยู่บ้าน ก็ได้นำวิชาที่
เล่าเรียนมาใช้ในการดำเนินชีวิตจนดูไม่
ออกว่าอย่างไรของจากในวังหรือของ
ชาวบ้านที่รับมาดัดแปลง ขนมซึ่งมาจาก
ในวังแท้ๆ มีประมาณสองสามอย่าง และ
ในจำนวนนั้นมีขนมลูกชุบรวมอยู่ด้วย

ขนมลูกชุบเป็นขนมที่ต้องใช้ความ
ประณีต ละเอียดลออ ขนมลูกชุบของเดิม
นั้นไม่ได้ใช้ถั่วมากวนเป็นตัวขนมเหมือน
เดี๋ยวนี้ แต่จะใช้เม็ดแดงโมมานั่งกะเทาะ
กันทีละเม็ดนำมาปั่นให้ละเอียดแล้วร่อน
ด้วยผ้าขาวบาง เพื่อให้ได้แป้งเม็ดแดงโมที่
ละเอียดที่สุด เสร็จแล้วจึงนำมากวน แล้ว
ปั้นเป็นรูปผักผลไม้ต่างๆ ขนาดเล็กๆ แล้ว

ลูกชุบขนมหวาน หลากสีสัน

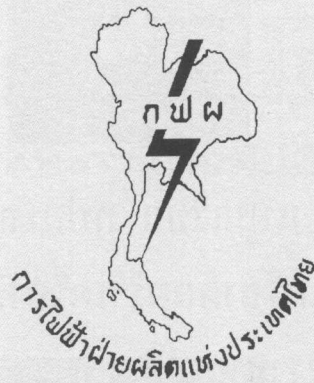
นำไปชุบในแป้งพอลีนเจา

แต่การทำขนมลูกชุบในปัจจุบันนี้
จะใช้ถั่วกวนสำหรับทำเป็นตัวขนม ตาม
ปกติจะใช้ถั่วกวนผสมกับกะทิ ซึ่งการกวน
แบบนี้ทำให้ถั่วเสียเร็ว จึงหันมาใช้วิธีนำถั่ว
มากวนกับน้ำมันพืชแทน เพราะการกวน
แบบนี้จะทำให้ถั่วสามารถเก็บไว้ได้นานกว่า
จากนั้นจึงนำไปชุบสี ทิ้งไว้ให้แห้งแล้วจึง
นำไปชุบในผงวุ้นอีกครั้ง

สี สำหรับใช้ทำลูกชุบนั่น สมัยก่อน
จะใช้สีธรรมชาติ สกัดมาจากวัสดุธรรมชาติ
เช่นสีเขียวจากใบเตย สีดำจากกะลา
มะพร้าวเผาไฟ สีส้มจากดอกอัญชัน
เป็นต้น ปัจจุบันจะใช้สีสังเคราะห์ แต่ก็
เป็นสีที่มีความปลอดภัยพอสมควรถ้าใช้ใน
ปริมาณไม่มากจนเกินไป สีที่ใช้ในปัจจุบัน
คือ สีผสมอาหาร

ร้านขายขนมลูกชุบในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยานั้นมีอยู่สองร้าน ซึ่งขาย
อยู่บริเวณตลาดเจ้าพรหมหน้าร้านเซเว่น
ทั้งสองร้านจากการสอบถามเจ้าของร้าน คือ
คุณจันทรา ศรีเจริญ พูดถึงขนมลูกชุบว่า
เป็นขนมที่ขายดี เพราะมีสีสันที่สะดุดตา
และมีความอร่อยถูกใจมากกว่าขนม
อย่างอื่นที่ขายอยู่ด้วย เป็นที่นิยมในหมู่
นักเรียน นักศึกษา ขนมลูกชุบขายในราคา
ลูกละ 1 บาท จะทำขายวันละประมาณ
1,000 ลูก คุณจันทราทำเอง ไม่ได้รับจาก
ที่อื่นมาขายและยังทำส่งให้ร้านอื่นขายด้วย

หากนักท่องเที่ยวท่านใดที่ผ่านมา
เที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ก็อย่าลืม
ซื้อขนมลูกชุบติดไม้ติดมือกลับไป ซึ่งคง
จะเป็นของฝากที่ถูกอกถูกใจกันอย่างแน่
นอน และยังเป็นการอนุรักษ์ขนมไทย เพื่อ
คงเอกลักษณ์ความเป็นไทยอีกด้วย

พัฒนาไฟฟ้า

พัฒนาคน

พัฒนาชุมชน

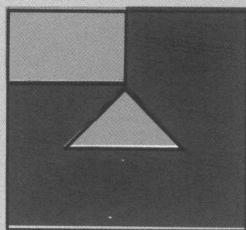
พัฒนาชาติ

อนันต์นาการจาก

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

โรงไฟฟ้า วังน้อย

โทร (035) 721562-9

P. WATTANA

ศูนย์จำหน่ายเครื่องเขียน แบบเรียน อุปกรณ์การเรียนทุกชนิด แบบพิมพ์

อุปกรณ์ซิลสกรีน เครื่องดนตรี เครื่องกีฬา ครุภัณฑ์การเรียน

ครุภัณฑ์สำนักงานทุกชนิด จำหน่ายทั้งปลีกและส่ง

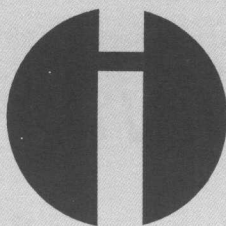
ติดต่อที่ หจก. ป.วัฒนา (ปิ่นวนจ้าว)

85-87 ถนนอุททอง ต.หอรัตนไชย

อ.พระนครศรีอยุธยา

จ.พระนครศรีอยุธยา

TEL. 251282 , 232533-4 FAX. 232243

Olympia Thai Center Ayutthaya

ศูนย์จำหน่ายและบริการ เครื่องพิมพ์ดีดทุกชนิด เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกรุ่น

เครื่องพรีนเตอร์ เครื่องถ่ายไฟสำรอก SOFTWARE ระบบบัญชี KCACC เครื่องทำลายเอกสาร

โทรศัพท์ภายในบ้าน โทรศัพท์สำนักงาน โทรศัพท์ตู้สาขา โทรศัพท์มือถือ วิทยุติดตามตัว

เครื่องอัดสำเนา เครื่องถ่ายเอกสาร เครื่องโทรสาร เครื่องใช้สำนักงานระบบ OFFICE AUTOMATION

อะไหล่ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (LAN)

ภายใต้เครื่องหมายสินค้าคุณภาพ มาตรฐานระดับโลก

OLYMPIA AEG COMPAQ OKI APC GAKKEN MICROSOFT

PANASONIC NOKIA PACLINK GESTETNER MINOLTA BROTHER

SIEMENS SYNOPTICS MODTAP LANART

บริการด้วยคุณภาพและความจริงใจ

ติดต่อ หจก. ป.วัฒนา ไอเอ 51/178-9 ม.1 ต.ธนู อ.อุทัย จ.อยุธยา TEL. 213229-0 FAX. 213231

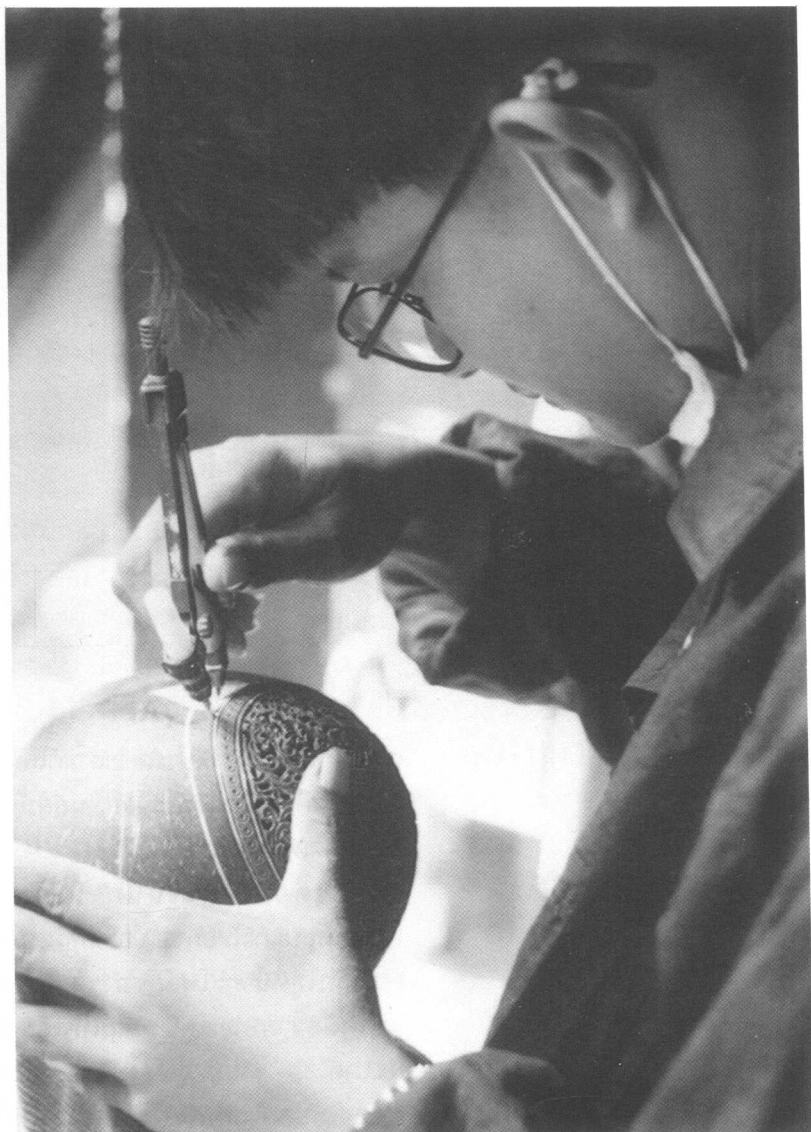
(ตรงข้ามสถานีขนส่งศรีอยุธยาเมืองใหม่)

เปิดอาชีพนักประติมากรรม

ผู้สืบทอดดนตรีเครื่องสายไทย

ดวงกมล สุภศฤงคาร / เรือง

อดุลย์ อัมรัตน์ชัย / ภาพ

ซอด้วงจะมีเสียงแหลมใส ส่วนซออู้
จะมีลักษณะเสียงทุ้มต่ำไม่แหลมเหมือนซอด้วงเสียงจะอู๋
แต่ก็ให้ความไพเราะ และซาบซึ้งได้ไม่แพ้กัน

อยุธยาราชธานีเก่าที่มีอายุยาวนานถึง 417 ปี มีศิลปวัฒนธรรมที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย จนทั่วโลกให้การยอมรับว่าเป็นมรดกของโลก และที่อยุธยาแห่งนี้ยังมีดนตรีไทยที่ไพเราะสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งความเป็นไทยอีกอย่างหนึ่ง ที่ชาวไทยทุกคนภาคภูมิใจ

และถ้าเราเอ่ยถึงดนตรีไทยแล้ว คงไม่มีใครที่ไม่รู้จักซอ “ซอ” เป็นเครื่องดนตรีไทยชิ้นหนึ่งที่จัดอยู่ในประเภทเครื่องสาย มีหลายชนิด เช่น ซอสามสาย ซอด้วง ซออู้ แต่ซอที่เรากำลังจะกล่าวถึงนี่ก็คือ “ซอด้วง” และ “ซออู้” เหตุที่ซอทั้งสองมีชื่อแตกต่างกันก็เพราะลักษณะของเสียง คือ ซอด้วง จะมีเสียงแหลมใส ส่วนซออู้ นั้นจะมีลักษณะเสียงทุ้มต่ำไม่แหลมเหมือนซอด้วง เสียงจะอู๋ๆ แต่ก็ให้ความไพเราะ และซาบซึ้งได้ไม่แพ้กัน

ที่อยุธยาแห่งนี้ก็มีแหล่งทำซอที่ฝีมือประณีตบรรจง มีคุณภาพเสียงที่จัดได้ว่ายอดเยี่ยมอีกแห่งหนึ่ง ซอแต่ละคันที่ทำออกมานั้นกว่าที่จะนำออกมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว ผู้ชื่นชอบความไพเราะของดนตรีไทย ก็ต้องผ่านการตรวจสอบหลายขั้นตอนเลยทีเดียว

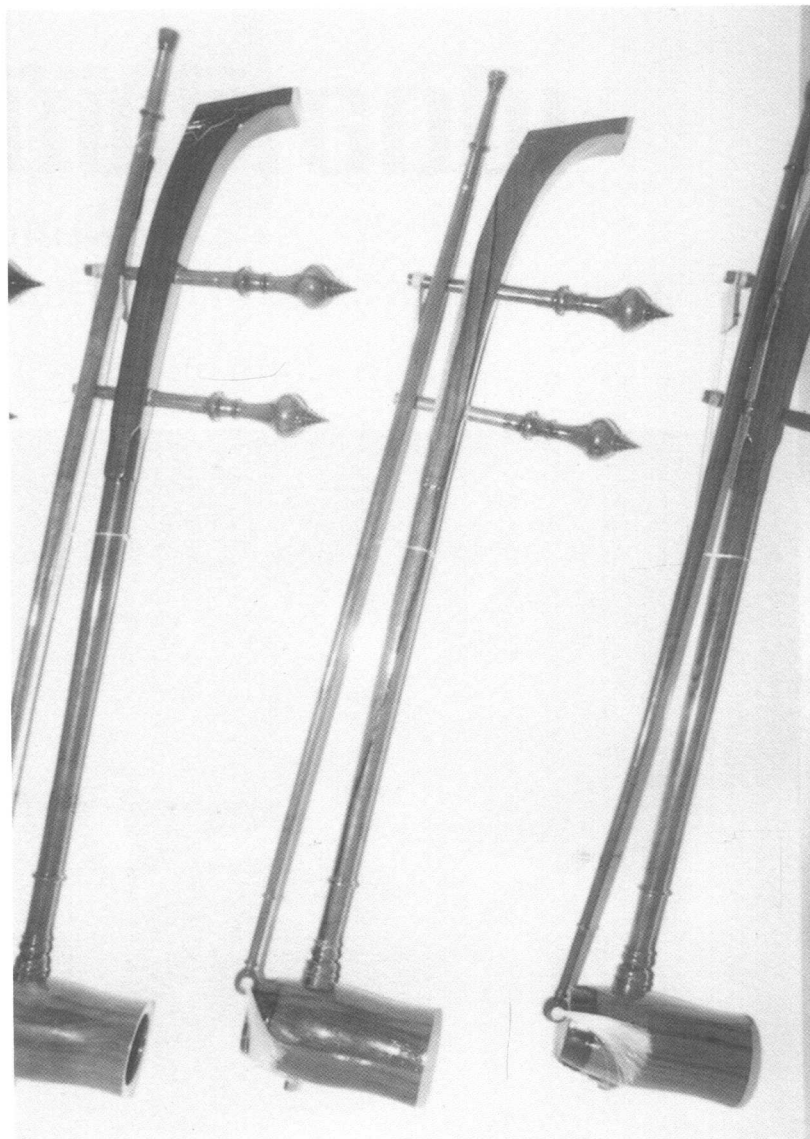
คุณสมศักดิ์ นามระวี อายุ 42 ปี เจ้าของร้านงามเขตต์ ตั้งอยู่เลขที่ 18/2 ต.ธนู อ.อุทัย จ.พระนครศรีอยุธยา เป็นร้านผลิตและจำหน่ายเครื่องดนตรีไทย คุณสมศักดิ์เป็นชาวอยุธยาอีกคนหนึ่งที่มีฝีมือในการทำซอมากกว่า 20 ปีแล้ว ครั้งแรกที่คุณสมศักดิ์เริ่มทำซอก็คือเมื่อตอนอายุ 16 ปี ช่วงนั้นคุณสมศักดิ์เริ่มเล่นซอใหม่ๆ

และพอดีกับโรงเรียนปิดเทอมไม่มีขอ
สำหรับซ่อม จึงเริ่มทำขอขึ้นมาเป็นคันแรก
ด้วยความมีฝีมือประกอบกับเป็นคนรัก
ดนตรีไทยขอที่ทำออกมาก็มีเสียงดี จึงมี
คนมาขอซื้ออยู่เรื่อยๆ คุณสมศักดิ์จึงได้
เปิดร้านจามเขตต์ขึ้น เพื่อทำเครื่องดนตรี
ไทยที่ดีและมีคุณภาพออกจำหน่าย

สำหรับขั้นตอนในการทำขอด้วง
และขออุ้นนั้นมีไม้ที่ทำได้อยู่สองชนิด คือ
ไม้ประดู่กับไม้ชิงชันเพราะไม้พวกนี้เป็นไม้
ที่แข็งแรงและมีเส้นละเอียดจะไม่โก่ง ไม่บิด
ไม่งอ วิธีการเลือกไม้คือไม้จะต้องเป็น
เส้นตรงเรียงกัน ไม่มีตา เพราะถ้ามีตาแล้ว
เวลากลึงไม้จะหัก หลังจากกลึงแล้ว
สำหรับขออุ้นจะมีกะโหลกขอ ซึ่งเป็นกะลา
มะพร้าวที่ลูกไม้ใหญ่เกินไปเป็นกะลาที่สีดำ
เพราะสีดำจะมีเนื้อของกะลาที่แน่น กะลา
มะพร้าวที่จะนำมาทำเป็นกะโหลกขอจะ
ต้องหนา เพราะถ้ากะโหลกบางแล้วจะ
ลือคเสียงไม่อยู่ เรียกว่าถ้าทำออกมาแล้ว
ขอคันนี้จะไม่มีอำนาจเสียงเท่าที่ควร และ
กะลาต้องหนาไม่เบี้ยว หางจะต้องชี้ไปข้าง
หลังตรง

เมื่อได้กะลาที่นำมาทำเป็นกะโหลก
ขอแล้วต้องมาคำนวณหน้าขอก่อนที่จะขึ้น
หนัง ว่าถ้าหน้าขอโตขนาดนี้หนังจะต้อง
หนาขนาดนี้ เราต้องรู้วูรูเสียงของมันจะ
ออกเท่าไรมันจะเป็นสัดส่วนของมัน และ
จะต้องขึ้นหนังก่อนที่จะแกะสลักเพื่อว่า
หนังจะได้ตึงจริง ถ้าเราไปแกะก่อนขึ้นหนัง
หนังจะไม่ตึง เพราะเวลาที่เรากะกะลามัน
จะเสียการทรงตัวตรงรอยที่เราแกะ กะลา
อาจจะแตกเลยก็ได้ แต่ถ้ากะลาที่เรายังไม่
ได้แกะจะมีความทรงตัวที่ดีกว่า
ความหนาแน่นจะตลอด แต่ถ้าเราแกะแล้ว
ความหนาแน่นไม่ตลอดก็จะแตกทันที
เมื่อขึ้นหนังตึง การขึ้นหนังให้ตึงก็เพื่อ
ความคงทน และน้ำเสียงที่ออกมาจะแกร่ง
และเจียบขาด

หนังที่ใช้ทำขออุ้นจะต้องเป็นหนังลูกวัว
เพราะถ้าเป็นวัวตัวใหญ่หนังจะหนาเกินไป
การนำไปตัดเราจะได้เสียหนังไปประมาณ
50 - 60 % สมมติว่าหนังวัวหนึ่งตัว

ขอด้วง

หนังที่ใช้ทำขออุ้น
จะต้องเป็นหนังลูกวัว
เพราะถ้าเป็นวัวตัวใหญ่
หนังจะหนาเกินไป
การนำไปตัดเราจะได้
เสียหนังไปประมาณ

50 - 60 %

10 กิโล จะใช้ได้ประมาณสามกิโล หรือ
บางตัวก็ใช้ได้แค่สองกิโล นอกนั้นต้อง
ทิ้งหมดเพราะไม่ได้คุณภาพ

ต่อมาก็จะเป็นการแกะสลัก
ลวดลายบนกะโหลกขอเมื่อขึ้นหนังเสร็จแล้ว
เราต้องดูหน้ากะโหลกขอว่าหน้าขอแค่นี้
หนังมีความหนาแค่นี้ จะให้รูเสียงออก
ขนาดไหน สมมติว่าเสียงมีจำนวนเต็มสาม
ต้องให้ออกไปสองแล้วเก็บไว้หนึ่งจะไม่
ปล่อยออกไปหมด และลวดลายการ
แกะสลักส่วนมากจะเป็นภาพรามเกียรติ์

ส่วนขอด้วงนั้นเมื่อทำตัวขอเสร็จ
แล้วก็ต้องขึ้นหนัง หนังที่ใช้ในการทำ ขอ
ด้วงจะเป็นหนังงูเหลือมและต้องเป็นหนังงู
ซึ่งอยู่ในช่วงที่สมบูรณ์ที่สุด ความหนาต้อง
มีความสมดุลกับหน้าขอที่ทำ และจะต้อง
รู้ว่าเรามีความสามารถที่จะซื้อหนังงูได้

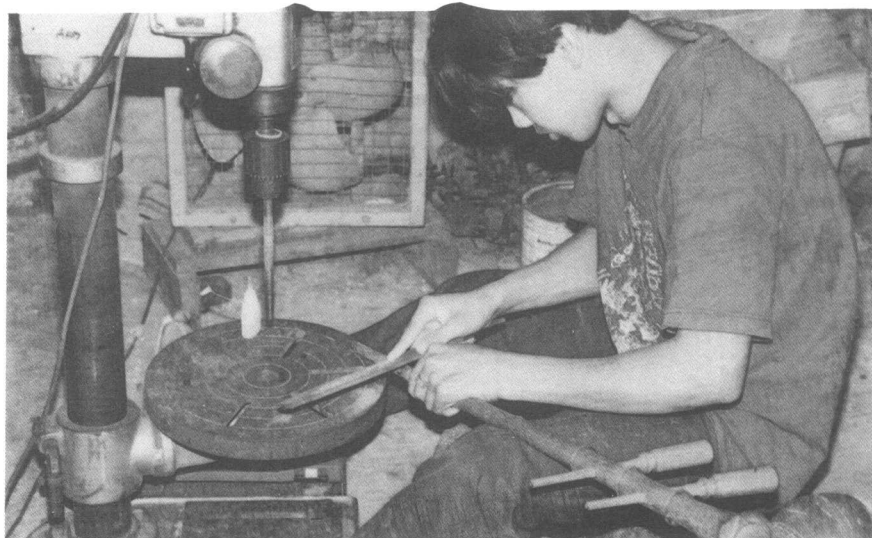
หนาขนาดไหน เราถึงจะสร้างรูปแบบซอออกมา ถ้าสร้างหรือคำนวณไม่ได้สัดส่วนเครื่องดนตรีจะเสียงบี

หนังงูที่นำมาใช้และเป็นหนังที่ดีที่สุดก็คือตั้งแต่กระเพาะลงมาถึงหาง เพราะถ้าจากปากมาถึงกระเพาะจะเป็นช่วงที่กินอาหาร งูจะขยอนอาหารทำให้หนังช่วงนั้นยืดหยุ่นอยู่ตลอดเวลา หนังตรงนี้จะไม่มีความคงทน คือเมื่อขึ้นหนังไปแล้วจะอยู่ได้ไม่นาน มันจะยืดได้ง่ายเพราะหนังตรงนี้จะมีความเปลี่ยนแปลงมาก ส่วนหนังตั้งแต่กระเพาะจนถึงหางนั้นจัดเป็นหนังที่สมบูรณ์ที่สุด ฉะนั้นงูตัวหนึ่งถ้าเป็นสามส่วน ก็จะใช้ได้เพียงหนึ่งส่วน อีกสองส่วนที่เหลือจะต้องทิ้ง เพราะไม่ได้คุณภาพ เมื่อขึ้นหนังเสร็จแล้วจะต้องดูลักษณะว่าเสียงจะดังหรือไม่ดัง ถ้าดูแล้วไม่ดังก็ต้องเจาะทิ้งแล้วขึ้นใหม่อีก

ซอที่ทำเสร็จแล้วเสียงจะต้องดี แน่น แหลม ลอย เสียงต้องแน่นแล้วลอย ไม่ใช่แน่นแล้วที่บออยู่ข้างใน เสียงต้องออกมาโล่งและแน่น จะเหมือนกันทั้งซออู้ ซอด้วง ซอที่ร้านงามเขตต์นี้เมื่อทำเสร็จแล้วคุณสมัคักดีจะเป็นผู้ตรวจคุณภาพก่อนที่จะนำออกมาขายทุกวัน

ไม้ซึ่งเป็นวัตถุดิบที่ใช้ทำซอนั้นจะซื้อตามโรงเลื่อย บางต้นมีราคาสูงมากถึงต้นละ 70,000 - 80,000 บาท ถ้าไปเจอก็ต้องรีบซื้อไว้เลยเพราะปัจจุบันไม้หายาก ส่วนหนังงูเหลือมที่ใช้ซิงซอด้วงนั้นซื้อมาจากกรุงเทพฯ ตัวละ 900 - 1,000 บาท แล้วแต่ความยาวหนังลูกวัว กิโลละ 200 บาทหาซื้อได้ทั่วไป ปัจจุบันราคาวัตถุดิบดิบตัวสูงขึ้นมากเกือบ 100 % แต่ราคาของเครื่องดนตรีไทยยังคงเหมือนเมื่อก่อน

ราคาของซอนั้นจะแบ่งตามเกรดของไม้ การทำ และความสวยงาม คือซอด้วงไม้ประดู่จะอยู่ในราคา 900 บาท ส่วนซออู้ราคา 1,000 บาท ไม้ชิงชันซอด้วง 1,500 บาท ซออู้ 1,600 บาท ถ้าเป็นซอด้วงอย่างดีก็ตกราคา 2,000 บาท ใส่หางม้าด้วยก็ 2,500 บาท ซออู้อย่างดีมี

กว่าจะได้ซอแต่ละคัน ต้องใช้ความประณีต

ดนตรีไทยบ่งบอกถึง

ความเป็นไทย

แสดงถึงเอกลักษณ์

ทำให้หวนระลึกถึงอดีตว่า

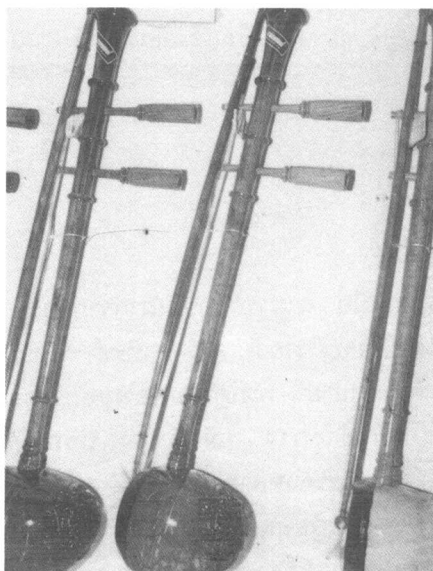
เมื่อสัก 100 กว่าปีนั้น

เป็นอย่างไร

แต่ก็คงยากเพราะดนตรีไทย

ได้รับความนิยมเพียงผิวเผิน

เท่านั้น

ซออู้

ราคาถึง 7,000 - 10,000 บาท ที่นี้เคยทำซอที่ใช้าง้างมาเป็นส่วนประกอบ แต่ปัจจุบันไม่ได้ทำแล้ว เนื่องจากงาช้างมีราคาสูงมาก

ปัจจุบันดนตรีไทยกำลังจะหายไปเนื่องจากค่านิยม และความละเอียดอ่อน ในจิตใจของคนไทยจะเข้าไม่ถึงดนตรีไทยอีกแล้ว ปัจจุบันดนตรีจัดว่าเป็นของเหลือเฟือสำหรับคนไทยไปเช่นกัน ในส่วนของนักท่องเที่ยวก็ไม่ค่อยได้สนใจในเรื่องของดนตรี จะสนใจแต่เพียงว่าเครื่องดนตรีไทยชิ้นนั้นจะนำไปประดับบ้านอย่างไร มีส่วนน้อยมากที่จะสนใจเรื่องความไพเราะของดนตรีไทย

ดนตรีไทยบ่งบอกถึงความเป็นไทยแสดงถึงเอกลักษณ์ ทำให้หวนระลึกถึงอดีตว่าเมื่อสัก 100 กว่าปีนั้นเป็นอย่างไรแต่ก็คงยากเพราะปัจจุบันดนตรีไทยได้รับความนิยมเพียงผิวเผินเท่านั้น และการทำเครื่องดนตรีไทยนั้นจะต้องใช้ฝีมือในการทำที่ประณีต ละเอียดอ่อน ต้องใช้ช่างที่มีความสามารถและมีฝีมือ

และดนตรีไทยนับเป็นสิ่งที่มีความละเอียดอ่อน ฝึกยาก ความยากของมันจึงทำให้ดนตรีไทยเป็นอมตะจนตราบถึงทุกวันนี้

สรรหาของฝากข้างทาง

บนถนนสายเอเชียสู่อยุธยา

จันทร์พอง ทองแก้ว / เรื่อง

วันวิสา จำปาเพื่อง / ภาพ

มันก็เป็นของฝากขึ้นชื่อของ
อยุธยาอีกอย่างหนึ่งมีปลูก
กันมากในอำเภอบางปะหัน
เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปว่า
“มันบางปะหัน”

ใครก็ตามที่แวะเวียนมาเที่ยวอยุธยา
คงพลาดไม่ได้ที่จะซื้อของฝาก
กลับไป แหล่งขายของฝากชื่อดังของอยุธยา
มีอยู่ที่หน้าวิหารหลวงพ่อมงคลบพิตร
หน้าวัดพนัญเชิงและศูนย์ศิลปาชีพบางไทร

แต่วันนี้เราจะพาไปซื้อของฝากอีก
ลักษณะหนึ่ง ซึ่งเป็นเส้นทางสัญจรไปมา
บนเส้นทางสายเอเชียจากกรุงเทพฯสู่

สายเหนือ สามารถซื้อของฝากจากอยุธยา
ได้ ซึ่งจะมีขายวันเสาร์-อาทิตย์ ในช่วง
เดือนมิถุนายน-กรกฎาคม ของทุกปีบริเวณ
สองฝั่งข้างทาง มีทั้งของกินของใช้
ให้เลือกสรรกันหลายอย่าง

เริ่มกันที่หลักกิโลเมตรที่ 75 หรือ
บริเวณสถาบันราชมงคลวิทยาเขตเกษตร
หันตรา มีกระเจี๊ยบต้มขายอยู่ประปราย และ

จะมีหนาด้าที่หลักกิโลเมตรที่ 82 หรือ
บริเวณก่อนถึงแยกบางปะหัน จนถึง
หลักกิโลเมตรที่ 91 หรือบริเวณหน้า
วัดบ้านแจ้งจะมีมันจิ้งจกและมันไข่
วางขายเป็นจำนวนมาก ซึ่งมันก็เป็น
ของฝากขึ้นชื่อของอยุธยาอีกอย่างหนึ่ง
มีปลูกกันมากในอำเภอบางปะหัน เป็น
ที่รู้จักของคนทั่วไปว่า “มันบางปะหัน”

**มันที่เรียงรายบนชั้น
ตั้งขายริมถนนสายเอเชีย**

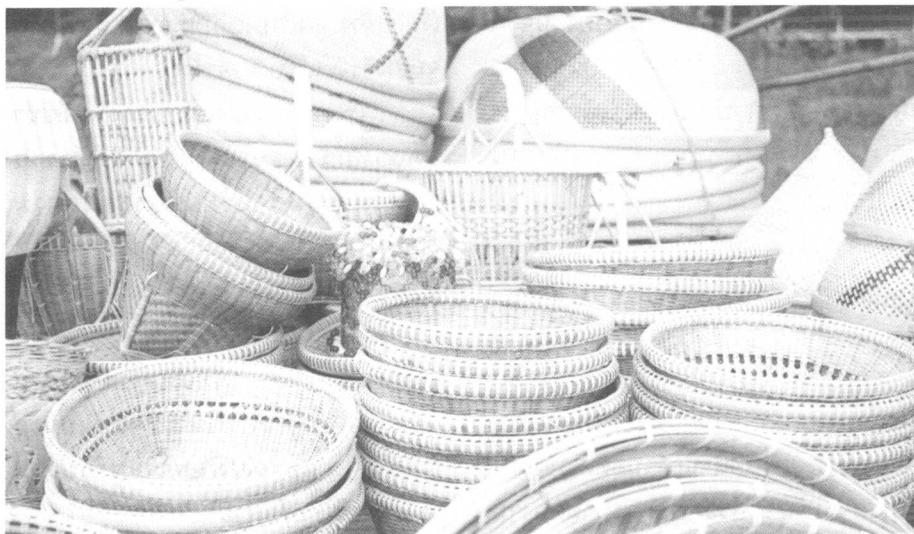
รสก็หวานหอม เนื้อนุ่มอร่อย สมกับเป็น
ของขึ้นชื่อของอยุธยาเลยทีเดียว

นอกจากนั้นยังมีเครื่องจักสาน
อย่าง ฝาชี ตะกร้า กระซอน กระจัง หมวก
กระดัง วางขายอยู่รายทาง บางร้านก็มี
ปลาตะเพียนสาน เปลผ้า กลองขนาดเล็ก
วางขายอยู่ด้วย

เรานั่งรถผ่านมาหลายร้านและ
มาหยุดที่ร้านาหนึ่ง ซึ่งน่าสนใจตรงที่มี
คุณยายอายุราวๆ 70 ปีนั่งขายอยู่ร้านนี้
มีของขายหลายอย่างทั้งของกินของใช้
ของกินก็มีมันจิ้งจกทั้งสุกและดิบ มันไข่
ที่ยังดิบอยู่ มันไข่นี้ส่วนมากคนนิยม
นำไปเชื่อม ของใช้ก็มี ฝาชี ตะกร้า กระจัง
และอื่นๆอีกมาก นอกจากนั้นยังมี
ปลาตะเพียนสาน กลองขนาดเล็ก
ตะกร้าใบเล็กๆ สำหรับใส่ของกระจุก
กระจิกวางขายอยู่ด้วย

หลังจากเดินดูของแล้วเราก็มานั่งคุยกับคุณยาย “ยายอยู่กับตาสองคน
ไม่ได้ประกอบอาชีพอื่น นอกจากขายของ
ข้างทาง แต่ก็ขายเฉพาะวันเสาร์-อาทิตย์
ในช่วงหน้าฝนเท่านั้น เพราะกรมทางหลวง
ไม่ยอมให้ขาย ส่วนรายได้นั้นพออยู่ได้
ถ้าเป็นไปได้ก็อยากขายทุกวัน นี่เป็น
อาชีพเดียวที่พอจะหารายได้ให้ยายกับตา”
ยายเล่าด้วยสีหน้าและแววตาที่น่าสงสาร
ทำให้เราอดไม่ได้ที่จะช่วยอุดหนุนยาย

เราซื้อมันจิ้งจกต้มหนึ่งถุงราคา
20 บาท เพื่อจะลองว่าอร่อยจริงไหม
พอลองชิมก็รู้ถึงรสชาติของมันจิ้งจกว่า
หวานหอม เนื้อนุ่มอร่อย และด้วยความ
ติดใจเราจึงซื้อเพิ่มอีกพออิ่มหมีพีมันกันแล้ว
ก็เดินไปดูร้านอื่นๆ และเราก็ได้เข้าไปคุย
กับอีกร้านหนึ่ง ซึ่งร้านนี้ขายมันเพียง
อย่างเดียวเจ้าของร้านเป็นยายอายุ 56 ปี

เครื่องจักสาน ที่มีขายในบางร้าน

ผู้สัญจรไปมาบนเส้นทางสาย
เหนือกรุงเทพฯ - อยุธยา -
อ่างทอง ถ้าผ่านร้านขายของ
ข้างทางก็อย่าลืมช่วยกัน
อุดหนุนหน่อย ซื้อไปฝาก
ญาติพี่น้องหรือซื้อไป
รับประทานเองก็ดี
สนนราคาก็เป็นกันเอง
รับรองว่าถ้าซื้อแล้วท่าน
จะไม่ผิดหวังเลย

เมื่อได้เข้าไปนั่งคุยกับยาย ยายเล่าว่า
“ยายประสบปัญหา กรมทางหลวงไม่ยอม
ให้ขาย พวกเราพ่อค้าแม่ค้าด้วยกัน
รวมตัวกันไปขอความเห็นใจจากท่านผู้ว่าฯ
ผู้ว่าฯก็อนุญาตให้ขายในช่วงหน้าฝน
และขายได้ในวันเสาร์-อาทิตย์เท่านั้น
ถ้าเป็นไปได้พวกเราอยากขายกันทุกวัน”
ยายคุยกับเราด้วยสีหน้าที่รอความหวัง

ก่อนลากลับเราได้อุดหนุนยายด้วย
มันไข่หนึ่งถุง เพื่อจะเอามาเชื่อม รสชาติ
อาจจะแตกต่างจากมันจิ้งจก แต่ความ
อร่อยคงไม่แตกต่างกันนัก

ผู้สัญจรไปมาบนเส้นทางสายเหนือ
กรุงเทพฯ - อยุธยา - อ่างทอง ถ้าผ่าน
ร้านขายของข้างทางก็อย่าลืมช่วยกัน
อุดหนุนหน่อย ซื้อไปฝากญาติพี่น้อง
หรือซื้อไปรับประทานเองก็ดี สนนราคาก็
เป็นกันเอง รับรองว่าถ้าซื้อแล้วท่านจะ
ไม่ผิดหวังเลย

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอยุธยา กับโครงการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท

ธนรัชต์ แสงสุวรรณ เรื่อง / ภาพ

ปัจจุบันสภาพเศรษฐกิจก็เป็นอย่าง ที่รู้กันแล้วว่ายาแย่ ประชาชนต้องประสบกับปัญหาต่างๆ มากมาย ทั้งสินค้าราคาแพง ถูกลดเงินเดือน และถูกจ้างออกจากงาน จึงทำให้ประชาชน ต้องหันมาทำงานพิเศษเพื่อหารายได้เสริมให้กับตนเองและครอบครัว ส่วนผู้ที่ต้องออกจากงาน ก็ทำงานทำใหม่ยาก ต้องแย่งกันกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก

จากสภาวะดังกล่าว รัฐบาลจึงยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย หรือไม่มีรายได้ แต่มีฝีมือในงานหัตถกรรม โดยให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ทุกจังหวัดดำเนินการ “โครงการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท” โดยจัดหาโรงงานอุตสาหกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดการรับช่วงการผลิตระหว่างโรงงานกับราษฎรในหมู่บ้าน

สำหรับจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทางสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้จัดโครงการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมชนบทขึ้น

โดยมุ่งเน้นในเรื่องของงานหัตถกรรม เพราะเป็นที่รู้กันว่าชาวอยุธยามีฝีมือในด้านนี้อยู่แล้ว จึงมีกิจกรรมรับช่วงการผลิตและพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัว หัตถกรรม เพื่อช่วยเหลือชาวอยุธยา

กิจกรรมรับช่วงการผลิต มีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการประกอบอาชีพอุตสาหกรรมให้ชาวบ้าน เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ด้วยการกระจายงานจากโรงงานอุตสาหกรรมไปให้ชาวบ้านทำในหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งใช้เวลาว่างนอกเหนือจากการทำงานประจำวัน

การดำเนินกิจกรรมทำได้โดยให้ชาวบ้าน รวมตัวกันเป็นกลุ่มประมาณ 20 - 30 คน ในกลุ่มจะต้องมีความสามารถในทางเดียวกัน เช่น กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน หรือกลุ่มตัดเย็บเครื่องหนัง เพื่อที่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจะได้นำผู้ประกอบการมาดูผลงานว่าสนใจหรือไม่

ที่กลุ่มชาวบ้านผลิต ก็จะตกลงกันในเรื่องของอัตราค่าจ้าง และคุณภาพของชิ้นงาน ว่าต้องการให้อยู่ในระดับใด ซึ่งกลุ่มชาวบ้านที่รวมกลุ่มกันผลิตงานออกมาจะต้องมีการฝึกฝน และพัฒนาฝีมือตนเองให้อยู่ในระดับเดียวกันรวมกลุ่มกัน ไม่กระจัดกระจาย เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ประกอบการ

ส่วนการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวงานหัตถกรรม จะมีการรวมกลุ่มอาชีพกันเหมือนกับกิจกรรมรับช่วงการผลิต เมื่อมีการรวมกลุ่มอาชีพตามความถนัดและมีฝีมือได้แล้ว ก็จะให้กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเข้ามาดูแลฝึกอบรมชาวบ้านให้มีศักยภาพในการทำงาน มีผลงานที่ดีมีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาด เมื่อชาวบ้านได้รับการอบรม และสามารถดูแลตนเองได้แล้ว ก็จะตั้งให้เป็นหมู่บ้านอุตสาหกรรม แต่จะมีปัญหาในเรื่องคนรองรับงานในช่วงต่อไป เพราะในปัจจุบันคนรุ่นใหม่จะไม่เข้าไปทำงานในโรงงานกันหมดอาจจะทำให้งานหัตถกรรมต่างๆ สูญหายไปเพราะไม่มีผู้สืบสานต่อ

แต่ในสภาวะปัจจุบัน คนตกงานกันมาก และจะกลับมาอยู่บ้านกันเป็นส่วนใหญ่ทางสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ก็ได้ให้การช่วยเหลือโดยการให้ไปรวมกลุ่มกับชาวบ้านตามความถนัดของตัวเอง ถ้ามีฝีมือเทียบเท่ากับชาวบ้านก็จะได้รับเงินค่าจ้าง แต่ถ้ายังไม่มีฝีมือพอ ก็จะให้ฝึกจนเก่งจึงจะได้รับเงินค่าจ้าง

เพราะฉะนั้นโครงการเร่งรัดพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท ของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดจะบรรลุผลตามเป้าหมายได้ ต้องขึ้นอยู่กับกลุ่มชาวบ้าน ด้วยว่าให้ความร่วมมือกับภาครัฐบาลมากน้อยแค่ไหน ซึ่งผลสำเร็จจากความร่วมมือของทุกฝ่าย **ผู้ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด ก็คือชาวบ้านจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น และยังเป็นการอนุรักษ์งานหัตถกรรมไทยอีกด้วย**

สารคดี

บนเส้นทางรถไฟ

48

ปั่นสองล้อ

53

ดอกไม้ไฟ

59

ประเพณีแข่งเรือ

61

บันทึกบนเส้นทางรถไฟ

สายท่าเรือ - ดอนเมือง

วิธ กาญจนกุล เรื่อง / ภาพ

..... เพื่อนรัก

นหลายปีแล้วที่เราไม่ได้เจอกัน แต่แปลกนะที่ฉันไม่เคยรู้สึกเลยว่าเราห่างกัน อาจเป็นเพราะความทรงจำดีๆ ที่เรามีต่อกันมั้ง!! เลงทำในทุกอย่างยังจะเชื่อมเราต่อกันได้ ฉันคิดถึงภาพเก่าๆ ที่เราเคยได้ท่องเที่ยวไปด้วยกัน เสมอในที่ที่สวยงาม มีฉันมีเธอ มีสิ่งประทับใจที่เรารักและหลงใหลร่วมกัน

ฉันจึงอยากจะเล่าและแบ่งปันประสบการณ์ที่ดีได้รับล่าสุดของฉันในเธอได้รับรู้ มันเกิดขึ้นในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมืองโบราณที่ฉันรัก เธอรู้ไหม? การเดินทางครั้งนี้มันพิเศษมากเลย แต่มันคงจะดีกว่านี้ ถ้าจะมีเธอเป็นเพื่อนร่วมทางกันไปกับฉัน เหมือนในดินฉันเก่าๆ ของเรา

อี

ก็ไม่นานแล้วสินะ ที่ฉันจะต้องลาจาก “อยุธยา ราชธานีเก่าแก่” แหล่งความรู้ชั้นผู้ใหญ่ระดับอุดมศึกษาของฉันไปเป็นเวลาสี่ปีแล้วที่ฉันได้มาใช้ชีวิต และถือเป็นส่วนหนึ่งของจังหวัดอยุธยา หลายที่ และหลายแห่งที่ฉันเคยได้เข้าไปสัมผัส และประทับใจกับเรื่องราวของเมืองแห่งประวัติศาสตร์แหล่งอารยธรรมเก่าแก่ที่สวยงามแห่งนี้

แต่ฉันคงจะจากอยุธยาไปอย่างไม่สบายใจแน่ ถ้าก่อนไปฉันยังไม่ได้ทำในสิ่งที่เคยได้วาดหวังและตั้งใจเอาไว้ นั่นคือการได้เข้าไปสัมผัสอยุธยาในอีกรูปแบบหนึ่งที่ฉันไม่เคยได้สัมผัส

“การนั่งรถไฟ” เพื่อเก็บเกี่ยวทัศนียภาพความสวยงามของธรรมชาติสองข้างทาง และแวะตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าสนใจ เพื่อเรียนรู้รูปแบบวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอยุธยา ที่อาศัยอยู่ตามสองข้างทางรถไฟ (มันเป็นอะไรที่สวยงามมากในความรู้สึกของฉัน)

การท่องเที่ยวอยุธยาโดยรถไฟนั้น ถ้าจะเที่ยวกันให้ได้อย่างจริงจัง ก็คงต้องไปเริ่มต้นกันที่สถานีแรกของอยุธยา นั่นคือ “สถานีท่าเรือ” (จากสายเหนือลงลงมา กรุงเทพฯ) และจุดหมายปลายทางในครั้งนี้นะของฉันอยู่ที่ “สถานีดอนเมือง”

สถานีท่าเรือ

8.00 นาฬิกา

การเดินทางครั้งใหม่ของฉันกำลังจะเริ่มขึ้น เมื่อเสียงนายสถานีประกาศเรียกผู้โดยสารสายเหนือขาล่อง ขบวน 106 เชียงใหม่ - กรุงเทพฯ ดังขึ้นพร้อมๆ กับที่เจ้าม้าเหล็กขบวนนี้ชะลอเครื่องเข้ามาจอดนิ่งสนิทอยู่ที่ชานชาลาเพื่อรอรับผู้โดยสาร

เจ้าม้าเหล็กพาฉันทะยานข้ามไปสู่สะพานเหล็กขนาดใหญ่ที่อยู่ไม่ห่างไปจากสถานีท่าเรือเท่าไรนัก การได้วิ่งข้ามพ้นสะพานเหล็กแห่งนี้ไป ทำให้รู้สึกราวกับว่าการเดินทางในครั้งนี้นะของฉันได้เริ่มต้น

ขึ้นแล้ว

ก่อนเมฆบนท้องฟ้าล่องลอยอิสระไร้จุดหมาย สีขาวใสสะอาดของมัยยามนี้ดูช่างตัดกับสีบนท้องฟ้ายิ่งนัก ท้องฟ้าสีเขียวขจีสองข้างทางที่ชาวบ้านปลูกไว้ดูเรียงรายกันเป็นแถวยาว ไกลออกไป ไกลสุดลูกหูลูกตา จนรู้สึกราวกับว่าตลอดระยะทางที่ผ่านมา ฉันมีต้นข้าวในท้องนาเป็นเพื่อนร่วมทางไปตลอด

บนรถไฟขบวนนี้มีพ่อค้าแม่ขายนำของกินหลากหลายชนิดขึ้นมาขายกันมาก แต่ที่ดูโดดเด่นและเป็นสัญลักษณ์ของอำเภอท่าเรือแห่งนี้คือ “ขนมบ้าบิ่น” ขนมชั้นชื่อของที่นี่

ส่วนสถานที่ที่สำคัญของอำเภอแห่งนี้ก็คือ “วัดสะตือ” วัดชื่อดังของอำเภอท่าเรือ วัดนี้จะมีพุทธศาสนิกชนผู้เลื่อมใสในบวรพระพุทธศาสนาามันสการหลวงพ่อดโต (พระนอนองค์ใหญ่) และนอกจากนี้ก็มีอีกหลายๆ คนที่นิยมมาบนบานศาลกล่าวกับหลวงพ่อดโต ความศักดิ์สิทธิ์ของท่านเป็นที่รำลึกถึงขนาดว่าภายในวัดจะมีกลุ่มคนมาตั้งคณะรับจ้างแก้บนกันทีเดียว วัดแห่งนี้ตั้งอยู่ไม่ไกลจากสถานีท่าเรื่อนัก การเดินทางไปมาก็ไม่

ลำบากอะไร เพราะมีรถรับจ้างจอดรอให้เราได้เลือกใช้บริการกันอยู่ทั่วไป

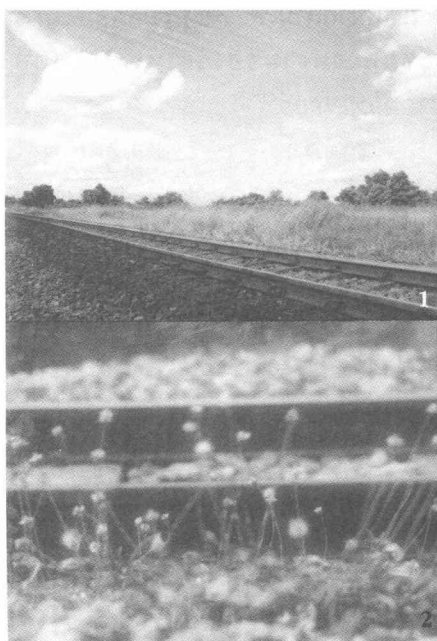
หากผู้ประกอบการสนใจในผลงาน

สถานีชุมทางบ้านภาชี

8.20 นาฬิกา

รถไฟชะลอเครื่องลดความเร็วเพื่อเตรียมตัวเข้าไปจอดเทียบชานชาลาสถานีชุมทางบ้านภาชีที่รออยู่ข้างหน้า ฉันเหลือบตามองไปเห็นดอกหญ้า ไม้ดอกข้างทางที่ขึ้นอยู่กระจัดกระจายเต็มไปหมด พวกมันกำลังชูช่อเบ่งบาน เพื่ออวดโฉมล้อเล่นกับสายลมที่โชยพัดอยู่รอบๆ บริเวณนั้น ยิ่งเวลาที่แสงแดดอ่อนๆ ยามสายเช่นนี้สาดส่องไปตกกระทบที่ดอกและลำต้นของมัน ก่อเกิดประกายแวววาวให้กับดอกหญ้า (ผู้รักอิสระ) ขึ้นมาทันที เหมือนจะเน้นให้เห็นถึงความงามและความซุกซนของเธอนั่นที่แอบซ่อนอยู่นั้นได้ตื่นขึ้นมาเพื่อท้าทายกับสายตาของใครต่อใครที่ผ่านมา

ฉันเห็นภาพของดอกหญ้าแล้วก็อดจะคิดถึงกวีบทหนึ่งของ “มณีทัศน์” ที่เคยอ่านขึ้นมาไม่ได้ ดูไปแล้วมันช่างเหมาะกับภาพของดอกหญ้า ไม้ดอกข้างทางจริงๆ

1. บรรยากาศข้างทางรถไฟ
2. ดอกหญ้า ไม้ดอกข้างทาง (รางรถไฟ)

3. ยืนรับลมเก็บเกี่ยวความงามของธรรมชาติตามสองข้างทางรถไฟ

“ดอกไม้”

ดอกไม้ที่สวยงาม
แต่หาเก็บได้ง่ายริมถนน
ก็ดูเหมือนไร้ค่า
ดอกไม้ที่ไม่สวย แต่หายากลำบาก
กลับดูสูงค่า
อย่ากลัวความยากลำบาก
เพราะคุณค่าของมันอยู่ที่ตรงนี้
ความสำเร็จที่ได้มาง่าย ๆ
ก็เหมือนดอกไม้สวย.....ราคาถูก ๆ
อ่านกวีบทนี้จบทีไร ทำให้รู้สึก
อยากเป็นแค่เพียงดอกไม้ธรรมดาๆ ดอกหนึ่ง
ถึงจะดูไม่โดดเด่นและสะดุดตาใครๆ แต่ก็
มีคุณค่าและศักดิ์ศรีในความเป็นดอกไม้
ของตัวเอง

ฉันแวะลงที่สถานีชุมทางบ้านภาชี
เพื่อไปจัดการกับโจ๊กหมู อาหารเบาๆ
มื้อแรกของวันนี้ วางช้อนโจ๊กลงด้วยความ
เสียดาย หลังจากที่มีความอร่อยตรงหน้ามัน
หมดไป เสียใจตะโกนดังแข่งกัน ดังโกลี
เข้ามา โกลีเข้ามาพอที่ฉันจะจับใจความได้
ว่าเสียงอะไร **“ติ่มโหมติ่ม ติ่มโหมติ่ม
รสะเกทิสตๆ หอมหวาน อร่อยเย็นๆ ถ้วยละ
5 บาทจ้า เอาไหมน้อง?”** แล้วเสียงร้อง
ขาย ไอติมก็เริ่มห่างออกไป เมื่อแม่ค้าขาย
ไอติม เดินแบกถาดไอติมที่เหลือจากไป
พร้อมกับเงิน 10 บาทของฉัน ฉันรู้สึกสด
ชื่นขึ้นมาทันทีเมื่อไอติมหมดลงไปแล้วสอง
ถ้วย อิ่มเอมกับอาหารสองรสชาติที่ขึ้นชื่อ
ของสถานีแห่งนี้ไปแล้ว ฉันก็เริ่มออกเดิน
ทางต่อ

สถานีแห่งนี้เป็นชุมทางผ่านของ
รถไฟสายเหนือและสายตะวันออกเฉียง
เหนือที่ต้องมาบรรจบรวมเส้นทางเป็นเส้น
เดียวกันที่นี่ เพื่อล่องเข้าสู่กรุงเทพฯ
คงเป็นเพราะเหตุนี้กระมังที่ทำให้สถานี
แห่งนี้มีขนาดใหญ่กว่าหลายๆ สถานี
ที่ฉันเคยผ่านมา

ฝั่งตรงข้ามกับสถานีรถไฟ
มองไปจะเห็นตลาดภาชี และภาพถัดมาก็
สะดุดตาของฉันนั่นก็คือ บ้านไม้เก่าแก่หลัง
ใหญ่ ปลูกติดกันเป็นแถวตลอดแนวยาว
คล้ายกับกำแพงไม้ขนาดใหญ่ ฉันเดาว่า

นี่คงจะเป็นบ้านพักของข้าราชการอะไร
สักอย่างแน่ๆ และก็จริงอย่างที่คิด
บ้านพักเหล่านั้นเป็นของพนักงานรถไฟที่นี่

สถานีอยุธยา

9.50 นาฬิกา

เส้นทางรถไฟเข้าสู่ตัวเมืองอยุธยา
ผ่านตัวเมืองปากตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก
ซึ่งเป็นเขตเมืองอยุธยา อาณาจักรเก่าแก่
ก่อนพระเจ้าอู่ทองตั้งกรุงศรีอยุธยา
มีพระราชวังเดิมตั้งอยู่ที่วัดอโยธยา
โดยเฉพาะที่ตั้งสถานีรถไฟนั้นอยู่ในเขต
อโยธยาเหนือ อาณาบริเวณนี้กำลังขยาย
ความเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งบ้านเรือนและ
ส่วนราชการ ที่ย้ายมาจากเขตเกาะเมือง
เข้าสวมทับกับโบราณสถานอันเก่าแก่
ซึ่งกำลังจะสูญหายไปอย่างน่าเสียดาย

ฉันลงจากรถไฟข้ามชานชาลา
เดินไปหน้าสถานีเรียกรถตุ๊กๆ เพื่อเดินทาง
ไปชมความงามของวัดใหญ่ชัยมงคล
(เขตเมืองอโยธยาใต้)

รถตุ๊กๆ พาฉันออกจากทาง
หน้าสถานี ผ่านโรงแรมชั้นหนึ่ง สูง 10 ชั้น
แห่งแรกของอยุธยาที่สร้างขึ้นริมแม่น้ำป่าสัก
ตั้งประชิดกับกำแพงวัดพิชัยสงคราม
ซึ่งเคยเป็นที่ตั้งค่ายของเจ้าพระยาตาก
ก่อนตีฝ่าวงล้อมพม่าออกไปรวบรวมกำลัง
พลเพื่อกลับมากอบกู้เอกราช เมื่อรถวิ่ง
เลี้ยวซ้ายข้ามผ่านรางรถไฟขบวนเดียวได้
สะพานปรีดีธำรง ตรงไปจะเห็นพระเจดีย์วัด
สามปลื้ม ซึ่งตั้งอยู่กลางสี่แยก เลี้ยวขวาไป
ได้ไม่กี่กิโลก็ถึงวัดใหญ่ชัยมงคลแล้ว ภาพที่
ฉันมองเห็นอยู่ตรงหน้าไม่ไกลนักคือ
**องค์พระเจดีย์วัดใหญ่ชัยมงคลตั้งเด่น
ตระหง่านตา เป็นทัศนียภาพที่สวยงามมาก**

1. คุณลุงนั่งรอรถไฟอย่างโดดเดี่ยว ที่สถานีท่าเรือ

2. ติ่มโหมติ่ม ติ่มโหมติ่ม รสะเกทิสตๆ จ้า

ทำให้ฉันอยากจะเข้าไปชมความงามใกล้ๆ
บนเจดีย์มีบันไดให้ไต่ขึ้นไปสัมผัส
กับบรรยากาศด้านบนเพื่อชมทัศนียภาพของ
อยุธยาโดยรอบ รวมถึงความลับภายใน
ของเจดีย์ด้วย ซึ่งที่จริงแล้วข้างในนั้นก็ไม่มี
อะไรหรอก มีเพียงความมืด และฝูง
ค้างคาว(เจ้าถิ่น)ที่มาอาศัยอยู่แต่นานแล้ว
และสิ่งที่ทำให้ฉันรู้สึกทั้งก็คือ จำนวนของ
พระพุทธรูปปางสมาธิที่ตั้งรายอยู่รอบๆ
องค์พระเจดีย์ใหญ่ นับแล้วมีไม่ต่ำกว่า 140
องค์ ทำให้บรรยากาศดูขลังและศักดิ์สิทธิ์
ไม่น้อย

วัดใหญ่แห่งนี้เดิมชื่อวัดป่าแก้ว
สร้างเมื่อ พ.ศ.1900 โดยพระเจ้าอู่ทอง
ทรงสร้างขึ้นตรงที่พระราชทานเพลิงพระศพ
“เจ้าแก้วเจ้าไท” (ที่เป็นอียวดกโรคตาย)
และทรงสร้างเจดีย์ขึ้นคู่กับพระวิหารด้วย
ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2135 สมเด็จพระนเรศวรมหาราชทรงเสริมพระเจดีย์
ให้ใหญ่และสูงขึ้นถึง 62 เมตร ตั้งชื่อว่า
“เจดีย์ชัยมงคล” เพื่อเฉลิมพระเกียรติ
เมื่อคราวทรงชนะศึกยุทธหัตถี และ
พระราชทาน ชื่อวัดเสียใหม่ว่า **“วัดชัยมงคล”**
แต่บัดนี้ ก็ต้องกลายเป็นวัดร้างไปถึง 190 ปี
เมื่อคราวเสียกรุงครั้งที่ 2 และได้รับการ
พัฒนาฟื้นฟูอีกครั้ง โดยพระครูภาวนารังสี
เจ้าอาวาสของวัด

เข้าไปกราบนมัสการขอพรจาก
พระพุทธรูปชัยมงคลพระประธานในอุโบสถ
ที่ประชาชนทั่วไปให้ความนิยมและศรัทธา
กันมาก พระพุทธรูปชัยมงคลมีลักษณะเป็น
พระพุทธรูปสมัยอยุธยาแท้ ทำด้วยหินทราย

ส่วนที่เป็นจิ๋วและสังฆาฏิลงรักปิดทอง ส่วนที่เป็นผิวเนื้อปล่อยให้เป็นสีหินทรายแท้ จึงเป็นพระพุทธรูปที่มีลักษณะแปลกกว่า ที่อื่น แต่ก็งามไม่มีที่ใดเหมือน

นอกจากนี้ภายในโบสถ์ก็ยังมี หุ่นขี้ผึ้งรูปเหมือนของพระครูภาวนารังสี อดีตเจ้าอาวาส ฉันเข้าไปมองความเหมือน ของหุ่นใกล้ๆ เนื้อหนังดูมีเลือดฝาด ดวงตาของท่านก็ดูราวกับว่ากำลังมองมาที่ ฉันเช่นกัน บนผนังของอุโบสถมีพระบรม-สาทิสลักษณ์ขนาดใหญ่ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชขณะที่กำลังทรงออกศึกยุทธหัตถี เหมือนเป็นการระลึกถึง และเตือนใจให้กับคนรุ่นลูกหลานอย่างเราได้ รู้ถึงความรักชาติและเสียสละของ บรรพบุรุษไทย

ภายในวัดมีต้นไม้ร่มรื่นและมีบึง ที่ขุดไว้เพื่อเลี้ยงปลา ส่วนใหญ่แล้วจะเป็น ปลาดุก ปลาดตะเพียน เต่า แม้กระทั่ง ปลาการ์ตูนก็มี ซึ่งทางวัดก็ได้จัดเตรียม อาหารปลาและขนมปังไว้เพื่อให้คนที่สนใจ จะทำบุญเลี้ยงอาหารปลาได้เลือกซื้อกัน

ความเย็นของน้ำและความสวยงาม ของต้นไม้ใบหญ้าทำให้บรรยากาศภายใน วัดมีแต่ความร่มรื่นเย็นสบาย นอกจากนี้ ทางด้านหลังของวัดก็ยังมีตึกหนึ่ง พระนเรศวรมหาราชตั้งอยู่ ภายในนั้นมีรูป ปั้นเหมือนจริงของพระองค์ท่านขนาดใหญ่ ตั้งอยู่

มองดูนาฬิกาใกล้เที่ยงเข้าไปทุกที ฉันเริ่มหิวข้าวขึ้นมาอีกแล้วสิ ผีงตรงข้าม กับวัดใหญ่ฯ มีร้านก๋วยเตี๋ยวบรรยากาศดี แห่งหนึ่ง ป้ายร้านแผ่นยักซ์บอกเอาไว้ว่า ที่นี้แหละก๋วยเตี๋ยววัดใหญ่ ร้านที่ใครหลายๆ คนบอกเอาไว้ว่าอร่อยนักหนา ฉันก็ไม่รู้ หรอกนะว่าจริงเท็จแค่ไหน แต่ภาพที่เห็นก็คือคนส่วนใหญ่ที่มาทำบุญเกือบทุกคนจะ นิยมมาทาน ก๋วยเตี๋ยวกันที่ร้านแห่งนี้ ราว กับว่า **“ร้านนี้ถ้าใครไม่ได้แวะมาชิม ก็เหมือนกับว่ามาไม่ถึงวัดใหญ่ฯ”**

เหมารถตุ๊กๆ กลับมาหน้าสถานี อยู่ชยอีกครึ่ง ภาพที่อยู่ข้างหน้าคือควั่น และกลิ้งไก่อย่างที่ลอยมาจากตลาดด้าน

หน้าสถานี กลิ่นหอมพุ่งตลบอบอวลช่วย กันเรียกความอยากยิ่งนัก แต่น่าเสียดายที่ ฉันเพิ่งจะอิ่มจากการกินก๋วยเตี๋ยวที่วัดใหญ่ฯ ไปได้ไม่นานนัก

ขึ้นมานั่งบนรถไฟได้สัก 5 นาที คนส่วนใหญ่หลับกันไปหมดแล้ว คงเพราะ ลมที่พัดเย็นๆ เข้ามาทางหน้าต่างตลอดนั้น กระมัง ที่ทำให้ฉันก็เริ่มง่วงขึ้นมาบ้างแล้ว แต่ยังหลับไม่ได้เพราะอีกไม่นานก็จะถึง สถานีบางปะอินแล้ว และที่นั่นฉันจะลงไป เพื่อแวะเยี่ยมชมพระราชวังบางปะอิน (เมืองสวรรค์ที่คนธรรมดาอย่างเราสัมผัสได้) รถไฟขบวนนี้มีชาวต่างชาติขึ้นมากันมาก หลายชาติ ทั้งฝรั่ง ญี่ปุ่น ส่วนใหญ่แล้วมา กันเป็นคู่ๆ ฉันคิดว่าพวกเขาก็คงมาเพื่อ เก็บเกี่ยวบรรยากาศการเดินทางบนรถไฟ เหมือนกันกับฉัน

สถานีบางปะอิน

13.08 นาฬิกา

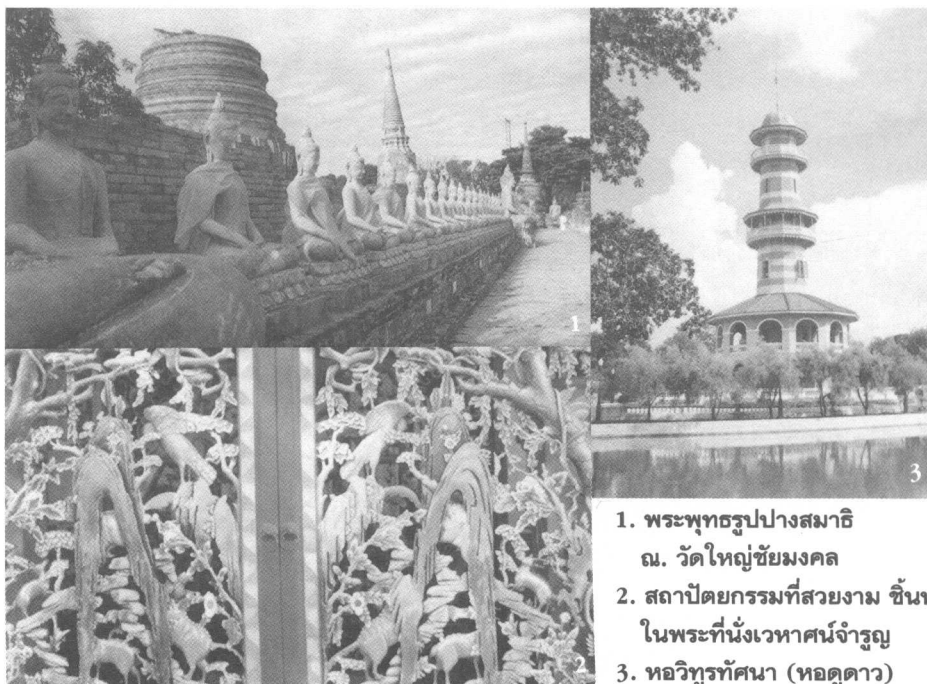
สิ่งหนึ่งที่โดดเด่นและเหมือนเป็น เอกลักษณ์ของสถานีแห่งนี้ก็คือ “พลับพลา” สถาปัตยกรรมที่สวยงาม ตามคำบอกเล่า ของพนักงานรถไฟผู้ใจดีคนหนึ่งที่ตั้งใจ ถ่ายทอดสู่ฉันว่า พลับพลาแห่งนี้เคยเป็น ที่ประทับชั่วคราวของรัชกาลที่ 5 เมื่อครั้งที่ เสด็จมาเยือนบางปะอิน

ฉันควบท้ายมอเตอร์ไซด์ซึ่งจาก หน้าสถานีมาถึงพระราชวังบางปะอินด้วย ระยะทาง 2 กิโลเมตร โดยใช้เส้นทางลัด ผ่านทะเลวัดแห่งหนึ่งมาได้ไม่กี่กิโลนัก อัตราค่าเข้าชมพระราชวัง นักเรียน นักศึกษาราคา 20 บาท ส่วนคนทั่วไปราคา 30 บาท

บรรยากาศภายในพระราชวังนั้น ร่มรื่นไปด้วยเงาไม้ใหญ่ และความเย็น สบายของน้ำในสระใหญ่กลางวัง บวกกับ เสียงดนตรีบรรเลงเพลงพระราชนิพนธ์ ที่เปิดคลอเป็นเพื่อนเดินทางตลอด ในทุก ช่วงเวลาที่ฉันได้เข้าไปสัมผัสกับความงาม ของสถาปัตยกรรม ก็คล้ายได้เห็นเงาของ ศิลปวัฒนธรรมและกลิ่นอายอารยธรรม ของหลายประเทศที่เป็นเพื่อนบ้านกับไทย มาเนิ่นนาน ไม่ว่าจะเป็นประเทศจีนและ ประเทศจากฝั่งตะวันตกหลายประเทศ

พระราชวังบางปะอิน เป็นสถานที่ ที่ท่องเที่ยวที่มีผู้คนมาเยือนกันอย่างไม่ขาดสาย ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ สถานที่แห่งนี้ดู มีชีวิตชีวา พระที่นั่งต่างๆ และสวนไม้ดอกไม้ประดับตกแต่งริมถนน ทางเท้า และ สวนหย่อมภายในพระราชวังงามสะพรั่ง เพราะได้รับการดูแลรักษาอย่างดีจาก ล่ามกษัตริย์ราชวัง

ฉันเดินชมพระที่นั่งต่างๆ ใน

1. พระพุทธรูปปางสมาธิ ณ. วัดใหญ่ชัยมงคล
2. สถาปัตยกรรมที่สวยงาม ชั้นหนึ่งในพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ
3. หอวิรุทธศนา (หอดูดาว)

พระราชวังฯ แห่งนี้ได้ไม่ทั่วนัก เพราะมีเวลาจำกัด แต่ก็สามารถเก็บความประทับใจจากการเข้าชมครั้งนี้ได้มากมาย ไม่ว่าจะเป็นพระที่นั่งเวหาศน์จำรูญ (เก่งจีน) มีชื่อจีนว่า **“เทียนเม้งเต๋ย”** ซึ่งแปลว่า พระที่นั่งฟ้าสว่าง สร้างขึ้นโดยข้าราชการกรมท่าซ้ายและพ่อค้าจีนช่วยกันออกทุน เพื่อเป็นการแสดงความจงรักภักดีและความกตัญญูต่อรัชกาลที่ 4 ภายในพระที่นั่งมีแท่นบรรทมและเครื่องประดับต่างๆ ซึ่งเป็นศิลปะแบบจีนทั้งสิ้น และที่น่าสนใจอีกอย่างของพระที่นั่ง คือข้างในจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่บันทึกประวัติความเป็นมา และสถาปัตยกรรมทุกชิ้น รวมถึงประวัติและความหมายของภาพที่วาดตามผนังในพระที่นั่งแห่งนี้ด้วย ซึ่งฉันไปยืนกดอ่านอยู่นานมากด้วยความสนใจ

และหอวิรุฬหกศานาก็เป็นอีกแห่งที่ทำให้ฉันตื่นเต้นและประทับใจมาก เพราะเป็นหอสูงถึงสามชั้น ใช้สำหรับเป็นที่ดูดาวของรัชกาลที่ 5 ข้างในเป็นหอแคบๆ และมีบันไดวนขึ้นไปสูง เมื่อแหงนหน้ามองดูราบบันไดที่วนเรียงรายสูงขึ้นเรื่อยๆ นั้นทำให้รู้สึกว่ามันดูลึกลับและน่าค้นหา แต่ที่ลึกลับตอนนี้มันกำลังทำให้ฉันตาลายไปหมดแล้วสิ เมื่อขึ้นไปข้างบนจะมองเห็นทัศนียภาพของพระราชวังได้เกือบจะทั้งหมด

เดินชมรอบๆ วังอยู่นานรู้สึกเหนื่อยและเมื่อยล้า ฉันจึงมาหยุดพักเพื่อให้อาหารปลาในบริเวณพระที่นั่งไอศวรรย์ทิพย์อาสน์ และแวะไปชมของฝาก ซึ่งส่วนใหญ่มีไว้ขายสำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากกว่า (ดูจากราคา) ของที่มาวางขายส่วนมากก็จะติดป้าย **Amazing Thailand** ทั้งสิ้น และยังมีสินค้าที่แสดงความเป็นไทยอีกหลายชิ้นที่ฉันชอบ ไม่ว่าจะเป็นเครื่องเงิน เครื่องเงินเครื่องปั้น และหัวโขน ฯลฯ

ฉันกลับสถานีบางปะอินด้วยรถสามล้อเครื่อง นั่งรถไปด้วยความรู้สึกที่แจ่มใสและตราตรึงใจ จากภาพความงามที่เพิ่งได้ผ่านพบ รถสามล้อพาฉันนั่งชมทัศนียภาพความเป็นอยู่ของชาวอำเภอบางปะอินแห่งนี้ดูสะอาดตา บ้านไม้สีขาว

หลังหนึ่งปลูกไม้ดอกไม้ประดับไว้เต็มหน้าบ้านให้ความรู้สึกที่อบอุ่น

รถไฟมาถึงแล้ว แดดยามเย็นเวลาบ่ายสามโมงเช่นนี้สร้างความอบอุ่นหัวใจให้ฉันได้เหมือนกัน แต่ก็ไม่นานนักเมื่อรถไฟจะทยานไปข้างหน้า เรียกเอาลมจากข้างทางเข้ามาทางหน้าต่างให้คลายหายร้อนกันไปได้

วิวทิวทัศน์สองข้างก็ยังเป็นภาพแบบเดิมๆ เหมือนกับสถานีอื่นๆ ที่ผ่านมา แต่ที่นี่มีโรงงานอุตสาหกรรมโผล่ขึ้นมาให้ฉันได้เห็นบ้างประมาณแห่งสองแห่ง บ้านช่องของที่นี่ต่างจากอำเภออื่นๆ ที่ผ่านมาคือลักษณะเป็นบ้านไม้ที่ใช้ไม้เก่าแผ่นยาวตอกเรียงกันเป็นตัวบ้านดูไปแล้วมันก็เป็นงานหยาบๆ เหมือนทำลวกๆ เพื่อให้เสร็จไวๆ ยังงั้นงั้นเลย แต่ถ้ามองอีกมุมหนึ่งมันก็ดูดีไปอีกแบบ เรียบง่ายและสมถะในแบบของชาวบ้าน นกกระยางฝูงใหญ่เดินหาปลากันอยู่ในท้องทุ่งนา สีขาวของมันช่างดูตัดกันกับสีเขียวขจีบนท้องทุ่งผืนนี้ดีจริงๆ

สถานีรังสิต

15.30 นาฬิกา

รถไฟวิ่งออกจากเขตอำเภอ บางปะอินแล้ว ก็เหมือนกับว่าการเดินทางในจังหวัดอยุธยาครั้งนี้ของฉันได้สิ้นสุดลงแล้วพร้อมกับความรู้สึกดีๆ และความประทับใจที่ฉันแอบเก็บบันทึกไว้ในใจ

รถไฟวิ่งผ่านสถานีเชิงราก (สถานีย่อย) ไปอย่างไม่หยุดยั้งเหมือนกับสถานีย่อยหลายๆ แห่งในจังหวัดอยุธยา คงเพราะที่นั่นไม่มีผู้โดยสารรออยู่กระมัง ระหว่างทางวิ่งสู่สถานีรังสิตนั้นสิ่งที่ฉันไม่คาดคิดเลยว่าที่นี้จะยังคงความเขียวขจีชุ่มชื้นและความสดใสของธรรมชาติตามสองข้างทางไว้ได้อย่างไม่อาจจังหวัดอยุธยาเลย ยิ่งภาพของเด็กนักเรียนประถมกลุ่มหนึ่งที่กำลังรวมตัวกันอยู่หน้าบ้านหลังน้อยริมคลอง เพื่อตกปลาและร่วมลุ้นกันอยู่อย่างสนุกสนานเป็นภาพที่ฉันคิดว่าหาดูได้

ยากแล้วในเขตปริมณฑลเช่นนี้

สถานีดอนเมือง

15.40 นาฬิกา

เพียงเวลาไม่ถึง 10 นาที ภาพสองข้างทางรถไฟเริ่มแปรเปลี่ยนไปจาก ความเขียวขจี กลับกลายมาเป็นถนนหนทางที่เต็มไปด้วยรถยนต์จอดนิ่งสนิทติดขัดทางการจราจรยาวออกไปเป็นพรมองดูแล้วชวนให้รู้สึกอึดอัดตามไปด้วย

“ที่นี่สถานีดอนเมือง ที่นี่สถานีดอนเมือง ท่านที่ต้องการลงจากขบวนรถ กรุณาตรวจสอบสิ่งของและสัมภาระของท่านก่อนลงจากรถให้เรียบร้อย”

เสียงประกาศเตือนสุดท้ายของการเดินทางมาถึงแล้ว ฉันกล่าวอำลากับรถไฟขบวนสุดท้ายของวันนี้ด้วยความอาลัย ก่อนที่จะลงจากรถไฟไปเพื่อต่อรถจากหน้าสถานีกลับบ้านเกิดของฉัน (แห่งนี้)

“สวัสดิ์กรุงเทพมหานคร เมืองแห่งความศิวิไล”

เสร็จสิ้นจากการเดินทางไปเยือนจังหวัดอยุธยาเมืองหลวงเก่าแก่ของไทยเรากันแล้ว และอีกไม่นานนี้ฉันคงจะได้มีโอกาสไปแวะเวียนรอบเกาะรัตนโกสินทร์ เมืองโบราณที่งดงามของกรุงเทพมหานครกันบ้าง โดยมีเธอเป็นเพื่อนเดินทาง เหมือนกับในวันคืนเก่าๆ ของเรา

รัก

เพื่อนเก่า

บันไดสองล้อ

ย้อนรอยตะวันทองแดนอารยชนกรุงเก่ามรดกโลก

สุรสิทธิ์ บุญก่อเกื้อ นิวัฒน์ ตั้งอารมย์ อคุลย์ อัมรัตน์ชัย ภูวงค์ เลิศทัศนวิช เรื่อง / ภาพ

“ไจ้ สิทธิ รอด้วยๆ” เสียงเรียกจากโอห่ม พรศพวกของคนหนึ่งแว่วมาจากข้างหลัง ซึ่งเป็นเวลาเดียวกันกับที่พวกเรากำลังจะออกเดินทางตามรอยประวัติศาสตร์ พร้อมกับพาหนะคู่ใจของเรา นั่นคือจักรยานที่พวกเราเตรียมกันมาเอง ถึงแม้ว่าสภาพของมันจะไม่ใหม่นัก แต่มันก็สามารถพาพวกเราไปได้ตราบเท่าที่แรงขาของพวกเรายังมีอยู่

หลังจากเสียงเพลงคารพองชาติตอน 8 โมงเช้าสงบลง พวกเราก็เริ่มวางแผนในการเดินทาง สิ่งแรกที่พวกเราทำคือนั่งรวมกลุ่มกัน พร้อมกับหยิบแผนที่จังหวัดอยุธยาขึ้นมาวาง เพื่อกำหนดเส้นทางที่จะไปเป็นแห่งแรก แต่พวกเราก็กังขาไม่ได้ เพราะต้องรอเพื่อนอีกหนึ่งคนที่ตะวันสองโดนกันแล้วยังไม่รู้สักสะทสะท้าน แต่บ่นถึงไม่ทันขาดคำเจ้าชายสายเสมอก็ก็นั่งจักรยานเก่าๆ หน้าตาดีมา “ขอโทษทีเพื่อน” เอ็งเสียงดังมาแต่ไกล

ดูเวลาที่ข้อมือเป็นเวลาสามโมงกว่า เป็นเวลาเดียวกันกับที่ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์เปิดแล้ว ในวันธรรมดาจะเปิดให้เข้าชมตั้งแต่เวลา 9.00 น. – 16.30 น. และในวันหยุดสุดสัปดาห์ปิดเวลา 17.00 น. พวกเรารวบรวมเงินได้ 80 บาท แล้วให้ไจ้ไปซื้อบัตรเพื่อเข้าชมข้างใน อัตราค่าเข้าชมนั้นจะมีอยู่ด้วยกันหลายอัตราคือ นักเรียนนักศึกษา(ไทย) 5 บาท นักเรียนนักศึกษา(ต่างประเทศ) 50 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทย 20 บาท นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 100 บาท ดินะที่เราเป็นคนไทย

เมื่อมีบัตรกันทุกคนแล้ว พวกเราก็พร้อมที่จะเข้าไปชื่นชม

และศึกษาเรื่องราวแห่งประวัติศาสตร์ของอยุธยากัน ขึ้นบันไดสู่ชั้นสองเพื่อเข้าไปชมความงดงามของศูนย์ประวัติศาสตร์แห่งนี้ ซึ่งนักท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวจังหวดยุทธจักรครั้งแรกต้องมาที่แห่งนี้ก่อนถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางก็ว่าได้ ที่ต้องมาเป็นแห่งแรกก็เพราะว่า จะได้เห็นผังจำลองของเมือง และจะได้เห็นภาพชีวิตวัฒนธรรมของอยุธยาในอดีต ด้วยการจำลองอาคาร สถานที่ชุมชน กิจกรรม และสิ่งของที่สูญไปแล้วให้ปรากฏในแบบที่คล้ายเป็นจริงตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ก่อนเข้าชมสถานที่จริง

จากนั้นพวกเราก็มุ่งหน้าไปยังพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา ที่ตั้งอยู่ติดถนนโรจนะตรงข้ามกับสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งแรกในประเทศไทยที่มีรูปแบบการจัดแสดงแผนใหม่คือ นำโบราณวัตถุมาจัดแสดงไม่มากจนดูแน่น และได้นำหลักการใช้แสงสีมาใช้ ทำให้การนำเสนอดูน่าสนใจ เป็นสถานที่แสดงโบราณวัตถุอันเก่าแก่ของจังหวัดอยุธยา ภายในได้จัดแสดงโบราณวัตถุที่น่าสนใจ โดยเฉพาะเครื่องทองจากกรุวัดราชบูรณะและวัดมหาธาตุ มีเศียรพระพุทธรูปและมีโบราณวัตถุเก่าแก่อีกมากมาย

ต่อจากนั้นพวกเราก็นั่งจักรยานเพื่อจะไปจุดที่สามคือวิหารพระมงคลบพิตร เส้นทางที่พวกเราไปนั้นเป็นถนนศรีสรรเพชญ์ ต้องผ่านศาลากลางจังหวัด(เก่า) ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นส่วนราชการที่ทำการนครประวัติศาสตร์ของกรมศิลปากร ถัดจากศาลากลาง(เก่า) ก็จะเป็นสำนักงานของการท่องเที่ยว

แห่งประเทศไทย(ททท.) ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว
พวกเราปั่นจักรยานกันอย่างสนุกสนานจนมาถึง
ศาลหลักเมือง ผ่านวงเวียนบนถนนป่าไธมาทางผ่าน เพื่อจะไป
สถานที่แห่งหนึ่ง ซึ่งมีข้างยิบเรียงรายอยู่ เป็นที่ที่นักท่องเที่ยวน

ชาวต่างประเทศ
ให้ความสนใจมาก
นั่นคือ**ปางช้าง**
สถานที่ท่องเที่ยว
ที่ให้บริการนัก
ท่องเที่ยวได้นั่ง
ช้างไปตามถนน
ศรีสรรเพชญ์โดย
เส้นทางที่ข้างเดิน
นั้นเริ่มต้นจาก
ปางช้างไปถึงวัด
พระศรีสรรเพชญ์
พวกเราเล่นสนุก
และให้อาหารช้าง
อยู่นานพอสมควร
จึงออกเดินทาง
ต่อไปตามถนน

ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์อยุธยา

ศรีสรรเพชญ์ ผ่าน**คุ้มขุนแผน**เป็นตัวอย่างบ้านทรงไทยในรูปแบบ
เรือนคฤหบดีไทยสมัยโบราณ พวกเราแวะเข้าไปที่คุ้มขุนแผน
เพื่อหยุดพักเหนื่อยสักครู่หนึ่งและชมบรรยากาศรอบๆ ซึ่งที่
คุ้มขุนแผนมีเครื่องเรือนแบบไทยตั้งไว้ โดยบริเวณรอบๆ เรือน
ปลูกดอกไม้พันธุ์นานาชนิด และมีสะพานยาวข้ามสระไปยังตัวเรือนด้วย
จากนั้นพวกเราเดินทางต่อผ่าน**วัดพระราม** วัดนี้สมเด็จพระรามาธิบดี
โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเพื่อถวายพระเพลิงพระบรมศพสมเด็จพระ
พระรามาธิบดีที่1(พระเจ้าอู่ทอง) พระราชบิดาเมื่อพ.ศ.1912 โดย
เปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 8.30 น. – 16.30 น. ซึ่งค่าเข้าชม
สำหรับชาวไทยคนละ 10 บาท ชาวต่างประเทศคนละ 30 บาท
แต่ถ้ามาตอนกลางวันก็จะได้เห็นความสวยงามอันตระการตา
อีกรูปแบบหนึ่ง แต่ต้องมาก่อนเวลา 22.00 น. เพราะจะเปิดและ
ปิดเป็นเวลา

และที่หน้าวัดพระรามมีบึงใหญ่อยู่หนึ่งบึง เดิมเรียกว่า
“หนองโสน” ต่อมาเมื่อสร้างกรุงศรีอยุธยามีการขุดเอาดินในหนอง
ขึ้นจึงกลายเป็นบึงใหญ่ ปรากฏชื่อในกฎมณเฑียรบาลว่า
“บึงขี้ขี้” ต่อมาเปลี่ยนชื่อใหม่เรียกว่า “**บึงพระราม**” ปัจจุบันเป็น
สวนสาธารณะบึงพระราม เป็นที่นิยมชมชอบของบรรดาผู้พักมัย
ในรัชสมัยของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ร.9 รวมทั้งเป็นศูนย์สุขภาพสำหรับ
ออกกำลังกาย และคนที่ชื่นชอบบรรยากาศแบบธรรมชาติ

พวกเราได้เคลื่อนย้ายขบวนจักรยานมุ่งหน้าสู่
วิหารพระมงคลบพิตร สถานที่แห่งนี้ประดิษฐานพระพุทธรูปที่
54 ตรีบุข

หล่อด้วยทองสัมฤทธิ์ ถือเป็นพระพุทธรูปองค์ใหญ่องค์หนึ่งของ
ประเทศไทย พวกเราได้เข้าไปกราบนมัสการหลวงพ่อมงคลบพิตร
พร้อมดอกไม้ธูปเทียนที่มีจำหน่ายอยู่ภายใน เมื่อกราบนมัสการ
หลวงพ่เสร็จแล้วพวกเราเดินชมสถาปัตยกรรมโบราณภายในบริเวณ

พระวิหารฯ เห็น
แสงทองจากองค์
หลวงพ่อบ่ง
ประกายดูงามสง่า
น่าศรัทธายิ่งนัก
ไม่ว่าชาวไทยหรือ
ชาวต่างประเทศ
ต่างก็เข้ามาชม
ความงดงามของ
องค์หลวงพ่

“ไปหาอะไร
กินกันดีกว่า” เสียง
โห่ฮัมเอ่ยขึ้นมา
พร้อมกับมองหน้า
เพื่อนๆ เมื่อไม่มี
ใครค้าน พวกเรา
จึงกราบลาหลวงพ่

แล้วตรงไปที่ร้านขายของที่ระลึกที่อยู่ด้านข้างของพระวิหารมีสินค้า
ประเภทศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นเครื่อง
จักสาน เช่น หมวกสาน กอบ ปลายตะเพียนสาน ตะกร้า
เครื่องดนตรีไทย หวี โขน และของที่ระลึกอีกมากมาย

แต่สิ่งที่พวกเราสนใจมากอีกอย่างหนึ่งก็คือของกิน ซึ่งที่นี่มี
ให้เลือกหลายร้าน ล้วนแต่จำลองลิ้มชิมรสทั้งนั้นอย่างเช่น ของกวน
ผลไม้เชื่อม ขนมบ้าบิ่น ขนมหม้อแกง หนังบักก้วยกระดุก
ปลากายทอดกรอบ และอีกหลายอย่าง ซึ่งใครมาเที่ยวที่นี่ก็อดใจ
ไม่ได้ที่จะต้องซื้อติดไม้ติดมือกัน แม้แต่พวกเราเองก็ตาม

เมื่อพวกเราจับจ่ายใช้สอยและอ้อมรอยกันพอสมควรแก่
เวลาแล้ว ก็ชวนกันไปซื้อบัตรเพื่อเข้าชมวัดพระศรีสรรเพชญ์ที่ตั้ง
อยู่ด้านข้างของพระวิหารพระมงคลบพิตร **วัดพระศรีสรรเพชญ์**
สร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ที่ใช้เป็นพระราชฐาน
ที่ประทับ ภายในบริเวณวัดพระศรีสรรเพชญ์ มีเจดีย์องค์ใหญ่ตั้ง
สูงเด่นเป็นสง่าอยู่ 3 องค์ เจดีย์แต่ละองค์มีประวัติความเป็นมา
ที่ต่างกัน พวกเราเองก็พอทราบจากการศึกษาประวัติศาสตร์มาว่า
สร้างขึ้นสมัยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 โดยเจดีย์องค์แรกที่ติดกับ
กำแพงด้านหน้าทางทิศตะวันออกบรรจุพระบรมอัฐิของสมเด็จพระ
พระบรมไตรโลกนาถ องค์กลางบรรจุพระบรมอัฐิของเชษฐาธิราช
คือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 3 และองค์ที่สามบรรจุพระบรมอัฐิของ
สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 นอกจากนี้วัดพระศรีสรรเพชญ์แห่งนี้ยัง
เป็นสถานที่แสดง แสง สี เสียงอยุธยาต้องฟ้าในจานอยุธยา

มรดกโลกที่จัดแสดงขึ้นทุกปี ซึ่งเอ๋ โอห์ม และลิทธี ก็เคยเป็นส่วนหนึ่งของการแสดงมาครั้งหนึ่งด้วย

และสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งอยู่ด้านข้างวัดพระศรีสรรเพชญ์ คือ**พระราชวังหลวงหรือพระราชวังโบราณ** เดิมเป็นที่ประทับของพระมหากษัตริย์อยุธยาทุกรัชกาล ตั้งอยู่ริมกำแพงพระนครศรีอยุธยาทางด้านเหนือ ซึ่งเปิดให้เข้าชมทุกวันตั้งแต่เวลา 08.30 น. – 16.30 น. ค่าเข้าชมนักท่องเที่ยวชาวไทย 10 บาท นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ 30 บาท

ในบริเวณพระราชวังหลวงมีพระที่นั่งที่สำคัญคือ พระที่นั่งวิหารสมเด็จ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างเมื่อ พ.ศ.2169 ซึ่งชาวบ้านเรียกว่า **“ปราสาท”** พระที่นั่งสรรเพชญ์ปราสาท เป็นปราสาทรูปแบบเดียวกับพระที่นั่งวิหารสมเด็จ พระที่นั่งสุริยาสน์อมรินทร์อยู่ติดกำแพงริมนี้ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองใช้เป็นที่พักสำหรับประทับทอดพระเนตรขบวนแห่ทางน้ำ พระที่นั่งจักรวรรดิไพชยนต์ สมเด็จพระเจ้าปราสาททองทรงสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2175 เป็นที่สำหรับทอดพระเนตรกระบวนแห่และฝึกซ้อมของทหาร พระที่นั่งตรีมุขเดิมเป็นพระที่นั่งฝ่ายใน และเป็นที่พักประทับในอุทยาน พระที่นั่งบรรยงก์รัตนาน์(พระที่นั่งท้ายสระ) เป็นปราสาทที่ตั้งอยู่บนเกาะกลางสระน้ำ สมเด็จพระเพทราชาทรงสร้างขึ้นเป็นที่ประทับสำราญเมื่อพ.ศ.2231 พระที่นั่งทรงปืนไม่ปรากฏว่ากษัตริย์องค์ใดสร้าง ลักษณะเป็นรูปยาวรีสันนิษฐานว่าเป็นที่ฝึกซ้อมเพลงอาวุธ และในสมัยสมเด็จพระเพทราชาทรงใช้เป็นที่พักเสด็จออกขุนนาง

เมื่อออกจากเขตวัดพระศรีสรรเพชญ์แล้วพวกเราก็ปั่นจักรยานไปตามถนนศรีสรรเพชญ์ ได้เห็น**อนุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง** หรือสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1 ผู้สร้างเมืองกรุงศรีอยุธยา พวกเราจึงปั่นจักรยานเข้าไปเพื่อที่จะเคารพสักการะ เมื่อเสร็จแล้วพวกเราชวนกันไปดูของเก่าที่หน้าตึกแถว(ขายของเก่า) ที่ตั้งอยู่บริเวณด้านหลังอนุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง

จากหน้าตึกแถวพวกเราจอดรถจักรยานใต้ต้นไม้หน้าโรงเรียนวัดธรรมิกราชวิทยา ซึ่งอยู่ติดกับถนนนเรศวร เพื่อหาจุดที่พวกเราจะไปกันต่อ ใจบอกว่าสถานที่ต่อไปอยากไป**วัดราชบูรณะ**เพราะเป็นสถานที่

ที่สำคัญแห่งหนึ่งทางประวัติศาสตร์ไทย โดยสมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2 ทรงสร้างขึ้นเมื่อพ.ศ.1967 การจะเข้าไปชมภายในบริเวณวัดราชบูรณะนั้น ต้องซื้อบัตรเข้าชมคนละ 10 บาท สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศคนละ 30 บาท นักเรียนนักศึกษาเข้าชมฟรี โบราณสถานที่สำคัญของวัดนี้คือพระปรางค์องค์ใหญ่ ซึ่งภายในมีทางที่ลงไปยังข้างล่างได้ แต่ต้องลงบันไดปูนเล็กๆ และแคบ ส่วนชั้นล่างมีบริเวณไม่กว้างนักและมีอากาศน้อย มีภาพเขียนฝาผนังเป็นภาพของพระพุทธเจ้าประทับนั่งและสาวกยืน พร้อมภาพพุทธประวัติทั้ง 4 ด้านเมื่อพวกเราขึ้นจากพระปรางค์แล้วได้เดินชมบริเวณรอบวัด แล้วหาที่นั่งโดยอาศัยร่มไม้แถวนั้นเพื่อพักเหนื่อย และจะได้ตกลงที่ที่พวกเราจะไปกันต่อ แต่เพื่อนเราหายไปคนหนึ่ง พวกเราจึงมองหาว่าไปอยู่ที่ไหน ซึ่งมองจนทั่วก็ไม่มี

“เฮ้ย! ทางนี้” เสียงตะโกนดังมาจากวัดตรงข้ามกับวัดราชบูรณะ พวกเรามองไปแล้วเห็นใจยืนโบกไม้โบกมือให้รีบตามมาเร็วๆ วัดที่พวกเราเห็นนั้นคือ**วัดมหาธาตุ** ซึ่งสมเด็จพระรามาศวรทรงสร้างขึ้นเมื่อพ.ศ. 1927 โดยมีอัตราค่าเข้าชมในราคาเดียวกับวัดราชบูรณะ ภายในบริเวณวัดมหาธาตุมีสถาปัตยกรรมของพระมหาธาตุ(ปรางค์) เป็นแบบแรกของสมัยอยุธยา และมีเศียรพระพุทธรูปที่ถูกรากต้นไม้โอบอุ้มอยู่เหนือพื้นดินดูแล้วน่าพิศวงยิ่งนัก

ออกจากวัดมหาธาตุ พวกเราปั่นจักรยานเลี้ยวซ้ายไปตาม

ถนนซีกัน เพื่อจุดหมายที่พวกเราจะปั่นต่อไปเป็นสถานที่ที่มีพระพุทธรูปทรงเครื่องประดิษฐานอยู่ ซึ่งถ้าตรงไปตามเส้นทางไปวัดวงษ์ฆ้องจะไปเพนียดคล้องช้าง แต่พวกเราเลี้ยวซ้ายที่แยกไฟแดงตรงวัดพลับพลาไชย แล้วปั่นจักรยานไปตามถนนอู่ทองเพื่อจะไป**วัดหน้าพระเมรุ** ที่ตั้งอยู่ริมคลองสระบัว ตรงข้ามกับพระราชวังหลวง ต้องข้ามสะพานคลองเมืองไป ซึ่งมีชื่อเดิมว่า **“วัดพระเมรุราชิการาม”** เป็นวัดเดียวในกรุงศรีอยุธยาที่ไม่ถูกพม่าทำลาย และยังคงสภาพดีมาก เพราะพม่าใช้เป็นที่ตั้งกองบัญชาการ ภายในของพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปทรงเครื่องหล่อด้วยสำริดขนาดใหญ่ที่สุดเท่าที่ปรากฏและมีความงดงามมาก

วัดมหาธาตุ

เป็นศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย บริเวณด้านข้างพระอุโบสถเป็นพระวิหารน้อยประดิษฐานพระพุทธรูปศิลาแบบนั่งห้อยพระบาท สมัยทวารวดี ที่นับเป็นหนึ่งในไม่กี่องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย จึงถือว่าเป็นสิ่งที่มีค่ามาก

เมื่อออกจากวัดหน้าพระเมรุ พวกเรากลับมายังเส้นทางเดิมข้ามสะพานคลองเมืองแล้วเลี้ยวขวาไปตามถนนอุทอง เพื่อจุดหมายต่อไปคือวัดพระนอน ซึ่งเส้นทางที่ไปนั้นต้องผ่านประตูชัยที่มีประวัติเล่ากันมาว่าเป็นประตูเมืองที่ใช้เป็นทางออกทำศึกสงครามที่เชื่อกันว่าเมื่อออกประตูนี้แล้วต้องชนะ จึงได้ชื่อว่าประตูชัยจากประตูชัยก็จะถึง**วัดพระนอน** หรือ **วัดโลกยสุธาราม** เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ที่ก่อด้วยอิฐถือปูนยาวประมาณ 29 เมตร ซึ่งเส้นทางเข้าไปนั้นเป็นซอยโรงเรียนเทคโนโลยีอยุธยา เมื่อพวกเรามาถึงแล้วก็หาที่จอดรถ เพื่อกราบนมัสการหลวงพ่อก่อนที่นีนักท่องเที่ยวจะมาเดินกันขวักไขว่มากมายมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ พวกเราได้ฟังชาวบ้านแถวนั้นพูดกันว่า หลวงพ่อบุญนี้ศักดิ์สิทธิ์มาก มีคนมาบนบานศาลกล่าวกันเยอะ ซึ่งคนที่มาแก้บนส่วนใหญ่จะนำไข่ต้มมากกราบไหว้ เพราะหลวงพ่อก่อนชอบมาก หลังจากเดินชมบรรยากาศบริเวณรอบๆวัดแล้ว พวกเราปั่นจักรยานกลับมายังเส้นทางเดิมเลี้ยวซ้าย และปั่นตรงไปยังสวนสมเด็จพระศรีสุริเยศ

และเมื่อพวกเรามาถึงสถานที่ตั้งของ**เจดีย์พระศรีสุริเยศ** หรือ **วัดสวนหลวงสบสวรรค์** ลักษณะของเจดีย์จะแบ่งเป็นสองสีด้วยกันคือ บริเวณด้านบนเป็นสีทองเหลืองอร่าม และบริเวณด้านล่างเป็นสีขาว ได้มีการบูรณะครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ.2535 ในวาระมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ภายในบริเวณเจดีย์พระศรีสุริเยศยังมีพลับพลาที่ประทับพระบรมรูปจำลองของสมเด็จพระศรีสุริเยศ และมีการจัดต้นไม้ดอกไม้ประดับที่สวยงามน่าถ่ายรูปมาก

ซึ่งถ้าเรามองไปทางด้านหน้าจะเห็นแม่น้ำเจ้าพระยา ฝั่งตรงข้ามเป็นที่ตั้งของวัด

เจดีย์สมเด็จพระศรีสุริเยศ

กษัตริราชวัดเก่าแก่ของกรุงศรีอยุธยาอีกวัดหนึ่ง แต่วันนี้พวกเราจะไม่เข้าไป เพราะได้จัดโปรแกรมเดินทางไว้อย่างลงตัวแล้ว เมื่อออกจากเจดีย์พระศรีสุริเยศแล้ว พวกเรามาจอดพักที่ร้านอาหารที่ตลาดหัวแหลมกันพักหนึ่งซึ่งตลาดหัวแหลมเป็นตลาดที่เป็นศูนย์รวมของการสัญจรทางแม่น้ำเจ้าพระยาในสมัยก่อน แต่ปัจจุบันเมื่อเส้นทางคมนาคมเปลี่ยนเป็นทางบก หัวแหลมก็ยังคงสภาพเป็นตลาดเล็กๆริมแม่น้ำที่เหมาะสมกับการมานั่งรับประทานอาหารและพักผ่อน

พวกเราปั่นจักรยานไปตามถนนอุทอง เพื่อที่จะไปป้อมเพชร แม้ระยะทางที่ไปนั้นไกลพอสมควร แต่พวกเราก็ยังสู้และไม่มีอาการเบื่อหน่ายแต่อย่างใด เพราะบรรยากาศสองข้างทาง และยังสนุกอีกด้วย เส้นทางที่จะไปป้อมเพชร พวกเราต้องผ่านพระตำหนักสิริยาลัย ผ่านสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ ที่เป็นสวนสาธารณะสำหรับพักผ่อนหย่อนใจ และมีบรรยากาศร่มรื่นเย็นสบายน่าหยุดพัก

แต่พวกเราคิดว่าจะไปพักกันที่ป้อมเพชรดีกว่า **อ้อ... เรามาคุยกันต่อว่าผ่านอะไรที่น่าสนใจอีกบ้าง** หลังจากผ่านสวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ก็ถึงโรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา

บริเวณหน้าโรงพยาบาลเป็นที่ขายอาหารอร่อยเหมือนกัน โดยเฉพาะที่นี่เป็นจุดรวมของโรตีสายไหมเลยทีเดียว ได้ จึงทำให้พวกเราอดใจไม่ได้ที่จะซื้อติดไม้ติดมือไปเพื่อเป็นเสบียงในการเดินทาง เมื่อได้โรตีสายไหมแล้วพวกเราไม่รอช้ามุ่งหน้าสู่จุดหมายที่พวกเราจะไปกันต่อ ซึ่งเส้นทางที่จะไปป้อมเพชรต้องผ่านย่านป่าตอง ที่นี่เป็นย่านของชุมชนชาวอิสลามที่มีอาชีพทำและขายโรตีสายไหมกันเป็นจำนวนมาก

เมื่อพวกเรามาถึงป้อมเพชรด้วยความหวังที่จะเข้าไปนั่ง พักชมบรรยากาศริมแม่น้ำ พร้อมกับนั่งกินโรตีสายไหมไปด้วย กลับต้องหยุดอยู่แค่บริเวณด้านนอก เพราะตอนนี้กำลังมีการบูรณะปฏิสังขรณ์อยู่ ทำให้ไม่สามารถเข้าไปชม **ป้อมเพชร** ตั้งอยู่ที่ตำบลพลหารดินไชย นอกเกาะเมืองทางด้านใต้ เรียกว่า **“ปากแม่น้ำบางกระเจ้า”** ซึ่งตั้งอยู่บนรอยต่อของแม่น้ำป่าสักกับ

แม่น้ำเจ้าพระยา เป็นป้อมปราการที่ตั้งปืนใหญ่ป้องกันข้าศึกที่มา

ร้านนายหงาย

24-25-26 ถ.อ่างทอง-สิงห์บุรี อ.เมือง จ.อ่างทอง

611147, 611148, 611460

จำหน่าย

ยาแผนปัจจุบัน ชั้น 1

ยาสมุนไพร ยารักษาสัตว์

ยาบำรุงสัตว์เลี้ยงทุกชนิด

ทั้งปลีก - ส่ง ในราคาเยา

ดอกไม้ไฟ

แสงสีเสียงอันอลังการบนท้องฟ้า

ภูซงค์ เลิศทัศนวิธ เรื่อง / ภาพ

“เล่นไฟ” คำนี้คงมีเพียงผู้เฒ่าผู้แก่เท่านั้นที่ทราบถึงความหมายอันแท้จริง คนรุ่นหลังอย่างเราๆ เมื่อได้เห็นแล้วก็คงจะเกิดความงงนงงอยู่ในใจ ว่าเราจะเล่นกับไฟทำไมทั้งๆ ที่คนก็ทราบกันดีถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากไฟนั้นมีมากน้อยเพียงไร

ในสมัยก่อนการเล่นไฟได้รับความนิยมมาก แต่จะหาดูได้ค่อนข้างยากสักนิด เพราะมีจำนวนคนที่ทำจำนวนน้อย และส่วนมากก็เป็นผู้อาวุโสเท่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดี รวมทั้งการไม่เปิดเผยสูตรต่างๆ ในการทำ แต่จากหลักฐานที่ปรากฏในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงตอนหนึ่งว่า “เมืองสุโขทัยนี้มีสี่ปากประตูหลวง เทียรย้อมคน เสียดกันเข้าดู ท่านเผาเทียน ท่านเล่นไฟ เมืองสุโขทัยนี้มีดังจักแจก” แสดงให้เห็นว่า

ได้มีการเล่นไฟกันมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย แต่บอกเพียงแค่ว่ามีการเล่นไฟกัน มิได้บอกถึงวิธีการเล่น หรือใช้วัสดุใดในการผลิต รวมถึงเล่นกับไฟอะไร อย่างไรก็ตามการเล่นไฟนั้นน่าจะมีจุดประสงค์หรือเป้าหมาย เช่นเดียวกับการกระทำอื่นๆ เช่น การสร้างบ้านก็เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย การจุดธูปจุดเทียนก็เพื่อการสักการบูชา

คำว่า “เล่น” หมายถึง การทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ส่วน “ไฟ” ในสมัยโบราณนั้นกล่าวว่า เป็นธาตุหนึ่งใน 4 ธาตุ ได้แก่ ดิน น้ำ ลม ไฟ เมื่อมองความหมายโดยรวมแล้วก็หมายถึง การนำไฟมาเล่นเพื่อความสนุกสนาน และมีความสุข รู้สึกดีที่ได้เห็นแสงไฟอันงดงามตรึงตาตรึงใจ ทั้งผู้เล่นและผู้ชม ในด้านวิธีการเล่นนั้น คงจะต้องแปลกพิสดาร

การเล่นดอกไม้ไฟ
เริ่มเข้ามามีบทบาท
กับวิถีชีวิตของผู้คน
ในปัจจุบันมากขึ้น
ดังจะเห็นได้จากการจัดงาน
ต่างๆ ที่มักใช้ดอกไม้ไฟ
เข้ามาเป็นส่วนประกอบ
ของงานทั้งงานมงคล
และงานอัปมงคล

แหวกแนวจากคนอื่น ที่สำคัญก็หาชมได้ยากยิ่ง ด้วยเหตุนี้เอง จึงทำให้ผู้คนจำนวนมากจากทุกสารทิศ พากันเข้าไปชมอย่างมิดฟ้ามัวดิน ในเขตพระราชฐาน เพื่อชมการเล่นไฟ ดังที่ปรากฏไว้ในหลักศิลาจารึก

ต่อมาในสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ คำว่า “เล่นไฟ” ก็เริ่มเลือนหายไป แต่กลับมีคำว่า “จุดดอกไม้เพลิง” ขึ้นมาแทนจากการเรียกขานของประชาชนในสมัยนั้น และได้ใช้การจุดดอกไม้เพลิงเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประเพณีและพระราชพิธีต่างๆ เช่น งานพิธีกรรมทางศาสนา งานพระเมรุมาศหรืองานศพ ไม่ว่าจะเป็นงานจะเป็นงานพิธีหลวงหรือราษฎรก็ตาม เมื่อกาลเวลาผ่านไปอย่างช้าๆ ปัจจุบันผู้คนส่วนใหญ่ ต่างก็เรียกกันติดปากว่า “ดอกไม้ไฟ” ซึ่งก็มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่า “เล่นไฟ” ในสมัยก่อนนั่นเอง

ดอกไม้เพลิงหรือดอกไม้ไฟโบราณของไทย มีมากมายหลายชนิดที่นิยมเล่นกันส่วนใหญ่ ได้แก่ ไฟดอกไม้ น้ำไฟพะเนียงไซ้ ไฟปลาช่อน ไฟปลาดุก ไฟนก ไฟผึ้ง ไฟลูกหนู ไฟข้างร้องไฟประทัด ตะไล ไฟพะเยียมาศหรือไฟดอกไม้พุ่ม ระทา พญาแล่นเรือ พญาพุ่งเรือ ซึ่งแต่ละชนิดแล้วล้วนมีวิธีการเล่นและคุณสมบัติที่แตกต่างกันออกไป เช่น นำดอกไม้เพลิงไปเล่นกับน้ำ ก็จำเป็นที่จะต้องใช้เชื้อเพลิงที่ให้พลังเปลวเพลิงชั้บตันสูงเพื่อไม่ให้ไฟดับขณะอยู่ในน้ำ ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ความสามารถที่รับจากการถ่ายทอดมาจากครูบาอาจารย์ และยังต้องอาศัยกลวิธีการเฉพาะตัวเข้ามาประกอบด้วยอีกทางหนึ่ง

ส่วนในด้านการมวิธีผลิตดอกไม้เพลิงหรือดอกไม้ไฟโบราณนั้น นับได้ว่างานศิลปะแขนงหนึ่งที่ต้องรวมจากช่างสาขาวิชาต่างๆ มารวมกัน เช่น ช่างไม้ ช่างเขียน หรือช่างแกะสลัก และที่สำคัญที่สุดก็คือช่างผสมเชื้อเพลิงหรือเชื้อไฟที่ต้องอาศัยจากประสบการณ์ และความ

ดอกไม้ไฟในงานมรดกโลก

ชำนาญที่เคยผ่านงานด้านนี้มา

ดินดำ ถือเป็นหัวใจหลักที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำ เพราะดินส่วนนี้ใช้เป็นเชื้อเพลิงในการจุดระเบิดของดอกไม้ไฟ ซึ่งมีส่วนผสมมาจากวัสดุ 3 ชนิด คือ ถ่านไม้ ดินประสิว และกำมะถัน อย่างไรก็ตามถ่านไม้ที่นำมาใช้เป็นส่วนผสมดินดำจะให้ผลเป็นที่น่าพอใจหรือไม่นั้น ต้องขึ้นอยู่กับชนิดของไม้ และวิธีในการเผาด้วย เนื่องจากเนื้อไม้แต่ละชนิดมีคุณภาพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้แล้วยังมีวัสดุอื่นๆ ที่จำเป็นจะใช้ในการประกอบให้เป็นตัวดอกไม้ไฟอีก ได้แก่ เหล็กดี หรือเหล็กดำดินดำ เหล็กไซดินอ้ว ครก สาก เตาไฟ กระทะ ตะแกรง ตะปู ลวด ขี้สูด หรือชันโรง เกลือ ดินท่า ดินสอพอง กาว กระดาษสา ไม้พู่หนูหรือปุยสำลี ลูกสำโรง ตันกล้วย กาบหมาก ใบลาน ปอ ด้ายดิบ เป็นต้น

การเล่นดอกไม้ไฟเริ่มเข้ามามีบทบาทกับวิถีชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการจัดงานต่างๆ ที่มักใช้

ดอกไม้ไฟเข้ามาเป็นส่วนประกอบของงานทั้งงานมงคลและงานอัปมงคล และการเลือกใช้ดอกไม้ไฟนั้น ก็ต้องคำนึงถึงเสียงและแสงที่เปล่งประกายออกมาให้เหมาะสมกับงานด้วย เช่น ในงานมงคลอย่างเทศกาลวันลอยกระทงที่หนึ่งปีจะมีครั้ง ผู้ที่หลงใหลในความงามของดอกไม้ไฟ ต่างก็เฝ้ารอวันนี้ เพราะจะมีการจุดดอกไม้ไฟ เพื่อเป็นการเฉลิมฉลอง และเป็นวันที่มีการเล่นพลุ ประทัดกันมาส่วนใหญ่แล้วจะเป็นพวกวัยรุ่นที่เล่นกัน และในปัจจุบันได้มีการผลิตดอกไม้ไฟที่มีเสียงดัง และแรงอัดระเบิดสูง ซึ่งเสี่ยงต่ออันตรายอันอาจจะเกิดขึ้นได้

ดังนั้นในการเล่นดอกไม้ไฟ ผู้เล่นจึงควรจะใช้เล่นในทางที่เหมาะสม สมควรแก่กาลเทศะ ทั้งนี้เพราะไฟก็คือไฟ เปรียบเสมือนดาบสองคม ประโยชน์ที่ได้จากไฟก็มีมาก แต่ความพินาศที่เกิดจากไฟก็มีเยอะ ผู้เล่นจึงควรมีสติ เพื่อความสงบสุขของประชาชน และบ้านเมืองต่อไป

อ้างอิง

หนังสือดอกไม้เพลิงโบราณ ของสำนักพิมพ์สารคดี

ประเพณีแข่งเรือ

มหกรรมแข่งฤดูน้ำหลาก

วันวิสา จำปาเฟื่อง / เรื่อง

อดุลย์ อิ่มรัตนชัย / ภาพ

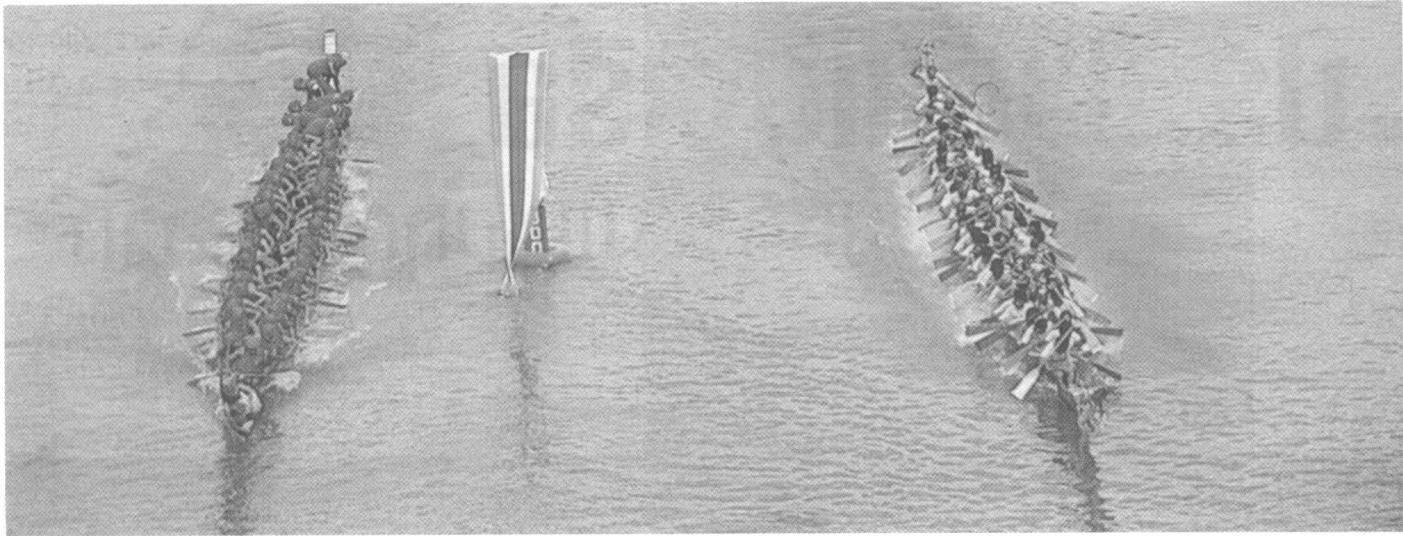

ในจังหวัดอยุธยา นั้นกล่าวได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีวัดมาก

ไม่ว่าจะวัดเก่าหรือใหม่

และวัดที่ติดกับแม่น้ำก็มีมากเช่นกัน

เพราะฉะนั้นการแข่งเรือยาวก็จะจัดขึ้นตามหน้าวัดต่างๆ

การแข่งขัน เหนือหน้าน้ำ

เจ้าพระยา ป่าสัก ลพบุรี....

สายน้ำที่ชาวอยุธยาผูกพันมาแต่อดีต ทั้งบริโภค อุปโภค ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในการดำรงชีวิตแล้ว ยังมีประเพณีพื้นบ้าน ที่เกี่ยวข้องกับน้ำอีก เช่น สงกรานต์ ลอยกระทง และกีฬาอย่างการแข่งขันเรือยาว

การแข่งขันเรือยาว เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ ประการแรกเนื่องมาจากประเพณี ชักพระของพุทธศาสนิกชน การแข่งเรือ จะมีขึ้นภายหลังจากเสร็จพิธีแห่ธัญเชิญ พระพุทธรูปและมักจัดกันเป็นประจำในวันที่ทุกคนพร้อมที่จะเข้าร่วมกิจกรรม โดยถือเป็นความสนุกสนานที่ทุกคน สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างไม่ยากนัก ส่วนสาเหตุอีกประการหนึ่งเกิดจากความ ต้องการที่จะใช้น้ำให้เป็นประโยชน์สูงสุดใน ฤดูน้ำหลาก ซึ่งอยู่ในช่วงเดือน 11 - 12 เพราะระดับน้ำในแม่น้ำไม่คงที่ตลอดปี และบางพื้นที่ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มยังถูกน้ำท่วม การคมนาคมที่สะดวกที่สุดคือ การพึ่งพา เรือเป็นสำคัญ ประเพณีการแข่งขันเรือจึงเกิดขึ้นโดยยึดถือช่วงฤดูน้ำหลาก เป็นช่วงเวลา นัดหมาย

การแข่งขันเรือยาว จะเล่นกันด้วย วิธีที่ละเอียดอ่อน การจัดสายน้ำเพื่อใช้เป็นสนามประลองกำลังและฝีมือเป็นเพียง ขั้นตอนสุดท้ายเท่านั้น การเล่นเรือต้องดู ตั้งแต่ขั้นตอนการสร้างลำเรือ ซึ่งเรือแข่งที่ดี ตามความเชื่อเดิมต้องมาจากไม้ตะเคียน โดยถือกับคติเก่าๆ ด้านไสยศาสตร์

การแข่งขันเรือยาว จะเล่นกัน

ด้วยวิธีที่ละเอียดอ่อน

การจัดสายน้ำเพื่อใช้เป็น

สนามประลองกำลัง

และฝีมือเป็นเพียงขั้นตอน

สุดท้ายเท่านั้น

จะไม่มีพระยอดธงประดิษฐานบนธงชัย เกลิมพลของกองทหาร เล่ากันว่าถ้าหาก แม่ทัพนายกองผู้ใดวางธงชัยเกลิมพลที่มี คนโบราณเชื่อว่าไม้ตะเคียนมีผีสิงเทวดาอยู่ (ปัจจุบันก็ยังเชื่อเช่นนั้น) เมื่อนำมาขุดเรือ และบอกกล่าวดีๆ จะมีคุณ แต่เหตุผลจริงๆ คือไม้ตะเคียนนั้นเนื้อแข็ง ไม่แตกหรือ ผุร่อนง่าย เรือแข่งไม้ตะเคียนถ้าดูแลรักษา ดีๆ อาจจะมีอายุยืนนานกว่า 200 ปี นอกจากนี้คนโบราณยังรู้ว่าไม้ตะเคียนเป็น ไม้ที่ลอยน้ำและพุ่งน้ำได้ดี แต่เรือแข่ง ทุกลำก็ไม่ใช้ไม้ตะเคียนเสมอไป ไม้สัก ก็ใช้ได้เช่นกัน

มีช่างฝีมือเพียงไม่กี่คนเท่านั้น ที่สามารถขุดเรือยาวเข้าแข่งขันได้ดี ในการ ประลองความเร็วแต่ละครั้งนั้น ลำเรือเป็น ส่วนประกอบที่สำคัญ แม้กระทั่งงวงเรือ หรือหมุดตอกแต่ละตัวมีผลต่อความเร็ว และความสมบูรณ์ของเรือแต่ละลำ พิธีทาง ไสยศาสตร์ก็ยังถูกนำเข้าไปสอดแทรก เกือบทุกขั้นตอน จนกระทั่งก่อนลงแข่งขัน ก็ยังต้องทำพิธีบวงสรวงแม่น้ำอย่างประจําเรือ นี่คือการปฏิบัติที่จะขาดไม่ได้ การตกแต่ง ประดับประดาด้วยผ้าแพรที่มีสีสันสดใส และความเป็นมันเงาที่ส่วนหัวเรือ เป็นสิ่งที่ แสดงให้เห็นว่าเรือลำนั้นผ่านการบวงสรวง อัญเชิญแม่น้ำนางแล้ว

ในจังหวัดอุทัยยานั้นกล่าวได้ว่าเป็น จังหวัดที่มีวัดมาก ไม่ว่าจะวัดเก่าหรือใหม่ และวัดที่ติดกับแม่น้ำก็มีมากเช่นกัน เพราะฉะนั้นการแข่งขันเรือยาวก็จะจัดขึ้นตาม หน้าวัดต่างๆ

แต่ในปัจจุบันนี้คงไม่เป็นแบบอดีต แล้ว การแข่งเรือตามวัดไม่ค่อยจะมี ผู้มี อายุหลายๆท่านบอกกับเราว่า แต่ก่อนนั้น วัดที่ติดแม่น้ำเกือบทุกวัดจะจัดแข่งเรือกัน ทั้งนั้น แล้วแต่ละวัดก็จะมีเรือเองด้วย แต่ตอนนี้แทบไม่มีที่ไหนจัดเลย

เราทราบมาว่าเมื่อก่อนนี้ที่ วัดกษัตราธิราชจัดแข่งเรือทุกปี จึงได้เดินทางไปที่วัดนั้น เราเดินดูบริเวณวัดไปเรื่อยๆ ก็เห็นเรือลำหนึ่งข้างกุฏิ ตรจริมแม่น้ำ เจ้าพระยา แต่ด้วยความเมื่อยล้าจึงไปนั่ง

บ๊ิดจ้ำบ๊ิด บ๊ิดจ้ำบ๊ิด ๆ ๆ ๆ

ถึงแม้ว่าสนามประลองของนักจ้ำฝีพายจะไม่ค่อยมีแล้ว

แต่อย่างไรก็มีทีมเรือที่มีชื่อเสียงอยู่

เช่น เรือศรีอยุธยา ศรีจุฬามณี และศรีสุริโยทัย

ทั้ง 3 ลำนี้ อยู่ที่วัดจุฬา อำเภอบางบาล

และเรือยาวประเพณีเป็นประจำ

ในปี พ.ศ. 2542 ททท. ได้จัดให้มีการแข่งขันที่ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ในวันที่ 20 - 21 พฤศจิกายน และครั้งนั้นนับเป็นครั้งที่พิเศษจริงๆ เพราะมีจัดที่บางไทรเพียงแห่งเดียว (ตามตารางกิจกรรมในปีอะเมซิงไทยแลนด์ของททท.) เราคาดว่าทีมจากกรุงเทพฯ จะลงแข่งขันและไม่ทำความผิดหวังให้กับพวกเราในขณะเดียวกัน งานนี้น่าจะทำให้ชาวต่างชาติ มหัศจรรย์ใจ ในประเพณีการแข่งขันเรือยาวของไทยได้ ให้สมกับเป็นปี Amazing Thailand ในดินแดนอยุธยา

พักที่ศาลาริมน้ำก่อน แล้วจึงเดินไปตรงเรือนั้น ได้สอบถามพระรูปหนึ่งว่า วัดกษัตราเคยจัดแข่งเรือยาวหรือเปล่า

“ไม่ได้จัดมา 2 ปีแล้ว โยม เจ้าอาวาสก็อาพาธ ที่สำคัญไม่มีงบด้วย” นี่คือการตอบที่เราได้มา

ส่วนเรือยาวที่เราเห็นในวัดนั้นก็ เป็นของวัดซึ่งเก่ามากแล้ว ถ้าจะนำไปแข่ง คงต้องปรับปรุงกันอีกที

วัดที่เคยมีการจัดแข่งเรืออย่าง วัดกษัตรา ก็มี วัดเขาติน วัดโพธิ์งาม อำเภอบางปะหัน วัดเจ้าเจ็ด อำเภอสนา วัดนครหลวง วัดบางระกำ อำเภอนครหลวง เป็นต้น ปัจจุบันก็ไม่ได้จัดแข่งขัน เช่นเดียวกับวัดกษัตรา อาจจะเป็นเพราะไม่มีงบประมาณ และน้ำก็เหือดแห้งลงไปเรื่อยๆ

ถึงแม้ว่าสนามประลองของนักจ้ำฝีพายจะไม่ค่อยมีแล้ว แต่อย่างไรก็มีทีมเรือที่มีชื่อเสียงอยู่ เช่น เรือศรีอยุธยา ศรีจุฬามณี และศรีสุริโยทัย ทั้ง 3 ลำนี้ อยู่ที่วัดจุฬา อำเภอบางบาล (ใครอยากเห็นก็เดินทางไปดูกันได้)

เมื่อเรือทั้งสามไม่สามารถแข่งตามวัดได้ เพราะไม่มีวัดจัด แต่ก็ยังมีสนามต่างจังหวัดอีก เช่น พิจิตร นครสวรรค์ สิงห์บุรี พิษณุโลก อ่างทอง และที่สำคัญที่สุด น่าจะเป็นสนามในบ้านเราอย่างศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ ที่นี้ไม่ได้แข่งเรือยาวเฉพาะคนไทยเท่านั้น จะมีทีมจากต่างชาติ มาร่วมแข่งขันด้วย

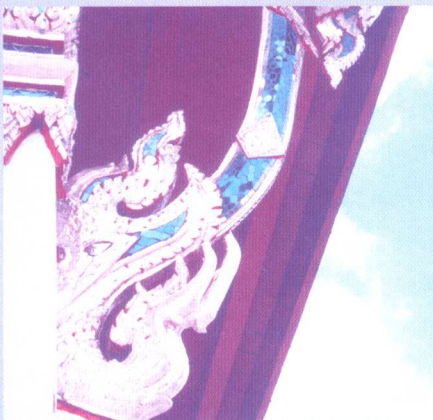
ณ แม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ จะมีการแข่งเรื่อนานาชาติ

คันทวยกับลวดลายสลักเสลาบนเชิงชายคา

วรารัตน์ สุชีโสตร์ / เรื่อง
อดุลย์ อิ่มรัตนชัย / ภาพ

ลเรือนไทย สถาปัตยกรรมประจำชาติ ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย โดยเฉพาะเรือนไทยในภาคกลางนั้นเป็น ประดิษฐานกรรมที่ไม่เหมือนใครในโลก ซึ่งบรรพบุรุษได้ออกแบบไว้เป็นมรดกทาง วัฒนธรรมอันล้ำค่า มีอายุมานานนับร้อยปี

การสร้างเรือนไทยยังแสดงถึงภูมิ ปัญญาไทย โครงสร้างทุกชั้นสามารถ ประกอบกันด้วยการเข้าเดือยและลูกสลัก ทั้งสิ้น สามารถที่จะประกอบให้เป็นบ้าน และเสร็จภายในวันเดียวได้

คันทวยวัดกษัตราธิราช

ส่วนประกอบของเรือนไทยขึ้นหนึ่ง ที่คนไทยอาจมองข้ามถึงความสำคัญ และประโยชน์ใช้สอยคือ “คันทวย” ซึ่งได้ วิวัฒนาการมาเป็นคันทวยโบสถ์ หรือวิหาร อันวิจิตรบรรจง

คันทวย, ทวย, ไม้เท้าแขน, ค้ำยัน หรือไม้กงจาก ล้วนเป็นชนิดเดียวกันทั้งสิ้น คันทวย คือตัวไม้ค้ำยันตามแนวเฉียง ระหว่างเสากับปลายด้านสุดชายคาของ อาคารเพื่อเขยັນกันไม่ให้ไม้ปลายเด้าอ่อน ตัวลงมา ใช้สำหรับอาคารขนาดใหญ่ ตัวไม้ค้ำยันหรือที่เรียกว่าทวยหรือคันทวยนี้ มักทำเป็นไม้แกะรูปต่างๆ อย่างงดงาม เช่น นาค ครุฑ ฯลฯ

ในสมัยอยุธยาตอนต้น อาคาร โบสถ์ และวิหาร มีเสาช้างรายรอบจึงไม่มีทวย ด้านข้าง แต่นิยมทำทวยรับชายคาด้าน หน้าและหลังอาคารเสาละสามทวย อยู่ตามมุมแปดเหลี่ยม นิยมทำเป็นรูปนาค ส่วนทวยของโบสถ์วิหารทางภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ ลำปาง จะทำเป็นแผ่น สามเหลี่ยมเล็กๆ ประดิษฐ์ลวดลายแปลกๆ ในช่องท้องนาค

ในอดีตมีความเชื่อว่า “คันทวย” ที่มีลักษณะเป็นนาคห้อยหัวลงมาเป็น

คันทวยวัดกษัตราธิราช

สัญลักษณ์ที่หมายถึง เป็นผู้ดูแล พระพุทธเจ้าตามคติของ ท้าวมหาชมพู บดินทร์ จึงนำมาเกี่ยวไว้ตามชายคา หรือสองข้างบันได ซึ่งทำหน้าที่ดูแลทาง เข้าออก

คันทวยแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1.ทวยหูช้าง ตัวไม้ค้ำยันเด้ารับ ชายคาอาคาร ใช้สำหรับอาคารขนาดใหญ่ ตัวทวยมีลักษณะเป็นแผ่นไม้รูปสามเหลี่ยม ชายธงแล้วจำหลักเป็นรูปต่างๆ มีด้านยาว ติดกับข้างอาคาร ทวยหูช้างชนิดนี้มี ลักษณะเป็นสถาปัตยกรรมแบบล้านนา ตัวทวยนิยมทำให้เป็นรูปแกะไม้ต่างๆ ไม่ซ้ำแบบในอาคารหลังเดียวกัน ลวดลาย

ที่ใช้จำหลักจะเป็นรูปนาค มีดอกไม้เป็น เกาประดับตรงช่องท้องนาค บางที่จำหลัก เป็นรูปครุฑ หนูมาน หรือรูปลายเครือเถา แท้ๆ ก็มี

2.ทวยที่ทำด้วยเหล็กดัด ทำให้ อ่อนเหมือนทวย ไม้เท้าแขนนี้ไม่ยื่นออก ไปรับอย่างทื่อๆ แต่มีลักษณะอ่อนระทวย

3.ไม้กงจาก ทำด้วยไม้มีลักษณะ ตรงทำจากกับบ้านทรงไทย

ในปัจจุบันบ้านทรงไทยที่ยังคง ความสมบูรณ์แบบอาจจะหาดูได้ยากสัก

คันทวยวัดศาลาปูน

หน่อย เนื่องจากคนไทยหันมานิยม สถาปัตยกรรมจากต่างแดนกันอย่างไม่ หยุดหย่อน ผุดขึ้นมาราวกับดอกเห็ด เพราะฉะนั้นจึงทำให้ความงดงามของ สถาปัตยกรรมไทยเลือนหายไปจนอาจ กลายเป็นอดีตเลยก็ได้

ข้อมูลจำเพาะ

มรดกสถาปัตยกรรม กรุงรัตนโกสินทร์

พจนานุกรมสถาปัตยกรรมและ ศิลปเกี่ยวเนื่อง

พจนานุกรมศิลป์ น.ณ ปากน้ำ

ประเพณีเนื่องในการสร้างบ้านปลูกเรือน เสฐียรโกเศศ

ตำนานพระยอดธง เครื่องหมายแห่งชัยชนะ

วรรณ พันธ์ / เรื่อง ชัชฎาพร มากสอน / ภาพ

พระพุทธรูปได้กลายเป็นวัตถุมงคล สำหรับการสักการบูชาของพุทธศาสนิกชน มาตั้งแต่สมัยพุทธกาล โดยยึดถือกันว่าเป็นรูปสมมติแทนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

พระพุทธรูปมีหลายขนาด สำหรับพระยอดธงนั้นเป็นพระพุทธรูปขนาดเล็ก หรือที่เรียกกันติดปากว่าพระเครื่อง ที่พุทธศาสนิกชนทั้งหลายมีไว้ติดตัวเพื่อเพิ่มความมั่นใจให้กับตัวเองในยามไปไหนมาไหน และการเลือกพระเครื่องของแต่ละคนก็จะไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับความเชื่อ ความศรัทธาที่มีต่อพระเครื่ององค์นั้นๆ

พระยอดธงเป็นพระพุทธรูปสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีประวัติที่เล่าขานกันมายาวนาน ในที่นี้ก็จะขอกกล่าวถึงประวัติโดยสังเขป โดยท่านเจ้าคุณโสภณวัดเสนาสนารามราชวรวิหาร เล่าให้ผู้เขียนฟังว่า พระยอดธงนั้นเป็นพระสมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ไม่สามารถจะระบุได้ชัดเจนว่าตรงกับสมัยของพระเจ้าแผ่นดินพระองค์ใด แต่สันนิษฐานว่าตรงกับสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งเป็นสงครามระหว่างเมืองเชียงใหม่กับจีนฮ่อ และเจ้าเมืองเชียงใหม่มาขอความช่วยเหลือจากสมเด็จพระนารายณ์และพระองค์ก็ทรงรับคำทั้งที่มีกำลังพลไม่มากนัก ในศึกครั้งนั้นจึงได้สร้างพระพุทธรูปหล่อลอยองค์ด้วยทองสัมฤทธิ์ขึ้นมาหนึ่งพิมพ์เข้าพิธีพุทธาภิเษกโดยพระเกจิอาจารย์สมัยนั้นและแจกจ่ายให้กับทหารหาญ จึงได้มีพระยอดธงขึ้น

ความสำคัญของ**พระยอดธง**ในสมัยนั้นเป็นพระพุทธรูปที่สร้างขึ้นเพื่อประดิษฐานไว้บนยอดธงชัยเฉลิมพล ซึ่งแม่ทัพนายกองเท่านั้นที่จะมีสิทธิ์ถือธงชัยเฉลิมพล เพื่อเป็นสิริมงคลและเป็นขวัญกำลังใจให้แก่ทหารหาญ และ

พระยอดธง วัดพนัญเชิง

กองทหารที่จะมีพระยอดธงประดิษฐานไว้บนธงชัยเฉลิมพลได้นั้นจะต้องเป็นทหารที่รักษาตัวเองได้เท่านั้น คือ ทหารกองรบ ทหารราบและทหารม้า ถ้าเป็นทหารปืนใหญ่ ซึ่งถือว่าเป็นทหารที่ไม่สามารถรักษาตัวเองได้

พระยอดธง วัดไก่เตี้ย

เล่ากันว่าถ้าหากแม่ทัพ

นายกองผู้ใดวางธงชัย

เฉลิมพลที่มีพระยอดธง

ประดิษฐานอยู่จะถูก

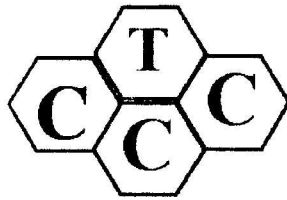
ทำโทษโดยการขังคุก 7 วัน

พระยอดธงประดิษฐานอยู่จะถูกทำโทษโดยการขังคุก 7 วัน และไม่ว่าพระยอดธงจะประดิษฐานอยู่ ณ ที่ใดจะต้องมีทหารเฝ้าอยู่เสมอ

ปัจจุบันนี้การหล่อ**พระยอดธง** มีการหล่อกันหลายวัด และแต่ละวัดก็หล่อไม่เหมือนกัน เช่น การหล่อที่วัดประดู่ทรงธรรมจะมีลักษณะบาง ถ้าเป็นการหล่อที่วัดพนัญเชิงจะมีแกนยาว หรือการหล่อที่วัดขุนพรหม ซึ่งพระยาพุทธารามให้หล่อขึ้นนั้นเป็นแบบเชียงแสน และถ้าเป็นพระยอดธงที่วัดไก่เตี้ยก็จะมีลักษณะแกนสั้นและมีพระเศียรยาว

สำหรับราคาเช่าพระยอดธงก็จะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้หล่อและสมัยที่สร้างของพระพุทธรูปนั้น ซึ่งวัสดุที่สร้างนั้นก็จะมี ทอง ทองเหลือง ทองแดง สัมฤทธิ์ เงิน นากและสามกษัตริย์ ถ้าเป็นพระยอดธง ที่สร้างสมัยอยุธยา ก็จะเป็นพระยอดธงที่สร้างจาก ทองลูกบวบด้วยราคาทำให้เช่าหรือที่จะหาเช่าได้ก็จะมีกันตั้งแต่ 50 บาทจนถึง 30,000 หรือ 40,000 บาท เพราะถ้าเป็นของแท้ที่สร้างสมัยอยุธยาจริงๆ ราคา ก็จะสูงมาก สถานที่ให้บริการเช่าพระยอดธง คือ วัดไก่เตี้ย วัดพนัญเชิง วัดใหญ่ชัยมงคล วิหารพระมงคลบพิตร วัดประดู่ทรงธรรม

แม้ปัจจุบันนี้จะไม่มีการศึกสงครามแล้วหรือถ้ามีก็จะเป็นสงครามในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่ต้องนำทัพด้วยธงชัยเฉลิมพลแล้วก็ตาม แต่พระยอดธงก็ยังเป็นวัตถุมงคลที่ได้รับความนิยมเรื่อยมา โดยถือกันว่าเป็นสิ่งมงคลแห่งความมีชัย ความสำเร็จ เป็นมิ่งขวัญแก่ผู้ครอบครองบูชา และยังเป็นมรดกทางประวัติศาสตร์อันทรงคุณค่าของเมืองไทยอีกด้วย

อินันทนาการจาก

บ.ไทยเซ็นทรัลเคมีคอลจำกัด (มหาชน)
(ศูนย์นครหลวง)

50 หมู่ 5 ถ.นครหลวง-ภาษี ต.คลองสระแก

อ.นครหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา 13260

โทร. (035) 359011-18

แฟกซ์ (035) 359377

ผู้ผลิตปุ๋ยเคมีผสม มาตรฐานสากล

เก็บข่าว

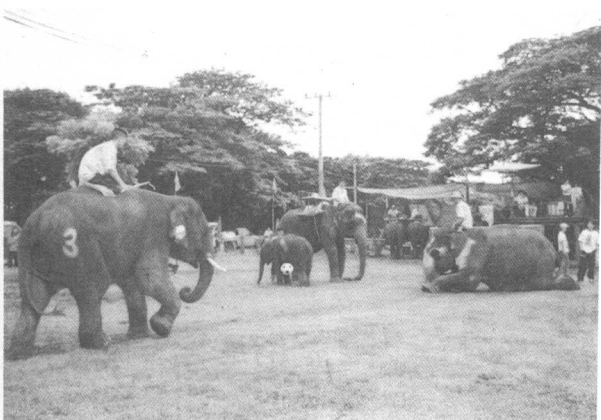
ดนตรีด้านยาเสพติด

ศูนย์เวชศึกษาป้องกัน สถาบัน
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จัดแสดงดนตรี
ด้านยาเสพติดมีศิลปินเพื่อชีวิต ทอดด์ ทองดี
มาเล่นคอนเสิร์ต เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม
2541 ณ ห้องประชุมสถาบันราชภัฏ
พระนครศรีอยุธยา โดยมีนักศึกษาเข้าร่วม
ฟังพอสมควร

ช้างแข่งบอลโลก

ปางช้างอยุธยา จัดแข่งขันช้าง
เตะฟุตบอลโลกโดยแข่งเป็นสองทีมคือ
ทีมบราซิล กับทีมฝรั่งเศส และมีนักเรียน
โรงเรียนเทศบาลสรรพสามิตบำรุง
ร่วมเตะบอลกับช้างเพื่อสนับสนุน
ป๊อเมซิ่งไทยแลนด์เมื่อ วันที่ 7 กรกฎาคม
2541

เก็บข่าว

ม็อบต้านนาถุ้ง

กลุ่มเกษตรกรและพีชไรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมพลังกว่าพันคน ชุมนุมต่อต้านและคัดค้านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำในเขตภาคกลาง โดยยื่นประท้วงต่อ ศ.ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี ผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในวันที่ 17 กรกฎาคม 2541 เวลา 10.00 น. และหากทางการไม่รับเงื่อนไข ยึดเวลาการเลี้ยงกุ้งออกไป จะรวมพลบุกเข้ากรุงเทพมหานคร

โครงการลานวัฒนธรรม

นายพระนาย สุวรรณรัตน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นประธานพิธีเปิดโครงการลานวัฒนธรรม จัดโดยสำนักศิลปะและวัฒนธรรม สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2541 ณ ศูนย์ศึกษาประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา โดยมีการบรรเลงดนตรีไทย การเล่นหุ่นพื้นบ้านอยุธยา การแสดงละครนอก การสาธิตและการแสดงสินค้าพื้นเมือง อาทิเช่น การทำดอกไม้โสน การสานปลาตะเพียน การทำตุ๊กตาชาววังและทำขนมไทย

กลีบเมฆน้อยเจ้ารอคอยความรัก
รับสัมผัสเพื่อนน้อยคล้ายเวหา
เจ้าอบอุ่นแม้นยามวายุมา
ทำเจ้าพราพรายกลายกระจายไป
มองอย่างไรเจ้ายังเป็นเมฆน้อย
จับกลุ่มคอยปกป้องผองมวลข้า
บางวันเมฆน้อยพลอยหลังน้ำตา
ให้ประโยชน์นักหนาข้าไม่ลืม
ตื่นเถาะฟ้ายามนี้ข้าช่างเหงา
อยากจะเล่าเรื่องราวความเหงาข้า
ทำอย่างไรให้คล้ายเศรำที่เข้ามา
โปรดเถาะฟ้า...วานช่วยบอกที

สุกานดา ไพธังาม

SHOPPING

ภานิชา อรรถาตมวิภกษา / เรือออง

ชัณภทรร มกสออน / ภาท

กรรูงเก้า

มาเทียวยอูธยาท้งที้ กี้เลย
หาซื้อของฝากดี ๆ ไปฝากคนทื่บ้าน
มีฝากต้งแต่ไอ้ตัวเล็ก จนถึงฟี่ ป้า
น้ำ อา คุณตา คุณยาย เลย
ไม่ต้องกลัวว่จะมีคนน้อยใจทื่
ไม่ได้ซื้อของฝาก แถมย้งราคาไม่แพง
ขนาดทื่จะทำให้กระเป่าแพบ
เลยชนซื้อชะจนแทบจะหิ้วกลับ
ไม่ไหว แหม! กี้ท้งดี ท้งถูก
ใครจะอดใจได้

-ชุดน้ำชาลายครามของฝากคุณตา ราคา 750 บาท

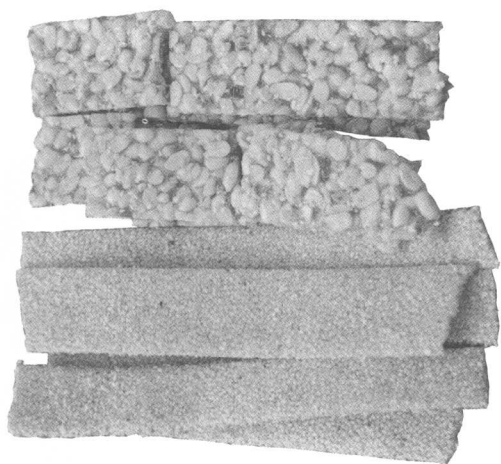
-ตะกร้าสานใบสวຍฝากคุณยาย 200- 1,200 บาท

-ผลไม้ยี่ห้อของฝากน้องสาวคนเล็ก ราคาโลละ 50 - 100 บาท

-ข้าวเกรียบ กรอบๆ ฝากน้องชายตัวแสบ ถุงละ 15 บาท

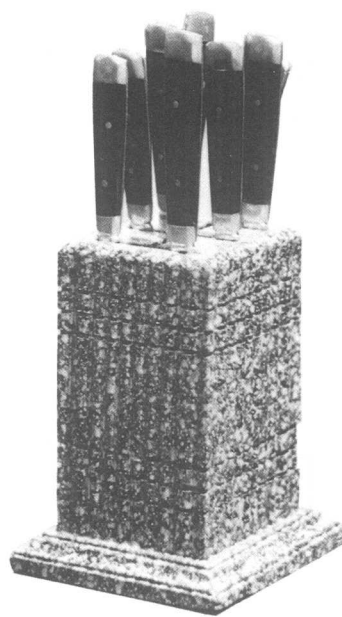
-ถั่วตัด งาตัดฝากคุณอา ถุงละ 35 บาท

-กล้วยฉาบฝากคุณน้า ถุงละ 25 บาท

-กระเป๋าผักตบชวาใบเก๋ฝากคุณแม่ 100 - 500 บาท

-มีดอรัญญิกฝากคุณพ่อ ชุดละ 400 บาท

-หนังปลากลายทอดฝากพี่ชายคนโต ถูกลึก 25 บาท ถูงใหญ่ 50 บาท

-ขนมบ้าบิ่นฝากพี่สาวคนรอง กล่องละ 20 บาท

-งอบสานใบสวายฝากคุณป้า ใบละ 40 - 100 บาท

-แจกันลายครามคู่สวยฝากคุณลุง คู่ละ 700 - 1,500 บาท

ของทุกอย่างซื้อได้จากบริเวณหน้า
วัดหลวงพ่อมงคลบพิตร ถ้าไม่สะดวกที่จะ
เดินทางไปซื้อถึงแหล่งผลิต

บาโต๊ะหลยส์

ผลงานของคนบ้านใหม่

เอี่ยมพร อินทชัย เรื่อง / ภาพ

การลงสีว ที่ต้องใช้ค้อนไม้ตอกไปให้ตรงตามรอยดินสอพองนั้นอย่างแม่นยำ
จากนั้นจึงกะเทาะพื้นตามรอยการลงสีวครั้งแรก กลายเป็นลายนูนแล้วจึงค่อยๆ ขุดพื้น
ให้ลึกลงไป และเมื่อเราแลลายก็จะขึ้นเป็นลวดลายสวยงาม

ถ้าพูดถึงตุ๊กตาชาววังหรือมีดอรัญญิกหลายคนคงบอกได้ว่า ทั้งสองอย่างเป็นสินค้าที่ลือชื่อของอยุธยา แต่ในวันนี้เราจะพาท่านไปพบกับฝีมือทางด้านศิลปกรรมที่สร้างสรรค์ลวดลายอันวิจิตรงดงาม ซึ่งเชื่อว่าผู้อ่านหลายคนที่เกิดใน จังหวัดพระนครศรีอยุธยายังไม่รู้เลยด้วยซ้ำไปว่ามีสิ่งเหล่านี้ผลิตในบ้านเกิดของเรา

ที่ตำบลบ้านใหม่ซึ่งอยู่ไม่ห่างจากตัวอำเภอพระนครศรีอยุธยาเท่าไรนัก ที่นั่นมีหมู่บ้านแห่งหนึ่งซึ่งมีคนที่มีฝีมือในทางแกะสลักอยู่มากมาย พวกเขาจะร่วมกันทำงานแกะสลักลายไทยนานาชนิดลงบนท่อนไม้ที่มีขนาดเท่ากับขาโต๊ะซึ่งเป็นที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกกันว่า “ขาโต๊ะหลุยส์”

เจ้าของโครงการแกะขาโต๊ะหลุยส์นี้คือ “ป้าเล็ก” ผู้ที่มีความชำนาญในการแกะสลักลายไทยมาแล้วกว่า 30 ปี การแกะสลักขาโต๊ะหลุยส์ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของงานที่ป้าเล็กทำอยู่ทุกวันนี้เท่านั้น เพราะนอกจากขาโต๊ะแล้วป้าเล็กยังแกะสลักบานประตูและหน้าต่างอีกด้วย

แผ่นไม้ที่จะนำไปแกะสลักทุกแผ่น จะได้รับการเลือกสรรมาแล้วอย่างดี ป้าเล็กจะเริ่มลงมือด้วยการเขียนลายที่ลูกค้าต้องการลงบนแผ่นไม้ก่อน โดยใช้กระดาษเขียนลายและจูล์เรียบร้อยแล้วติดลงบนแผ่นไม้เพื่อให้มีเส้นแนวตามที่ต้องการเสียก่อน จากนั้นป้าเล็กใช้ผ้าห่อดินสอพองให้เป็นลักษณะลูกกลมๆ โปะลงบนแผ่นไม้ให้ทั่ว ดินสอพองที่ห่อไว้จะไปติดอยู่บนไม้ตามลายที่จูล์ไว้ แล้วจึงลอกกระดาษออก

ป้าเล็กเล่าถึงขั้นตอนการแกะสลักไม้ซึ่งในขั้นนี้ถือว่าเสี่ยงพลาดไม่ได้ เพราะจะทำให้งานเสียทันทีว่า “การลงลิว ที่ต้องใช้ค้อนไม้ตอกไปให้ตรงตามรอยดินสอพองนั้นอย่างแม่นยำ จากนั้นจึงกะเทาะพื้นตามรอยการลงลิวครั้งแรก กลายเป็นลายนูนแล้วจึงค่อยๆ ขุดพื้น ให้ลึกลงไป และเมื่อเราแกะลายก็จะขึ้นเป็นลวดลายสวยงาม” การแกะสลักลายในขั้นนี้ต้องใช้ความพิถีพิถันอย่างมาก เพราะถ้าลงลาย

การแกะขาโต๊ะหลุยส์

ผิดหรืออ่านลายผิดจะต้องเสียเวลาแก้งานซ้ำอีก แต่ถ้าผ่านขั้นนี้ไปได้ งานที่เหลือก็เพียงแค่ลงขัดด้วยกระดาษทราย ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้าย

สำหรับราคาค่าจ้างนั้น ต้องดูจากความยากง่ายของงาน สนนราคามีตั้งแต่แผ่นละ 150 บาท ไปถึง 2,000 บาท แต่กว่าจะได้แต่ละบาทก็ต้องยกค้อนกันจนเมื่อยแขนเลยทีเดียว แต่ถ้าเป็นคนที่มีชำนาญแล้วอย่างป้าเล็ก ในหนึ่งเดือนจะทำเงินได้ประมาณ 20,000 บาท แต่งานที่เข้ามาก็ต้องแล้วแต่ทางบริษัทจะส่งงานให้ทำมากน้อยแค่ไหน

“แต่ในช่วงที่เศรษฐกิจเป็นพิษแบบนี้ บางวันเราเข้าไปรับงานจากบริษัทก็ไม่ได้งานมาสักชิ้น บางครั้งได้มาไม่กี่ชิ้นก็ไม่พอแบ่งให้ชาวบ้านแถวนี้เขาไปทำ พอไม่มีงานให้ เขาก็มาขอแบ่งงานไป เพราะไม่มีเงิน ป้าก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไรดี” ป้าเล็กเล่าให้ฟังถึงผลกระทบที่ถูกเศรษฐกิจขาลงเล่นงานเอา

แต่ป้าเล็กและชาวบ้านตำบลบ้านใหม่ก็มีโอกาสได้แสดงฝีมือ เมื่อมีตัวแทนของบริษัทมาติดต่อกับป้าเล็กว่าจะตั้งโรงงานแกะสลักขาโต๊ะหลุยส์ ส่งออกไปขายต่างประเทศ และขอให้ป้าเล็กเข้าไปคุยกับทางบริษัทที่กรุงเทพฯ ป้าเล็กเล่าให้ฟังถึงที่มาของรายได้แห่งใหม่ว่า “ช่วงแรกๆ ป้าก็รับเหมางานเขามาทำแต่พองานเสร็จเอาไปส่งที่บริษัทเขาก็เจียบหายไปสาม - สี่เดือน เราก็คิดว่างานไม่ผ่านหรือไม่ก็คงโดนเขาโกงเสียแล้ว แต่พอเขาโผล่มาอีกทีก็มาขอตั้งโรงงานที่บ้านเราเลยและให้เราไปตกลงกับเจ้าแกในกรุงเทพฯ อีกครั้ง”

หลังจากนั้นเพียงสองวัน ป้าเล็กและชาวบ้านตำบลบ้านใหม่ก็เกือบร้อยคนได้ร่วมกันโชว์ฝีมือการแกะสลักไม้โดยใช้พื้นที่ที่ป้าเล็กเคยทำเป็นโรงอัฐิตดแปลงให้เป็นลานกว้าง เทพื้นปูน ซึ่งที่ลานแห่งนี้ทุกวันนี้กลายเป็นโรงแกะสลัก ขาโต๊ะหลุยส์ของชาวบ้านตำบลบ้านใหม่ไปแล้ว

ชาวบ้านกำลังขะมักเขม้นในการแกะชาโต๊ะหลุยส์

ในโรงงานแกะสลักชาโต๊ะของป่าเล็กจะมีลูกต้น สามี่ของป่าเล็กเป็นคนดูแลงานทุกอย่าง การทำงานของทุกคนที่นี่จะเริ่มตั้งแต่เวลา 8 โมง ทุกคนทำงานเท่ากันวันละ 8 ชั่วโมง ได้ค่าแรงตามฝีมือ ป่าเล็กเล่าถึงเรื่อง การคิดค่าแรงว่า “เราคิดกันแบบเพื่อนบ้านอยากให้เขามีสถานะมีเงินใช้ ถ้าคนไหนฝีมือดีเราก็ให้วันละ 230 บาท ถ้ารองลงมาก็เป็น 200 บาท ต่ำสุดก็วันละ 180 บาท ป่าอยากให้คนแถวนี้มีงานทำกันทุกคน ก็เลยไม่คิดอะไร”

ในช่วงแรกของการทำงาน ป่าเล็กต้องควักเงินในกระเป๋าจ่ายให้กับชาวบ้านไปก่อน เพราะบริษัทที่กรุงเทพฯ จ่ายเงินค่าจ้างให้ทุก 15 วัน แต่คนงานที่ป่าเล็กจำมาต้องจ่ายเงินเป็นรายวัน ในที่สุดป่าเล็กก็เจรจายขอให้เจ้าของบริษัทจ่ายเงินค่าจ้างเป็นรายสัปดาห์ ป่าเล็กเล่าบรรยากาศในการเจรจาที่ป่าเล็กบอกว่า ดีมากในช่วงนั้นให้ฟังอีกว่า “ถ้าแก่เขาก็ดีจริงๆ พอเราขอไปเขาไม่คิดอะไรมาก เจียบไปพักใหญ่ แล้วแกก็ตอบตกลง

ป่าก็ว่าดีนะ ทำงานกับบริษัทนี้ เราขออะไรเขาก็ให้หมดทำให้เราอยากทำงานด้วย”

การแกะสลักชาโต๊ะหลุยส์ ซึ่งถือว่าเป็นงานใหม่ของชาวบ้านที่นี่ ไม่ได้สร้างความลำบากอะไรให้กับชาวบ้านมากนัก เพราะชาวบ้านที่นี่ส่วนใหญ่มีพื้นฐานเรื่องการแกะสลักไม้อยู่แล้ว ในช่วงแรกชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ปรับฝีมือกันนิดหน่อย เพราะขั้นตอนการทำงานที่เคยทำกันแบบคนหนึ่งคนแกะงานจนเสร็จ 1 ชิ้น จะต้องทำตั้งแต่วาดลายไปจนถึงขัดกระดาษทราย แต่การทำชาโต๊ะนั้น ทางบริษัทจัดแบ่งงานเป็นแผนก

เริ่มตั้งแต่บริษัทจัดส่งชาโต๊ะซึ่งติดกระดาษลายเรียบร้อยแล้วไปให้ถึงที่โรงแกะสลัก ชาวบ้านก็เริ่มลงมือตอกลายกันได้เลย โดยคนที่ทำหน้าที่ตอกลายก็จะตอกลายอย่างเดียวทั้งวัน จากนั้นก็ส่งงานต่อไปให้คนกะเทาะลาย และส่งไปแลลายกับชาวบ้านอีกกลุ่มหนึ่ง การทำชาโต๊ะหลุยส์ไม่เสียเวลาเท่าการทำบานประตูเพราะคนทำไม่ต้องเสียเวลา

ต่อไปงานแกะสลักไม้
คงจะหาตุ๊กกันได้ยากเพราะคน
รุ่นลูกรุ่นหลานไปเรียน
หนังสือกันหมด ไม่มีใครที่จะ
มาฝึกมาหัด งานแกะสลัก
แบบนี้ก็คงหายไปพร้อมๆ กับ
คนรุ่นป่า

ชุดพื้นและวาดลาย แต่กลับมีขั้นตอนที่ละเอียดกว่าเพิ่มขึ้นมาอีกหนึ่งอย่างคือการกรีดลาย ซึ่งป่าเล็กบอกว่า เป็นการเพิ่มความประณีตสวยงามให้กับงานมากขึ้น แต่ก็ไม่ยากเกินความสามารถ “เราต้องกรีดลายให้เป็นเส้นคล้ายๆ กับลายเส้นของใบไม้ ซึ่งคนทำต้องอาศัยเครื่องมือที่มีความคม และความชำนาญพอสมควร” งานทุกชิ้นก่อนที่จะออกจากโรงแกะสลักไป จะต้องผ่านการตรวจงานจากลูกต้นและตัวแทนของบริษัทอีกหนึ่งคน ป่าเล็กกล่าวทิ้งท้ายให้เราเก็บมาคิดกันอีกด้วยว่า “ต่อไปงานแกะสลักไม้คงจะหาตุ๊กกันได้ยากเพราะคนรุ่นลูกรุ่นหลานไปเรียนหนังสือกันหมด ไม่มีใครสนใจที่จะมาฝึกมาหัด งานแกะสลักแบบนี้ก็คงหายไปพร้อมๆ กับ คนรุ่นป่า”

และถ้าคุณผู้อ่านสนใจในงานฝีมือแบบนี้ล่ะก็ ป่าเล็กฝากมาบอกว่า ยินดีที่จะสอนให้แต่ขอรับรองว่าต้องมาด้วยใจจริงๆ เพราะงานที่ทำแต่ละชิ้นกว่าจะสำเร็จขึ้นมาได้ต้องใช้เวลานานาทนสูงจริงๆ

ตามรอยเรือผีหลอก

วรรัตน์ สุชีโสธร / เรื่อง
อดุลย์ อัมรัตน์ชัย / ภาพ

BB ดดตรงหัวพอดี เป็นเวลาประมาณ
เที่ยงกว่าๆ ได้แล้ว วันนี้พวกเรา
ได้เดินทางไปหาตาหลานผู้เป็นเจ้าของ
เรือผีหลอก การเดินทางในครั้งนี้ค่อนข้างจะ
ทุลักทุเลพอสมควร เพราะกว่าเราจะหา
บ้านตาหลาน ผู้เป็นเจ้าของเรือผีหลอกได้
ก็แทบแย่ เริ่มจากพวกเราได้นัดกับ
ลุงเปี้ยกและลุงละออ ที่หน้าวัดเจติยแดง
จากนั้นพวกเขาก็พาเราไปหาลุงแก้ว แล้ว
ลุงแก้วจึงพาพวกเราไปหาตาหลาน

พอเดินทางมาถึง พวกเราถึงกับ
ตกใจเมื่อได้พบกับเรือลำยาวที่มีกระดาน
สีขาวปิดอยู่ข้างบนเรือ แน่แล้วโชคช่าง
เข้าข้างเราเสียเหลือเกิน ในที่สุดเราก็ได้พบ
กับเรือผีหลอกจนได้ สมกับที่พวกเรา
พยายามเสาะหามาเป็นเวลาแรมเดือน
สุดท้ายเราก็ได้พบกับเรือผีหลอกจริงๆ
เรืออะไรช่างยาวและมีกระดานสีขาววาง
ข้างลำเรือทอดตัวลงในแม่น้ำ ช่างเป็นเรือ
ที่แปลกอะไรเช่นนี้ พวกเราหลายคนตื่นเต้น

เรืออะไรช่างยาวและมี
กระดานสีขาว
วางข้างลำเรือทอดตัวลง
ในแม่น้ำ ช่างเป็นเรือ
ที่แปลกอะไรเช่นนี้
พวกเราหลายคน
ตื่นเต้น

และสิ่งที่เราคาดไม่ถึงคืออัยยาศัย
ไมตรีที่เขาเหล่านั้นมิให้พวกเรา (ค่อยๆ
เหนื่อยหน่อย) ว่าแล้วตาหลานและยาย
ก็เรียกพวกเราขึ้นบ้านอย่างไม่รีรอ
ตาหลานพร้อมที่จะให้ข้อมูลกับพวกเรา
อย่างเต็มที่ ทั้งที่ยังไม่เคยรู้จักกันมาก่อน
หน้านี่เลย

ตาหลานเล่าว่าเขาได้หาปลา
ประมาณ 30 กว่าปีแล้ว ซึ่งตอนนี้ก็คงยัง
หาอยู่แม้ว่าอายุจะล่วงเลยเข้ากว่า
67 ปีแล้วก็ตาม ชีวิตของตาหลานใช้เรือ
ผีหลอกมาแล้ว 3 ลำ ลำแรกยาว 4 วา
ลำที่สองยาว 5 วากว่า และลำที่สามยาว
5 วากว่า ซึ่งลำที่สามนี้ซื้อประมาณ
8,000 บาท โดยซื้อมาจากวังแก้ว อำเภอ
บางบาล ส่วนหน้าที่จะหาปลาได้มากๆ
ก็คือ เดือน 12 หน้าน้ำลด เป็นช่วงที่
ปล่อยน้ำออกจากทุ่ง เพื่อจะเกี่ยวข้าว
พอข้าวในทุ่งเหลืองเขาจะปล่อยน้ำออก
ปลาในทุ่งมันก็จะออกมาด้วย ซึ่งสมัยนี้
การหาปลาไม่เหมือนสมัยก่อน เพราะ
สมัยก่อนจะมีปลาจำนวนมาก ต่างกับ
สมัยนี้ปลาไม่ค่อยมีตัว

ลักษณะของเรือผีหลอกอาจจะเป็น
เรือต่อหรือเรือชุดก็ได้ ต้องมีลักษณะ
ค่อนข้างแบน กาบเรือเมื่อลอยอยู่ในน้ำ
จะสูงจากระดับน้ำไม่มากนัก กาบเรือด้าน

หนึ่งติดแผ่นกระดานสีขาว และวางให้อยู่
ลาดลงน้ำประมาณ 45 องศา ส่วน
กระดานจะติดซ้ายหรือขวาก็ได้ แล้วแต่
ความถนัด อีกด้านหนึ่งของลำเรือจะผูก
ตาข่ายเป็นแนวตลอดลำเรือสูงประมาณ
1 เมตรซึ่งตาข่ายนี้ทำจากเนื้ออวนเส้นใหญ่ๆ
ตาถี่ มีหน้าที่กันปลากระเจียนข้ามเรือ
เวลาปลากระโดดมันก็จะกระตะตาข่าย
แล้วก็ตกลงในเรือ ธรรมดาเรือผีหลอก
ในสมัยก่อนจะใช้พายหรือแจว แต่สมัยนี้
ใช้เครื่องกันหมดแล้ว เพราะวิวัฒนาการ
มันเปลี่ยนไป ถ้ามีแจวหรือพายก็หาปลา
ไม่ได้มาก เพราะแจวหรือพายวับเดียว
ก็เหนื่อยแล้วจึงหาปลาไม่ได้มาก

อะวังเลาะชายตลิ่ง
เพราะว่าตอนกลางคืนปลา
จะขึ้นนอนชายตลิ่งพอ
เรือผีหลอก
แล่นไปมันจะเห็น
แสงสีขาวซึ่งลงไป
สะท้อนในน้ำ
มันก็จะตกใจ

สำหรับเรือผีหลอกนั้นจะวังเลาะ
ชายตลิ่ง เพราะว่าตอนกลางคืนปลาจะขึ้น
นอนชายตลิ่ง พอเรือผีหลอกแล่นไปมันจะ
เห็นแสงสีขาวซึ่งลงไปสะท้อนในน้ำ มันก็
จะตกใจและจะกระโดดเข้าทางน้ำลึก
ซึ่งทางน้ำลึกนั้นเรือผีหลอกก็ลอยลารอบ
ปลาอยู่พอดี ปลาก็จะกระโดดเข้าหาเรือเรา
ปลาที่ได้ส่วนมากก็จะเป็นพวกปลาสร้อย
ปลาตะเพียน

ตาหลาบบอกกับพวกเราว่า
ท้องน้ำที่ตาหลาบเคยไปไกลที่สุดก็คือ
จังหวัดนครสวรรค์ได้เขื่อนชัยนาทสายเนินไผ่

เรือผีหลอกที่ปัจจุบันไม่ค่อยมีคนใช้กันแล้ว

(สายชุดใหม่) มาออกที่ อำเภอท่าหลวง
สายลพบุรี - ดาคลี ตาหลาบบอกว่าการ
หาปลาต้องอดนอนกันทั้งคืน และต้อง
อาศัยอยู่ตามใต้สะพานบางที่ก็อยู่บ้านเพื่อน
การออกเรือหาปลาต้องออกตอนน้ำลง
ประมาณสามถึงสี่ทุ่มก็ออกแล้ว พอปีใหม่
แล้วบ้านเราเปิดประตูน้ำ ก็หาแถวๆ บ้าน
จะวังอยู่แถวอยุธยา บางปะอิน ท่าเรือ
นครหลวง ตำบลบ้านใหม่ อำเภอบางบาล
ตำบลสีตุ๊ก ส่วนมากก็จะได้ทั้งปลาเล็กและ
ปลาใหญ่ ปลาใหญ่ส่วนมากจะได้ปลาคว่ำ
คืนหนึ่งก็ประมาณ 30 - 40 กิโล
ส่วนช่วงน้ำลดก็จะได้ปลาสร้อยและ

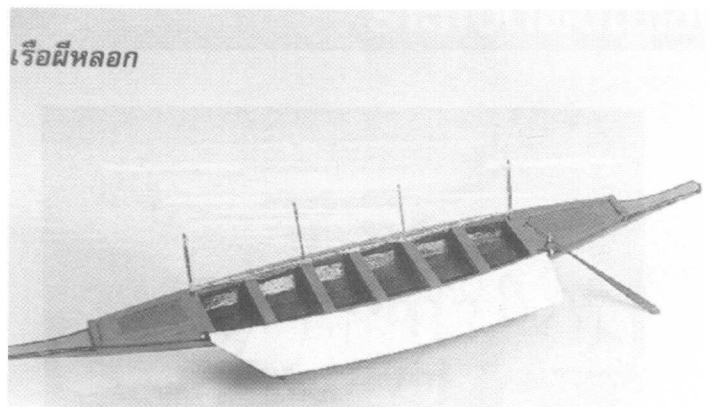
ปลาตะเพียนจำนวนมาก บางทีหาใกล้บ้าน
ก็จะได้ประมาณคืนละ 200 - 300 บาท
เป็นอย่างต่ำ แต่ตอนนี้อยู่ในช่วงฤดู
ปลาวางไข่ต้องหยุดหาปลากันสามเดือนกว่า
จะหาได้ก็ประมาณวันที่ 15 กันยายน
และพวกเราก็พบความประหลาดใจ
เมื่อตาหลาบบอกว่า การหาปลาต้องเสีย
ภาษีค่าน้ำ ซึ่งตอนแรกพวกเรานึกว่าจะ
เสียภาษีค่าน้ำมาก ที่แท้ก็แค่ 10 บาท
ต่อปีเท่านั้นเอง

ตาหลาบเล่าให้เราฟังว่า แต่ก่อน
เรือผีหลอกเป็นของคนจีนซึ่งแจวในท้องร่อง
ในสมัยก่อนทางรังสิตมีมาก ต่อมาเมื่อคน

ดาหลาบ ผู้ใช้เรือผีหลอกในการเลี้ยงชีพ

ไทยเห็นก็ทำตาม เมื่อพวกเราถามว่าเรือผีหลอกมีมากแถวไหน ดาหลาบก็ตอบทันทีว่า แถวนี้นี้ (คลองสระบัว) มีประมาณสี่ลำ แต่ทางใต้ทำเรือจะมีมาก มีหลายลำส่วนมากจะใช้แจว แต่ทางเหนือก็มีที่จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดชัยนาท ปากคลองอูทัย แยกนครสวรรค์ ท่าเสา ท่าขมิ้น บ้านแพรก (อ.พรหมบุรี) จังหวัดสิงห์บุรี ส่วนมากจะหารวมกันอยู่เป็นกลุ่มๆ

เรือผีหลอก

เรือผีหลอกจำลอง

จากนั้นพวกเราก็ขอให้ดาหลาบพาไปดูเรือผีหลอกด้วยความสนใจเพราะเกิดมายังไม่เคยเห็นสักที (ยายพูดเสริมขึ้นว่าเรือผีหลอกก็คือเรือเสียงทายนั่นเอง) พวกเราหลายคนหัวเราะเพราะความคิดของยาย ช่างเอามาเปรียบเทียบได้เข้าใจง่ายจริงๆ ยายเล่าให้ฟังว่า ยายไม่เคยปล่อยให้ตาหาปลาคนเดียวเลย ยายจะนั่งอยู่หัวเรือไปด้วยเสมอ (เราแอบอิจฉาอยู่เล็กๆ และอยากมีความรักที่มั่นคงอย่างนี้จัง) พวกเราได้ลองขึ้นไปนั่งในเรือผีหลอกพอได้ทดลองนั่งดูมันสนุกทำท่ายดี

ถ้าอยากสนุกมากกว่านี้ก็ต้องออกไปหาปลากับตาจริงๆ (ความคิดอันนี้แว่บมาในสมองทันที) แต่มันคงเป็นไปไม่ได้ เพราะยังอยู่ในฤดูห้ามหาปลาอยู่ (เสียตายจึงแอบฝันอยู่นิดๆ)

เมื่อหันมามองนาฬิกาที่ปาเข้าไปบ่ายสามโมงกว่าได้เวลาที่พวกเราต้องลากลับบ้าน พวกเรากลับบ้านด้วยความปลาบปลื้มและปลอดภัย และถ้าท่านผู้อ่านเห็นตากับยายคู่นี้หาปลาผ่านมาทางหน้าบ้านก็อย่าลืมโบกมือทักทายตายายคู่นี้ด้วยก็แล้วกัน

ดาหลาบเล่าให้เราฟังว่า

แต่ก่อนเรือผีหลอก

เป็นของคนอื่น

ซึ่งแจวในท้องร่อง

ในสมัยก่อนทางรังสิต

มีมาก ต่อมาเมื่อคนไทยเห็น

ก็ทำตาม

เก็บข่าว

เยี่ยมปางช้างวันแม่

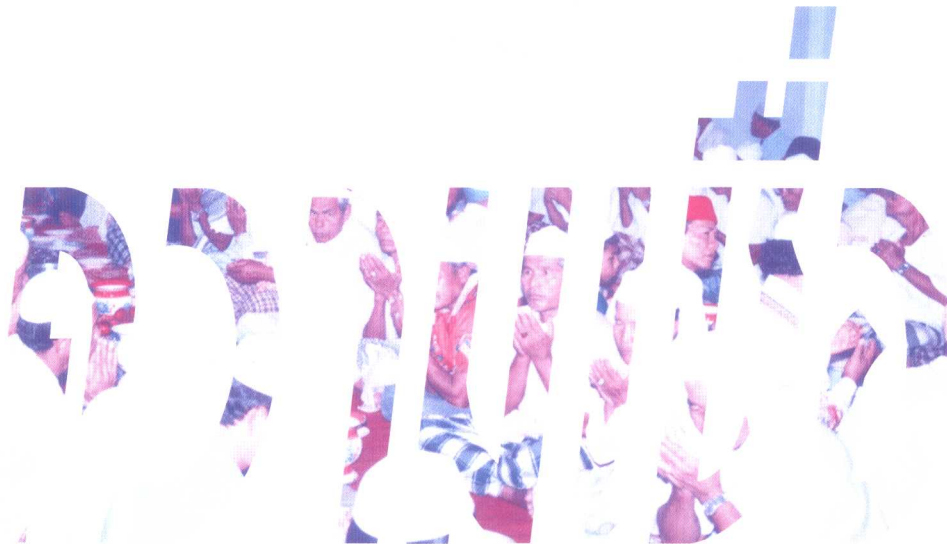
เมื่อเวลา 15.00 น. วันที่ 12 สิงหาคม 2541 นายมีชัย ฤชุพันธุ์ ประธานวุฒิสภา และคุณหญิงอัมพร ฤชุพันธุ์ พร้อมครอบครัว เดินทางมาเที่ยวปางช้างและนั่งช้าง ในโอกาสที่ปางช้างอยุธยาจัดกิจกรรมเนื่อง ในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

ดูงานหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2541 อาจารย์นงลักษณ์ แซ่มโซติ หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ ได้นำนักศึกษาเอกนิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 ไปดูกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และชมสไลด์มัลติวิชชั่นเกี่ยวกับประวัติของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและกระบวนการผลิตหนังสือพิมพ์

82 สะเดาะเคราะห์วัดพนมเชิง

85 วันมาลิด

สะเดาะเคราะห์เสี่ยงทาย...หลวงพ่อดโต

เส้นทางศรัทธาอันยาวนาน

สมเพชร อรุณเจริญกิจ เรื่อง / ภาพ

ในยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบัน ใครจะ
เชื่อว่ายังมีคนบางคนนับถือใน
สิ่งศักดิ์สิทธิ์ โชคชะตา ราศี เคราะห์กรรม
ทั้งหลายเหมือนคนไทยในอดีตที่พากัน
เคารพกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีอยู่ตาม
วัดวาอาราม ช่วยคอยปกป้องคุ้มครองให้
แคล้วคลาดจากสิ่งเลวร้าย ที่ผ่านเข้ามาใน
ชีวิต ดังเช่น ผู้คนที่ศรัทธาในความ
ศักดิ์สิทธิ์ของวัดพนัญเชิง ซึ่งมีหลวงพ่อดโต
ประดิษฐานอยู่ ความเชื่อในปาฏิหาริย์
ที่เกิดขึ้นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2
ที่เล่าขานกันต่อมา ทำให้ประชาชนตั้งแต่
สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน ให้ความนับถือ
ศรัทธาตลอดมา

เดิมวัดพนัญเชิง เป็นวัดเก่า
สร้างในสมัยเมืองอยุธยาเป็นราชธานี

เชื่อกันว่าการสะเดาะห์เคราะห์นั้น
จะทำให้หลุดพ้นจากเสนียดจัญไร
สิ่งชั่วร้ายทั้งหลาย
ที่มารุมล้อมแล้วทำให้ความทุกข์นั้นหลุดรอดไป
เป็นสิ่งที่เราไม่สามารถเห็นได้
แต่คนส่วนใหญ่จะเชื่อดด้วยจิตใจ
และวิธีสะเดาะห์เคราะห์
ของแต่ละคนก็แตกต่างกันไป
ขึ้นอยู่กับว่าจะทำวิธีไหน

ก่อนสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี พระเจ้าดวงเกรียง กฤษณราช (พระเจ้าสายน้ำผึ้ง) ครองเมืองเสนาราชนคร ตั้งอยู่ปากแม่น้ำเปี้ย เป็นผู้สร้างวัดนี้ขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระนางสร้อยดอกหมาก พระอัครมเหสี ซึ่งเป็นพระราชธิดาของเจ้ากรุงจีน ต่อมาพระเจ้าศรีธรรมโศกราช (สมเด็จพระเอกาทศรถ) เป็นผู้สร้าง **พระเจ้าพนัญเชิง (หลวงพ่อด)** ในพ.ศ. 1867 ก่อนจะสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี (พ.ศ. 1893) นานถึง 26 ปี สร้างเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พระเจ้าสายน้ำผึ้งผู้เป็นอัยกา

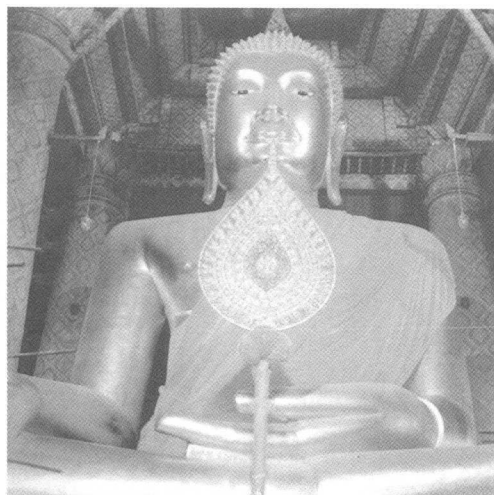
นามเดิมของหลวงพ่อดเรียกว่า **“พระเจ้าพะเนางเชิง”** ครั้นถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ในรัชกาลที่ 4 คือ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชทานนามใหม่ว่า **“พระพุทธรัตตินายก”** ซึ่งเรียกกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

พระพุทธรัตตินายก เป็นพระพุทธรูปปั้นปิดทองในศิลปะแบบอู่ทอง พระมารวิชัย เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ประชาชนจึงเรียกว่า **“พระโต”** หรือ **“หลวงพ่อด”** ศาสนิกชาวจีนทั้งในและต่างประเทศ นับถือหลวงพ่อดเป็น **“ซัมปอดกุง”**

สมัยก่อนวัดพนัญเชิงถือว่าเป็นพระอารามหลวง ในปัจจุบันนี้ก็ขึ้นเป็นพระอารามหลวงชั้นโทชนิดวรวิหาร วัดนี้เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์อย่างหลวงพ่อดไม่พอ ยังมีพระพุทธรูปทองสมัยสุโขทัย ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถสององค์ จึงเป็นที่เคารพสักการะทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่พากันผลัดเปลี่ยนเข้ามาในพระอุโบสถอย่างไม่ว่างเว้น

เล่ากันว่าก่อนเสียกรุงให้แก่พม่า น้ำพระเนตรของหลวงพ่อดได้หลั่งออกมาทั้งสองข้าง เป็นการบอกเหตุการณ์ล่วงหน้า และแสดงปาฏิหาริย์รอดพ้นจากการเผาทำลายของกองทัพพม่า ซึ่งสร้างความมหัศจรรย์เป็นอย่างมาก

ต่อมาสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2

พระพุทธรัตตินายก หรือ หลวงพ่อด

ได้มีเครื่องบินมาทิ้งระเบิดในอยุธยาประมาณ 20 ลูก แต่ปรากฏว่าไม่มีลูกใดระเบิด เชื่อกันว่าหลวงพ่อดท่านรับไว้เพราะที่ไหลด้านขวาของท่านมีรอยร้าวเกิดขึ้น จากปาฏิหาริย์ดังกล่าว จึงสร้างความศรัทธาแก่ชาวไทยมาตลอด ทำให้เวลาจิตใจไม่สงบหรือมีเคราะห์จะมาสะเดาะเคราะห์ให้หมดเคราะห์ทุกข์หมดภัย ด้วยการปลอยนกปลอยปลา ห่มผ้าหลวงพ่อด ซึ่งถือว่าเป็นการสะเดาะเคราะห์ต่อชะตาชีวิตของตนเอง เมื่อได้ทำเช่นนี้แล้วจะสบายใจ

เล่ากันว่าก่อนเสียกรุง
ให้แก่พม่า น้ำพระเนตร
ของหลวงพ่อด
ได้หลั่งออกมาทั้งสองข้าง
เป็นการบอก
เหตุการณ์ล่วงหน้า
และแสดงปาฏิหาริย์

ทำใจให้สงบ อธิษฐานขอพรจากหลวงพ่อด

แสงเทียนมากมาย จากใจผู้ศรัทธา

เทียนแต่ละเล่มให้ใช้
สี่ฝั่งบริสุทธิต่างนั้น
มีน้ำหนัก 1 บาท
ไส้ของเทียน
ให้ใช้จำนวนเส้น
เท่ากับจำนวนอายุ
ของเทวดา จากนั้นเตรียม
มะกรูด ส้มป่อย
และแบ่งน้ำขึ้น
ตั้งไว้หน้าพระพุทธรูป
ประจำชะตานั่น

เชื่อกันว่าการสะเดาะเคราะห์
นั้นจะทำให้หลุดพ้นจากเสนียดจัญไร
สิ่งชั่วร้ายทั้งหลายที่มารุมล้อมแล้วทำให้
ความทุกข์นั้นหลุดรอดไป เป็นสิ่งที่เราไม่
สามารถเห็นได้ แต่คนส่วนใหญ่จะเชื่อด้วย
จิตใจ และวิธีสะเดาะเคราะห์ของแต่ละคน
ก็แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับว่าจะทำวิธีไหน
ในการสะเดาะเคราะห์นั้นๆ เช่น ปล่อยนก
ปล่อยปลา ร้าถวายท่านเพื่อเป็นการแก้บน
ถวายสังฆทานและประกอบพิธีการต่างๆ
แต่ผู้สูงอายุส่วนมากมักจะแนะนำให้ทำ
จิตใจให้บริสุทธิ์แล้วไปกราบไหว้ท่านท่าน
ก็เพียงพอแล้ว

การสะเดาะเคราะห์ที่คนโบราณเชื่อ
และปฏิบัติกันมานั้น เชื่อว่าเมื่อเทวดา
องค์ใดเข้าเสวยอายุให้แด่องราชวัตรจักรตาม
สีประจำของเทวดานั้น (วันเกิดตัว)
ครบตามกำลังของเทวดาพร้อมกับธูปเทียน
ดอกไม้เท่ากับอายุของเทวดาที่เสวยอายุตน
เทียนแต่ละเล่มให้ใช้สี่ฝั่งบริสุทธิต่าง
นั้น มีน้ำหนัก 1 บาท ไส้ของเทียน

ให้ใช้จำนวนเส้นเท่ากับจำนวนอายุของ
เทวดา จากนั้นเตรียมมะกรูด ส้มป่อย
และแบ่งน้ำขึ้นตั้งไว้หน้าพระพุทธรูป
ประจำชะตานั่นๆ จากนั้นจึงจุดธูปเทียน
กล่าวคาถาประจำตัวที่พระเคราะห์นั้นๆ
เสวยอายุตามจำนวนจบของเทวดาที่เสวย
อายุหรือเสวยแทรกและนำมะกรูด ส้มป่อย
ไปอาบเพื่อกำจัดสิ่งชั่วร้ายให้หมดไป แล้ว
ใช้แบ่งน้ำมันและแบ่งหอมทา เพื่อรับ
สิริมงคลอันจะเกิดขึ้นแก่ตัวเองเมื่อเทวดา
องค์ใดได้จรรพรากตนไปแล้วก็จะเกิดสิริมงคล
หากเป็นการเปลี่ยนแปลงอาจจะทำใน
เฉพาะวันเกิดของตน หรือในวันที่ 15 ค่ำ
ของทุกเดือนจะเจริญ ซึ่งคุณอริศรา
วิวัฒน์บุญคุปต์ เป็นคนกรุงเทพฯ คนหนึ่ง
ที่ตั้งใจมาวัดพนัญเชิงโดยเฉพาะ เพื่อมา
สะเดาะเคราะห์ เหตุที่เลือกวัดนี้เพราะเชื่อ
ว่า หลวงพ่อท่านมีความศักดิ์สิทธิ์

ส่วนคุณอุไรรัตน์ เรือโป๊ะนั้น ก่อน
ที่เธอจะมาวัดนี้ได้เปลี่ยนชื่อมาแล้ว เพราะ
หมอดูได้ทำนายว่าชื่อเดิมไม่เป็น
สิริมงคลบวกกับมีเคราะห์ให้ไปเปลี่ยนใหม่
และเมื่อเปลี่ยนชื่อใหม่แล้วก็มาถวาย
สังฆทานที่วัดพนัญเชิงแด่หลวงพ่อดิ
และตั้งใจมาเที่ยวด้วย

หากจะถามถึงความเชื่อในเรื่อง
ต่างๆของแต่ละบุคคลว่ามีความเชื่อในเรื่อง
นั้นๆอย่างไร หรือเชื่อในเรื่องนั้นไหม
ย่อมมีมากมายหลายคำตอบซึ่งแตกต่างกัน
ไปตามความรู้สึกนึกคิดของแต่ละคน

บางคนเชื่อเพราะยึดถือสิ่งนั้น
เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจและปฏิบัติสืบต่อ
กันมาจากบรรพบุรุษ แต่ก็บางคนไม่เชื่อ
เพราะนึกคิดว่าเป็นเรื่องมงายไร้สาระ

ถึงแม้ความคิดของแต่ละบุคคลจะ
แตกต่างกันแต่สิ่งที่เราพึงควรปฏิบัติต่อสิ่ง
ที่เป็นวัฒนธรรมของเราในฐานะที่เป็น
ชาวพุทธ หรือศาสนาใดก็ตามทุกศาสนา
มีคำสอนให้ปฏิบัติตนเป็นคนดี ไม่ดูถูก
หรือดูหมิ่นศาสนาหรือพิธีกรรมต่างๆ แม้เรา
จะไม่เชื่อในสิ่งนั้นๆ และก่อนที่เราจะเชื่อนั้น
เราควรใช้วิจารณ์ญาณตัดสินใจก่อนว่าควร
ยึดถือมาปฏิบัติหรือไม่เพียงไร

วันมาลิด

เทศกาลฉลองวันเกิดแห่งนบีมุฮัมมัด องค์ศาสดา

สุริยา มหาปราบ เรือง อดุลย์ อัมรัดนัย กาฬ

สำหรับมุสลิมนั้น มีความแตกต่างจากสังคมอื่นโดยสิ้นเชิง

เพราะว่าการกำหนดวันสำคัญ หรือเดือนที่สำคัญวันรื่นเริง

วันนักขัตฤกษ์ต่างๆ ของ มุสลิมมีรากฐานมาจากหลักบัญญัติศาสนาเป็นสำคัญ

การสรรเสริญเป็นของพระองค์อัลลอฮ์ ผู้ทรงบังเกิดสรรพสิ่งต่างๆ พร้อม กับทรงกำหนดให้สรรพสิ่งเหล่านั้น ดำเนินตามกฎระเบียบอย่างมั่นคง ขอ พระองค์ทรงประทานความประเสริฐ แต่ศาสนทูตของพระองค์ และตลอดจน บรรดาผู้ที่ยึดมั่นในบัญญัติของพระองค์

ในทุกประชาชาติ ทุกหมู่เหล่า ทุกกลุ่มชน ทุกหมู่บ้าน ทุกหัวเมือง ทุกประเทศ ทุกลัทธิ ทุกศาสนาย่อมจะมี วันและเดือนที่สำคัญของตน ทั้งนี้เพื่อที่จะ แสดงออกถึงลักษณะเฉพาะ และความแตกต่างของบุคคลภายในสังคมนั้นกับ สังคมอื่น วันสำคัญหรือเดือนที่สำคัญ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละ หมู่เหล่า อาจเกิดจากการคิดค้น การ ประดิษฐ์ประดอย หรือการลอกเลียนแบบ มาจากธรรมชาติแวดล้อม หรือรูปแบบของ หมู่ชนอื่น ทั้งนี้เป็นผลอันเนื่องมาจากไม่มีการกำหนดวันสำคัญ เดือนที่สำคัญ หรือ รูปแบบประเพณีที่แน่นอน

สำหรับมุสลิมนั้น มีความแตกต่าง จากสังคมอื่นโดยสิ้นเชิง เพราะว่าการ กำหนดวันสำคัญ หรือเดือนที่สำคัญ วันรื่นเริง วันนักขัตฤกษ์ต่างๆ ของมุสลิมมี รากฐานมาจากหลักบัญญัติศาสนาเป็นสำคัญ

มิใช่เกิดจากการประดิษฐ์คิดค้นขึ้นมาใหม่ หรือดัดแปลงมาจากประเพณีของผู้อื่น หรือเป็นผลสืบเนื่องมาจากประเพณีพื้นบ้าน ด้วยเหตุนี้วันที่สำคัญ หรือเดือนที่สำคัญใน อิสลามจึงมีรูปแบบที่แน่นอนตายตัว

วันเมาลิด คือชนบธรรมเนียม ประเพณี และเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งของผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม หรือชาวมุสลิม ซึ่งตรงกับเดือนร่อฎิอฺเอวาล์ เป็นเดือนที่ 3 ของเดือนอิสลาม ไม่เป็นที่ชี้ชัดว่า ตรงกับวันที่เท่าใด เมาลิด คือ วันเกิดของท่านนบีมุฮัมมัด ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม มุสลิมในบางสังคมได้แสดงออกถึงความรัก การให้เกียรติยกย่อง **ท่านนบีมุฮัมมัด ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม** โดยจัดงานคล้ายวันเกิดของท่านขึ้น

ในแนวขุนนะฮฺ ในปีฮ.ศ. 488 ได้ออกประกาศห้ามจัดงานเมาลิดทั้งหมด นักประวัติศาสตร์บางคนกล่าวว่า **คอลลีฟะฮุอัลมุสตะอฺลีย บิลลาฮฺ** มีความอ่อนแอ จึงไม่อาจจะจัดการใดๆ ที่จะยกเลิกคำสั่งของ**บัดรุลละมาลีย** ที่ยกเลิกงานเมาลิด แต่อย่างไรก็ตามหลังจากที่**บัดรุลละมาลีย** ถึงแก่กรรม ก็มีการฟื้นฟูการจัดงานเมาลิดขึ้นอีก

ในปี ฮ.ศ. 567 อียิปต์ได้ตกอยู่ใต้การปกครองของ**ซอลาฮุดดีน อัลอัยยูบีย**

การจัดงานเมาลิดได้ดำเนินมาตลอดจนกระทั่งพระองค์สิ้นพระชนม์ในปี ฮ.ศ. 630 ก็ไม่มีใครจัดงานเมาลิดต่อมาอีกเลย จนถึงปี ฮ.ศ. 785 ซุลต่าน **อ็ชชอฮิร บัร็ก** ได้ปกครองอียิปต์ จึงได้มีการพลิกฟื้นการจัดงานเมาลิดขึ้นอีกครั้ง โดยซุลต่าน **อ็ชชอฮิร** ได้ให้ทองคำบริสุทธิ์น้ำหนัก 10,000 มิสดัล เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดงานเมาลิดเป็นประจำทุกปี

ในปี ฮ.ศ. 845 เป็นสมัยซุลต่าน **ชัยฟูตุดิน ยัรมุค** ได้มีการจัดงานเมาลิด **นบีค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม** โดยจัดให้มีการอ่านประวัติท่านนบีโดยละเอียด

เมื่อถึงสมัยของอาณาจักรมะลิก ในอียิปต์ก็ได้มีการจัดงานเมาลิดเช่นกัน เฉพาะอย่างยิ่งในยุคของซุลต่าน **อ็ชชอฟ ดอยตะบาย** ท่านได้ใช้ให้จัดประรำพิธีอย่างมโหฬาร มีชื่อว่า **“อัลสุรูดิก อัลอ็ชชอฟีย”** โดยออกค่าใช้จ่ายเป็นเงิน 36,000 ดินาร

ต่อมาในปี ฮ.ศ. 922 อาณาจักรอูสมานี ตุรกีภายใต้การนำของซุลต่านสลิมที่ 1 ได้ยกกองทัพเข้ายึดครองอียิปต์ และได้มีการแต่งตั้งข้าหลวงประจำอียิปต์ขึ้นชื่อ **เดรเบญ** ข้าหลวงผู้นี้ได้ฟื้นฟูการจัดงานเมาลิดขึ้นด้วยจนกระทั่งปี ฮ.ศ. 1213 ฝรั่งเศสได้เข้ายึดครองอียิปต์ และได้บังคับให้ เซดค่อลิล อัลปิกรี แห่งอัลอ็ชชัร จัดงานเมาลิดขึ้น โดยได้ให้เงินช่วยเหลือในการจัดงานครั้งนี้ 300 เหรียญ

เมื่อถึงปี ฮ.ศ. 1220 **มุฮัมมัดอาลี** ได้ปกครองอียิปต์ ท่านจึงได้ให้จัดงานเมาลิดขึ้นอันเป็นฉลองสามวันสามคืน ในปี ฮ.ศ. 1280 งานฉลองเมาลิดได้เปลี่ยน

อิหม่าม นำสวดบทของดุอา

งาน ที่นี้สมควรที่เราจะรู้ประวัติของ การจัดงานเมาลิด ซึ่งครั้งแรกที่จัดคือ ประเทศอียิปต์ เมื่อปี ฮ.ศ. 362 ซึ่งขณะนั้นวงศ์ฟาติยะฮ์อะฮ์อิสมาอีลียะฮ์ เป็นผู้ปกครองอียิปต์และได้สถาปนาอาณาจักรฟาติมีขึ้นผู้ปกครองขณะนั้นได้แก่ **คอลลีฟะฮุอัลมุขลิดีนิลลาฮุอัลฟาติมี**

บรรยากาศของงานเมาลิดสมัยนั้น เต็มไปด้วยความครึกครื้น มีการประดับประดาสถานที่ต่างๆ ด้วยแสงสี มีการชุมนุมกัน และอ่านอัลกุรอานที่มีสยิดอ่านโคลง กลอน บทสวด และชีวประวัติของท่านนบี โดยผู้ที่มีเสียงดี พร้อมกันนั้น ก็มีการจัดสถานที่สำหรับแจกจ่ายทาน บริจาคแก่ผู้ที่ยากจนขัดสน

เมื่อ**คอลลีฟะฮุอัลลามิรบีอะฮ์กาไมลาฮ** ได้ปกครองอาณาจักรฟาติมี เขามีเสนาบดีชื่อ**บัดรุลละมาลีย** ซึ่งยึดมั่น

ท่านยึดมั่นในแนวขุนนะฮฺ จึงได้ยกเลิกการจัดงานเมาลิดทั้งหมด ทว่าอาณาจักรอัยยูบีย ไม่มีผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของท่าน นอกจากกษัตริย์ **อัลมุซ็อฟฟิร อูษะอิด** แห่งเมืองอิรบิล ซึ่งอยู่ในประเทศอิรักปัจจุบัน กษัตริย์**อัลมุซ็อฟฟิร** ผู้นี้ได้แต่งงานกับน้องสาวของท่าน **ซอลาฮุดดีน อัลอัยยูบีย**

อาหารคาวหวานที่ใช้เลี้ยงผู้ร่วมพิธี

มีปีหนึ่งทางการได้จัดงานรำลึกถึง
เกียรติประวัติของอัลบูซีรีย ผู้ประพันธ์
บทกลอน “อัลบุรตะฮฺ” ซึ่งบรรยายถึง

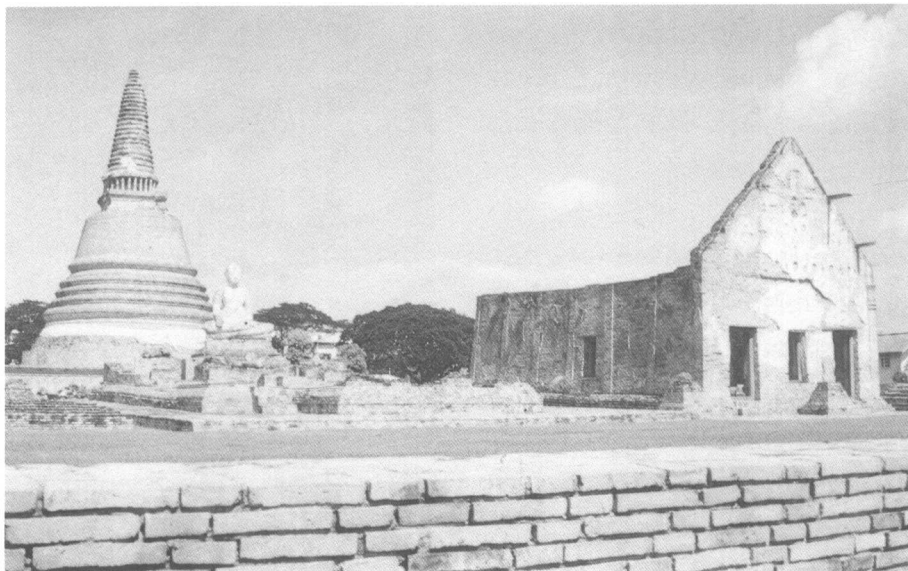
ท่านนบีมุฮัมมัดคืออัลลลอฮ์อูอะลยฮ์วะซซัลัม เป็นผู้ที่เหมาะสมจะได้รับการให้เกียรติยกย่อง
 เนื่องจากว่าท่านเป็นศาสดาที่มีความสำคัญของโลก ดังนั้นหน้าที่ของมุสลิม
 จึงจำเป็นจะต้องให้เกียรติยกย่องท่าน รำลึกถึงคุณงามความดีของท่าน
 อัลลลอฮ์ศุบฮานะฮฺวะตะอะลา

ท่านนบี มุฮัมมัด คือ ลัลลอฮ์
 ขอร้องยิหวะ ซัลลัม เป็นผู้ที่สมควรจะได้รับ
 การให้เกียรติยกย่อง เนื่องจากว่าท่านเป็น
 ศาสดาที่มีความสำคัญของโลก ในขณะที่
 เดียวกันท่านก็ได้รับการยกย่องจากผู้ที่ไม่
 ใช้มุสลิมว่า เป็นผู้ที่มีความยิ่งใหญ่คนหนึ่ง
 ของโลก ดังนั้นหน้าที่ของมุสลิมจึงจำเป็น
 จะต้องให้เกียรติยกย่องท่าน รำลึกถึงคุณ
 งามความดีของท่าน อัลลอฮ์ ขุบขานะ
 ยิหวะตะอาลา

การกล่าวขอลาวาด ต่อท่าน
ในปีคือลลิลลชอุอะลัยฮิระซัลลัม
 (การกล่าวขอพร) การกล่าวขอลาวาด
 ต่อท่านปี ไม่ต้องใช้เวลามาก ไม่ต้องใช้
 สถานที่เฉพาะ ไม่ว่าจะเดิน นอน นั่ง
 ออกไปทำงานหรือพักผ่อนอยู่บ้าน หรือ

การปฏิบัติตามคำสั่งใช้และการ
ละเว้นที่จะปฏิบัติตามคำสั่งห้ามของ
ท่านนบี ดำเนินตามแบบอย่างของท่าน
นบีแสดงออกให้เห็นได้ทั้งการประพฤติ
การปฏิบัติ และจรรยา มารยาทของท่าน
ร่อซุลก็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะซัลลัม

ในปีอะเมซิ่งไทยแลนด์นั้น นักท่องเที่ยวซึ่งต้องการแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ส่วนหนึ่งคงจะต้องหันมาชมความงาม นครประวัติศาสตร์ของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพราะนอกจากจะเก่าแก่แล้ว ยังมีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ที่เป็นปริศนา น่าค้นหาติดตามเป็นอึ้งนักรและ **วัดวรเชษฐาราม** นับเป็นโบราณสถานแห่งหนึ่งที่มีประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ไม่แพ้สถานที่อื่นๆ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วัดวรเชษฐาราม อนุสรณ์แห่งพระนเรศวรวีรกษัตริย์

ธนรัชต์ แสงสุวรรณ เรื่อง / ภาพ

มีเรื่องเล่ากันว่าใน
คราวขโมยลักลอบ
เข้าไปบุตมหาสมบัติใน
กรุงของเจดีย์ทรงระฆัง
ของวัดวรเชษฐาราม
แห่งนี้ ได้พบพระสถูป
บรรจุพระอัฐิและ
พระอังคารอยู่ภายใน
โดยรอบพระสถูป
ดังกล่าว

วัดวรเชษฐาราม เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งเก่าแก่กว่า 400 ปี ตั้งอยู่ในบริเวณพระราชวังหลังในกำแพงเมืองพระนครศรีอยุธยา ริมคลองท่อ ทิศเหนือจรดวัดตึก ทิศใต้จรดวัดโลกยสุธา ทิศตะวันออกจรดวัดระโงก ทิศตะวันตกจรดบ้านพักเจ้าหน้าที่โรงงานสุราและแอลกอฮอล์และโรงงานซ่อมยางรถยนต์ของทหารบก (ส.พ.ย.) วัดนี้สมเด็จพระเอกาทศรถทรงสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2136 ตามพงศาวดารกล่าวไว้ว่า "สร้างพระวรเชษฐารามมหาวิหารอันรณนาพระพุทธิปฏิมามหาเจดีย์บรรจุพระสารีริกธาตุสำเร็จ กุฏิสถานปรกการสมด้วยอรัญวาสี แล้วก็สร้างพระไตรปิฎกธรรมจบบริบูรณ์ ทั้งพระบาลีอรรถกถาฎีกาคันถีวรรณทั้งปวง จึงแต่งหอพระสังฆธรรมเสร็จ ก็นิมนต์พระสงฆ์อรัญวาสีผู้ทรงศีลาทีคุณอันวิเศษมาอยู่ครองพระวรเชษฐารามนั้นแล้ว ก็แต่งขุนหมื่น

ข้าหลวงไว้สำหรับอารามนั้น แล้วจำหน่ายพระราชทรัพย์ไว้ให้แต่งจัดปัจจัย ไทยทานถวายแก่พระสงฆ์เป็นนิจกาล แล้วให้แต่งฉานศาลา แล้วประสาทพระราชทรัพย์ให้แต่งโภชนาหาร จึ่งหันถวายแก่ภิกษุสงฆ์เป็นนิตยภัตรรับมิได้ขาด"

เมื่อครั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พระเชษฐาของสมเด็จพระเอกาทศรถได้ยกทัพจะไปตีเมืองตองอู เมื่อเสด็จถึงตำบลทุ่งแก้ว เมืองหางหลวง (เมืองหางหรือหางหลวง) ปัจจุบันอยู่ในเขตแดนพม่าใกล้เขตแดนไทยทางทิศตะวันตกของอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ก็ทรงประชวรหนักและเสด็จสวรรคต ณ ที่นั้นเมื่อวันจันทร์ เดือน 6 ขึ้น 8 ค่ำ ปีมะเส็ง พ.ศ. 2136 สมเด็จพระเอกาทศรถจึงโปรดให้อัญเชิญพระศพมายังกรุงศรีอยุธยา และให้แต่งพระสุเมธมาศ สูงเส้น 17 วา แล้วเสด็จไปถวายพระเพลิงพระศพ

ให้นิมนต์พระสงฆ์มาร่วมในพิธีนี้ 10,000 องค์
เข้าใจว่าถวายพระเพลิงพระศพที่วัด
วรเชษฐารามนี้แต่ในพงศาวดารมิได้กล่าวไว้
ปัญหาเรื่องวัดที่เป็นสถานที่บรรจุ
พระบรมอัฐิของสมเด็จพระนเรศวร
มหาราชยังคงเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ในหมู่นัก
วิชาการว่าควรเป็นสถานที่แห่งใด
เนื่องจากในบริเวณจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีวัดที่ใช้ชื่อ “วรเชษฐ์” อยู่ 2 แห่ง
วัดหนึ่งอยู่ภายในเกาะเมืองเรียกว่า
“วัดวรเชษฐาราม” อีกวัดหนึ่งอยู่นอกเมือง
ด้านทิศตะวันตก เรียกว่า “วัดประเทศหรือ
วรเชษฐเทพบำรุง”

หากพิจารณาในประเด็นที่ว่าวัดนี้
สร้างเป็นวัดฝ่ายอรัญวาสี วัดประเทศหรือ
วัดวรเชษฐเทพบำรุง เป็นวัดอยู่นอกเมือง
สมเป็นวัดอรัญวาสีตามประเพณีการสร้าง
วัดป่าที่ปรากฏมาแล้วตั้งแต่สมัยสุโขทัย
แต่หลักฐานเอกสารฝ่ายอยุธยากล่าวถึง
วัดอรัญวาสีหลายแห่งเป็นวัดอยู่ในเขตเมือง
ดังนั้นวัดวรเชษฐารามก็สามารถเป็น
วัดอรัญวาสีได้เช่นกัน

หากพิจารณาถึงสถาปัตยกรรม
ที่สร้างเป็นประธานวัดวรเชษฐารามสร้าง
เจดีย์ทรงระฆังเป็นประธาน ส่วนวัด
ประเทศหรือวัดวรเชษฐเทพบำรุงสร้างเจดีย์
ทรงปรางค์เป็นประธาน เจดีย์ทั้ง 2 แบบนี้
ในพุทธศตวรรษที่ 22 ยังคงเป็นแบบที่
ได้รับความนิยมอยู่ร่วมกัน

วัดวรเชษฐาราม เป็นวัดสำคัญวัดหนึ่งเก่าแก่ กว่า 400 ปี ตั้งอยู่ในบริเวณ พระราชวังหลังในกำแพงเมือง พระนครศรีอยุธยา

มีเรื่องเล่ากันว่าในคราวขโมย
ลักลอบเข้าไปขุดมหาสมบัติในกรุงของเจดีย์
ทรงระฆังซึ่งเป็นเจดีย์ประธานของวัด
วรเชษฐารามแห่งนี้ ได้พบพระสถูปบรรจุ
พระอัฐิและพระอังคารอยู่ภายในโดยรอบ
พระสถูปดังกล่าวแวดล้อมไปด้วย
พระพุทธรูปนาคปรกศิลปะลพบุรี จำนวน
7 องค์ สันนิษฐานว่าอาจจะเป็นพระอัฐิ
และพระอังคารของสมเด็จพระนเรศวร
มหาราชก็เป็นได้

หากท่านนักท่องเที่ยวท่านใด
อยากชมสถาปัตยกรรมที่สวยงาม และยังเป็น
สถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์แล้ว
เมื่อมาแวะชมวัดวรเชษฐารามแล้วลอง
จินตนาการความสวยงามของสถานที่นี้
ให้เหมือนกับว่าท่านกำลังอยู่ในสมัย
กรุงศรีอยุธยา ท่านอาจนึกเสียดายความ
รุ่งเรืองเฟื่องฟูของสถาปัตยกรรมแห่งนี้
ในอดีต

จุดเด่นสถาปัตยกรรมที่ยังปรากฏหลักฐานอยู่

1. กำแพงวัด ขนาด 88x88 เมตร
มีประตูทางเข้าออกด้านหน้า 2 ประตู ด้านหลัง
1 ประตู ตรงมุมหักของกำแพงไม่ก่อหัวเม็ด

2. พระอุโบสถ เป็นพระอุโบสถ 5
ห้อง ปีกโบสถ์โดยรอบทั้ง 8 ทิศ ตัว
พระอุโบสถ ก่อฐานบัวคว่ำรองรับผนัง
ด้านหน้ามีประตูทางเข้า 2 ประตู ด้านหลัง
1 ประตู พระพุทธรูปประธานมีขนาดใหญ่ที่สุด
ตั้งตรงกลางยังเหลือสภาพสมบูรณ์มากที่สุด
แต่พระเศียรหักลงมาแล้ว มีอาสน์สงฆ์ก่อ
ด้วยอิฐชิดผนัง

ด้านเหนือ หน้าบันพระอุโบสถมี
ร่องรอย การประดับด้วยถ้วยชาม แต่หลุด
หายไปเกือบหมดแล้ว หลังคาหักตกลงหมดแล้ว
ส่วนของลายรูปปั้นนั้นยังคงเหลือบัวประดับ
เสาดัดผนัง

3. เจดีย์ประธาน มีการก่อสร้างทับ
ซ้อน 2 ครั้ง ครั้งแรกก่อฐานทักษิณเป็นฐาน
บัว ลูกฟักรองเจดีย์ ลักษณะขององค์เจดีย์
ประกอบด้วย ฐานเชิงรองรับฐานบัว 1 ชั้น
มาลัยลูกแก้ว 3 ชั้น บัวกระຈังองค์ระฆัง
บัลลังก์สี่เหลี่ยมมีเสาวิหาร รองรับส่วนยอด
ซึ่งทำเป็นบัวฝาละมีแล้วมีปล้องไฉนตามลำดับ
ส่วยปลียอดหักหายไป สำหรับครั้งที่ 2
เป็นการปฏิสังขรณ์ครั้งนี้ เจดีย์ห้องคี่ถูกก่อ
ให้หนาขึ้น ฐานทักษิณทำเป็นฐานบัว
ลูกแก้วอกไก่ ส่วนองค์เจดีย์ถูกห่อหุ้มตาม
ระเบียบการก่อสร้างเดิม เป็นรูปแบบของ
เจดีย์ทรงกลม

4. วิหารหลวง ตั้งอยู่ด้านหน้าของ
เจดีย์ประธาน มีหลักฐานว่าถูกก่อสร้างทับ
ซ้อนถึง 3 ครั้งแต่ละครั้งเป็นการรื้ออาคาร
เดิมเพื่อสร้างใหม่ทั้งสิ้น ครั้งหลังสุด
พระวิหารถูกก่อสร้างบน ซาลาลักษณะวิหาร
มีมุขหน้า - หลัง ส่วนฐานก่อฐานบัวคว่ำ
รองรับผนังมีประตูทางเข้าออกเฉพาะด้านหน้า
2 ประตูภายในวิหารหลวง ด้านหลังก่อฐาน
ยกระดับให้สูงขึ้นเป็นที่ประดิษฐาน
พระพุทธรูปปูนปั้นหลายองค์ พระประธาน
มีขนาดใหญ่เคียงกับพระประธานใน
พระอุโบสถเคียงไปแล้ว

5. เจดีย์ฐานสิงห์ ตั้งอยู่ตรงมุม
กำแพงวัด ด้านตะวันออกเฉียงเหนือ มีเจดีย์
2 องค์ ตั้งอยู่บนฐานทักษิณเดียวกัน มี
บันไดทางขึ้นทิศตะวันตก องค์เจดีย์ชำรุด
โดยส่วนบนหักหายไป ส่วนที่เหลือเป็นฐาน
สิงห์ซ้อนกัน 2 ชั้น

บนเส้นทางทำกิน หนทางรอดในเศรษฐกิจยุค IMF

จันทร์พอง ทองแก้ว วันวิสา จำปาเฟื่อง เรือง / ภาพ

เป็นที่ทราบกันดีว่าในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยตกอยู่ในวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเริ่มคุกรุ่นมาตั้งแต่ปี 2540 เรื่อยมาจนปลายปี 2541 นี้ และก็ยังไม่มีที่ท่าว่าจะดับลงเลย ข้าวของราคาแพงอย่างไกรก็แพงอยู่อย่างนั้น บริษัทปิดตัวไปเป็นจำนวนมาก ทำให้มีจำนวนคนตกงานและว่างงานสูงขึ้นเรื่อยๆ แรงงานบางคนก็อพยพเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ ก็ต้องย้ายกลับไปสู่ถิ่นฐานบ้านเดิม เพราะค่าครองชีพในกรุงเทพฯ ไม่ไหว บางคนเครียดมากถึงขนาดเป็นโรคประสาท บางคนไม่มีทางออกก็คิดสั้น หนีปัญหาด้วยการฆ่าตัวตาย

ช่างน่าเห็นใจจริงๆ ที่คนไทยได้รับผลกระทบจากพิษเศรษฐกิจกันทั่วหน้าแต่อย่างไรก็ตาม **“เมื่อชีวิตยังไม่สิ้น ก็น่าจะดิ้นกันต่อไป”** ดูอย่างระดับผู้บริหารสิ ยังต้องเปลี่ยนแปลงชีวิตตัวเอง เมื่อก่อนเคยตื่นสายเพื่อไปทำงานที่บริษัท แต่ตอนนี้ต้องตื่นตี 4 เพื่อจะไปขายน้ำเต้าหู้ที่ตลาดแทน แล้วผู้อ่านที่กำลังว่างงานอยู่ละ คิดจะทำอะไรกันหรือยัง **“ตรึมขู” ฉบับนี้ จึงแนะนำอาชีพที่สุจริต ซึ่งบางคนอาจจะมองข้ามไป หรือไม่เห็นความสำคัญ แต่อาชีพเหล่านี้ก็สามารถทำรายได้ดีพอที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ยามเศรษฐกิจขาลงอย่างนี้**

เริ่มกันที่อาชีพเปิดท้ายรถขายของ ทั้งเก่าและใหม่ ซึ่งเป็นอาชีพยอดฮิตของคนตกงานขณะนี้

นางสายสุนันท์ คู่ชัยวัฒนานนท์ อายุ 40 ปี เป็นคนจังหวัดอยุธยา

“ปัจจุบันทำอาชีพขายเสื้อผ้า กางเกง อยู่ที่โรงงานรองเท้าแพน อำเภอสนา 90 ตรึมขู

นางสายสุนันท์ คู่ชัยวัฒนานนท์

รายได้ตกประมาณ 2,000-3,000 บาท ต่อวัน ส่วนเสาร์-อาทิตย์ ก็มาเปิดท้ายรถขายเสื้อผ้าอยู่ที่กรุงศรีพลาซ่า จะเริ่มขายตั้งแต่ สองโมงเช้าถึงสองทุ่ม ของที่นำมาขายจะเอามาจากพวกญาติที่เขามาได้ใช้แล้ว และเอามาจากร้านที่ขายอยู่ที่โรงงาน รองเท้าแพนด้วย ก็ยังไม่รู้เหมือนกันว่าจะขายได้มากน้อยเท่าไร เพราะเพิ่งมาวันแรก แต่ก็เห็นว่าเพื่อนๆ เขาขายกันดี เราก็คิดว่าน่าจะขายได้เหมือนกัน”

คุณสายสุนันท์ แสดงความคิดเห็นว่า “อาชีพนี้เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่คนว่างงานน่าจะหันมาทำ และคิดว่าจะสามารถเลี้ยงตัวเองได้ แต่การที่จะทำอะไรสักอย่างต้องคิดให้รอบคอบเหมือนกัน เพราะตอนนี้ก็มีหลายคนเข้ามาทำอาชีพนี้ จึงทำให้เกิดการแข่งขันกันมากขึ้นด้วย”

นายประภาส โพธิภูมิ อายุ 60 ปี เป็นคนนครหลวงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แต่เดิมนิยกร้างกรุงเทพฯ ขายต้นไม้ที่ตลาดนัด

“เมื่อก่อนนี่ลูขั้บรถ แต่ตอนนี้เลิก

แล้ว อาชีพหลักที่ทำอยู่ตอนนี้คือ ทำตุ๊กตา เสียบาลที่บ้านกรุงเทพฯ กับภรรยา และก็หารายได้เสริมด้วยการขายต้นไม้ โดยเริ่มมาจากลุงที่ชอบปลูกต้นไม้ พอมีเยอะก็นำออกมาขาย ต้นไม้ที่นำมาขายมีหลายชนิด ขึ้นอยู่กับความนิยมของคนซื้อ ถ้าเขานิยมโป๊ยเซียนก็จะขายโป๊ยเซียน ถ้านิยมว่านก็ขายว่าน ตอนนี้ขายประเภทแคคตัส หรือที่รู้จักกันว่ากระบองเพชร แต่ขายไม่ทุกวัน วันจันทร์ขายที่ตลาดนัดภาชี ตั้งแต่ตีห้าถึงเก้าโมงเช้า วันเสาร์-อาทิตย์ขายที่ตลาดนัดอยุธยา เริ่มตั้งแต่หกโมงเช้าถึงสี่โมงเย็น ส่วนวันอื่นก็จะทำตุ๊กตา”

“ราคาที่สูงขายจะมีตั้งแต่ 5 บาท ถึง 8,000 บาท ต้นไม้บางส่วนรับมาจากสวน จตุจักร รายได้ก็เดือนละ 4,000-5,000 บาท”

ลุงประภาสแสดงความคิดเห็นว่า “การขายต้นไม้เป็นอาชีพที่ค่อนข้างมั่นคง ถ้าขายทุกวันก็สามารถเลี้ยงครอบครัวได้อย่างสบายเลย อยากจะแนะนำคนที่จะหันมาขายต้นไม้ว่า ต้องหัดเลี้ยงให้เป็นก่อน โดยเริ่มจากต้นไม้ราคาถูกๆ”

นายประภาส โพธิภูมิ

**นางราตรี สิงห์สง่า อายุ 42 ปี เป็น
ชาวอยุธยา อาชีพขายไอศกรีม**

“เมื่อก่อนพี่ใช้รถสามล้อขายไอศกรีมวอลล์อยู่ในอยุธยา รายได้วันละ 300-400 บาท ครั้งแรกต้องเสียค่าประกันรถ 7,000 บาท แต่เมื่อเลิกขายแล้วเราคืนรถให้ทางบริษัทก็จะได้เงินประกันคืนด้วย ตอนนี้อยู่มาขายอยู่ซุ้มของวอลล์ที่สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพราะคนเก่าเขาเลิกขาย และคิดว่าน่าจะดีกว่ารถสามล้อ ไม่ต้องตระเวนขายไปทั่ว ซุ้มกับถังแช่ไม่ต้องซื้อ ทางบริษัทเขามาลงให้ แต่ต้องซื้อไอศกรีมของบริษัทมาขาย และเมื่อเลิกต้องคืนซุ้มกับถังให้ทางบริษัท”

“เงินทุนในครั้งแรกที่จะนำไอศกรีมมาขายประมาณ 20,000-30,000 บาท จะใช้ทุนมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของที่จะนำมาลง”

คุณราตรีมีความคิดเห็นว่า “การขายของอย่างนี้ก็คิดว่าดีนะ พอขายได้สามารถที่จะเลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้ถึงจะไม่รวยแต่ก็ไม่ลำบาก”

นางราตรี สิงห์สง่า

**นายไสว สมใจ อายุ 36 ปี เป็นคน
เพชรบูรณ์ อาชีพขายผลไม้**

“เมื่อก่อนน้ำเคยกทำนา แต่ราคาข้าวไม่ดี ก็เลยหันมาขายผลไม้ จะถักรถขายไปในอยุธยา จะขายตอนแปดโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น ผลไม้จะรับมาจากตลาดไท ซื้อมาครั้งละเยอะๆ ราคาจะถูกลง”

“ทุนครั้งแรกในการขายผลไม้ คือเราต้องซื้อรถจักรยาน ตัวใส่ผลไม้และอุปกรณ์อื่นๆ รวมแล้วก็ใช้ทุนประมาณ 10,000 กว่าบาท ส่วนรายได้ก็ตกเดือนละ 10,000 บาท”

ราคาขายที่น้ำใสขายก็จะเป็นไปตามท้องตลาดทั่วไป

น้ำใสบอกว่า “อาชีพนี้มันคงพอสมควร ในสภาพเศรษฐกิจแบบนี้คิดว่าพออยู่ได้ ก็ต้องขึ้นอยู่กับความขยันด้วยนะ อย่างน้ำใสก็ต้องถักรถขายตระเวนไปทุกที่เพื่อต้องการขายให้ได้มากๆ”

นายไสว สมใจ

**นายบุญชวน สุราษฎร์ อายุ 25 ปี
เป็นคนจังหวัดศรีสะเกษ อาชีพขาย
กล้วยเดี่ยว**

“พี่เคยเป็นชาวนามาก่อน แต่ราคาข้าวไม่ดีก็เลยเลิก แล้วมาขายกล้วยเดี่ยวบะหมี่กล้วย มันอัสระดี ไม่ต้องตกเป็นทาสใคร เราไม่อยากขายก็ต้องขาย ไม่มีใครบังคับได้ ปกติแล้วพี่จะขับรถขายตามบ้าน แล้วก็จอดขายหน้าพระมงคลบพิตร ททท. และสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จะขายตอนสองโมงเช้าถึงสามโมงเย็น บางวันก็เลิกแค่บ่ายโมง”

“เครื่องกล้วยเดี่ยวไปซื้อมาจากตลาดส่วนเส้นมีคนเอามาส่ง ต้นทุนที่ขายครั้งแรกรวมรถเครื่องด้วยก็ประมาณ 17,000-18,000 บาท รายได้ประมาณ 7,000-10,000 บาท ต่อเดือน”

บุญชวนบอกว่า “ในสภาพ

เศรษฐกิจอย่างนี้ คิดว่าอาชีพนี้พออยู่ได้ และมีความมั่นคงพอสมควร ส่วนรายได้จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับความขยันของเรา”

นายบุญชวน สุราษฎร์

**นางทองคำ เกษทองมา อายุ 47 ปี
เป็นคนจังหวัดเลย อาชีพขายลอตเตอรี่**

“เมื่อก่อนป้าทำนาอยู่เมืองเลย แต่ตอนหลังเมืองเลยแห้งแล้ง ทำไร่นาไม่ได้ ป้าก็เลยมาขายลอตเตอรี่อยู่ที่อยุธยา จะกลับบ้านเมืองเลยเดือนละ 2 ครั้ง หรืองวดละ 1 ครั้ง ป้าขายอยู่ในอยุธยา วันเสาร์-อาทิตย์ จะขายอยู่ที่ราชภัฏฯ เริ่มขายตั้งแต่สองโมงเช้าถึงห้าโมงเย็น ป้ารับลอตเตอรี่มาจากยี่ปั๊วอีกที่หนึ่ง แล้วนำมาขายในราคาใบละ 50 บาท เพราะเป็นห่วยชุดมันจะแพง”

“ทุนในการขายก็ประมาณ 20,000 บาท ขึ้นอยู่กับว่าจะรับมากหรือน้อย

นางทองคำ เกษทองมา

ป้ารับมาหกล่ม ล่มหนึ่งมี 100 ใบ ส่วนมากป้าจะขายหมด เพราะถ้าไม่หมด คินไม่ได้ นอกจากจะลั่นถูกรางวัลนั้นแหละ แต่ป้าก็ไม่เคยถูกแม่แต่ครั้งเดียว”

ป้าทองคำ บอกว่า “อาชีพนี้ไม่ค่อย มั่นคงนัก ในช่วงนี้ขายไม่ค่อยดี คนขายก็มี เยอะขึ้น แต่ก็พอขายได้ ยิ่งหนุ่มๆ สาวๆ ก็คงจะขายได้ดี เพราะมีแรงที่จะเดินขาย มากกว่าคนแก่ ป้าก็รับมาเท่าที่จะขายได้ ไม่รับมามากเพราะถ้าขายไม่หมดก็คินไม่ได้”

นายไพรรรณ เรือนรูจี อายุ 34 ปี
เป็นคนลำปาง อาชีพขายเซรามิก

“พี่เคยทำอาชีพมาหลายอย่าง ทั้ง ขายเสื้อผ้า ขายหมู ก่อนที่จะขายเซรามิก ที่บ้านพี่เขาทำเซรามิกกันเยอะ พี่ก็เลยคิด จะนำไปขายตามต่างจังหวัดบ้าง พี่เลือกมา ขายที่นี่ ตอนเช้าขายอยู่ที่หัวรอ ตอนบ่าย ขายอยู่ที่เจ้าพรหมตอนเย็นขายอยู่หน้าวังฯ วันเสาร์-อาทิตย์ก็มาขายตลาดนัด เริ่มออกขายตั้งแต่หกโมงเช้าถึงหกโมงเย็น ถ้าขายหน้าวังด้วยก็เลิกสามทุ่ม”

นายไพรรรณ เรือนรูจี

“ส่วนของที่นำมาขายนั้นรับมาจาก ลำปาง เสียค่าขนส่ง ครั้งละ 500 บาท ที่ถูก เพราะจะอาศัยพวกที่เขาไปส่งของ ทางเหนือ เราก็ไปกับเขา เวลาตีรถกลับ เขาก็รับเรามาด้วย เขาก็ได้เงินพิเศษจาก เทียวกลับ เงินทุนในครั้งแรกก็ประมาณ 20,000-30,000 บาท รายได้ก็ประมาณ เดือนละ 7,000-8,000 บาท”

พี่ไพรรรณ บอกว่า “อาชีพนี้ใน ภาวะเศรษฐกิจแบบนี้พออยู่ได้ แต่ไม่มั่น คงนัก”

อาชีพที่กล่าวมานี้ อาจจะดูแล้วไม่ ไก่หูในสายตาบางคน แต่ในภาวะ เศรษฐกิจบ้านเมืองเป็นอย่างนี้ จะมัวคิด ถึงความโก้หรูอยู่ไม่ได้ ไม่อย่างนั้นก็จะอด ตาย มีอะไรทำได้ต้องทำไปก่อน จะเห็นว่า ที่สัมภาษณ์มาทุกคนจะมีรายได้เดือนละ 7,000-10,000 กว่าบาททุกคน น่าจะพอ เพียงสำหรับเลี้ยงตัวเองหรือครอบครัวได้ เมื่อสถานการณ์ดีขึ้นจึงค่อยมาเลือกงาน กันใหม่

คิดถึงกระบองเพชร

คิดถึง

"กระท่อมลุงจรณ์"

สวนจตุจักร โครงการ 5 ชอย 1

สวนอาหารไทรทองริเวอร์

**บริการอาหารไทย จิน
บรรยากาศดีชมน้ำ**

45 หมู่ 1 ถ.อุทอง อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา

TEL. (035) 244575,241449

อร่อยกับไรต์

ร้านไมบูนะห์

เจ้าตำรับไรต์อยุธยา

อยู่ถนนอุทอง บริเวณด้านหลังสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

เก็บข้าว

วางศิลาฤกษ์อาคารท้องฟ้าจำลอง

ดร.ทองอยู่ แก้วไทรหะ
เลขาธิการสภาสถาบันราชภัฏ เป็น
ประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์อาคาร
ท้องฟ้าจำลอง ซึ่งอยู่ด้านหลังศูนย์
ศึกษาประวัติศาสตร์และอยู่ด้านข้าง
สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เมื่อ
วันที่ 27 สิงหาคม 2541

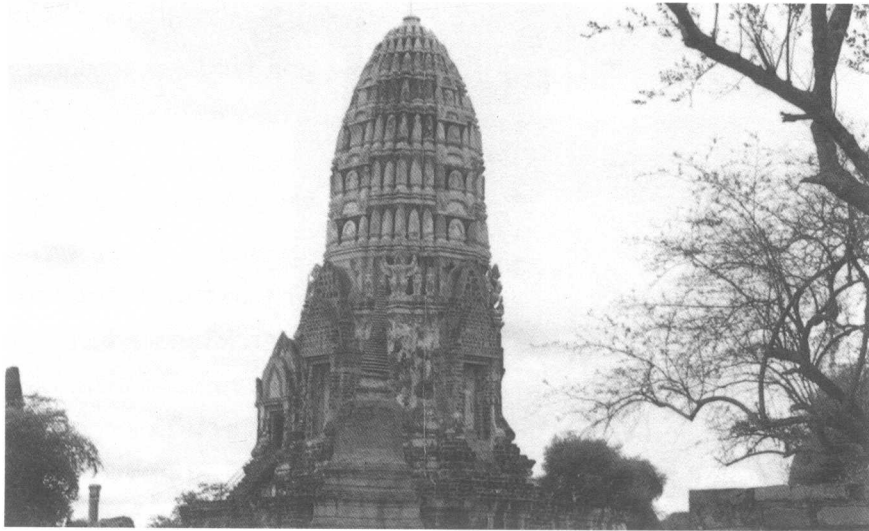
กีฬาสัมพันธ์ภายใน

ลำนักกิจกรรมนักศึกษา ร่วมกับ
คณะกรรมการองค์การนักศึกษา
สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
จัดงานกีฬาสัมพันธ์ภายใน โดยมี
รศ.ดร. บุญหา วัฒนะ อธิการบดีสถาบัน
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
เป็นประธานในพิธีเปิด เมื่อวันที่ 2
กันยายน 2541 โดยได้รับความ
ร่วมมือจากนักศึกษาทั้ง 4 คณะ
เป็นอย่างดี

ท่องเที่ยวอยุธยาเชิงอนุรักษ์

จันทร์พอง กองแก้ว /เรื่อง
อดุลย์ อัมรัตนชัย /ภาพ

ถ้า พูดถึงแหล่งท่องเที่ยว แห่งหนึ่ง ซึ่งนักท่องเที่ยวพลาดไม่ได้ คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นครประวัติศาสตร์ ซึ่งได้รับการยกย่องเป็นมรดกโลก มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ทั้งที่เป็นประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมอยู่ถึง 41 แห่ง จากแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด 45 แห่ง จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นโบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นวัตถุบิในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ที่อยุธยา มีอยู่แล้ว ทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัดได้มากปีละเป็นแสนเป็นล้านคน นอกจากนั้นรอยยิ้มและความมีน้ำใจของคนอยุธยา ยังเป็นเสน่ห์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวอีกด้วย

แต่วัตถุบิเหล่านี้ย่อมมีการสึกกร่อนหรือสูญสิ้นไป ถ้าคนอยุธยาและนักท่องเที่ยวไม่มีจิตสำนึกในการหวงแหน และอนุรักษ์เอาไว้ ต่อไปอาจจะไม่มีแหล่งท่องเที่ยวเอาไว้ให้ลูกหลานได้เที่ยวชม และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของอยุธยา

ที่ปัจจุบันทำรายได้ปีละเป็นพันๆ ล้านบาท ก็คงอยู่รอดไม่ได้แน่นอน

ดังนั้นการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ผู้มีหน้าที่ดูแลเรื่องการท่องเที่ยวทั้งหมด ได้ออกนโยบายการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ออกมา เพื่อให้ประชาชนเจ้าของแหล่งท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวได้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวและเที่ยวอย่างถูกวิธี

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ คือ การเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาชื่นชม เพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ สภาพธรรมชาติ สภาพสังคม วัฒนธรรม วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นบนพื้นฐานของความรู้ และความรับผิดชอบต่อระบบนิเวศ ซึ่งทาง ททท. ได้กำหนดนโยบายและแนวทางเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไว้ ดังนี้

1. ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณคดีและวัฒนธรรม โดยมุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพมีระบบการสื่อ

ความหมายที่ดี และคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว

2. ประสานงานให้เกิดความร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมุ่งเน้นที่การสร้างควมรับผิดชอบต่อบบบนิเวศ โดยต้องเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายหรือไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรม

3. สร้างสำนึกด้านการท่องเที่ยวที่มุ่งให้เกิดวิถีทางแห่งการอนุรักษ์ การคืนประโยชน์สู่ระบบนิเวศ

4. ดำเนินการให้มีการวางแผนและปรับปรุงพัฒนาระเบียบองค์การจัดการด้านการพัฒนานิเวศสู่จรรให้มีประสิทธิภาพ เกิดการประสานและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในท้องถิ่น

5. ส่งเสริมให้ชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วม และได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวทั้งทางตรงและทางอ้อม

นอกจากนี้ทาง ททท. ยังวางแผนทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ศึกษาในกรณีของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไว้ดังนี้

1. การจัดพื้นที่เพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งข้อนี้จังหวัดอยุธยาได้มีแผนแม่บทซึ่งจัดทำโดยกรมศิลปากร เพื่อพัฒนาการเป็นนครประวัติศาสตร์ตามหลักวิชาการอย่างถูกต้อง หากแผนนี้สมบูรณ์จะทำให้อยุธยามีการพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมตลอดจนสาธารณูปการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และการควบคุมการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ถูกต้อง และสามารถทำให้โบราณสถานและชุมชนภายในเมืองสามารถอยู่ร่วมกันได้

2. แนวทางการสื่อความหมาย
บริการความรู้ โดยการจัดให้มีโครงการ
จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการท่องเที่ยวที่
เหมาะสมแก่ผู้จัดการท่องเที่ยว หรือผู้นำที่
มีอยู่แล้วตามธรรมชาติในท้องถิ่น ส่วนทาง
ด้านเอกสารสื่อความหมาย ก็จัดให้มี
แผ่นพับและเอกสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ และวิดีโอ ภาพสไลด์
ประกอบแนวทางการบรรยายเรื่องการอนุรักษ์
โบราณสถาน เพื่อแจกจ่ายให้แก่
นักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจ และข่าวสารที่
จัดให้นักท่องเที่ยว ควรจะเป็นข่าวสารที่
ถูกต้องแน่นอนและควรย้าถึงการรักษา
สภาพแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยวและ
โบราณสถาน

3. แนวทางส่งเสริมให้ประชาชน
ท้องถิ่นมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์
โดยดำเนินการให้การศึกษาและเผยแพร่
ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการท่องเที่ยว
เชิงอนุรักษ์ในสื่อต่างๆ ทั้งในระบบและ
นอกระบบแก่เยาวชน จัดให้มีการประชุม
ระดมสมอง สร้างเครือข่าย การประสานงาน
ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา เพื่อพัฒนาคุณภาพ
บริการรักษาสภาพแวดล้อมทางด้าน
ท่องเที่ยว รวมทั้งรักษาไว้ซึ่งบุคลิกดั้งเดิม
ของท้องถิ่น

4. แนวทางป้องกันผลกระทบทาง
วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนท้องถิ่น
โดยกำหนดมาตรการให้นักท่องเที่ยวและ

นักท่องเที่ยวเดินชมวัดพระศรีสรรเพชญ์

ผู้ประกอบการคำนึงถึง ผลกระทบทาง
วัฒนธรรม ไม่สร้างความแปลกแยกทาง
วัฒนธรรม รวมทั้งการนำเสนอศิลปะ
วัฒนธรรมท้องถิ่นแก่นักท่องเที่ยว
ควรคำนึงถึงความถูกต้องทางวิชาการ
ความเห็นชอบของชุมชนท้องถิ่น

5. แนวทางการตลาด ได้จัดให้มี
การจัดรายการนำเที่ยวตัวอย่างให้แก่
กลุ่มนักท่องเที่ยวเพื่อให้รู้ถึงหลักการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบ
ธุรกิจท่องเที่ยวเข้ามามีส่วนร่วมในการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม
สนับสนุนให้มีการอบรม สัมมนา ประชุม
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ใน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเผยแพร่
ประชาสัมพันธ์ผลผลิตสื่อเกี่ยวกับการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อย่างสม่ำเสมอทั้งใน

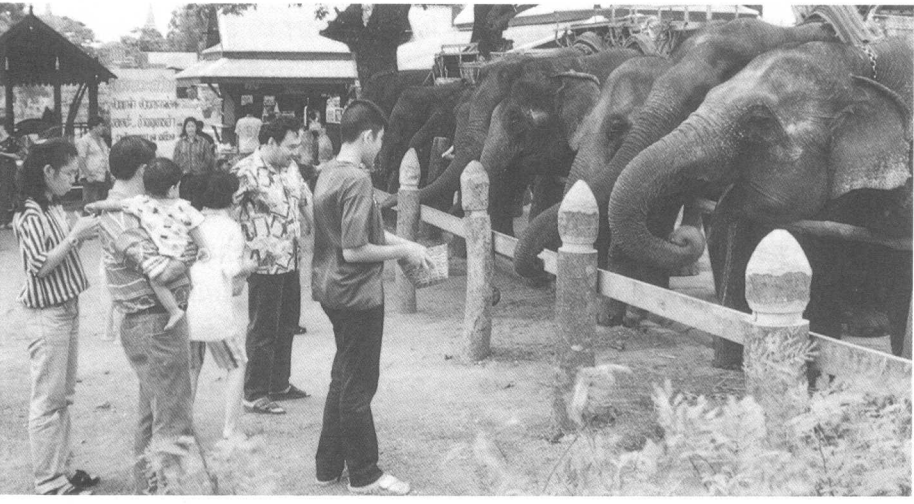
หมู่ประชาชน เจ้าอาวาส บุคคลในวงการที่
เกี่ยวข้องกับโบราณสถาน

นี่เป็นนโยบายและแนวทางเรื่อง
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของ ททท. ซึ่งถ้า
ปฏิบัติตามนโยบายได้ ก็จะเป็นเรื่องดีมาก
แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ทุกฝ่ายไม่ว่าจะเป็น
ภาครัฐ ภาคเอกชน นักท่องเที่ยว และ
ประชาชนในท้องถิ่น ต้องร่วมมือกัน จะให้
ฝ่ายหนึ่งทำเพียงฝ่ายเดียวคงไม่ได้ เพราะ
ประเทศไทยเป็นของทุกคน ถ้าคนไทยเอง
ไม่ช่วยกันดูแลรักษาไว้ อนาคตเราคงไม่มี
ความเป็นไทยเหลืออยู่อีกต่อไป

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งหนึ่ง
ที่จะทำรายได้ให้ประเทศไทยเป็นจำนวน
มาก ผลที่ตามมาคือประเทศไทยต้องเสีย
ทรัพยากรในการท่องเที่ยวไปมากเช่นกัน
และการทำลายสิ่งแวดล้อมก็มีมากขึ้นด้วย
เพราะมนุษย์นั้นเป็นผู้ทำลาย สิ่งแวดล้อม
ด้วย แต่มนุษย์ก็เป็นผู้สร้างที่ดีด้วย ขอ
เพียงแค่มนุษย์มีจิตสำนึกในคุณค่าของ
ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เกิดความรู้สึก
หวงแหนและร่วมมือกันป้องกัน เพียงเท่า
นี้ ประเทศไทยก็จะเป็นประเทศที่สมบูรณ์
ไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมที่ดี

ข้อมูลจำเพาะ

สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารทางวิชาการ
ราชภัฏกรุงเก่า. พระนครศรีอยุธยา: สถาบัน
ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2539.

ให้อาหารช้างก็เป็นเชิงอนุรักษ์

ผักตบชวาปีศาจแสนสวย

กมลพรรณ รอดฤดี ฉัตรชนก พรหมสาขา ณ สกลนคร เรื่อง / ภาพ

“ปีศาจแสนสวย” คืออีกชื่อเรียกหนึ่ง ซึ่งหลายๆคน ต่างขนานนามให้กับผักตบชวา เหตุที่ได้ชื่อว่า ปีศาจแสนสวยก็เพราะว่าดอกของผักตบชวา มีความสวยงามชวนให้ผู้ที่พบเห็นเกิดความหลงใหลในความงามของมันได้

ผักตบชวา Water Hyacinth หรือชื่อพื้นเมืองที่ชาวนครราชสีมา นั้นเรียกว่า ผงบ่ง ทางภาคเหนือเรียกว่า ผักตบ จังหวัดสุพรรณบุรีเรียกว่า ผักบองหรือสวะ ชื่อทางวิทยาศาสตร์คือ **Eichornia crassipes**

ผักตบชวาเป็นพืชลอยน้ำ ใบแตกออกเป็นกอ แผ่นใบค่อนข้างกลมมีก้านใบใหญ่ โคนก้านใบพองออกช่วยในการลอยตัว รากเป็นเส้นยาวมีจำนวนมาก ดอกออกเป็นช่อ มีก้านดอกยาว กลีบดอก

มีสีม่วงอ่อน แพร่พันธุ์ได้รวดเร็วมาก เป็นพืชพันธุ์ไม้น้ำ วงศ์พอนทีเดอร์เอซีอี (Pontederiaceae)

ผักตบชวาได้ถูกนำเข้ามาในเมืองไทยเมื่อปี พ.ศ. 2444 เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสชวา มีผู้ตามเสด็จเห็นดอกผักตบชวาสวยงามเป็นที่ถูกใจจึงนำกลับมาปลูกในเมืองไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2456 (ถัดมา 12 ปี) ร.6 ต้องทรงออกพระราชบัญญัติสำหรับกำจัดผักตบชวา เพราะมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งปัจจุบันนี้ก็ยังไม่ได้ประกาศยกเลิกแต่อย่างใด

นอกจากผักตบชวาแล้วยังมีพืชที่คล้ายกับผักตบชวา และมีลักษณะที่เหมือนกันคือผักตบไทย หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า ผักตบ ผักโป่ง มีชื่อทาง

วิทยาศาสตร์ว่า **Monochoria hastata** เป็นพืชที่ชอบขึ้นตามริมน้ำ ใบแตกออกเป็นกอ แผ่นใบใหญ่ ปลายใบแหลมฐานเว้าเข้า ก้านใบพองออกเล็กน้อย ดอกออกเป็นช่อที่ก้านใบ ลักษณะดอกคล้ายผักตบชวา แต่ช่อสั้นและมีจำนวนดอกน้อย ปกติมีรากยึดดินแต่อาจหลุดลอยตามน้ำได้ ผักตบไทย นิยมนำมาทำแกงส้มรับประทาน

พืชทั้งสองชนิดมีลักษณะและชื่อที่คล้ายกันมากเมื่อเห็นลอยในแม่น้ำลำคลองจึงเรียกรวมๆ กันว่า ผักตบชวา

ประโยชน์ที่ได้จากผักตบชวา คือ การนำไปสกัดเป็ลญวน กระเป๋าถือ กระเป๋าสะพาย แหวน กำไลมือ รองเท้า และตะกร้าขนาดต่างๆ ซึ่งทำรายได้ให้เกษตรกร เพราะผลิตภัณฑ์ที่ทำจากผักตบชวา

ล้วนแต่เป็นสิ่งประดิษฐ์ที่สร้างขึ้นด้วยมือ (Hand Made) จึงมีความประณีตมากกว่าผลิตด้วยเครื่องจักร

ผักตบชวาไม่ได้มีประโยชน์เพียงอย่างเดียว แต่ยังคงสร้างปัญหายุ่งยากทางด้านสิ่งแวดล้อมและนิเวศวิทยาเป็นอย่างมาก ความเสียหายที่เกิดจากผักตบชวาทางด้านการเกษตร ในนาข้าวผักตบชวาจะขึ้นเบียดและทับต้นข้าวจนหักล้มปิดบังแสงสว่างแย่งธาตุอาหารและน้ำ เป็นที่อยู่อาศัยของศัตรูข้าว ทางด้านการประมงเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำ ความหนาแน่นของผักตบชวาทำให้ปริมาณแสงสว่างในน้ำลดลง ปริมาณ **Phytoplankton (ตัวผลิตออกซิเจนในน้ำ)** ลดลง จับสัตว์น้ำได้ยาก ทางด้านชลประทานกีดขวางทำให้เรือสัญจรไม่สะดวก ทำให้แหล่งน้ำตื้นเขินอุดตันท่อระบายน้ำ ทางด้านสาธารณสุขเป็นแหล่งที่อาศัยของเชื้อโรค และเพาะพันธุ์ยุง ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมคือต้องกำจัด จึงใช้งบเป็นจำนวนมาก

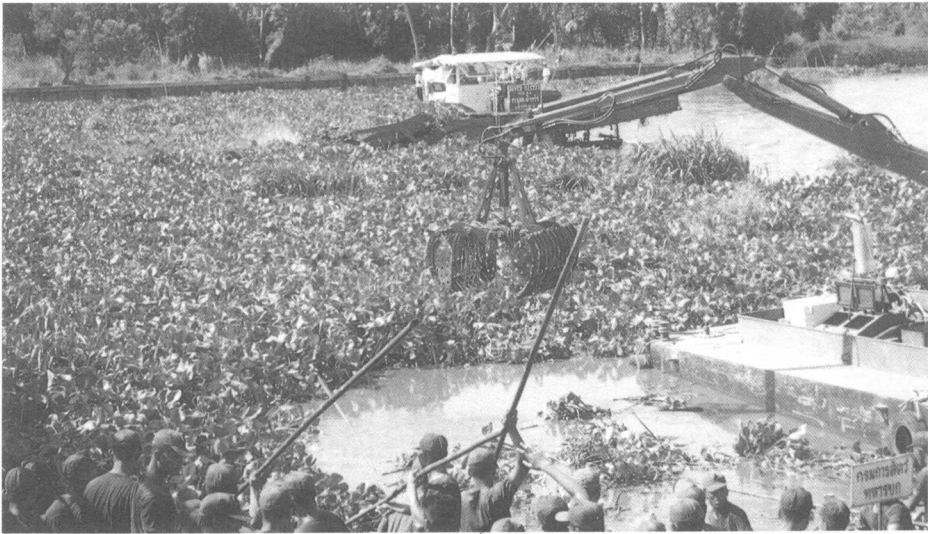
วิธีการกำจัดผักตบชวามีหลายวิธีด้วยกัน ได้แก่

1. **กำจัดโดยวิธีกล** คือใช้แรงคนดึงลากขึ้นฝั่งใช้ใบมีดฟัน และใช้เรือกำจัดผักตบชวา หรือใช้รถตักดิน และการควบคุมระดับน้ำโดยระบายน้ำออกเพื่อให้ผักตบชวาเกยตื้นและแห้งตาย

2. **กำจัดโดยใช้สารเคมีฉีดพ่น** เช่น ยาไดโดแทกซ์ ทู - โฟร์ - ดี, พาราควอต หรือ กรัสมอกโซน วิธีนี้จะสามารถกำจัดผักตบชวาทั้งบึงให้เน่า แต่การใช้สารเคมีกำจัดดังกล่าวเป็นวิธีที่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสูงมากและยังมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. **กำจัดโดยชีววิธี** สิ่งมีชีวิตที่ใช้ควบคุมผักตบชวาโดยชีววิธีได้แก่แมลง ตั๊กแตนในสกุลต่างๆ หนอน ผีเสื้อกลางคืน ตัวงวงผักตบชวา ปลาเงาฮือ จุลินทรีย์ สิ่งมีชีวิตเหล่านี้จะทำให้เกิดโรคราสนิมในผักตบชวาและตายในที่สุด

ดังนั้นทางจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจึงมอบหน้าที่นี้ให้กับกรมเจ้าท่าเพื่อทำหน้าที่กำจัดผักตบชวา ซึ่งเป็นปัญหา

การกำจัดผักตบชวด้วยวิธีกล

สภาพความหนาแน่นของผักตบชวาในแม่น้ำ

หลักที่ยึดเยื้อมานาน ทางกรมเจ้าท่าจึงได้ใช้เรือชุดกำจัดผักตบชวา ซึ่งมีทั้งหมด 5 ชุด โดยเฉลี่ยเรือกำจัดผักตบชวาแต่ละชุดสามารถกำจัดได้เฉลี่ยประมาณ 250 ตันต่อวัน ทำงานวันละ 10 ชั่วโมง พื้นที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเน้นพื้นที่ในแม่น้ำก่อนเป็นสำคัญ แล้วจึงเข้าดำเนินการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชตามลำคลองต่างๆ ซึ่งเชื่อมต่อกับแม่น้ำได้ ซึ่งในแต่ละปีจะสามารถกำจัดผักตบชวาได้ประมาณ 100,000-150,000 ตัน และค่าใช้จ่ายในการกำจัดผักตบชวานั้นค่อนข้างสูงมาก

ปัญหาและอุปสรรคของงานกำจัดผักตบชวา คือเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว สภาพความหนาแน่นทำให้

กำจัดได้ยาก และใช้เวลามากถ้าผักตบชวาอยู่ในสภาพกระจายกระจาย และปัญหาหลักคือประชาชนอยู่ริมน้ำมักจะเก็บผักตบชวาไว้สำหรับสร้างที่อยู่อาศัยให้กับปลาในกร้า จึงทำให้การขยายพันธุ์ของผักตบชวาเจริญเติบโตได้อย่างรวดเร็ว

เพราะฉะนั้นการกำจัดผักตบชวาให้หมดสิ้นไปจากประเทศไทยในขณะนี้จึงทำได้ยาก เพราะทุกที่ทุกแห่งที่มีแอ่งน้ำมักจะมีผักตบชวาขึ้นอยู่ด้วยเสมอ ในปัจจุบันมีข้อมูลว่าทั่วทั้งประเทศไทยมีผักตบชวาอยู่ไม่น้อยกว่า 29 ล้านตัน การดำเนินการกำจัดผักตบชวาจึงเป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น คือเพื่อช่วยให้ทางเดินเรือสะดวกขึ้นเพียงชั่วคราว ดังนั้น**ศูนย์ชุดและรักษาแม่น้ำที่1(อยุธยา)** จึงได้ประสานงานกับกรมโยธาธิการเพื่อแบ่งพื้นที่ช่วยกันดำเนินการกำจัดผักตบชวาในบริเวณลำคลองต่างๆ ให้มีความคล่องตัวในการเดินเรือ

การกำจัดผักตบชวาโดยใช้เรือกำจัดผักตบชวานั้นจึงเป็นวิธีเดียวที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถกำจัดผักตบชวาได้ครั้งละมากๆ โดยไม่เกิดผลกระทบใดๆ ทั้งสิ้น

แม้ว่าการกำจัดผักตบชวานั้นจะเป็นไปได้ยาก แต่ทุกคนก็ควรช่วยกันหาทางกำจัดหรือหาทางใช้วัชพืชต่างถิ่นนี้ให้เป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ เพื่อนำรายได้มาจุนเจือครอบครัวนั้นดีกว่า

การฝังกลบ : โครงการแก้ปัญหาขยะเมืองเสนา

สุรสิทธิ์ บุญก่อเกื้อ เรื่อง / ภาพ

ทางเทศบาลอำเภอเสนาได้มีนโยบายปรับปรุงที่ทิ้งขยะแบบเดิม
โดยเมื่อนำขยะมาทิ้งแล้วก็จะทำการกลบหรือจะเรียกว่า “การฝังกลบ”

กลิ้นขยะกระจัดกระจายไปทั่วทุก
สารทิศบริเวณหน้าวัดบางนมโค
อาณาจักรของบรรดาขยะและสัตว์ที่
เป็นพาหะนำโรคนานาชนิด โดยเฉพาะ
แมลงวันสัตว์คู่ขวัญของกองขยะ

ทุกวันขยะกว่า 7 ตันจะถูกลำเลียง
จากบ้านเรือน ตลาด โรงงานอุตสาหกรรม
และสถานที่อื่นๆ นำมาทิ้งรวมกันเป็นขยะ
กองใหญ่อยู่บริเวณหน้าวัดบางนมโค
ซึ่งผู้เขียนได้ทราบจากเจ้าหน้าที่เทศบาล
อำเภอเสนาว่า สถานที่ทิ้งขยะนี้เริ่มใช้เมื่อ
ที่ทิ้งขยะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 ลองคิดดู
ซิครับว่า หลายปีที่ผ่านมาสถานที่ทิ้ง
ขยะตรงนี้ ไม่รู้ว่ามีขยะจำนวนเท่าไร
ที่ถูกนำมาทิ้ง และถูกทับถมกันมาไม่รู้

กี่รุ่นต่อกี่รุ่น ซึ่งที่ไหนมีขยะที่นั่นต้องมี
ปัญหาตามมาไม่ช้าก็เร็ว

เมื่อได้คุยกับชาวบ้าน จึงทราบถึง
ปัญหา ความเดือดร้อน ที่ได้รับจาก
สถานที่ทิ้งขยะตรงนี้ ชาวบ้านบอกว่า
เมื่อก่อน การเดินทางผ่านไปมาบริเวณนี้
จะต้องเอามือปิดจมูกเอาไว้ เพราะกลิ่น
ที่ไม่พึงประสงค์ ขยะที่เป็นตัวการของ
ความเหม็น คือ พวกเศษเนื้อ ขยะเปียก
ขยะสดต่างๆ ซึ่งเมื่อนำขยะพวกนี้มา
กองทิ้งไว้หลายวัน บวกกับแสงแดด
ความชื้น จึงทำให้ขยะเกิดการเน่าส่งกลิ่น
เหม็นอย่างรวดเร็ว ปัญหาไม่ได้มีแค่กลิ่น
เท่านั้น เมื่อมีขยะบรรดาสัตว์ที่ชอบขยะ
ก็ตามมา แมลงวันมากมาย ซึ่งเป็นพาหะนำ

อหิวาตกโรค หนูเป็นพาหะนำกาฬโรค
และสัตว์ต่างๆ รวมทั้งสุนัขจรจัด สร้าง
ความรำคาญให้กับชาวบ้านบริเวณนั้น ที่
ต้องคอยกังวลอยู่ตลอด

เมื่อคุยกับชาวบ้านแล้วเรารับถึง
ปัญหา ถึงที่ที่เราต้องไปคุยกับเจ้าหน้าที่
รับผิดชอบเกี่ยวกับที่ทิ้งขยะดูบ้างว่าจะมี
แนวทางแก้ไขปรับปรุงอย่างไร ซึ่ง
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้อธิบายว่า ตอนนี้
ทางเทศบาลได้มีการปรับปรุงจุดทิ้งขยะ
บริเวณหน้าวัดบางนมโค แต่เดิมเราจะนำ
ขยะมาทิ้งกองไว้กลางแจ้ง จึงทำให้ขยะ
ที่นำมากองทิ้งไว้ จะเกิดปัญหาปลิวเกลื่อน
ไปทั่ว ซึ่งตอนนี้ทางเทศบาลอำเภอเสนา
ได้มีนโยบายปรับปรุงที่ทิ้งขยะแบบเดิม

กองขยะบริเวณหน้าวัดบางนมโคที่ยังไม่ได้ทำการกลบ

ขยะเมื่อนำมาทิ้งที่นี่จะถูกเลือกขยะที่นำไปขายได้ โดยคนเก็บขยะ

โดยเมื่อนำขยะมาทิ้งแล้วก็จะทำการกลบ หรือจะเรียกว่า “การฝังกลบ” ซึ่งวิธีนี้จะช่วยลดปัญหากลิ่นเหม็นจากขยะได้ และแก้ปัญหาจำนวนแมลงวันให้ลดน้อยลง

ซึ่งโครงการปรับปรุงที่ทิ้งขยะ บริเวณหน้าวัดบางนมโคนี้ เราได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เป็นการฟื้นฟูสถานที่ทิ้งขยะเดิม ปรับปรุงให้เป็นระบบฝังกลบ ในพื้นที่ 9 ไร่ แบ่งเป็นหลุมขยะ 3 หลุม ได้งบประมาณมา 4 ล้านบาท มีวิศวกรมาออกแบบให้ โดยหลุมแรกปิดไปโดยนำดินกลบเรียบร้อยแล้ว หลุมที่สองให้เป็นหลุมขยะ และหลุมที่สามให้เป็นหลุมบำบัดน้ำเสีย จากการวิจัยโครงการนี้จะเป็นที่ทิ้งขยะได้ประมาณ 3 ปี และจะเริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งปี พ.ศ. 2541 เราจะเริ่มปรับปรุง

ในอนาคตโครงการฝังกลบที่ใหม่จะเริ่มดำเนินงาน และเข้ามาเปลี่ยนรูปแบบการทิ้งขยะแบบเดิม ซึ่งออกแบบโดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์บางเขน โดยใช้งบประมาณดำเนินงานถึง 60 กว่าล้าน จะแบ่งโครงการออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนแรกใช้งบประมาณ 20 ล้านบาท อยู่ในขั้นตอนการดำเนินงาน ส่วนที่สองใช้งบประมาณ 18 ล้านบาท จะดำเนินงานสร้างบ่อขยะทั้งหมด ส่วนที่สามใช้งบประมาณ 21 ล้านบาท จะใช้ซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ เดิมขอพื้นที่ทำโครงการ 38 ไร่ แต่ไม่พอจึงต้องขอเพิ่มไปอีกเป็น 40 กว่าไร่รวมเป็น 80 กว่าไร่ เพื่อที่จะรองรับกับขยะอีก 20 ปีข้างหน้า

ซึ่งจุดที่ทำโครงการนั้นจะอยู่บริเวณตำบลสามกอ อยู่หลังโรงงานรองเท้าแพนไปประมาณ 5 - 6 กิโลเมตร และห่าง

โครงการฝังกลบนี้จะใช้เวลาสร้างประมาณ 3 ปี ซึ่งที่ใหม่นี้จะใช้ทิ้งขยะได้ 20 ปี และเราจะมีระยะเวลาที่กำหนดไว้เพื่อจะขุดขยะขึ้นมาทำปุ๋ย และจะมีโครงการแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อความสะดวกในการกำจัดขยะด้วย โครงการนี้นับว่าเป็นกระบวนการกำจัดขยะที่ดีที่สุดในตอนนี้ ซึ่งวิธีการแบบฝังกลบจะไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านกลิ่นอีกต่อไป และเราจะไม่ต้องเผาขยะที่ทำให้เกิดมลพิษในอากาศ เพียงแต่ต้องใช้พื้นที่จำนวนมากในการทิ้ง แต่มันก็คุ้มกับการลงทุนเพื่อสิ่งแวดล้อม

ไม่ว่าเราจะใช้วิธีใดกำจัดขยะขยะก็มีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกวัน แนวทางแก้ไขปัญหากับบรรดาขยะก็คงจะไม่สิ้นสุดมีเพียงวิธีเดียว คือ เราต้องลดหรือเลิกใช้สิ่งที่ก่อให้เกิดขยะ เพื่อจะได้ไม่มีขยะ แต่มันคงเป็นไปได้ยากที่จะทำเช่นนั้น

เพลงดาบพู่ทไธศวรรย์แห่งกรุงศรีอยุธยา

นั้ตรชนก พรหมสาขา ณ สกลนคร / เรื่อง
อดุลย์ อิมรัตน์ชัย / ภาพ

สงครามหรือการสู้รบเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนหวาดกลัวและไม่พึงประสงค์ที่จะให้มันเกิดขึ้นแม้แต่นิดเดียว อดีตกาลที่ผ่านมาเมื่อมีการสู้รบกับข้าศึกศัตรูนั้นทหารหรือชาวบ้านชายหญิงหรือแม้แต่เด็กก็ต้องลุกขึ้นมาจับอาวุธ ไม่ว่าจะเป็ กระบี่ กระบอง หรือการใช้ศิลปะป้องกันตัว และอาวุธในครัวเรือนต่างๆ ที่สามารถใช้ในการต่อสู้ได้ เพื่อป้องกันชีวิตของตัวเองและป้องกันประเทศชาติบ้านเมืองให้รอดพ้นจากการโจมตี

ด้วยเหตุผลนี้จึงทำให้คนในสมัยก่อนนั้น มองเห็นคุณค่าของการต่อสู้ป้องกันตัว และได้ปลูกฝังเด็กทั้งชายและหญิง ให้เรียนศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวของไทย อาทิเช่น มวยไทย การฟันดาบ และการใช้อาวุธไทยโบราณต่างๆ เป็นการฝึกปรือไว้อย่างสม่ำเสมอ เตรียมพร้อมในยามศึกสงคราม

ปัจจุบันเมืองไทยสงบสุข วุ่นวายจากสงคราม ประชาชนจึงวางดาบและหัตถ์มาทำมาหาเลี้ยงตนเองโดยไม่ต้องมากังวลกับภัยสงครามดังเช่นในอดีตอีก จึงทำให้ศิลปะการต่อสู้ของไทย ถูกลืมเลือน และเกือบที่จะสูญหายไปเพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีวิวัฒนาการแปลกใหม่แบบตะวันตกเข้ามาแทน

ศิลปะการป้องกันตัวในสมัยปัจจุบันนี้นั้น ไม่ว่าจะเป็น คาราเต้ เทควันโด ไอคิโด ยิมนาสติก มวยจีน ดาบสากล รวมทั้งมวยไทย และดาบไทย คนส่วนมากจะนิยมเรียนคาราเต้ เทควันโด มากกว่ามวยไทยและดาบไทย เพราะค่านิยมที่ว่า คาราเต้ เทควันโด นั้นเป็นศิลปะการต่อสู้สมัยใหม่ของชาวต่างชาติ ที่ดูแปลก ทันสมัย ไม่ล้าหลัง

ศิลปะแม่ไม้มวยไทยของไทยนั้น ก็ยังมีให้เห็นกันอยู่บ้างและเป็นที่ยอมรับของชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก แต่การต่อสู้ป้องกันตัว โดยใช้อาวุธไทยโบราณนั้น

ทำสมิงอุบากอง

**ฟันคอ 2 ครั้ง รับคอ 2 ครั้ง ฟันเอว 2 ครั้ง รับเอว 2 ครั้ง
ฟันขา 2 ครั้ง รับขา 2 ครั้ง ฟันหัว 2 ครั้ง รับหัว 2 ครั้ง
และนี่คือแม่ไม้มัด**

ไม่ว่าจะเป็น ดาบ ดาบ 2 มือ พลอง ง้าว หอก มีดสั้น ศิลปะการต่อสู้เหล่านี้ได้เปลี่ยนมาเป็นเพียงการแสดงรำรำเพื่อให้ผู้ชมเรียนรู้อิทธิฤทธิ์ต่างๆ เท่านั้น

ถ้าจะพูดถึงอาวุธไทยโบราณนั้น มีอยู่ด้วยกัน 3 ชนิดคือ

1. อาวุธที่ใช้ฟัน ใช้แทง ใช้ตี เช่น ดาบ 2 มือ กระบี่ พลอง ง้าว หอก

2. อาวุธที่ใช้ปิด บัง ป้องกัน เช่น โล่ห์ ดัง เช่น ไม้คอก

3. อาวุธที่ใช้ยิง ใช้ตีต เช่น ธนู หน้าไม้ ปืนคาบศิลา ปืนโบราณ

ดาบนั้นเป็นอาวุธสำคัญในการต่อสู้ป้องกันตัวเองและชาติบ้านเมือง ถ้าคิดถึงการฟันดาบก็จะนึกถึงเพลงดาบพุทไธศวรรย์ อันเลื่องชื่อ

เหตุที่มีชื่อว่าเพลงดาบพุทไธศวรรย์นั้น ตามที่โบราณกาลได้เล่าสืบต่อกันมา ก็คือในสมัยกรุงศรีอยุธยาที่มีสงครามทุกแห่งถูกทำลายเสียหายคงเหลือแต่ที่วัดพุทไธศวรรย์ที่ข้าศึกไม่กล้าบุกทำลาย เป็นวัดที่พระเจ้าอู่ทอง (สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1) ทรงสร้าง และเป็นที่กำเนิดขุนพลหลายท่านจึงได้ชื่อว่าเพลงดาบพุทไธศวรรย์

การที่จะเรียนเพลงดาบพุทไธศวรรย์หรือศิลปะการป้องกันตัวต่างๆ จะต้องรู้ถึงหลักเบื้องต้นหรือรากฐานเสียก่อน เพราะไม่มีใครที่เกิดมาสามารถทำอะไรได้เลย โดยไม่ต้องเรียน การเรียนฟันดาบก็ต้องรู้ถึงแม่ไม้มัดเสียก่อนตั้งแต่การเดินเข้าหาคู่ต่อสู้ การบุก การรับ ตำแหน่งของอาวุธ ความถูกต้องของการฟันดาบที่ถูกเป้าหมาย

การเรียนฟันดาบพุทไธศวรรย์มีหลายแม่ไม้มัด เช่น แม่ไม้มัด แม่ไม้มัดสาม แม่ไม้มัดหก แม่ไม้มัดเก้า แม่ไม้มัดสิบแล้วแต่ผู้สอนจะสอนตามความเหมาะสมของความยากง่าย

ฟันคอ 2 ครั้ง รับคอ 2 ครั้ง ฟันเอว 2 ครั้ง รับเอว 2 ครั้ง ฟันขา 2 ครั้ง รับขา 2 ครั้ง ฟันหัว 2 ครั้ง รับหัว 2 ครั้ง และนี่คือแม่ไม้มัด

สิ่งที่เป็หัวใจสำหรับการต่อสู้ และป้องกันตัวก็คือ ความรวดเร็ว ความหนักแน่น ความปลอดภัย ความแม่นยำ

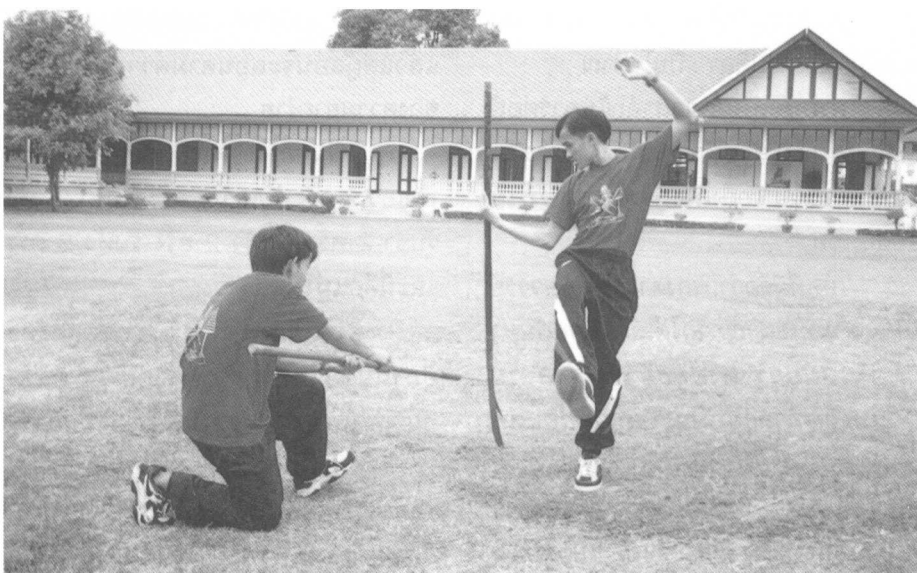
การฟันดาบอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีเทคนิคในการฟัน ฟันให้ถูกเป้าหมาย มีไหวพริบ ชัดเจนในการต่อสู้ และจะต้องฝึกซ้อมอยู่เป็นประจำ

บ้านเคียร

ฝานบวบ

ฟันจ้าว

นังคุกเข้า มือซ้ายแตะธรณี มือขวาแตะธรณี หน้าผากแตะธรณี เงยหน้าขึ้น มือซ้ายแตะอก มือขวาแตะอก ยึดตัวตรง ทำอย่างนี้ 3 ครั้งพอเสร็จแล้วทำมือทั้งสองเป็นรูปพานยกขึ้นเหนือศีรษะเอามือทั้งสองประคองศีรษะลงมา วางมือทั้งสองที่หน้าขา และนี่ก็คือการกราบพระก่อนของการรำเพลงดาบพุทไธศวรรย์ เป็นสิ่งที่ต้องทำก่อนการรำทุกครั้ง

ตามด้วยการถวายบังคมเพื่อขอขมาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่เราจะไปแสดง โดยพนมมือเป็นรูปดอกบัวตูม ต่อด้วยการถวายบังคม หลังจากถวายบังคมเสร็จแล้วก็จะออกท่ารำ คือการรำพรหมสี่ทิศ

ท่าพรหมสี่ทิศ (พรหมยืน) ทิศที่ 1 เริ่มจากก้าวเท้าขวาไปข้างหน้าท่ามุม 45 องศา กับลำตัวดาบขวาวางที่โคนขาขวา ดาบซ้ายยกขึ้นรำนั่งอยู่บนสันเท้าซ้าย ชักเท้าขวากลับมานั่งคุกเข่า ดาบขวาอยู่ที่เอว ดาบซ้ายร่าก้าวเท้าซ้ายไปข้างหน้าให้ตั้งฉากกับพื้น นั่งอยู่บนสันเท้าขวา ควงดาบ 1 รอบ พร้อมกับจรดเข่าซ้ายลงพื้นกระดกเท้าขวาขึ้นร่าดาบรูปกากบาท ยกเท้าซ้ายคืนขึ้นมำตั้งฉากกับพื้นเช่นเดิมนั่งอยู่ที่สันเท้าขวา ลูกขึ้นยืน ให้ขาทั้งสองข้างย่อลงและท่ามุมกับน้ำหนักตั้งอยู่ที่เท้าขวาดาบเท้าซ้ายชิด (ประเท้า) ยุบ ก้าวเท้าซ้ายลงพื้น ลากเท้าขวามาชิด ดาบเท้าซ้ายเชิด ยุบ ก้าวเท้าซ้ายลงพื้น สอดดาบโดยดึงมือซ้ายขึ้น ตามองตามด้ามดาบ ขึ้นไป แล้วสะบัดหน้าตรงทิศต่อไปมองดูสันเท้าขวา ดาบเท้าขวาเชิด ยุบ ลอยหันหน้าตรงทิศ เปลี่ยนดาบปาดดาบขวาวางที่ขา ดาบซ้ายอยู่ตรงข้างหน้า ก้าวเท้าขวาลงพื้น ออกข้างลูดเท้าซ้ายนิดเดียว ยุบกลับไปที่ได้เดิม และรำพรหมสี่ทิศ ทิศที่ 2 ทิศที่ 3 ทิศที่ 4 จนครบสี่ทิศ ซึ่งจะมีหลักท่ารำที่แตกต่างกันไป แต่ก็มีบางท่าที่คล้ายทิศที่ 1

หลังจากรำพรหมสี่ทิศเสร็จแล้วจะเป็นการออกท่ารำต่างๆ เพื่อสำรวจภูมิประเทศรอบๆบริเวณพื้นที่การต่อสู้ เมื่อเสร็จพิธีการรำก็ต้องต่อด้วยการเดินแปลง เหตุที่ต้องเดินแปลง ก็เพื่อสำรวจดู

จุดอ่อนและอาวุธในการต่อสู้ในการได้เปรียบ
เสียเปรียบ นอกจากนั้นยังเป็นการ
ประลองเพื่อหยั่งดูกำลังของกันและกัน
หลังจากนั้นจึงเป็นการต่อสู้กันอย่างจริงจัง

สำหรับการต่อสู้นั้นได้แบ่งไว้ด้วยกัน
2 ประเภท คือ **การต่อสู้ภายในสำนัก**
ทั้งนี้จะดูหลักการที่ว่าถูกต้องไหม หรือ
เรียกว่ากลม และการต่อสู้ต่างสำนัก คือ
การต่อสู้เพื่อแข่งขันฝีมือว่าใครจะเหนือ
กว่ากันในกรณีนี้จะคำนึงถึงการแพ้ชนะ
เป็นสำคัญ หรือเรียกว่าตีกันตัว

ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเมือง
โบราณแห่งนี้ก็ยังมีการสอนฟันดาบเพลง
ดาบพุทไธศวรรย์อยู่ ซึ่งเหลืออยู่ไม่กี่แห่ง
สำนักดาบวังหน้าแห่งกรุงศรีอยุธยาก็เป็น
สำนักหนึ่งที่สอนเพลงดาบพุทไธศวรรย์
สอนศิลปะการต่อสู้ ศิลปะการป้องกันตัว
ที่เปิดทำการสอนให้ฟรี โดยมี **“ครูดำ”**
สมพงษ์ คักดีประเสริฐ อาจารย์ใหญ่
สำนักดาบวังหน้าแห่งกรุงศรีอยุธยา *ครูดำ*
เป็นลูกศิษย์ของท่าน**อาจารย์สมัยเมษะมาน**
อาจารย์ผู้อำนวยการโรงเรียนสำนักดาบ
พุทไธศวรรย์แห่งกรุงศรีอยุธยาเขต
หนองแขม กรุงเทพฯ

สำนักดาบวังหน้าแห่งกรุงศรีอยุธยา
แต่เดิมนั้นคือ สำนักดาบกษัตราพิมวงคล
แห่งอโยธยา ตั้งที่ศาลาตรีมุข วัดกษัตราฯ
ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 และได้ย้ายมาตั้งที่
บ้านเลขที่ 16/7 หลังวัดกษัตราฯ ตำบล
บ้านป้อม ซึ่งเป็นบ้านเพื่อนผู้ร่วมก่อตั้ง
และสอนกับครูดำมาโดยตลอดและด้วย
เหตุของความไม่สะดวก ครูดำจึงได้แยกตัว
มาสอนที่วัดประดู่ทรงธรรมโดยใช้ชื่อสำนักว่า
สำนักดาบวัดประดู่ทรงธรรม

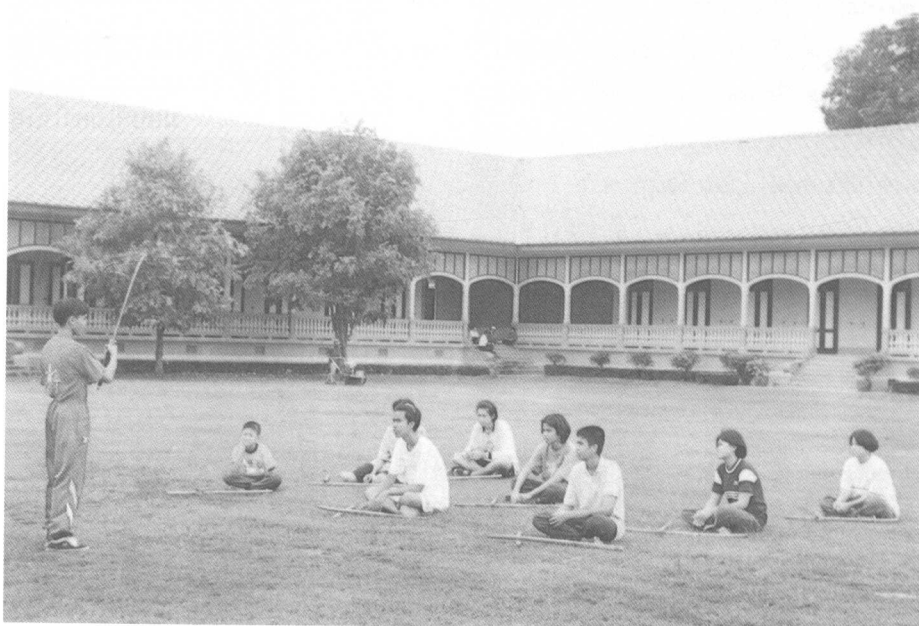
อาจารย์สมพิศ สุดใจ อาจารย์
โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย (อ.ย.ส.) ลูกศิษย์
ของครูดำได้เป็นแกนหลักในการจัดตั้ง
สำนักดาบ โดยเชิญครูดำมาเป็น
อาจารย์ใหญ่ โดยใช้ชื่อสำนักว่า
สำนักดาบวังหน้าแห่งกรุงศรีอยุธยา ตั้งอยู่
ที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติจันทรเกษม
ในปี พ.ศ. 2531

การเรียนการสอนจะเรียนที่

ครูดำผู้ฝึกสอน

สำหรับการต่อสู้นั้นได้แบ่งไว้ด้วยกัน 2 ประเภท คือ
การต่อสู้ภายในสำนัก ทั้งนี้จะดูหลักการที่ว่าถูกต้องไหม
หรือเรียกว่ากลม และการต่อสู้ต่างสำนัก คือ การต่อสู้เพื่อ
แข่งขันฝีมือว่าใครจะเหนือกว่ากันในกรณีนี้จะคำนึงถึงการ
แพ้ชนะเป็นสำคัญ หรือเรียกว่าตีกันตัว

การเรียนฟันดาบ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจันทระเกษม ทุกๆ วันเสาร์เวลา 9.00 – 12.00 น. รุ่นปัจจุบันนี้เป็นรุ่นที่ 11 ในรุ่นแรกๆ จะมีจำนวนผู้เรียนถึง 40 กว่าคน แต่ปัจจุบันได้ลดน้อยลงเหลือรุ่นหนึ่ง 10 – 20 คนได้ การเรียนเพลงดาบพุทไธศวรรย์นั้นไม่ต้องเสียค่าเรียน ค่าอุปกรณ์ใดๆ แต่เมื่อถ้าทำได้ดีแล้ว แล้วจะไปรำแสดงโชว์นอกสถานที่จะต้องมี ค่าครู 109 บาท ซึ่งทั้งนี้จะต้องขออนุญาตจากครูดำหรือผู้ฝึกสอนเสียก่อน

สำนักดาบวังหน้าแห่งกรุงศรีอยุธยา ไม่ได้สอนเพียงการรำเพลงดาบพุทไธศวรรย์เพียงอย่างเดียว ยังสอนศิลปะการต่อสู้ด้วยมือเปล่า เช่นมวยไทยโบราณ มวยไทยสมัยใหม่ และศิลปะการต่อสู้สมัยใหม่ เช่น เทควันโด ไอคิโด แล้วแต่ผู้สนใจจะเลือกเรียนการต่อสู้แบบใด เมื่อเรียนจบหลักสูตรก็จะได้รับประกาศนียบัตรและเกียรติคุณ

ถ้าใครได้ชมการแสดงในการรำเพลงดาบพุทไธศวรรย์ จะเห็นถึงท่ารำและการฟันดาบที่สวยงาม มีความหนักแน่น ความรวดเร็ว ความสง่างามของท่ารำ เสียงดาบที่ฟันกระทบกัน และจังหวะในการฟัน การรับ การบุก การหลบ เป็นสิ่งที่ผู้ใดได้ชมก็ไม่ว่าจะเพลิดเพลินได้เลย

เอกลักษณ์ของชาติไทยเราในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภาษา การไหว้ ศิลปะการต่อสู้ แม้ไม้มวยไทย การฟันดาบโบราณ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ดีงาม ควรค่าที่พวกเราคนไทยทุกคน ควรที่จะอนุรักษ์สืบทอดไว้ก่อนที่จะสูญหาย

“ถ้าคนไทยไม่รู้จักรัก ษา ศิลปวัฒนธรรมของไทยไว้ แล้วคนชาติใดเล่าจะมารักษาศิลปวัฒนธรรมของไทยเรา”

ถ้าใครได้ชมการแสดงในการรำเพลงดาบพุทไธศวรรย์
จะเห็นถึงท่ารำและการฟันดาบที่สวยงาม
มีความหนักแน่น ความรวดเร็ว
ความสง่างามของท่ารำ เสียงดาบที่ฟันกระทบกัน

นารายณ์ข้ามสมุทร

มะม่วงพันธุ์ดี จิม บุญเปี่ยม

มอบสี่เขียวให้โลกสดใสด้วยความปรารถนาดี
สวนมะม่วงพันธุ์ดี จิม บุญเปี่ยม
โทร. 4246170 , 8814278

จำหน่าย มะม่วงพันธุ์ดี
ขบุนพันธุ์ บิวจีมพลี
มะปรางมะยงชิดพิเศษ

สวนจุตจักร โครงการ 5 ซอย 1

พบทอดด์ ทองดี กับหลากหลายทัศนะมุมมองไทย

จันทร์ฟอง ทองแก้ว วันวิสา จำปาเฟื่อง เรื่อง / ภาพ

ถ้าเอ่ยถึง ทอดด์ ทองดี ทุกคนคงรู้จักหรือเคยได้ยินชื่อของเขาบ้างแล้ว ในฐานะนักร้องเพลงแนวเพื่อชีวิต และเป็นชาวต่างชาติที่เข้ามาสร้างประโยชน์ให้ประเทศไทยหลายต่อหลายอย่างด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด การรณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อม การรณรงค์เรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และยังช่วยเผยแพร่วัฒนธรรมไทยไปสู่ต่างชาติอีกด้วย ในทางกลับกันจะมีคนไทยสักกี่คนที่เคยทำประโยชน์ให้ประเทศแม่ของตนและรู้คุณค่าของความเป็นไทยเช่นเขาบ้าง

TODD LAVELLE เป็นชื่อจริงนามสกุลจริง สัญชาติอเมริกัน คุณพ่อเชื้อชาติเยอรมัน ส่วนแม่เชื้อชาติไอร์แลนด์ เดินทางไปๆ มาๆ เมืองไทยถึง 10 ปีแล้ว ผลงานที่ได้ออกมาสู่สายตาประชาชนก็มีหลายชิ้นด้วยกัน ทั้งที่เป็นงานเพลงและงานหนังสือ

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2541 พี่ทอดด์มาเปิดคอนเสิร์ตต่อต้านยาเสพติด ที่สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เป็นโอกาสอันดีของเราที่จะไปคุยกับพี่ทอดด์อย่างใกล้ชิด ในหลายๆเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องงานเพลง เรื่องการจัดป๊อเมซิ่ง และเรื่องการต่อต้านยาเสพติดทำให้ได้ข้อคิดดีๆ หลายอย่าง

เริ่มต้นทำงานเพลง

ตรึมข : ทำไมเลือกร้องเพลงเพื่อชีวิต

คนอื่นเรียกเพื่อชีวิตผมไม่เคยเรียก บังเอิญผมเป็นคนชอบเพลงที่มีเนื้อหาไม่ต้องเครียดไม่ต้องหนัก ตั้งแต่ตอนเป็นเด็กไม่รู้ทำไม ฟังเพลงแล้วจะหาปกเทปตลอด อยากดูเนื้อเพลง ผมอยากรู้ว่าเขาอยากทำอะไรเขาจะพูดอะไร เป็นนิลยรักภาษาเลยโตมาผลงานก็ชอบภาษา ชอบเรื่องด้วยการชื่นชมกับผู้ฟัง อยากจะสร้างงานที่ภูมิใจได้ว่าไม่ได้หลอกกันนะมีอะไรดีในนั้น จึงพยายามสร้างงานที่มีคุณภาพ มีหรือไม่ต้องถามคนฟังมากกว่า เพลงเพื่อชีวิตถ้าพูดถึงตลาดในเมืองไทยผมไม่ฟัง ผมเบื่อผมไม่ค่อยชอบ ผมรู้สึกว่าคุณเคยมีเพลงเพื่อ

106 ตรึมข

อยากอะสร้างงาน
ที่ภูมิใจได้ ว่าไม่ได้
หลอกกันนะมีอะไรดีในนั้น
จึงพยายามสร้างงาน
ที่มีคุณภาพ มีหรือไม่
ต้องถามคนฟังมากกว่า
เพลงเพื่อชีวิตถ้าพูดถึง
ตลาดในเมืองไทย
ผมไม่ฟัง ผมเบื่อ

ชีวิตที่น่าสนใจทั้งในการต่อสู้ทั้งในด้านดนตรี แต่ว่าในช่วงหลังมันน่าเบื่อมาก

และยังเพลงฝรั่งเดียวนี่น่าสนใจ ไม่พูดถึง 10 อันดับ ที่ดังที่สุดนะ ผมว่าส่วนใหญ่ของฝรั่งเหมือนของไทย รักๆ ดึงตึงๆ เพลงที่กำลังดังในอเมริกาในยุโรป ถ้าดู 100 อันดับลองฟังช่วง 50 - 60 มีอะไรน่าสนใจมากเลย ขอแนะนำชุดหนึ่ง เช่น KULASAKER วงอังกฤษ อายุ 23 - 24 เอาปรัชญาอินเดียมาผสมกับดนตรีร็อค อันนี้ไม่ได้พูดถึงตลาดเล็กๆ อันดับหนึ่งของโลกถ้าเปิดเอ็มทีวีจะเห็นเพลงในคอนเสิร์ตบ่อยๆ ชื่อ โกวินดา ที่ร้องว่า

โกวินดา ไจยาไจยา โกपालาใจ เป็นเพลงแดนซ์ เป็นเพลงไหว้เจ้าของอินเดีย ผมภูมิใจแทนคนที่เขียนเนื้อ คือ มันแตกต่างดังตึงของคนอื่น ในตลาดขายดีกว่าทำให้ผมปลื้มใจแทนมนุษย์ว่าเริ่มบริโภคเป็น ผมพยายามสร้างงานที่ตนเองอยากนั่งฟัง และกลายเป็นว่าชอบงานที่มีเนื้อหาหน่อย ถ้าจะเรียกเพื่อชีวิตก็ได้ แต่ในเมืองไทยไม่ชัดแล้ว ป๊อปก็น่าเบื่อ

ตรึมข : ศิลปินเพลงเพื่อชีวิตที่ชอบ

ศิลปินที่ชอบคือ พร ภิรมย์ แต่ศิลปินเพื่อชีวิตที่ผลงานอยู่ตอนนี้ไม่มี แต่พวกเราเป็นเพื่อนกันนะ ถ้าให้ฟังงานไม่ค่อยชอบ ส่วน มาลีฮวนน่า ไม่รู้ทำไมเพื่อชีวิตหรือเปล่า คนนี้ก็ชอบเพราะงานของเขาเป็นเพื่อนกับคนไทย เวลาไปตามผับเห็นเขาแสดง คนไทยบ้าร้องตาม เราดีใจที่เขาสร้างความเป็นเพื่อนกับคนไทย ในดนตรีเพื่อชีวิตคนที่น่าสนใจบางชุด คือ พี่หมี พงษ์เทพ บางชุดรู้ว่ามีผลผลิต แต่บางชุดรู้ว่ามีเอกลักษณ์ ถ้าพูดถึงของไทยที่ขายเมืองนอกได้มีวงเดียวคือ วงชูชชู เพราะว่าการเอาดนตรีพื้นบ้านมาผสมดนตรีร็อคเขาทำสำเร็จ

ตรึมข : พิจารณาว่าการเพลงของไทยตอนนี้เป็นอย่างไร

ซี ! แย่ที่สุด แย่กว่าสองปีก่อน ที่คิดว่ามีการพัฒนา และผมโทษค่ายเทปโทษผู้บริโภค ที่สนับสนุนงานที่ไม่ได้เรื่อง

โทษความซึ่เกียจของเด็กไทยที่ไม่ยอม
แสวงหา เทปชุดนี้ไม่มีขาย อะไรก็ได้
กลับบ้าน อยากให้คนบริโภคเป็น อยากให้
เด็กไทยฟังเพลงฝรั่งมากขึ้น เพราะถ้าฟัง
เพลงกว้างขึ้นจะกลับมาฟังเพลงไทยได้
จะเป็นผู้บริโภคที่รู้เรื่องมากขึ้น และอยาก
ให้รักศิลปินมากกว่าชอบ อยากให้แสวงหา
ใครก็ได้ที่คุณชอบ

ตรีมุข : **พี่เล่นดนตรีไทยเป็น**
ไหม

เป็น
ตรีมุข : **พี่ชอบเล่นเครื่องดนตรี**
อะไร และ เพลงอะไร

กลองต่างๆ เล่นเพลงไทยบ่อย
เคยทำค้างคาจนกินกล้วยเป็นโรค ดาวลูกไก่
เป็นอัลเตอร์เนทีฟ งานเพลงชุดหนึ่งชื่อ
จังหวัดแผ่นดินใช้ดนตรีพื้นบ้าน 300 กว่า
ประเภท เฉพาะกลองประมาณ 100 กว่า
ประเภท กันตรึม ขาวเขา 20 กว่าแบบ
โดยไม่มีประเทศไหนมากกว่าประเทศไทย
ซึ่งความรู้สึกท้อตว่าเราไม่ได้ยึดเด็กไทย
ว่าคุณจะเป็นเด็กดีต้องไปฟังระนาด แต่ว่า
เมื่อเพลงป๊อปมันแยขนาดนี้ ทำไม่ไม่ให้
โอกาสแก่หมอลำ หรือเพลงอย่างอื่นบ้าง
ผมกลัวพูด เขาไม่ได้แย้งว่าเพลงป๊อปแน่
เพราะแย้งว่าซึ่ไม่มี แต่เขาอาจจะมึอะไรน่า
สนใจในสัสนของเขา

ตรีมุข : **พี่คิดว่าประเทศไทย**
ส่งเสริมเรื่องดนตรีไทยมากแค่ไหน

เวอร์แล้ว นาฏศิลป์ในเมืองไทยไม่
เต็มสักแห่ง ขาดเด็กทุกที่เลย ผมชื่นชมกับ
รัฐบาลไทยมาก และเวลาคนไทยตำ
รัฐบาลในเรื่องนี้ผมค้านเลย ผมไปเล่นมา
ทุกนาฏศิลป์ทุกที่ของประเทศ ดิทั้งนั้นเลย
อาจารย์ทุ่มเทหลายที่ อาจารย์อาจจะหัว
โบราณ วิธีสอนไม่ค่อยดี แต่ว่าใครคิด
นโยบายที่สนับสนุนผมชื่นชมมากเลย ไม่รู้
จะทำยังงั้นนอกจากจะขอให้เด็กไทยไป
เรียนและอยากจะย้ำในเรื่องเศรษฐกิจว่า
สิ่งที่ผู้ใหญ่ไทยเคยว่าเป็นอาชีพที่ไม่แน่นอน
ตอนนี้กลายเป็นอาชีพที่แน่นอนกว่าอย่างอื่น
ถ้าน้องเรียนวิศวกรรมผมไม่รู้ว่าจะมีงานใน
อนาคตหรือเปล่า แต่ผมว่าถ้าน้องเรียนร้อง

เพลง ร้องได้เรื่อง เล่นดนตรีเป็นสักอย่าง
น้องมีงานแน่นอนอนาคต

ตรีมุข : **ผลงานชุดล่าสุดของ**
พี่ทอดด์

จะออกเดือนกันยายนี่ชื่อ **ชุดแผ่นดิน**
ของวงที่เล่นกับทอดด์ก็มีด้วย เป็น
เพลงร็อคในรูปแบบใหม่ ชื่อ**ชุดตำนานโงะ**
เป็นเรื่องตำนานอวกาศ และมีบทกวีชื่อ
เพลงแผ่นดินออกคู่กับเทป เขียนเป็น
สองภาษา และทางททท.ขอใช้ในการ
โปรโมทประเทศไทยด้วย เพราะบทกวี
พูดถึงตลาด

อยากให้ประเทศนี้ขายคน
ขายความเป็นคนไทยและจัด
ทัวร์หรือจัดการกระทำใน
เมืองไทยให้ชาวต่างชาติมี
โอกาสสัมผัสกับคนไทย

คุยกันเรื่องของงานเพลงมาเยอะ
แล้ว เปลี่ยนมาคุยกันเรื่องการจัดป๊อเมซิ่ง
ไทยแลนด์ บ้าง

ตรีมุข : **คิดเห็นอย่างไรกับการจัด**
ป๊อเมซิ่งไทยแลนด์

เห็นด้วย ประเทศไทยเป็นประเทศ
ที่หากินกับการท่องเที่ยวสูง คิดว่า ททท.
ในอดีตพลาดมาเยอะมากโดยการขาย
เปลือกของประเทศไทย ตอนนั้นเริ่มขายหัวใจ
เริ่มขายสิ่งที่ดี เช่นการท่องเที่ยวธรรมชาติ
ดีใจที่โปรโมทประเทศไทยแบบนี้
กลัวแทนธรรมชาติเหมือนกันว่าถ้าตกอยู่ใน
เมืองคนที่ไม่เก่งก็อันตรายเหมือนกัน

ตรีมุข : **คิดว่าการท่องเที่ยวมีการ**
ประชาสัมพันธ์ในเรื่องป๊อเมซิ่ง
ไทยแลนด์ดีหรือยัง

พอใจในส่วนหนึ่ง แต่ต้องพัฒนา
อีกเยอะ ไม่ใช่ประเทศไทยประเทศเดียว
ทุกประเทศที่กำลังโฆษณาตัวเอง ผมเห็น
บางอย่างที่โฆษณาของอเมริกา ยังไม่ค่อย

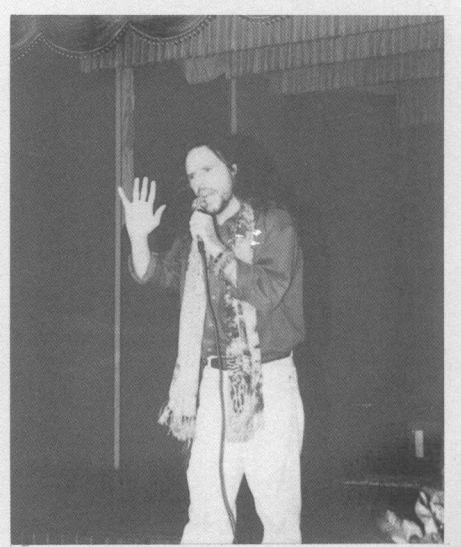
ดี แต่ของเมืองไทยน่าจะพูดได้ว่าจัดอยู่ใน
กลุ่มใช้ได้ทีเดียวในการโฆษณาประเทศ
ของตัวเอง

ตรีมุข : **คิดว่าอะไรในเมืองไทยที่**
ทำให้ชาวต่างชาติ“อะเมซิ่ง”ได้มากที่สุด

“คน” ไม่มีอะไรแทนคน อยากให้
ประเทศนี้ขายคน ขายความเป็นคนไทย
และจัดทัวร์หรือจัดการกระทำในเมืองไทย
ให้ชาวต่างชาติมีโอกาสสัมผัสกับคนไทยลึก
และกว้างที่สุด อย่างเช่น เพื่อนผมจัดทัวร์
ที่โคราช ซึ่งจักรยานกับชาวบ้านอาจจะเฮฮา
กันกลายเป็นความสัมพันธ์ที่ลึก การที่จะ
ดึงคนมาประเทศนี้ต้องมีเชือก และเชือกยัง
มีเส้นยิ่งแน่น **ยังมีเส้น** หมายถึงว่าความ
สัมพันธ์ อย่างเช่นถ้ามีความสวยงามเป็น
เชือกแค่เส้นเดียว แต่ถ้ามีความสวยงาม มี
เรื่องส่วนตัว ชอบชาวบ้านถนัดถนัดนั้นก็
เป็นเชือกอีกเส้นที่จะดึงคนมาที่นี่ได้ รู้สึกจะ
70 % คนที่มาเที่ยวแล้วกลับมาเที่ยวอีก
ที่เรียกว่า REPEAT

ตรีมุข : **ในสายตาของพี่ พี่คิด**
ว่าเมืองไทยเป็นอย่างไร

เมืองไทยเป็นประเทศที่ยิ่งใหญ่
และรักเมืองไทย แต่บางเรื่องก็ไม่ชอบ
ไม่ชอบการดูถูกตัวเองของคนไทย การไม่
ยอมรับตัวเอง การนับถือผิดคน
การนับถือผู้ใหญ่ที่ล้าสมัยแล้ว บางครั้ง
นับถือด้วยความตาบอด ควรสุภาพกับ
ทุกคนที่สุภาพได้ แต่ไม่ต้องนับถือก็ได้
ถ้าเขาไม่นับถือ

ตรีมุข : ในความคิดของพี่ คนไทยมีส่วนดีตรงไหน

การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การที่พยายามที่เข้าใจคนอื่น ผมเรียกจิตเหินหว จิตคนไทยเหินหว คือรับอะไรได้เยอะ ซบได้ ไม่ได้คิดว่าตัวเองเก่งแล้วฉลาดแล้ว ถ่อมตัวและพร้อมที่จะรับของทีอื่น พร้อมที่จะเอามาใช้ในชีวิต

ตรีมุข : พี่คิดว่าคนไทยในสมัยก่อนที่พี่มาเมืองไทยใหม่ๆ กับปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง

มีการเปลี่ยนแปลงแน่นอน ความเป็นกุสุมาลิน เข้าใจความเป็นตัวเองมากขึ้น พยายามที่จะใช้ทรัพยากรของตัวเองมากขึ้น ที่มาจากตรงนั้นอาจจะเป๋มากขึ้นด้วย เพราะในขณะที่ลัทธิวัฒนธรรมเก่าบางอย่าง แต่ก็ไม่ใช่วัฒนธรรมใหม่เท่าไร ก็อยู่ระหว่างสองอย่าง ผมคิดว่าพวกน้องเอง บางเรื่องก็ค้านกับคุณหญิงคุณนายแต่ในบางเรื่องก็ค้านกับวัยรุ่นที่อื่นด้วย ว่าเรายังไม่ถึงขนาดนั้นหรอก พยายามแสวงหาอยู่

ตรีมุข : พี่ทอดด์เคยมาเที่ยวที่อยุธยาไหม และพี่ชอบอะไรในอยุธยามากที่สุด

มาเที่ยวบ่อย ชอบวัดเก่าที่อยู่นอกเมือง เวลาหาความสงบจะมาวันธรรมดา คนไม่เยอะจะไปนั่ง และถ้ามีความกังวล มันหาย บางครั้งความกังวลหายพร้อมกระเป๋าทะลุยังมีคนขโมยของ งานเพลงชุดแรกของพี่ชื่ออยุธยา

ตรีมุข : พี่คิดว่าคนอยุธยาเป็นอย่างไร

มีรอยแปดที่ได้สัมผัสมา อยุธยาเป็นอะไรเป็นเสน่ห์เยอะ คนมุสลิมที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำ เขามีวัฒนธรรมของเขา สมัยก่อนมีการขายของริมแม่น้ำ สมัยนี้ก็ยังมีความมนต์อยู่ การเอาความโบราณมาผสมสิ่งใหม่ๆ ผมมีความรู้สึกที่ใครที่ได้เคยอยู่ในเมืองที่มีภาพโบราณต่อหน้า จะหนีไม่ได้ อยู่อยุธยาต้องเห็นวัดเก่าๆ มันมีผลต่อจิตได้ลึกลับเหมือนกัน เดือนถึงตำนาน ขณะอยู่กรุงเทพฯ อาจจะลืมก็ได้ ลืมการเป็นหนึ่งในด้านาน ผมว่ารู้สึกเหงา แต่ที่นี้เหงา

ยากหน่อย เห็นวัดและลึกในจิตนั่นแหละ ญาติเราได้สร้างวัด เรายังอยู่ในเมืองญาติผมพูดอย่างนั้นเพราะผมมาจากเมืองโบราณในอเมริกา เวลาารู้สึกแยจะหนีไปสถานีรถไฟเก่าอายุ 150 ปีมั้ง (เราว่าของเราเก่าแล้ว แต่ของพวกคุณเก่ากว่าเยอะ) ผมจะมีความรู้สึกดีขึ้น

ตรีมุข : ในสายตาพี่ทอดด์คิดว่าอะไรในอยุธยาที่ทำให้ชาวต่างชาติเกิดความอะเมซิ่งได้

ต้องชื่นชมกับกรมศิลปากรกับการดูแลวัดเก่า ผมกล้าพูดว่าคนต่างชาติหลายคนเขาชื่นชมวัดเก่าๆ ฝรั่งเศสหรือคนต่างชาติมาเมืองไทยเขาไม่อยากจะมาเจอคนเยอรมันที่นี้เท่าไร หมายถึงจะเห็นระเบียบมากเกินไป เมืองไทยควรรักษาความมั่งคั่งเป็นเสน่ห์เหมือนกันนะ ดนตรีพื้นบ้านของไทยมีความเพี้ยนในตัว เล่นกับกีตาร์ไม่ตรงเพราะคลื่นเสียงในเครื่องดนตรีมันไม่ตรงมันมีเสน่ห์ ถ้าเอามาปรับให้มันตรงเป๊ะ เสน่ห์หาย ถ้าเอาวัดเก่าหรือพระพุทธรูปมาบูรณะใหม่เกินไป คงไม่ได้กลิ่นเท่าไร แต่ไปวัดเก่าแล้วดูหินน้อยอย่างผมคนหนึ่ง และเชื่อว่าอีกหลายคน คงสงสัยว่าใครเคยเดินที่นี้ ใครเคยจับ เคยเป็นอะไรมาก่อน เหนือที่ติดหินก้อนนั้นมือของใครบ้าง

ตรีมุข : อยากให้ฝากข้อคิดอะไรกับคนไทยในเรื่องการท่องเที่ยว

ให้เที่ยวแล้วเที่ยวอีก แต่อยากให้เที่ยวแบบงก อยากให้เที่ยวให้คุ้มเลย และไม่ใช่ว่าเขาพูดกันว่าประหยัดเพื่อชาติ มันไม่เกี่ยว เพื่อให้ตนได้ประโยชน์สูงสุด จากเงินน้อยสุด ที่น่าเที่ยวคือธรรมชาติ อุทยานในเมืองไทยที่อนุรักษ์รู้สึกประมาณ 80 แห่ง ไปมา 60 กว่าที่แล้ว มีบางที่คนไม่เข้าไปเลย ทะเลบันที่จังหวัดสตูล ที่เพิ่งมีเรื่อง ไร่ไหมไปนอนได้ 200 บาท เกือบสนิท เป็นป่าขึ้น ที่อื่นจะเป็นป่าแห้งหน่อย ที่นั่นมีพืชพืชประหลาดๆ ขึ้นเยอะเลย เวลาผมฟังคนเมืองบ่นถึงธรรมชาติกำลังหายไป ผมนึกในใจ“แล้วมันไปเที่ยวธรรมชาติเมื่อไร” ถ้าไปแล้วจะหลง หลงรัก ซึ่งคนที่ทำอะไรมีประโยชน์มากที่สุดนั่นเพราะรักไม่ใช่ชอบ

ถ้าบอกว่าชอบเขียนหนังสือ นี่ไม่ยากคบเท่าไร แต่ถ้าบอกว่ารักเขียนหนังสือน่าคบ เพราะความรักจะทำให้เราอดทน จะทำให้เรากระทำ แต่ชอบเปลี่ยนได้ทุกวินาที ในประเทศไทยที่ทอดด์เบื่อมาก คือ คนที่เจออะไรก็ได้ชอบเดียวเดียวก็หาย อยากเจอคนที่อะไรก็ได้ รักอะไรก็ทุ่มได้

และอีกเรื่องหนึ่งที่ยากจะคุยกับพี่ทอดด์ คือ การร้องเพลงรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

ตรีมุข : พี่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด ตั้งแต่เมื่อไร และทำไมถึงเข้าร่วม

ยังไม่เคยรู้สึกว่าร่วมโครงการ ผมไม่เห็นด้วยกับวิธีของ ปปส. หลายเรื่อง ไม่เห็นกับการเสียเงินขึ้นป้ายกลางตัวจังหวัดว่ายาเสพติดทำให้คุณเสียชีวิต เราสร้างสรรคไม่ได้ เราคิดอะไรแบบเท่หน่อยไม่ได้หรือ อย่างม้าแบบมอเตอร์ไซด์ เท่กว่าม้าแบบเมด หรืออะไรก็ได้ที่มันๆ และผมพูดวันนี้ ผมเกลียดทหารกับตำรวจ ตั้งแต่เป็นเด็ก ยิ่งมาอยู่เมืองไทยเห็นการกระทำของตำรวจกับทหาร ผมรับไม่ได้เลย และเรื่องยาเสพติดเป็นเรื่องหากินของตำรวจที่ทุเรศที่สุด และถ้าอยากจะช่วยตำรวจ เราก็น่าจะบอกกันว่าจะมีโครงการหนึ่ง ทุกคนชอบคำว่าโครงการ เพราะโครงการแปลได้ว่าเงิน

แต่ที่มาเล่นวันนี้ทอดด์ ทองดี ไม่ได้มาในนามใคร ผมคุยกับอาจารย์ อาจารย์บอกว่าอยากให้ทอดด์มาคุยในเรื่องยาเสพติดได้ไหม ผมตกลง ผมบอกอาจารย์ว่ามีค่าใช้จ่ายต้องให้วงเงินหน่อย อาจารย์ให้ได้ไหม อาจารย์บอกว่าได้อันนั้นไม่เกี่ยวกับทอดด์ ทอดด์ไม่ได้มาขายศาสนา ประกันชีวิต หรือค่ายเทป ผมมาเพราะผมรักเด็กไทยและด้วยการเห็นแก่ตัวคือ ผมรักที่จะมาเล่นดนตรี และถ้าคิดว่าเราสร้างประโยชน์ได้เราก็มาร่วม

วันนี้ผมมาในนามความรัก มากกว่าเรื่องยาเสพติด ยาเสพติดเป็นเรื่องปลายเหตุ ผมอยากให้คนรักตัวเอง ถ้าคนรักตัวเองแล้วไม่ต้องสร้างโครงการใหญ่ๆ

ที่เป็นเครื่องมือสำหรับแอบแฝงการคอร์รับชั่นของตำรวจ ถ้าพวกคุณป้องกันตัวเองแล้ว ใครมาขาย เราก็ดูว่าไม่ชอบหวังว่าวันนี้มีประโยชน์ มีประโยชน์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับตัวพวกคุณเอง ใช่หรือไม่ ฟรังก์นี่ลืมหึ่ได้ ไ้ฝรั่งบ้า เชื่ออะไร มาเมื่อวานนี้ หรือตั้งใจจะเอาไปใช้ก็ได้

ถรีมุข : ปัญหายาเสพติดกับวัยรุ่นไทยในปัจจุบันในสายตาของพี่เป็นอย่างไร

หนักแน่ มีหัวและมันสะท้อนปัญหาหลักกว่านั้นเยอะเลย การขาดความรัก การคุยไม่ได้ ซึ่งคนแก็ก็น่าจะเป็นเด็กกับพ่อแม่ ปัญหาใหญ่คือพ่อแม่ไม่ค่อยอยู่ เพราะฉะนั้นอยากชวนเด็กไทยเปิดใจอมแชร์กับคนใกล้ตัว แทนที่จะบอกว่าไม่มีใครเข้าใจ อาจจะมึ่ก็ได้ถ้าพูดเป็น ในเวลาเดียวกันอยากชวนผู้ใหญ่และพ่อแม่เปิดหูแทนปากแล้วมาฟังเด็กพูด ตอบปัญหาของเขาได้เยอะ ถ้าเรายอมเป็นเพื่อนฟัง

ถรีมุข : คิดว่าทางการของไทยมีการเข้มงวดเรื่องยาเสพติดมากแค่ไหน

เวอร์แล้ว หัวโลกเวอร์ เอาจบไปใช้ฟุ่มเฟือยในการปราบปราม แทนที่จะเอางบนั้นมาใช้ในการรักษา การสอนเป็นละครทุเรศ ผมเรียนแพทย์กล้าน้องกิปรายกับหมอคนไหนก็ได้เรื่องกัญชากับเหล้า กัญชาสู้เหล้าไม่ได้ในเรื่องผลสู่ร่างกาย เหล้าโหดกว่าเยอะ หาเหตุผลดีๆ มาให้ผมซิ ทำไมกัญชาผิดกฎหมาย ไม่มีลักเหตุผลเดียว นอกจากมันผิดกฎหมาย เพราะไม่มีบริษัทกัญชา แต่มีบริษัทเหล้า บุหรี่โหดกว่ายาเสพติดหลายชนิด ส่งผลต่อร่างกายมากมาย เมื่อเร็ววันนี้มีการสำรวจพบว่าบุหรี่ยิงผลต่อหัวใจ ทำไมไม่ห้ามทำไมไม่ผิดกฎหมาย

ผมเป็นคนหนึ่งที่หัวเราะละคร การปราบยาเสพติดตั้งนานแล้ว ไม่ได้ผล สิ่งที่ได้ผลคือการป้อนข้อมูลให้เด็กได้เข้าใจ การเลือกของตัวเองมากขึ้น ยานี้คืออะไร ผลเด่น ผลเสียคืออะไร ถ้าผมบอกว่า

ยาทุกประเภทมีทั้งผลดีและมีผลเสีย ไม่ใช่มีแต่ผลเสียอย่างเดียว เฮอร์อีนเคยถูกใช้เป็นยารักษา เพราะมันทำให้เส้นประสาทบางอย่างดับ แต่ว่าผลเสียก็เยอะ ผมไม่สามารถวัดแทนคุณได้ ผมว่าแนวทางต่อไปของคนทั่วโลกในเรื่องยาเสพติด คือการสร้างข้อมูลและยอมเป็นเพื่อนในการตัดสินใจของเยาวชน

ถรีมุข : พี่ทอดด์คิดว่าเด็กวัยรุ่นติดยาเพราะเหตุใด

เยอะเลย ปัญหาเด็กไทยเรื่องหนักที่สุดของทอดด์คือไม่รู้จักรับผิดชอบ และผมโทษผู้ใหญ่ไทยไม่รู้จักรับผิดชอบและชอบในเด็ก การรับผิดชอบคือตัวของตัวเอง ถ้าพลาดก็อ้างว่าวัฒนธรรมไทย สังคม พ่อแม่ อาจารย์ ไม่ดี ทุกคนมีการเลือกทุกวินาทีต่อหน้าตัวเอง แล้วแต่คุณ จะเลือกเป็นหรือไม่ ถ้าจะให้เลือกเป็นต้องซ้อมตั้งแต่เป็นเด็ก พ่อแม่ไม่ตักกับข้าวให้คุณตักเองซิ ผมอายุสองขวบ พ่อบอกว่าต้องตักกับข้าวเอง ตักเท่าไรต้องกินให้หมด เราก็ดูว่าเรากินเท่าไร ตักเยอะไปกินไม่หมด ตักน้อยไปเติมได้ พ่อสอนปรัชญากับเราโดยแค่ให้เรากับกับข้าวเอง เราเริ่มคิดในชีวิตว่าจะไรก็ได้เอาน้อยก่อนค่อยๆ เติบโตได้ แต่ถ้าเวอร์ลดยาก

ผู้ใหญ่ไทยควรจะฝึกเด็กในเรื่องการรับผิดชอบในทุกเรื่อง เด็กไทยกว่าจะทำงานได้ตั้งอายุ 20 ปี พิจารณถึงขนาดไหนไม่รู้จักรับผิดชอบของตัวเอง กลัวความลำบาก ความลำบากคือเพื่อน ทำให้เรารู้จักตัวเองได้ นั่งอยู่อย่างนี้ทุกคนน่ารักได้ ถ้าวันหลังพาไปชุดดิน อุณหภูมิ 40 องศา ดูซิว่าใครร้อน ใครหนึ่ก่อน จะได้รู้ว่าใครเป็นใคร เรื่องยาเสพติดลึกๆคือเรื่องความรับผิดชอบคุณเลือกเอง เมื่อเลือกแล้วคุณรู้จักปรึกษาคนอื่นไหม คุณรู้จักรับผิดชอบไหม ถ้าพลาดคุณลุยต่อได้ไหม ความรักเท่านั้นที่จะช่วยได้ เราต้องให้ความรักซึ่งกันและกัน

นำเสียดายจริง ๆ เวลาฉลุยเลย มาจนใกล้จะค่ำแล้ว เราจึงต้องยุติการคุยไว้เท่านี้ เราได้อะไรมากมายจากพี่ทอดด์ พี่ทอดด์ไม่ใช่คนไทย แต่รัก

ประเทศไทย แล้วยังฝากข้อคิดให้กับวัยรุ่นในเรื่องยาเสพติด ฝากให้พ่อแม่สอนลูกให้เป็น และให้คนไทยทั้งชาติเทียวเมืองไทยอย่างคุ้มค่าที่สุด เราก็ดูใจที่มีคนรักประเทศไทยเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน อยากจะกรี๊ดแทนคนไทยทั้งประเทศจริง ๆ กรี๊ด.....

ข้อมูลจำเพาะ

ชื่อ TODD LAVELLE

เกิด ปี 2506 ที่เมืองสแกรนตัน รัฐเพนซิลวาเนีย สหรัฐอเมริกา

การศึกษา จบปริญญาตรีสองสาขาพร้อมกัน คือ แพทย์กับประวัติศาสตร์เอเชีย และในปี 2533 ได้ทุนทำปริญญาโทเรื่องการเมืองของชนกลุ่มน้อยพม่า ที่มหาวิทยาลัยฮาวาย

มาเมืองไทย ครั้งแรกปี 2530 ด้วยทุนฟูลโบรท์ ผลงานที่ผ่านมา

– ปี 2535 เริ่มออกโทรทัศน์เขียนหนังสือ และเขียนเพลงของตัวเอง ออกเทปชุดแรกชื่อชุด “เมืองไทย ข้างใน-ข้างนอก”

– ปี 2537 ออกเทปชื่อชุด “ชีวิตโปร่ง”

– ปี 2538 ออกเทปชื่อชุด “จังหวัดแผ่นดิน”

– ปี 2540 ออกเทปชื่อชุด “U & ME”

นอกจากนั้นได้ช่วยเพื่อนทั้งเรื่อง โปรดิวซ์ เขียนเพลง 30 กว่าชุดในห้าปีที่ผ่านมา และยังมีงานหนังสือ ได้แก่ เต็มวันกับชีวิต จลองชีวิต ชีวิตสุดยอด ชีวิตใช้ไม่ได้ จังหวัดแผ่นดิน เพลงแผ่นดิน คู่มือชีวิต

ผลงานล่าสุด

– เทปและบทกวี ชื่อชุด “แผ่นดิน” กำหนดออกในเดือนกันยายน และเทปชื่อชุด “ตำนานโง้ง” ซึ่งร่วมกับวงพี่ทอดด์เล่นอยู่ปัจจุบัน

แตรวง

จังหวะแห่งความมัน สีสันแห่งงานบุญ

วันวิสา จำปาเฟื่อง รัชมี ปานเกตุ เรือง / ภาพ

ที่อยุธยาถ้ามีงานบวชที่ไหนแล้วมีแตรวง

คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่า

จะมีความสนุกสนานตามมา

และงานบวชแต่ละงานก็พยายาม

ที่จะสรรหาแตรวงมาเล่นให้ได้

เพราะยังต้องการความมีหน้ามีตาอยู่บ้าง

เมื่อมีงานบวช จะต้องหาแตรวง...
แม้ไม่จำเป็นเสมอไป เพราะบางงานก็ไม่มี
เงินที่จะจ้างแตรวงมาเล่น

ที่อยุธยาถ้ามีงานบวชที่ไหนแล้วมี
แตรวง คงจะปฏิเสธไม่ได้ว่ามีความ
สนุกสนานตามมา และงานบวชแต่ละงานก็
พยายามที่จะสรรหาแตรวงมาเล่นให้ได้
เพราะยังต้องการความมีหน้ามีตาอยู่บ้าง

การหาแตรวงมาเล่นในสมัยนี้ก็ได้
ได้หาได้ง่ายๆ ยิ่งช่วงก่อนเข้าพรรษางาน
บวชจะชุก และลูกวงแต่ละคนก็มีอาชีพ
ประจำอยู่ บางทีก็รับงานไม่ได้

การที่เจ้าภาพจะจ้างแตรวงมา ต้อง
ตกลงกับแตรวงเสียก่อนว่าจะให้เล่นวันเดียว
คือวันบวชหรือจะให้เล่นหนึ่งคืนกับอีก
หนึ่งวัน ราคา ก็จะต่างกัน ถ้าเล่นวันเดียว
4,000 บาท ส่วนหนึ่งคืนหนึ่งวัน
7,000 - 8,000 บาท แล้วแต่ว่าจะจัดกี่วัน
และที่สำคัญเจ้าภาพนั้นจะกระเป๋าทาน
แค่ไหน

งานที่จัดวันเดียว แตรวงจะบรรเลง
ตอนรับนาค อาบน้ำนาค ทำขวัญนาค
รับประทานอาหารและแห่ นาคเข้าโบสถ์

งานที่จัดสองวันก็จะบรรเลงตอน
รับนาค อาบน้ำนาค ทำขวัญนาค จนถึง

แห่ นาคเข้าโบสถ์ เรียกว่าอยู่ตลอดงานเลย
ทีเดียว หรือถ้าเจ้าภาพต้องการให้เล่นสตริง
ชาโดว์ระหว่างการกินเลี้ยง ราคา ก็จะยิ่งสูง
ขึ้นอีก

แตรวงที่ไปเล่นงานที่จัดสองวัน
จะเริ่มเล่นตั้งแต่ต้นนาคโกนผม เสร็จแล้วก็จัด
ขบวนแห่ไปยังบ้านงาน จะบรรเลงเพลง
รำวง สามช่า อย่างสนุกสนานเหวี่ยง พวกที่
รำหน้านาคก็ส่ายไปส่ายมา เดินหน้าบ้าง
ถอยหลังบ้าง จนเป็นที่เบื่อระอาของเหล่า
นักเป่าแตรทั้งหลาย ซึ่งเหนื่อยแต่ขบวน
ไม่เคลื่อนไหวเลย แต่มันก็เป็นความสุขของ
บรรดาแตรวงทุกคน

เมื่อถึงบ้านงาน นักดนตรีถึงจะได้
พักเหนื่อย เพราะต้องทำพิธีไหว้ครู
โดยจัดเหล้า บุหรี่ ดอกไม้ และธูปเทียนไว้
หัวหน้าวง ต้องพนมมือไหว้ ร่ายคาถา

ให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ปกปักรักษาคณะแตรวงและ
เจ้าภาพ แล้วก็ตามด้วยเพลงโหมโรง
เป็นการเปิดงาน

จบเพลงโหมโรงแล้วก็ต้องบรรเลง
เพลงต่อไม่ว่าจะเป็นเพลงสากล รำวง ลูกทุ่ง
หรือสามช่า จะเล่นกี่เพลงรวดก็แล้วแต่
เมื่อถึงเวลาอาบน้ำนาคต้องเล่นเพลง
มหาฤกษ์ จนผู้หลักผู้ใหญ่มาอาบน้ำนาค
จึงค่อยเปลี่ยนเป็นเพลงไทยเดิม แล้ว
ปิดท้ายด้วยเพลงมันๆ อย่างเดิม

งานยังไม่จบอยู่แค่นี้ เพราะตกค่ำ
มีพิธีทำขวัญนาค แตรวงเล่นเพลงสาธุการ
เพลงนี้เป็นที่คุ้นหูทุกคนดี เพราะจะใช้
บรรเลงในงานไหว้ครูทุกครั้ง ถือว่าเป็น
การเชิญเทวดาให้ลงมารับรู้ จากนั้น
หมอทำขวัญก็ร้องไปตามพิธี มีแตรวงทำ
ทำนองตอบรับเป็นช่วงๆ

ในการทำขวัญนาคนั้น แต่ละงาน
จะทำในช่วงเวลาที่ไม่แตกต่างกัน บางงาน
อาจจะตรงกับช่วงบ่ายแก่ๆ หรือไม่ก็ตอน
หัวค่ำ แล้วแต่ฤกษ์ยามที่หมอมหาขวัญนาค

เสร็จการทำขวัญนาคแล้วจะตาม
ด้วยงานเลี้ยงเป็นการฉลองนาค บางวง
รับเล่นสตริงหรือชาโดว์ตอนกินเลี้ยง
บรรดาแตรวงก็จะเหนื่อยเพิ่มขึ้นมาอีก
แต่ส่วนมากมักจะจ้างวงสตริงหรือชาโดว์
มาต่างหาก

งานผ่านไปหนึ่งคืน..... รุ่งขึ้น
คณะแตรวงต้องบรรเลงหน้านาคเพื่อเข้าสู่
อุโบสถ ความเมื่อยล้าและความเบื่อ

ผสมกับความมั่นใจและความสุขกลับมาเยือนอีกครั้ง เมื่อพวกเรานำนาคราแล้วไม่ค่อยจะเดินกัน ทำให้ขบวนไม่ขยับ วนรอบโบสถ์ 3 รอบ อาจจะต้องใช้เวลาเป็นชั่วโมง สาเหตุมาจากความมั่นใจ(และเมา)ของนักเดิน

ครบสามรอบแล้ว นาคถูกนำเข้าโบสถ์ เป็นอันเสร็จสิ้นภารกิจการบรรเลง

แตรวง

ยังมีคนเข้าใจผิดว่าแตรวงจะเล่นแต่ในงานบวช ที่จริงแล้วแตรวงสามารถเล่นได้ในงานแต่ง และงานศพได้ด้วย แต่ไม่ค่อยนิยม งานศพมักจะใช้ปี่พาทย์มากกว่า ส่วนงานแต่งมักใช้เครื่องมโหรี หัวหน้าคณะแตรวงแต่ละวงมักจะมียี่พาทย์ด้วย เพราะแตรวงตั้งที่หลังวงปี่พาทย์ จึงเป็นสิ่งที่สังเกตเห็นว่า วงปี่พาทย์จะไม่มีแตรวงก็ได้ แต่แตรวงมักมียี่พาทย์ด้วย

การบรรเลงเพลงในงานแต่งและงานศพของแตรวงก็จะต่างไปจากงานบวช ตรงการใช้เพลง

เพลงที่ใช้ในงานแต่งงานจะใช้เพลงสอง-สามชั้น เช่น เพลงสามลาว (ลาวคำหอม ลาวดวงเดือน ลาวดำเนินทราย) และดับลาวเจริญศรี เป็นต้น

ส่วนงานศพก็จะเป็นเพลงเศร้าๆ อย่างธณัฏฐกรแสง นางครวญ มอญร้องไห้ เป็นต้น

งานศพบางงานจ้างทั้งวงปี่พาทย์และแตรวง ก็เป็นโอกาสที่นักดนตรีจะประชันกัน หลังจากจบงานก็ไม่ได้ตักกัน นักดนตรีทุกคนจะเป็นเพื่อนกันหมด

เพลงที่ใช้ในงานแต่งงาน จะใช้เพลงสอง-สามชั้น เช่น เพลงสามลาว และดับลาวเจริญศรี ส่วนงานศพ ก็จะเป็นเพลงเศร้าๆ อย่างธณัฏฐกรแสง นางครวญ มอญร้องไห้

การที่จะหาแตรสักวงหนึ่งมาเล่นก็อาจจะไม่ยากเย็นอะไรนัก เพราะมีอยู่ทั่วทุกอำเภอ และทั่วประเทศ แต่ที่ดังๆ และพอจะมีชื่อเสียงมีอยู่สามวง คือ

วงสุนิมิตร มีอาจารย์สวัสดิ์ สุนิมิตร เป็นหัวหน้าวง อาจารย์เคยสอนที่โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย เพิ่งลาออกเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2540 เพราะกระดุกขาเสื่อม วงนี้เคยได้รางวัลที่ 1 ในการประกวดแตรชาวบ้านที่บึงพระราม ในโอกาสครบ 5 รอบของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สามารถติดต่อไปเล่นได้ ที่เบอร์ (035) 244203

วงบุญประสิทธิ์ศิลป์ นายบำรุง พยัฒมสรรค์ เป็นหัวหน้าวง อดีตภารโรงโรงเรียนวัดตะกุก อำเภอบางบาล เคยได้รับรางวัลชนะเลิศแตรวงชาวบ้านที่สนามกีฬาแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. 2528 สมัยที่นายชวน หลีกภัย เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ถ้าจะติดต่อวงนี้ไปเล่นจะลำบากสักหน่อยเพราะโทรศัพท์ยังไม่มี ต้องเดินทางไปด้วยตนเอง บ้านของนายบำรุงห่างจากวัดตะกุกประมาณ 400 - 500 เมตร จะถามคนละแวกนั้นก็ได้อหรือไม่ก็ไปพบครูสมศักดิ์ บุญประกอบที่โรงเรียนวัดตะกุก เพราะครูสมศักดิ์เป็นลูกวงของนายบำรุง

สุดท้าย **วงเดอะแคท** อยู่ที่อำเภอบางไทรเป็นศิษย์ครูแถม เคยได้รางวัลที่ 3 ในการประกวดแตรชาวบ้าน รายการเดียวกับวงสุนิมิตรได้ที่ 1 ที่บึงพระราม และเคยได้รางวัลระดับภาคด้วยสามารถติดต่อไปเล่น ได้ที่นายพิทักษ์ สุมล ซึ่งเป็นลูกวงของวงนี้ โทร. (035) 371502

หากใครจัดงานประเพณี ก็อย่าลืมแตรวงชาวบ้านของอยุธยาไปแต่งเติมสีสันให้กับงานท่านบ้าง อย่างน้อยก็จะทำให้เกิดความสนุกสนานครื้นเครงกับทุกคนที่มาร่วมงาน

อยุธยา มากกว่าเป็น

เขาว่า...อนุสรณ์แห่งความศรัทธา
 ถูกสร้างด้วยมือ ถูกทับถมด้วยหัวใจ
 เหลือคือปูน ความเชื่อคืออิฐ
 กิ่งไม้แห่งความศรัทธา
 โคลนแห่งวัฒนธรรม
 พวกเขาคือทาสของเจ้า
 หรือเป็นเจ้าแห่งทาส
 อาบชะโลมความเชื่อ
 ล้างใจด้วยประสงค์
 เรารู้ว่า...
 บรรพชนและเรายังเดินอยู่บนผืนดินเดียวกัน
 และรู้ด้วยว่า
 ยังมีจิตวิญญาณอันยิ่งใหญ่
 เฝ้าดูแลผืนแผ่นดินใต้ฟ้านี้
 จงอยู่ในสายพระเนตรแห่งพระพุทธรองค์
 และสุดลมหายใจแห่งจิตวิญญาณ
 ที่ยังกรุ่น...อุ่นในหัวใจ
 สัมผัสเบา ๆ บนผิวของเศษอิฐที่ร่วงหล่น
 และรู้สึกถึงความชื้นจากหยาดเหงื่อที่นั่น
 สุดกลิ่นไอ ลมหายใจของบรรพบุรุษ
 ยืนเสียงหัวเราะ สำเนียงแห่งชีวิต
 ที่ทับถมผ่านห้วงเวลา
 แล้วกลั่นตัวเป็นบทกวี ณ ที่นี้ เวลานี้
 แด่วิญญาณแห่งอยุธยา...
 ขอขอบคุณสำหรับมรดกที่ให้เรา
 เราขอใช้ลมหายใจของท่าน
 และตามรอยเท้าท่านด้วยศรัทธา
 อาบในเหงื่อ ในเลือด ในน้ำตา

กอดด์ กองดี

Ayutthaya : More Than Stone

this monument of faith was built by hands, they say
 and filled by hearts
 sweat for mortar, faith for bricks,
 sticks of respect, the mud of culture
 were they slaves to a master or master slaves?
 bathed in belief or purified in purpose?
 we know
 they walked these same paths, certain of their reasons
 prayed these same prayers, aware of the legions of spirits
 that rule such earth and sky
 get close to the Buddha's eyes,
 their breath is still warm,
 touch softly the fallen brick,
 their sweat still wet
 suck deeply the ancient air, hear laughter and
 cries of life fill in where time has evaporated
 and now condense
 into the moment's mantra for the spirits of
 Ayutthaya
 thank you for such heritage
 may we live your breaths
 and follow your steps with respect
 soaked in the sweat, the blood,
 the tears of joy and pain you sacrificed freely
 form rivers of reason in our hearts
 and are still running through your monuments of faith

ทอด ทอด

พาตะลอนทัวร์

อยุธยายามราตรี อามแสงไฟนิออน

สุริยา มหาปราบ / เรือง
อดุลย์ อัมรัตนชัย / ภาพ

**“แสงแห่งราตรียังไม่จางหาย ไม่มี
เลิกลา ดี 4 ดี 5 ไม่ลาเลิกไป”** ผู้อ่าน
หลายท่านคงเคยได้ยินบทเพลงนักร้อง
เมืองเก่า เมืองโบราณ แต่เดิมพระอาทิตย์
ลับขอบฟ้าลง ทุกสิ่งทุกอย่างมีตสนิทและ
เงียบสงบ ดังเช่นเมื่อครั้งเสียกรุงครั้งที่สอง
ให้แก่พม่า ยังคงความเศร้าสลดใจให้กับ
ชาวอยุธยาถึงทุกวันนี้ แต่นั้นเป็นอดีต
ที่ผ่านมาแล้ว ปัจจุบันกลิ่นอายความเจริญ
ได้แผ่ขยายสู่อยุธยาจนทำให้อยุธยาถูกเติม
แต่งด้วยสีสันของแสงไฟนิออนสีต่างๆ
มากมาย

เมื่อกล่าวถึงแสงสีต่างๆ เขี่ย
ราตรีทั้งหลายคงออกบินร่อนไปตาม
สถานที่ท่องเที่ยวที่มีมากมายกว่า
20 แห่งในเมืองอยุธยาแห่งนี้ ไม่ว่าจะเป็น
ร้านอาหาร คาราโอเกะ ร้านเพลงเพื่อชีวิต

ดิสโก้เธค แม้กระทั่งร้านกาแฟ ร้านก๋วยเตี๋ยว
คาเฟ่

ยามนี้ผมและสหายคู่ใจจึงได้ออก
ตะลอนท่องราตรี และเก็บเรื่องราวมาเล่าสู่
กันฟัง โดยเริ่มตะลอนทัวร์ตั้งแต่ท่าโม่งเย็น
จากหน้าสถาบันฯ ไปตามถนนโรจนะ
มุ่งสู่ตลาดหัวรอจนมาถึงตลาดโต้รุ่ง
หน้าพระราชวังจันทร์เกษม ผู้คนมากหน้า
หลายตาเดินจับจ่ายใช้สอยกันอย่าง
พลุกพล่าน เหมือนดังเช่นลำนวนที่ว่า
“กองทัพต้องเดินด้วยท้อง”

ผมและสหายมุ่งตรงไปยังร้าน
กวางเจาสั่งบะหมี่เกี๊ยวหมูแดง 2 ชาม
แล้วหันไปด้านขวามือ สั่งโรตีมะตะบะ
ไส้คาวและไส้หวานพร้อมกาแฟ เป็นร้านที่
ขึ้นชื่อมาก และที่น่าสนใจก็คือเป็นพี่น้อง
ตระกูลประเสริฐศรีใช้เวลาว่างหลังเลิก

เรียนมาขาย เมื่อทานเป็นที่ยอมรับแล้วก็
เดินชมข้าวของต่างๆ มากมาย เสื้อผ้า
รองเท้า ของใช้ส่วนตัว เทปคาสเซต ซี.ดี.
วีดีโอ และร้านอาหารอีกประมาณ 30
ร้านเห็นจะได้

เมื่อเป็นที่สุขใจผมและสหาย
มุ่งหน้าสู่ร้านอาหารบทเพลงเพื่อชีวิตข้าม
สะพานนครสวรรค์ เมื่อถึงไฟแดงวัดพระญาติ
เลี้ยวซ้ายตรงไปโสด ซ้ายมือคือร้าน
อินทนิล ที่นี้แขกเหรื่อมากมายตั้งแต่ ขับ
มอเตอร์ไซด์จนถึงเบนซ์ ด้วยเหตุผลที่ว่า
สบายและเป็นกันเอง อาหารที่นี้ก็อร่อย
น่าทาน สิ่งหนึ่งที่ขาดไม่ได้เมื่อมาเยือนที่นี่
คือ ปลาหมึกชิ้นหนึ่งมะนาว ต้มยำปลากรอบ
มีรสชาติดูถูกใจคอเหล่า คอเบียร์ยิ่งนัก สุรา
เมรัยมีทั้งในและนอกประเทศ เบียร์ก็มีทั้ง
สดและไม่สด

แสงสยามราตรีที่ร้านอินทนิล

เส้นทางมุ่งสู่อยุธยา

วัยรุ่นอย่างเราก็คงมุ่งไปที่
ดิสโก้เทค ภายในกว้างขวาง
ใหญ่โตมีวัยรุ่นค่อนข้างหนาตา
ทุกๆ วันเสาร์จะมีมินิคอนเสิร์ต
ของศิลปินวัยรุ่นผลัดเปลี่ยนกัน
มาให้ความบันเทิง

ตลาดโต้รุ่งหน้าพระราชวังจันทร์เกษม

บทเพลงเพื่อชีวิตที่ถูกขับขานโดย
นักดนตรี 1 คน กับกีตาร์อีก 1 ตัว บาง
บทเพลงมีเนื้อห่าออร์แกน กลอง มาช่วย
เสริมเติมแต่งให้ไพเราะยิ่งขึ้น ชอบเพลงไหน
อยากฟังเพลงอะไร ส่งไปขอไปได้เลย
และก็คงไม่พลาดที่เราจะต้องขอเพลง
ที่ชื่นชอบ

แต่ครั้งนี้ไม่ต้อง พอมองหน้า
นักดนตรีเหมือนรูใจส่งเพลง "หัวใจพริ้วใจ"
ของ "มาลีฮวนน่า" อันเป็นที่ถูกใจคอเพลง
ยิ่งนักอยากนั่งอยู่นานๆ แต่เดียวเวลาจะไม่
พอให้เราตะลอนทัวร์ได้ทั่วตามโปรแกรมจึง
โบกมือลาร้านอินทนิล ขับรถย้อนออกมา
ทางเดิมเลี้ยวซ้ายสู่ตลาดชนสงฆ์ใหม่
เลี้ยวซ้ายตรงเข้าไปประมาณ 800 เมตร
พบแหล่งความบันเทิงครบวงจรแห่งแรก
ของเมืองอยุธยา มีทั้งดิสโก้เทค คาเฟ่

นวดแผนโบราณ นั่นคืออยุธยาแกรนด์
พลาซ่า

วัยรุ่นอย่างเราก็คงมุ่งไปที่ดิสโก้เทค
ภายในกว้างขวางใหญ่โตมีวัยรุ่นค่อนข้าง
หนาตา ทุกๆ วันเสาร์จะมีมินิคอนเสิร์ตของ
ศิลปินวัยรุ่นผลัดเปลี่ยนกันมาให้
ความบันเทิงส่วนราคาค่าเข้าชม ธรรมดา
100 บาท วันที่มีคอนเสิร์ต 250 บาท
และในวันเลดี้ไนท์สตาร์เข้าฟรี คือ วันพุธ
ชาวต่างประเทศจะมีบางกลุ่มที่นิยม
ท่องเที่ยวก็จะมาที่นี้ด้วยเหตุผลที่ว่า
คนเยอะและทันสมัย

ได้เวลาที่เราจะกลับกันแล้ว คือ
ครบโปรแกรมตะลอนทัวร์

แต่ก่อนขึ้นสะพานไปสะดุดตา
ร้านเบียร์สด วิมานครีวเคค ด้านหน้าเป็น
ร้านเบียร์สดที่ตั้งกลางแจ้ง มีทีวีจอยักษ์ให้

นั่งชมพร้อมจิบเบียร์เย็นๆ ด้านในเป็นเคค
ขนาดพอสมควร ก็เลยนั่งชมบรรยากาศที่
เป็นธรรมชาติสักพัก กว่าจะออกจากวิมาน
ครีวเคคก็ ติ 4 กว่าๆ แล้ว มานั่งดื่มกาแฟ
กัน ต่อ ก็ เป็น อัน ครบ โปรแกรม
ตะลอนทัวร์ของ 2 สหายซะที เย้!

อยุธยาทุกวันนี้ไม่มีหัลโหลอีกแล้ว
ทุกสิ่งทุกอย่างเจริญก้าวหน้าไปตาม
เทคโนโลยีใหม่เปรียบเสมือนวังจักรชีวิต
ของเหี่ยวราตรีทั้งหลาย ที่พิสมัยในแสง
สีเสียงยามราตรี และอย่าลืมเรื่องเรียนด้วย
ล่ะ เดี่ยวจะมีความสุขบนความทุกข์ก็อยาก
เดือนไว้ในความทรงจำ !

พาไปชิมก๋วยเตี๋ยว IMF

ภานิชา อรรถาตมวิทยา / เรื่อง
 ชัชฎาพร มากสอน / ภาพ

ในยุคเศรษฐกิจ IMF แบบนี้หลายคนก็คงไม่อยากจะไปกินข้าวนอกบ้านเป็นแน่ เพราะแม้แต่ก๋วยเตี๋ยวข้างถนน ชามหนึ่งยังไม่ต่ำกว่า 20 บาท แต่วันนี้พากินพาเที่ยวจะพาท่านไปกินอาหารอร่อยราคาประหยัดเข้ากับเศรษฐกิจยุคนี้

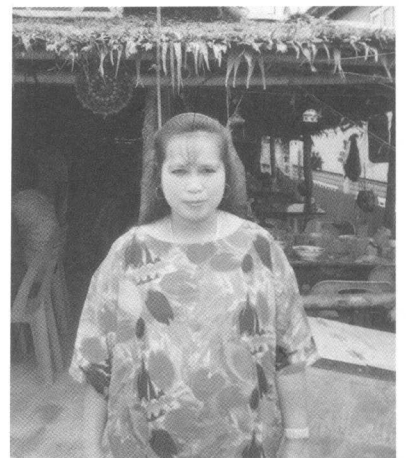
หลังจากรวบรวมพรรคพวกใน กอง บ.ก.ได้ 3 คน เราก็พากันเดินทางไปยังร้านกานดา ซึ่งอยู่ข้างเทศบาล อำเภอ ป่าโมก จังหวัดอ่างทอง ไปชิม ก๋วยเตี๋ยวหมูรสชาดี ราคาหยุดที่ 6 บาท มีทั้ง ก๋วยเตี๋ยวแห้ง ก๋วยเตี๋ยวน้ำ ต้มจืด ต้มยำ กินชามเดียวก็อิ่มท้อง เพราะใส่เส้น ใส่หมูมาเต็มชาม หมูก็ได้ใส่มาแต่หมูแดง อย่างเดียว ยังมีหมูสับใส่มาอีกเพียบ แอบบอกลัคนิดสำหรับคนไม่กลัวอ้วน บอกให้เขาใส่กากหมูมาเยอะๆ รับรองอร่อยอย่าบอกใคร

เห็นขายถูกแบบนี้พวกเราในกอง บ.ก.แสนสงสัยว่าอยู่ได้อย่างไร ก็ได้ความกระจ่างว่า “ที่อยู่ได้ทุกวันนี้อาศัยขายเยอะเข้าว่า แล้วก็ที่ร้านนี้ใช้แรงงานคนในครอบครัว เลยช่วยลดค่าใช้จ่ายไปมาก” เพราะเมื่อก่อนที่จะย้ายร้านมาอยู่ตรงนี้ ขายแค่ชามละ 3 บาทเอง

แต่ที่ร้านนี้ก็เชื่อว่าจะมีแต่ก๋วยเตี๋ยวอย่างเดียว ยังมีอาหารตามสั่งอีกมากมายที่อร่อย เช่น หมูแดดเดียว ลาบ ต้มยำกุ้ง อยากจะกระซิบอีกนิดว่าอาหารอร่อยราคาประหยัดอย่างนี้ใครต่อใครก็เลยพากันมาฝากท้องที่นี่ เพราะฉะนั้นถ้ามาแล้วไม่เอาก่อนานให้หงุดหงิดก็อย่ามาช่วงเที่ยง เพราะคนจะแน่นมาก หลังจากอิ่มท้อง

ที่อยู่ได้ทุกวันนี้อาศัย
 ขายเยอะเข้าว่า
 แล้วก็ที่ร้านนี้ใช้แรงงาน
 คนในครอบครัว
 เลยช่วยลดค่าใช้จ่าย
 ไปมาก

กฤษณา ชันพิทักษ์

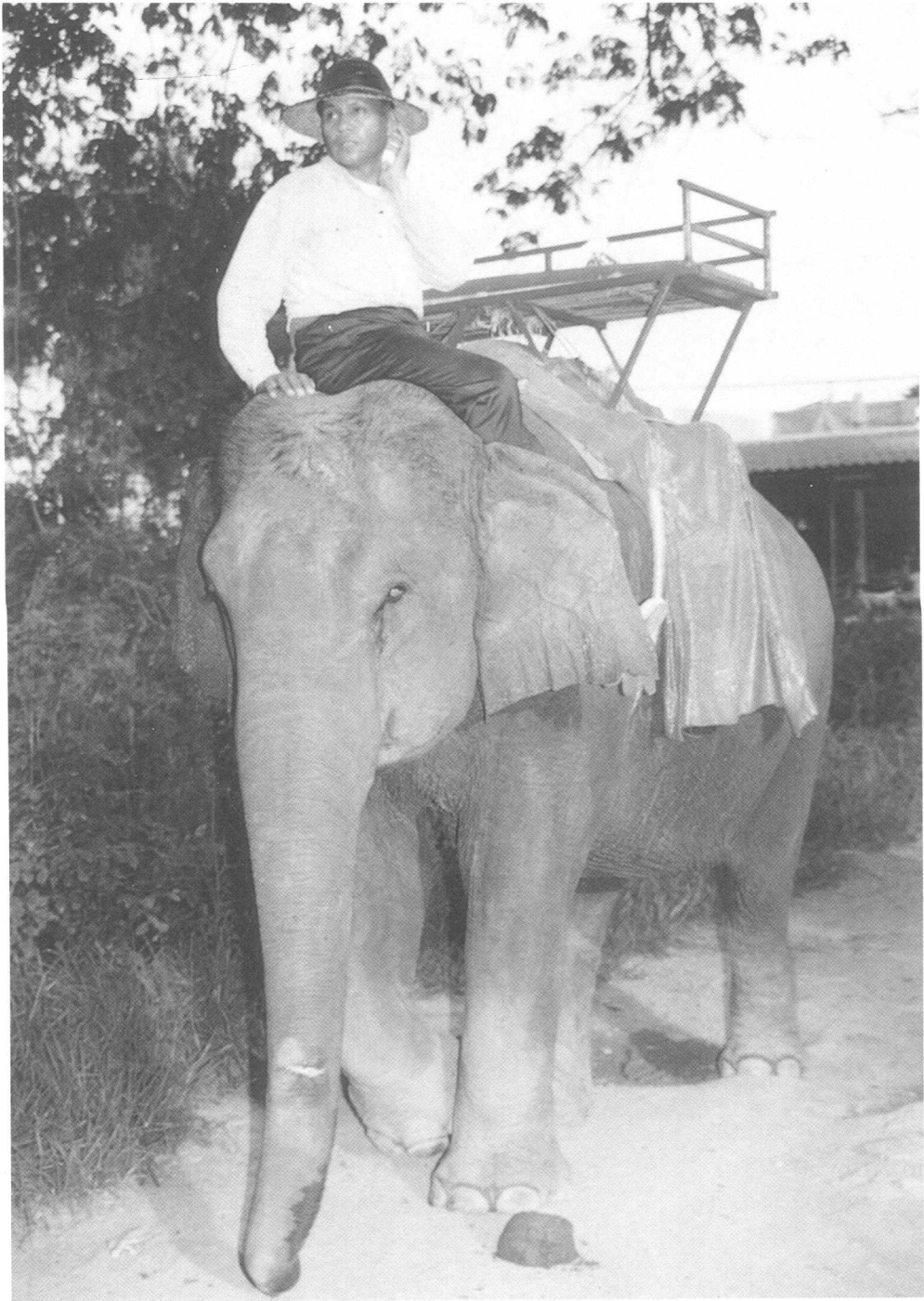
กันแล้วพวกเราจึงสั่งใส่ห่อกลับไปกินบ้านกันอีก

สำหรับเส้นทางการเดินทางมาร้านนี้ ก็ง่ายมากเพียงแค่ขับรถมาตามเส้นทางสายอยุธยา-อ่างทอง พอถึงสี่แยกฟาร์มรินทร์ ก็เลี้ยวซ้ายตรงไป ช้ามสะพานก็เลี้ยวซ้ายตรงทางแยกข้างหน้าเข้าตัวตลาดป่าโมก พอถึงตลาดถามใครๆ แถวนั้นก็รู้จักร้านกานดาทั้งนั้น

หากจะเที่ยวแถมอีกสักนิด ก็ขับรถเลยร้านกานดาไปนิดหนึ่ง จะพบวัดป่าโมก วัดที่มีพระนอนองค์ใหญ่ เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านแถวนั้น และบริเวณหน้าวัดก็มีวังปลา มีปลาสวายจำนวนมาก ซึ่งเราสามารถซื้ออาหารจากทางวัดให้ปลาได้ กินอิ่มท้องแล้วมาไหว้พระต่อ อิ่มทั้งท้อง อิ่มทั้งใจ

ท่ามกลางพายุและสายฝน
มีความเย็นฉ่ำชื่นใจให้ค้นหา
ท่ามกลางแสงแดดที่แผดจ้า
มีความร้อนแรงของความกล้าให้ทยาน
เมื่อเราผ่านทั้งพายุฝนและแสงแดด
ชีวิตเราก็จะเจิดจรัสดังสายรุ้ง

วรรณภา พันเศษ

เจ้าทองคูณช้างเร่

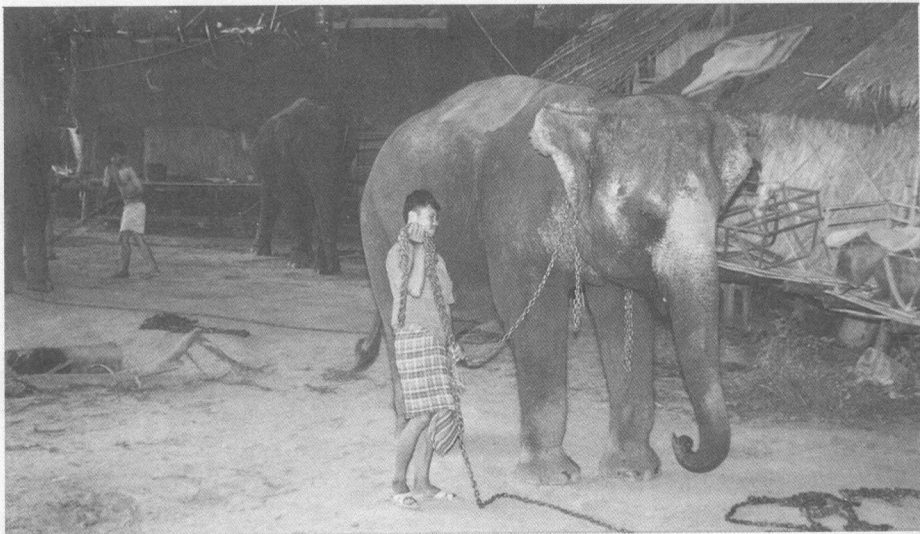
ดวงกมล ศุภสงคาร ชีรนุช รัตโนดม เรื่อง / ภาพ

เมื่อกล่าวถึงช้างทุกคนก็คงจะคิดว่าช้างเป็นเพียงสัตว์ตัวหนึ่ง ชีวิตของช้างก็คงจะไม่แตกต่างอะไรกับสัตว์ทั่วไป แค่มิขนาดใหญ่นั้น ซึ่งสมัยก่อนช้างจะมีส่วนร่วมในงานพระราชพิธีที่สูงศักดิ์ ช้างได้รับการเลี้ยงดูอย่างดี

แต่เมื่อช้างมีมากเกินไปจนความจำเป็น อีกทั้งสภาพสังคมเปลี่ยนไป ช้างถูกนำมาใช้ในงานหลายๆ อย่างต่างไปจากเดิม เช่น ลากซุงในป่า นำมาฝึกเพื่อแสดงโชว์ ให้ความสนุกสนานกับนักท่องเที่ยว หรือเป็นช้างเร่ร่อนขอทานเลี้ยงท้องไปตามที่ต่างๆ

คนหลายคนอาจมองดูเป็นเรื่องสนุกสนานแต่บนความสนุกสนานเหล่านั้น อยู่บนความทุกข์ของช้าง โดยมีอาการเศร้าซึมหรือมีน้ำตาไหลออกมาเพื่อแสดงให้คนรู้ว่ามันเหนื่อยแค่ไหน ช้างบางตัวถูกมนุษย์ผู้ซึ่งขึ้นชื่อว่าเป็นสัตว์ประเสริฐ ใช้งานอย่างหนักเพื่อนำผลประโยชน์เข้าสู่ตนเอง โดยที่ไม่คำนึงว่าช้างจะเหนื่อยมากแค่ไหน และเมื่อช้างทำงานไม่ไหวก็จะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ช้างทำงานต่อไปได้ตามที่มนุษย์ต้องการ

มีช้างหลายเชือกถูกมนุษย์บังคับให้กินยาบ้าเพื่อให้ช้างทำงานได้มากจนช้างติดยาและรักษาไม่หาย มีอาการ

สภาพภายในบริเวณที่พัก

ช้างบางตัวถูกมนุษย์
ผู้ซึ่งขึ้นชื่อว่าเป็น
สัตว์ประเสริฐใช้งาน
อย่างหนักเพื่อนำ
ผลประโยชน์เข้าสู่ตนเอง
โดยที่ไม่คำนึงว่าช้าง
จะเหนื่อยมากแค่ไหน

ช้างเคียงจนช้างล้มตายเป็นจำนวนมาก ช้างบางเชือกก็ถูกตีจนพิการหรือเกิดบาดเจ็บตามลำตัว เนื่องจากทำงานไม่ถูกใจมนุษย์

เจ้าทองคุณอายุ 18 ปี เป็นช้างเพศเมียซึ่งในอดีตนั้นเคยถูกใช้งานอย่างหนักเพื่อลากซุงในป่า มีบาดเจ็บถูกมัดพันทั้งวงเกือบขาดเพราะทำงานไม่ถูกใจเจ้านาย หลังจากเหตุการณ์นั้นความทุกข์ของทองคุณคือ **นายคำทรัพย์**มาก อายุ 41 ปี อยู่บ้านเลขที่ 65 หมู่ 4 ต.กระโพ่น อ.ท่าตูม จ.สุรินทร์ ซึ่งเป็นหมู่บ้านคนเลี้ยงช้าง ผู้ดูแลเจ้าทองคุณมาตั้งแต่เกิด โดยที่แม่ของทองคุณนั้นเป็นช้างที่ได้มาจากการคล้องช้างที่กัมพูชาตั้งแต่สมัยตายายของเขา และแม่ของทองคุณก็ตายไปนานแล้ว ทองคุณจึงอยู่ในความดูแลของนายคำตลอดมา ความผูกพันของเขากับทองคุณจึงเปรียบเสมือนพ่อกับลูก เมื่อเห็นทองคุณถูกทำร้ายเพราะทำงานไม่ถูกใจเจ้านาย จึงทนไม่ไหว ได้นำทองคุณออกเร่ร่อนตามสถานที่ชุมชนหรือแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ เช่น รังสิตสามแยกไฟฉาย หรือที่พิทยาสรรพ์ การเดินทางจะต้องนำทองคุณขึ้นรถบรรทุกซึ่งเป็นรถที่จ้างมา เมื่อถึงจุดที่จะลงก็จะนำช้างเดินร่อนเร่ต่อไป

นายคำเล่าถึงชีวิตของเขากับเจ้าทองคุณว่าลำบากมาก เพราะต้องเดินร่อนเร่ตั้งแต่เช้าจนถึง 4-5 ทุ่ม ต้อง

บางวันที่แดดร้อนจัด พื้นถนนที่เป็นคอนกรีต
จะร้อนมากทำให้เท้าของเจ้าทองคุณแตก
แต่ถึงอย่างไรชีวิตของเจ้าทองคุณก็ยังดีกว่าญาติพี่น้อง
ของมันที่ถูกใช้งานและถูกทารุณอยู่ในป่ามากนัก

เสี่ยงอันตรายจากการถูกรถชน เวลาพักก็ต้องกางเต็นท์นอน ส่วนเจ้าทองคุณก็ต้องล่ามไว้ใกล้ๆ สำหรับรายได้มันได้ประมาณ 1,000 บาทต่อวัน ไม่เพียงพอกับค่าอาหารของเจ้าทองคุณ เพราะช้างเป็นสัตว์ที่กินจุ ไม่รู้จักอิ่ม และอาหารของเจ้าทองคุณที่มีคนนำมาให้มันจะมีสารพิษหรือยาฆ่าแมลง ปะปนอยู่ ทำให้ทองคุณมีอาการท้องเดินอยู่บ่อยๆ ในบางวันที่แดดร้อนจัด พื้นถนนที่เป็นคอนกรีตจะร้อนมากทำให้เท้าของเจ้าทองคุณแตก แต่ถึงอย่างไรชีวิตของเจ้าทองคุณก็ยังดีกว่าญาติพี่น้องของมันที่ถูกใช้งานและถูกทารุณอยู่ในป่ามากนัก

เมื่อไม่นานมานี้ทาง กทม. ห้ามไม่ให้ช้างเดินเร็วร้อน เพราะช้างจะถ่ายอุจจาระทำให้ถนนสกปรกและมีปัญหาในเรื่องของช้างถูกรถชนหรือเดินเกะกะตามถนนจนทำให้รถติด ปัญหาเรื่องช้างตกมันอาละวาด เหยียบคนตายเพราะความเครียด ความอ่อนเพลีย เหนื่อยจากการเดินร้อนหรือบางครั้งถูกมนุษย์บางคนแหย่เล่น จนช้างทนไม่ไหวและอาละวาดแต่นั้นก็ไม่ใช้ความผิดของช้างเลย และในครั้งนี่จึงเป็นจุดหักเหของเจ้าทองคุณและนายคำ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงชีวิตของทั้งสองชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น

ก่อนที่นายคำและเจ้าทองคุณจะลั่นหวัง นายคำก็นึกขึ้นได้ว่ามีเพื่อนควาญช้างที่อยู่ จ.สุรินทร์ด้วยกัน บอกว่าจะมาทำงานที่ปางช้างอยุธยา นายคำ

จึงติดต่อมาหาเพื่อนและเพื่อนก็แนะนำให้ติดต่อกับคุณสมพาสน์ มีพันธ์ุ เจ้าของปางช้างอยุธยา นายคำจึงพาเจ้าทองคุณเข้ามาทำงานที่ปางช้างอยุธยา ชีวิตของนายคำและเจ้าทองคุณจึงเปลี่ยนไปอาหารที่เคยกินไม่อิ่มในสมัยก่อน ตอนนี้แขกที่มาเที่ยวชมก็จะซื้อให้กิน พอเลิกงานก็จะไปกินหญ้าแถวเพนียดอยู่ที่นั่นเจ้าทองคุณไม่ต้องทำงานหนักเหมือนเมื่อก่อน ไม่ต้องเหนื่อย และไม่ต้องเสี่ยงกับอันตรายกับ

การถูกรถชน เพราะที่อยุธยามีรถน้อย

สำหรับเวลาทำงานของเจ้าทองคุณนั้น จะต้องมาถึงปางช้างก่อนเวลา 09.00 น. นายคำและเจ้าทองคุณจะตื่นตอน 07.00 น. เพื่ออาบน้ำและเดินออกมาจากเพนียด ใช้เวลาประมาณ 30 - 40 นาทีก็จะมาถึงที่ปางช้าง จากนั้นเจ้าทองคุณก็จะเตรียมตัวต้อนรับนักท่องเที่ยวพร้อมกับเพื่อนๆ ของมันอีก 16 เชือก โดยจะเรียงต่อเป็นคิว ทำให้เจ้าทองคุณไม่เหนื่อยมาก วันไหนมีนักท่องเที่ยวเยอะก็จะรับแขกประมาณ 5 - 8 เที้ยว แต่ช่วงนี้มีนักท่องเที่ยวน้อยจะได้ประมาณ 4 - 6 เที้ยว เจ้าทองคุณจะเลิกงานตอน 17.00 น. และจะเดินทางกลับเพนียดระหว่างทางเดินกลับชาวบ้านจะนำอาหารมาให้เจ้าทองคุณตลอดทาง

ที่ปางช้างอยุธยาแห่งนี้นายคำและทองคุณมีเงินเดือนๆ ละ 10,000 บาท เงินจากทางบัตรอีกใบละ 7 บาท ทิปจากนักท่องเที่ยวที่มานั่งช้างและถ่ายรูปกับช้าง

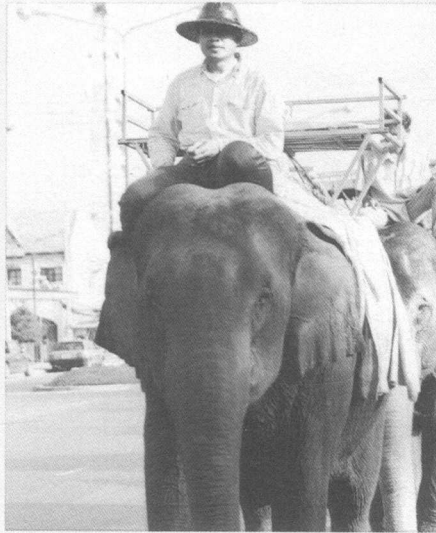

ชีวิตใหม่ในปางช้าง

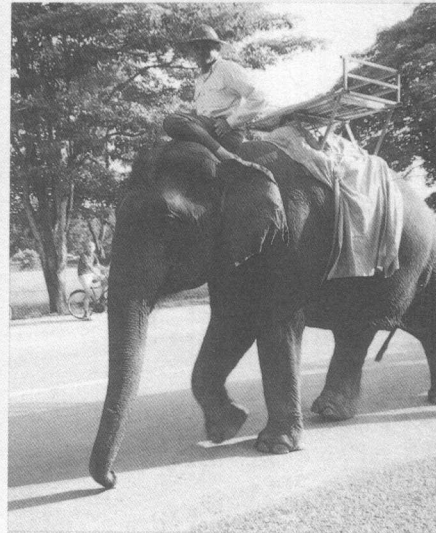
อีกวันละ 300 - 400 บาท ทองคุณ
จึงไม่ต้องทำงานเหนื่อยเหมือนเมื่อก่อนอีก
แล้ว นายคำบอกกับเราว่า ทองคุณเป็นช้าง
ที่ไม่ดี๊ดี จึงไม่ต้องใช้ขอตีมากนัก แต่ก็ต้อง
พกติดตัวเอาไว้ เวลาที่ทองคุณดี๊ดีไม่ยอม
ทำงานก็ต้องตีบ้าง สำหรับขอนั้นจะไม่ให้
แหลมมาก เพราะถ้าแหลม เวลาเกาะแล้ว
ช้างจะเป็นแผลควายช้างบางคนจะตีที่หูแทน

และในปีนี้เป็นปีอะเมซิ่งไทยแลนด์
นักท่องเที่ยวมีเพิ่มมากขึ้นจากปีที่แล้วมาก
นายคำบอกทั้งท้ายกับพวกเรตามแบบชื่อๆ
ของแก้ว อยากรจะให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยว
เพื่อนั่งช้างเยอะๆ และอยากให้พวกเขารัก
ช้างของเรา เพราะนายคำและทองคุณ
เปรียบเสมือนพ่อกับลูกเผชิญชะตากรรม
ตกยากลำบากด้วยกันมาหลายสิบปี
สองชีวิตต่างก็พึ่งพาอาศัยดูแลกันและกัน
สร้างความสุขให้กับเพื่อนมนุษย์ตามที่พวก
เขาต้องการ

ทองคุณเป็นช้างที่โชคดีกว่าช้างอื่น
อีกมากมาย ที่ได้มาอยู่ที่ปางช้างอยุธยา
โดยที่มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น เมื่อไม่สบาย
ก็มีสัตวแพทย์คอยดูแลรักษาอย่าง
ทันห่วงที่และไม่ต้องทนกับความโหดร้าย
ป่าเถื่อนของมนุษย์ ผู้ซึ่งจ้องที่จะหา
ผลประโยชน์จากมันอีกต่อไป แต่ยังมีช้างอีก
หลายร้อยเชือกที่ไม่ได้โชคดีเหมือน
ทองคุณซึ่งกำลังรอความเมตตาและช่วย
เหลือจากเพื่อนมนุษย์ บางครั้งก็ไม่มี
ทางเลือกมากมายนักสำหรับช้าง

เส้นทางเดินกลับเพนียดคล้องช้าง

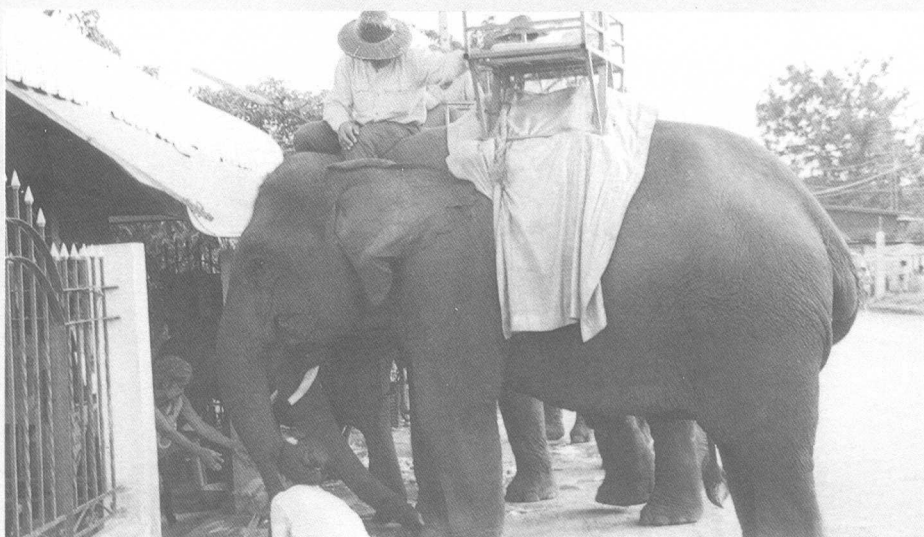

ระยะทางอีกยาวไกลกว่าจะถึงที่พัก

แต่ยังมีช้างอีกหลาย
ร้อยเชือกที่ไม่ได้โชคดี
เหมือนทองคุณ
ซึ่งกำลังรอความเมตตา
และช่วยเหลือจาก
เพื่อนมนุษย์ บางครั้งก็ไม่มี
ทางเลือกมากมายนัก
สำหรับช้าง

ขอให้ทุกคนหยุดนิ่ง และมอง
ทางเลือกลำหรับช้างว่ามนุษย์มีทางเลือก
อะไรให้กับเขาบ้าง ซึ่งบางครั้งดูเหมือน
ทางออกแทบไม่มีเลย ขอให้เปิดโอกาส
ให้กับช้างบ้าง การใช้งานต่างๆ นั้นต้อง
คำนึงถึงช้างด้วย

ครั้งหนึ่งเรามีกษัตริย์ที่เคยทรงช้าง
ออกไปสู้รบเพื่อชาติและช้างก็เป็น
สัญลักษณ์ของชาติไทย แต่ ณ วันนี้เรา
ต้องเอาช้างออกจากรบจ้างชาวต่างชาติและ
นักท่องเที่ยวที่มานั่ง เป็นการลดความ
สำคัญของช้างลง จึงขอให้ทุกคนหันกลับ
มาให้ความสำคัญ ความรัก ความเมตตา
กับช้างเหมือนเคยเช่นในอดีต เพราะ
สถานการณ์ช้างไทยในปัจจุบันเลวร้าย
ลงทุกวัน ถ้าไม่มีกลุ่มอนุรักษ์ต่างๆ
(กลุ่มคนรักช้าง) เข้ามาปกป้อง ช้างก็คง
จะสูญพันธุ์จากป่าไปนานแล้ว อย่าให้
ลูกหลานไทยได้เห็นแต่เพียงรูปภาพ
ของช้างเลย

มีคนให้อาหารระหว่างทาง

10 คำถาม กับ

“ก๊าซธรรมชาติ พลังงานไร้มลพิษสร้างเศรษฐกิจไทย”

1. เหตุใดจึงเลือกก๊าซธรรมชาติมาเป็นเชื้อเพลิง

ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม/เพิ่มคุณภาพชีวิต/เพิ่มคุณค่าทางเศรษฐกิจ จำเป็นต้องเลือกเชื้อเพลิงมีคุณภาพ

ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงที่สะอาดที่สุด เมื่อเทียบกับเชื้อเพลิงน้ำมัน ถ่านหินหรือลิกไนต์

ทั่วโลกมีการใช้พลังงานน้ำมัน ถ่านหิน ก๊าซธรรมชาติ พลังน้ำ นิวเคลียร์ ขณะนี้มีการใช้ก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้น และใช้ทดแทนพลังงานน้ำมัน/ถ่านหินอย่างต่อเนื่อง

2. ก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยของเรามีพอเพียงกับความต้องการหรือไม่

ปัจจุบันผลิตก๊าซฯในระดับ 1,100 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน มีปริมาณสำรองที่จะผลิตได้เพิ่มในระดับ 1,500 - 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ปริมาณสำรองในปัจจุบันสามารถใช้ได้อีกประมาณ 8 ปี

ความต้องการใช้ก๊าซฯของประเทศ จะเพิ่มเป็น 2,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี 2541 และเป็น 3,000 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี 2543

มีความจำเป็นต้องนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้านได้แก่ สหภาพพม่า มาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา เป็นต้น

แหล่งในประเทศจะเป็นหลักประกัน กรณีเกิดเหตุวิกฤตทางพลังงานให้แก่ประเทศอีกด้วย

3. ท่อก๊าซฯ มีโอกาสเกิดอุบัติเหตุ หรือเกิดระเบิดเหมือนกรณีรถก๊าซหุงต้มระเบิดบนถนนเพชรบุรีตัดใหม่ กรุงเทพฯ หรือไม่

โอกาสที่ท่อก๊าซฯ จะระเบิดเช่นกรณีถนนเพชรบุรีนั้นเป็นไปได้ด้วยเหตุผลดังนี้

1) ท่อส่งก๊าซฯ ฝังใต้ดินลึกถึง 1-1.5 เมตร และการขนส่งอยู่ภายในท่อเหล็กเหนียว ไม่ปะปนกับระบบขนส่งทางรถยนต์หรือรถไฟ เช่น การขนส่งก๊าซหุงต้ม จึงไม่มีโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุเหมือนกับถนนเพชรบุรีฯ

2) ก๊าซธรรมชาติมีคุณสมบัติเบากว่าอากาศ เมื่อปล่อยสู่ภายนอกจะลอยขึ้นสูงทันทีที่จุดติดไฟมากกว่าก๊าซหุงต้ม หากติดไฟจะเป็นเปลวไฟลอยสูงไม่ลุกไหม้เป็นวงกว้าง

3) การขนส่งก๊าซฯ ทางท่อมีสถานีก๊าซฯ ควบคุมเป็นระยะทำหน้าที่ปิดวาล์วอัตโนมัติ โดยเฉลี่ยประมาณ 20 กิโลเมตรมีอุปกรณ์สื่อสารทันสมัย หากเกิดเหตุการณ์ผิดปกติ จะปิดวาล์วอัตโนมัติได้ทันที

4) หัวใจของความปลอดภัยจึงอยู่ที่ระบบและอุปกรณ์ การปฏิบัติการ (Operation) ต้องได้มาตรฐานและมีการใช้อย่างถูกวิธี

5) กรณีเกิดก๊าซหุงต้ม (LPG) ระเบิดที่ถนนเพชรบุรีฯ เป็นการขนส่งโดยรถบรรทุก เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ระบบและอุปกรณ์ถึงก๊าซฯ ที่ติดกับรถบรรทุกไม่ได้มาตรฐาน อีกทั้งขับเคลื่อนด้วยความเร็วสูง เมื่อรถพลิกคว่ำ เกิดแรงดันสูงและถึงไม่มีวาล์วนิรภัย (Safety Valve) จึงรั่วไหลและผนวกกับก๊าซหุงต้มหนักกว่าอากาศ จึงแผ่กระจายไปตามถนน และเกิดลุกไหม้

ขยายวงกว้าง (ปัจจุบันได้แก้ไข มีกฎระเบียบและข้อกำหนดแล้ว)

4. มาตรฐานระบบและอุปกรณ์ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ

เป็นท่อเหล็กเหนียว มีความแข็งแรงทนทาน ได้รับการออกแบบตามมาตรฐานสากล

รอยเชื่อมทุกรอยต้องผ่านการตรวจสอบด้วยระบบเอ็กซ์เรย์ 100 เปอร์เซ็นต์

ป้องกันสนิมตามมาตรฐานสากล

- เคลือบผิวท่อ ทั้งด้านนอกและด้านในด้วยอีพ็อกซี (Fusion Bond Epoxy)

- ป้องกันสนิมตลอด 24 ชม. ด้วยระบบป้องกันการสึกกร่อน (Cathodic Protection)

ฝังใต้ดินลึก 1 เมตรถึง 1.5 เมตร จากผิวดินเดิมถึงหลังท่อ (มาตรฐานสากลกำหนดไว้ที่ 0.60 เมตรหรือ 60 เซนติเมตร)

ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตรวจสอบวิ่งภายในท่อ (Intelligent Pig) ตรวจสอบสภาพภายใน และความหนาของท่ออย่างสม่ำเสมอ

มีสถานีควบคุมความดันก๊าซฯ เป็นระยะๆ ประมาณทุก 15 - 20 กิโลเมตร ต่อ 1 สถานี ตามความเหมาะสมและการออกแบบ หากเกิดการรั่วไหลระหว่างสถานี วาล์วจะปิดโดยอัตโนมัติหรือสั่งปิดวาล์วได้ทันทีจากศูนย์ควบคุม

5. ทำไมโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อย จึงเลือกการวางท่อตามแนวสายส่งไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเป็นส่วนใหญ่

ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติจะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าเกิดก็จะน้อยมาก

เพราะเป็นพื้นที่ที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ ได้ดำเนินการสงวนสิทธิ์ไว้แล้ว ตลอดแนวสายส่งไฟฟ้าแรงสูง เมื่อใช้เป็นพื้นที่วางท่อส่งก๊าซฯ จึงไม่เกิดผลกระทบกับเจ้าของที่ดินรายอื่นเพิ่ม หรือเสียที่ดินเพิ่มขึ้นอีก

ปตท. จะจ่ายค่าชดเชยทรัพย์สินให้อีกเป็นครั้งที่สอง โดยขอสงวนสิทธิ์ในการใช้ที่ดินตามพระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ.2521 ตามมาตรา 30 ในการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ

6. ท่อส่งก๊าซธรรมชาติ จะทำลายการท่องเที่ยวและทำให้ราคาที่ดินตกต่ำจริงหรือ

ท่อส่งก๊าซฯ ฝังอยู่ใต้ดิน มีความปลอดภัยสูง พื้นที่แนวท่อสามารถปลูกข้าว อ้อย ข้าวโพด ได้ตามปกติ

ไม่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว ดังตัวอย่างจังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง ซึ่งปัจจุบันยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นเขตอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐานในเวลาเดียวกัน ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

ราคาที่ดินไม่มีผลกระทบ ดังตัวอย่าง จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง ที่ท่อก๊าซฯ พาดผ่าน และที่สำคัญเจ้าของที่ดินนับได้ว่ามีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ทำให้ประเทศเรามีก๊าซฯ ใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า มีสายส่งไฟฟ้าแรงสูงแจกจ่ายไปยังประชาชนทั่วประเทศ

7. ก๊าซธรรมชาติคืออะไร

ก๊าซธรรมชาติเป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน ซึ่งประกอบขึ้นด้วยไฮโดรเจนและคาร์บอน ซึ่งเกิดมาจากการทับถมของซากสิ่งมีชีวิตทั้งพืชและสัตว์มานานนับล้านปี ซากสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ได้รับความร้อนและความกดดันของผิวโลกจนแปรสภาพเป็นก๊าซและน้ำมัน

ก๊าซธรรมชาติประกอบด้วยสารประกอบไฮโดรคาร์บอนหลายชนิด ได้แก่

มีเทน โปรเพน บิวเทน เพนเทน เป็นต้น ซึ่งมีเทนจะเป็นส่วนประกอบหลักประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป นอกจากนั้นยังมีก๊าซอื่นเจือปนอยู่ เช่น คาร์บอนไดออกไซด์

ประโยชน์หลักของก๊าซธรรมชาติคือ การใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าและเป็นเชื้อเพลิงในอุตสาหกรรม รวมทั้งสามารถแยกส่วนประกอบอื่นๆ ที่มีประโยชน์ในก๊าซธรรมชาติออกมาได้ เช่น อีเทน ซึ่งใช้ในการผลิตพลาสติก ก๊าซหุงต้มที่ใช้กันตามบ้านเรือน นอกจากนั้นแล้ว ยังอาจจะได้ก๊าซเหลวที่ส่งไปให้โรงกลั่นเพื่อผลิตน้ำมันสำเร็จรูปต่อไป

8. ท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อย ให้อะไรกับคนไทย

เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในระบบการจัดส่งก๊าซฯ เพราะหากการจัดส่งก๊าซฯ จากอ่าวไทยหรือจากแหล่งก๊าซฯ ของสหภาพมาประสบปัญหาไม่สามารถส่งก๊าซได้ตามปกติ ท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อยจะถ่ายเทก๊าซฯ จากระบบท่อส่งก๊าซฯ จากด้านหนึ่งไปยังอีกด้านหนึ่งทดแทนกันได้ จึงไม่ทำให้การจัดส่งก๊าซฯ ไปยังผู้ใช้ซึ่งได้แก่ โรงไฟฟ้าหรือการผลิตภาคอุตสาหกรรม ถูกขัดขาดที่จะทำให้เกิดไฟฟ้าดับ หรือกระบวนการผลิตของอุตสาหกรรมหยุดชะงัก และทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ

9. คุณรู้จักโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อย หรือยัง

โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อย เป็นโครงการที่เชื่อมโยงระบบท่อเดิมจากอ่าวไทยและระบบท่อส่งก๊าซฯ จากสหภาพมา ให้เป็นระบบเดียวกัน มีลักษณะโครงการดังนี้

1) ท่อส่งก๊าซฯ มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 30 นิ้ว ความหนาทั่วไปประมาณ 14.6 มิลลิเมตร ออกแบบตามมาตรฐานสากล

2) ความยาวประมาณ 150 กิโลเมตร เริ่มจากสถานีวัดปริมาณก๊าซฯ อำเภอเมืองราชบุรี ไปยังโรงไฟฟ้าวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่านพื้นที่ 5

จังหวัดคือ

– จังหวัดราชบุรี ผ่าน 3 อำเภอคือ อ.เมืองราชบุรี อ.โพธาราม อ.บ้านโป่ง

– จังหวัดนครปฐม ผ่าน 4 อำเภอคือ อ.เมืองนครปฐม อ.กำแพงแสน อ.ดอนตูม อ.บางเลน

– จังหวัดนนทบุรี ผ่าน 2 อำเภอ คือ อ.ไทรน้อย อ.บางบัวทอง

– จังหวัดปทุมธานี ผ่าน 2 อำเภอ คือ อ.ลาดหลุมแก้ว อ.สามโคก

– จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผ่าน 3 อำเภอคือ อ.บางไทร อ.บางปะอิน อ.วังน้อย

3) วางท่อฝังใต้ดินมีความลึกจากระดับหลังท่อถึงผิวดินเดิมไม่น้อยกว่า 1 - 1.5 เมตรวางไปตามแนวเขตสายส่งไฟฟ้าแรงสูงของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตฯ เป็นส่วนใหญ่และในเขตที่ดินเอกชนบางส่วน

4) ความสามารถในการรับส่งก๊าซฯ ประมาณ 500 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน

5) มีสถานีควบคุมก๊าซฯ (Block Valae) ตามแนวท่อส่งก๊าซฯ จำนวน 9 สถานี อยู่ห่างกันมีระยะประมาณ 16 กิโลเมตร

6) มีระบบควบคุมการรับ-ส่งก๊าซฯ อัตโนมัติ (SCADA) และใช้ระบบสื่อสารใยแก้วนำแสง โดยมีศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการตลอด 24 ชั่วโมง

10. ท่านจะทราบได้อย่างไรว่าแนวท่อส่งก๊าซฯ อยู่ตำแหน่งใด

บริเวณพื้นดินที่มีท่อส่งก๊าซฯ ฝังอยู่ใต้ดิน ปตท. จะปักป้ายเตือน แสดงให้เห็นเด่นชัดเป็นระยะๆ ลักษณะของป้ายเตือนนี้ทำด้วยแผ่นเหล็กพื้นสีเหลืองตัวอักษรสีดำ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เตือนให้ทราบว่า บริเวณนี้มีท่อส่งก๊าซฯ ฝังอยู่ใต้พื้นดิน ความลึกโดยประมาณ 1 - 1.5 เมตร วัดจากหลังท่อถึงผิวดิน

2) เตือนให้ทราบว่าห้ามทำการขุดดอก เจาะหรือกระทำการใดๆ ในเขตบริเวณนี้ก่อนได้รับการตรวจสอบและอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ ปตท.

3) แจ้งรายละเอียดการติดต่อกับ ปตท. ได้ทุกวันตลอด 24 ชั่วโมง

แต่มีแต่จินตนาการด้วยสีชอล์ก
 ด้วยมือแห่งศิลปิน “สัวง พรศิริ”
 “สัวง พรศิริ”

นิวตัน ตั้งอารมณ์ สมเพชร อรุณเจริญกิจ เรื่อง / ภาพ

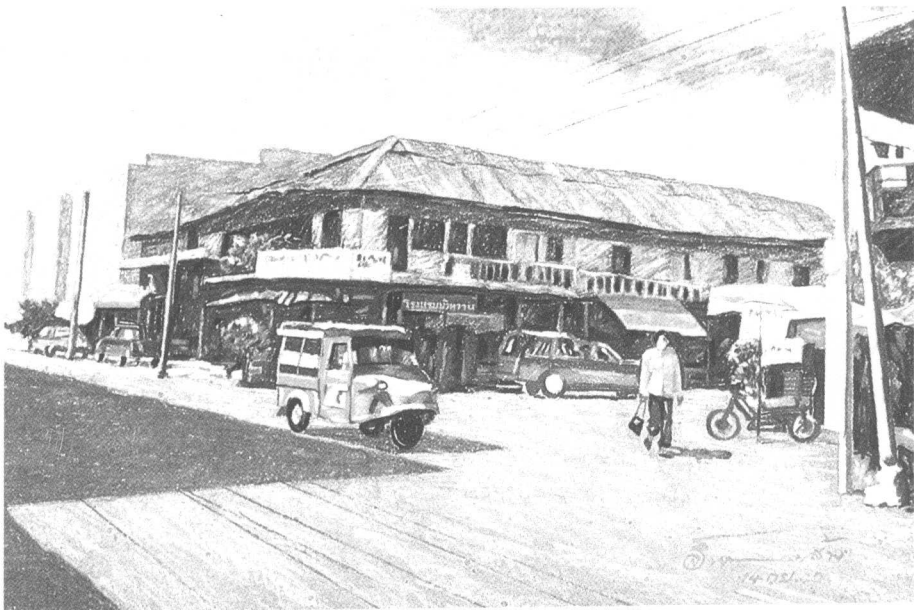
คิลปินคือผู้สร้างสรรค์งานศิลปะที่น่า
แนวความคิดของตนเองมานำเสนอ
ในรูปแบบที่เป็นตัวของตัวเอง เพื่อแสดง
ความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการโดยใช้สื่อ
แตกต่างกันไปตามลักษณะของศิลปะ
แต่ละแขนง และการใช้ “ลีขอล็ก” เป็น
สื่อนำเสนอทางศิลปะนั้นนับได้ว่ามีความ
ยากพอสมควรเมื่อเทียบกับการใช้สื่อนิตอื่น

แต่มีศิลปินท่านหนึ่งซึ่งเป็นผู้ใช้ลี
ขอล็กสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ และ
เป็นผู้หนึ่งที่มผลงานเป็นที่ยอมรับของคน
ทั่วไปทั้งในและนอกประเทศ ศิลปินท่านนี้
คือ “**ส้าง พรครี**” ปัจจุบันเป็นอาจารย์ใน
ภาควิชาศิลปะสถาบันราชภัฏพระนคร
ศรีอยุธยา โดยมีตำแหน่งเป็น ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ มีประสบการณ์ในการเขียน
ภาพด้วยลีขอล็กทั้งภาพคนเหมือนและ
ภาพทั่วไป ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2508 จนถึง
ปัจจุบันมีผลงานมาแล้วไม่น้อยกว่า
400 ภาพ

แนวการสร้างงานศิลปะของ
อาจารย์นั้นจัดอยู่ในแขนงจิตรกรรม
ลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ หรือลัทธิอันเกิดจาก
ความประทับใจและถ่ายทอดด้วยความ
รู้สึกและนึกคิด คำว่า “**ศิลปะ**” ในความ
หมายของอาจารย์คือ “**ผลงานที่เรา
สร้างสรรค์ด้วยความคิดของเราเอง**”
หรืออีกนัยหนึ่งศิลปะคือ “**สิ่งที่มนุษย์สร้าง
ขึ้น**” งานศิลปะของอาจารย์จะสื่อในเรื่อง
ของธรรมชาติ ภาพคนเหมือน โบราณสถาน
และสื่อในเรื่องที่กำลังได้รับความนิยม

สาเหตุที่อาจารย์ใช้ลีขอล็กในการ
วาดภาพนั้น เป็นเพราะความชอบใน
ศิลปะที่เกิดจากลีขอล็กมากกว่าสื่อนิตอื่น
โดยปกติแล้วลีขอล็กกับสีน้ำมัน มีความ
ยากพอๆ กันทั้งสองอย่าง และความสว
งามนั้นก็ขึ้นอยู่กับศิลปินที่ถ่ายทอดสื่อ นั้น
ออกมา

สำหรับผลงานของอาจารย์ที่คน
ภายนอกรู้จักกันมากคือภาพลีขอล็กชุด
“**โลห์ แอนด์ ชาวด์**” ชุดภาพเหมือนของ

โรงแรมบัวหวาน ตลาดบัวหวาน

“ศิลปะ”

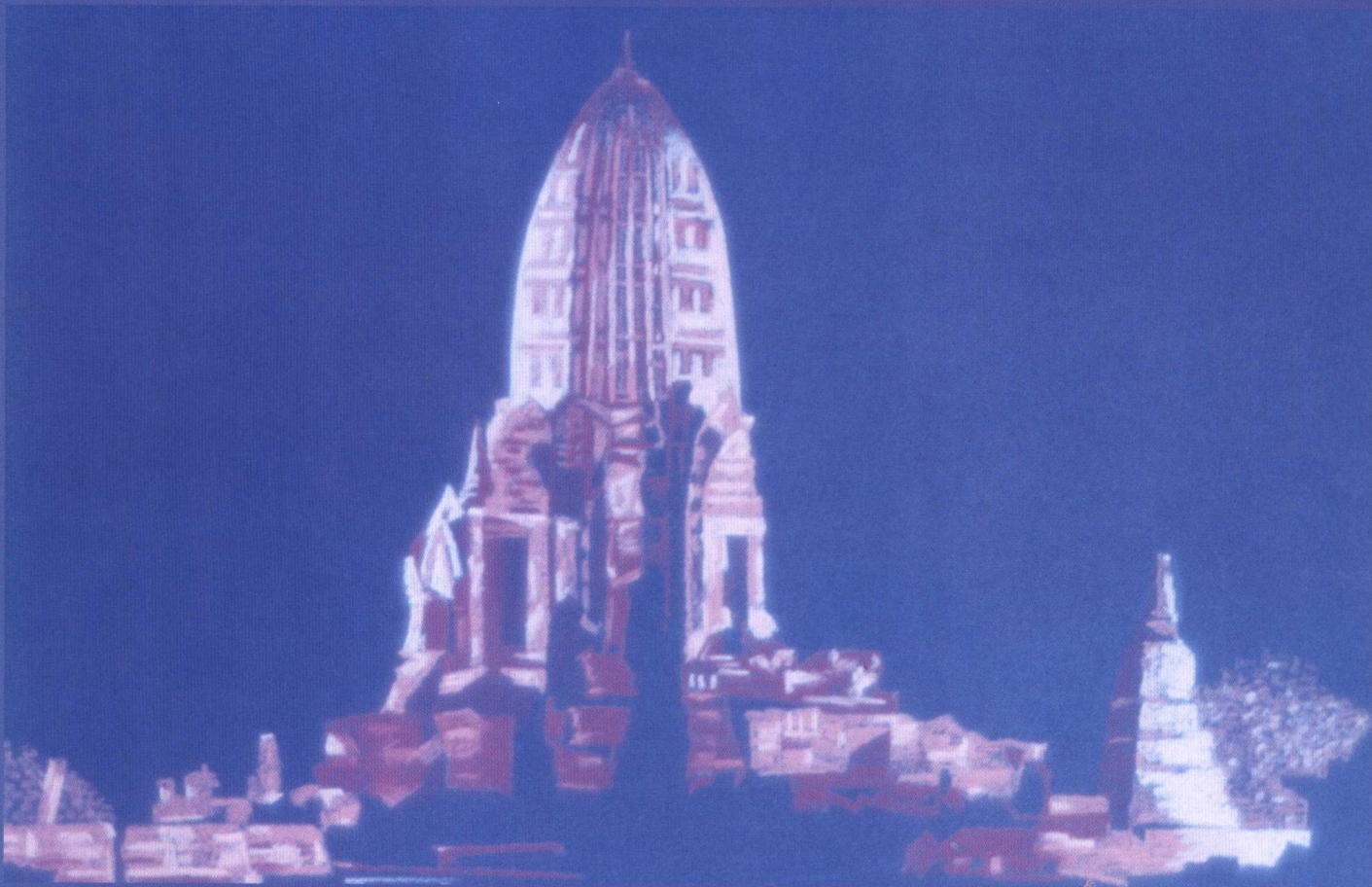
ในความหมายของอาจารย์คือ

“**ผลงานที่เราสร้างสรรค์ด้วยความคิดของเราเอง**”

หรืออีกนัยหนึ่ง ศิลปะคือ “**สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น**”

ชีวิตชาวเรือ

“ Light and Sound ” วัดราชบูรณะ

ประเทือง เอมเจริญ ภาพเหมือนของ **กมล ทัศนาญชลี** ภาพเหมือนของ **สุชาติ วงษ์ทอง** ภาพต่างๆ เหล่านี้เป็นที่รู้จักและโด่งดังไปถึงต่างประเทศ สำหรับผลงานที่อาจารย์ชอบมากคือ ภาพ **“วัดพระราม”** และอีกภาพหนึ่งคือ **“ตลาดบัวหวาน”** ซึ่งเมื่อ 50 ปีที่แล้วเป็นศูนย์กลางทางการค้าของอยุธยา และยังมีโรงแรมแห่งแรกเกิดขึ้นที่นี่ คือ โรงแรมบัวหวาน

แรงบันดาลใจในการสร้างผลงานด้านศิลปะคือ ความประทับใจจากธรรมชาติที่เห็น และมุ่งที่จะสร้างอุปกรณ์การสอนให้นักศึกษา ส่วนงานที่อาจารย์กำลังมุ่งมั่นทำอยู่ในปัจจุบันคือ งานที่ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และศูนย์ศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ภายในศูนย์ศิลปวัฒนธรรมนั้นอาจารย์ได้เข้าไปปรับปรุง **ห้องหัวโขน**ซึ่งเป็นสถานที่แห่งเดียวในประเทศไทยที่มีหัวโขนครบทั้ง 56 หัวที่ใช้

ในการแสดงโขนซึ่งหาดูได้ยาก และได้มีรุ่นพี่อย่าง **คุณรวงทอง ทองรันทม** เข้ามาช่วยเหลือในเรื่องทุนการจัดทำ เพื่อต้องการให้เกิดประโยชน์ในด้านการศึกษา และอีกห้องหนึ่งที่อาจารย์ได้เข้าไปปรับปรุงคือ **ห้องพระ** ภายในห้องแบ่งออก

งานศิลปะของอาจารย์
จะสื่อในเรื่องของธรรมชาติ
ภาพคนเหมือน
โบราณสถาน
และสื่อในเรื่อง
ที่กำลังได้รับความนิยม

เป็น 3 ส่วน คือ ห้องพระพุทธรูปตามพุทธลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในหลายๆวิชา รวบรวมพระในกรุวัดราชบูรณะ ซึ่งมีถึง 456 พิมพ์ โดยนำเอาแบบจำลองจากของจริงมาแสดง สุดท้ายคือพระเกจิอาจารย์ ได้นำเอาชีวะประวัติของพระเกจิอาจารย์ทั้งหลายมานำเสนอพร้อมกับวิเคราะห์ ว่าแต่ละท่านมีความศักดิ์สิทธิ์อย่างไร จริยวัตรอย่างไรเรียกว่าศักดิ์สิทธิ์ ส่วนงานในภาควิชาศิลปะ อาจารย์ได้ใช้เวลาว่างสอนพิเศษเพิ่มเติมให้แก่นักศึกษาปีที่ 1 ทุกคน ทุกวัน เวลา 16.30 – 17.30 น. ตลอดปี เพื่อจะได้มีพื้นฐานที่ดีในการศึกษา และอีกไม่นานอาจารย์ก็จะจัดการแสดงผลงานทางด้านศิลปะชุดอะเมซิ่งไทยแลนด์อีกหลายแห่งเช่นที่ทำอากาศยานดอนเมือง ศาลาเทศบาลกรุงเทพฯ

สำหรับงานศิลปะในปัจจุบันนี้ อาจารย์มีความเห็นว่ามีเทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นอย่างมากอย่างเช่น การนำ

อีกไม่นานอาจารย์
ก็จะจัดการแสดงผลงานทาง
ด้านศิลปะชุด
อะเมซิ่งไทยแลนด์
อีกหลายแห่งเช่นที่
ท่าอากาศยานดอนเมือง
ศาลาเทศบาลกรุงเทพฯ

ทุ่งรวงทอง ทุ่งบางช้าง

ชุมชนวัดสามไถ

คอมพิวเตอร์มาสร้างสรรค์งานและเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย เพราะจะทำให้งานออกมาได้รวดเร็วไม่ต้องเสียเวลามากในการทำงานชิ้นหนึ่งๆ

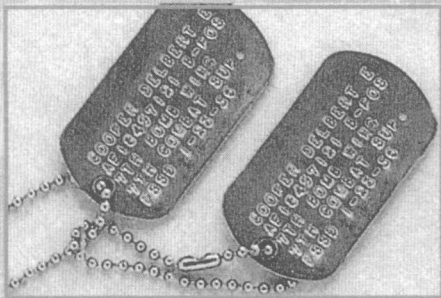
อาจารย์มีคติประจำตัวในการทำงานคือ “ความผิดพลาดในอดีต ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ แต่ควรถือเป็นกระจกสำหรับอนาคต” และกว่าที่จะมาถึงจุดนี้นับได้ว่ายากลำบากต้องทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจ จนประสบผลสำเร็จในชีวิต ทั้งในด้านชื่อเสียง หน้าที่ด้านการเรียนการสอนตลอดจนชีวิตครอบครัว

นี่คืออาจารย์ศิลปินที่มุ่งมั่นทำงานเพื่อส่วนรวมและสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะควบคู่กันไป และเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลงานของศิลปินท่านนี้คงจะมีออกมาแสดงให้เราได้ชื่นชมกันอย่างต่อเนื่อง ศิลปะที่กลั่นกรองออกมาจากอารมณ์ความนึกคิดซึ่งเป็นศิลปะที่มีเรื่องราว คงไว้ให้เราได้ศึกษาต่อไป

DOG TAGS

IDENTIFICATION TAGS

ป้ายสแตนเลสปั๊มชื่อ สวยทันสมัย ผลิตจากแผ่นสแตนเลสคุณภาพดี
หุ้มขอบด้วยยางสีดำสวยงาม ทนทาน พร้อมสายสร้อยยาว-สั้น
ใช้เป็นสร้อยคอพวงกุญแจ ป้ายติดกระเป๋่า ทั้งได้ดีและดูดี

สั่งทำ DOG TAGS วันนี้โดยตัดหรือ
ถ่ายเอกสารแบบสั่งชื่อ กรอกรชื่อหรือ
ข้อความ (เป็นภาษาอังกฤษเท่านั้น)
ที่ต้องการปั๊มลงบน DOG TAGS
ในใบสั่งชื่อ แล้วส่งไปที่ตู้ปณ.235

ปณ.จ.ลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10310 โทร. 538-1861 แฟกซ์ 538-0427

ใบสั่งชื่อ

ข้าพเจ้า.....โทร.

ต้องการสั่งทำ I.D TAGS (DOG TAGS) แบบ

2 แผ่น (สร้อยคอพร้อมพวงกุญแจ) มีขอบยางสีดำหุ้ม ราคา 300 บาท จำนวน..... ชุด

1 แผ่น (สร้อยคอ) มีขอบยางสีดำหุ้ม ราคา 200 บาท จำนวน..... ชุด

1 แผ่น (พวงกุญแจ) มีขอบยางสีดำหุ้ม ราคา 180 บาท จำนวน..... ชุด

โปรดส่ง DOG TAGS มาให้ข้าพเจ้าที่.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยข้าพเจ้าสะดวกจะไปรับของที่ ปณ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ท่านยังไม่ต้องส่งเงินมา ง่ายเจิบเมื่อ
ได้รับของแล้วเท่านั้นชำระโดยพัสดุเก็บเงิน
ปลายทาง (พ.ก.ง) บริการจัดส่งฟรี

สวนจตุจักร (เสาร์ - อาทิตย์)
โครงการ 14 ซอย 14 TEL. 6186441

กว่าจะเป็นปก

“เราว่าปกตริมุขน่าจะมีรูปแบบอื่นบ้างนะที่ไม่ใช่ภาพเดียว”

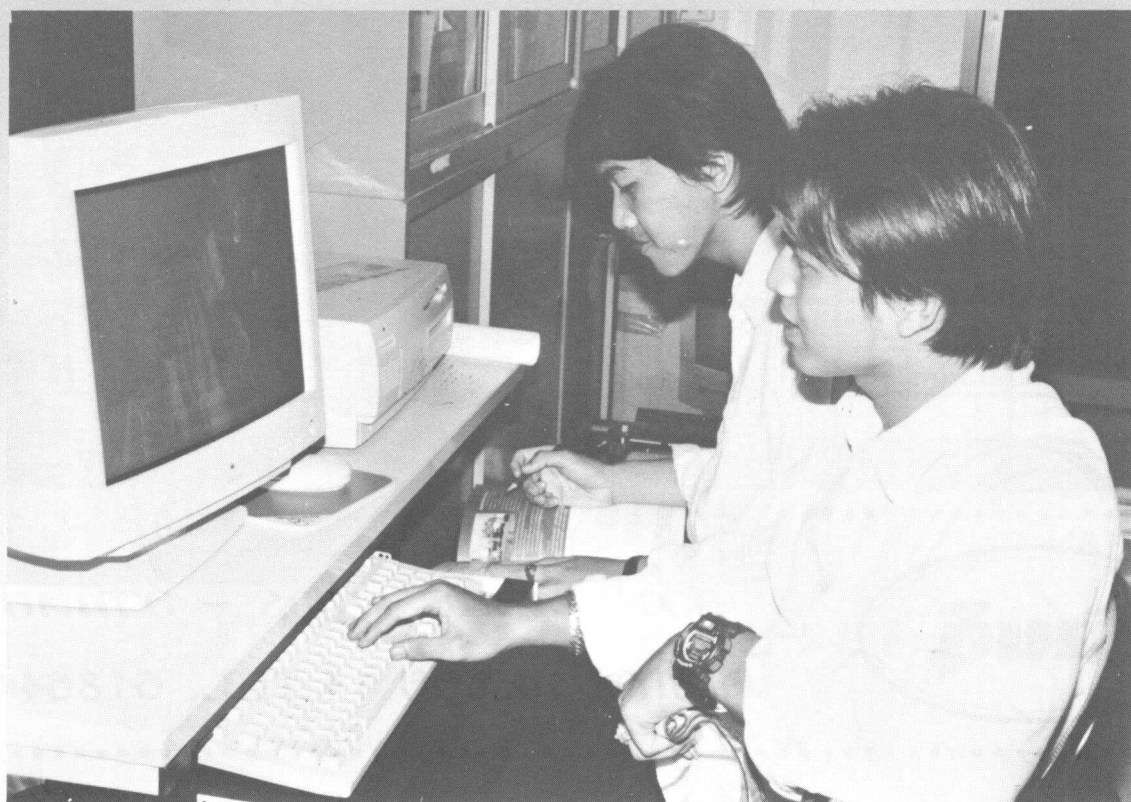
“เห็นด้วยว่ะ แต่จะเอาอะไรดี”

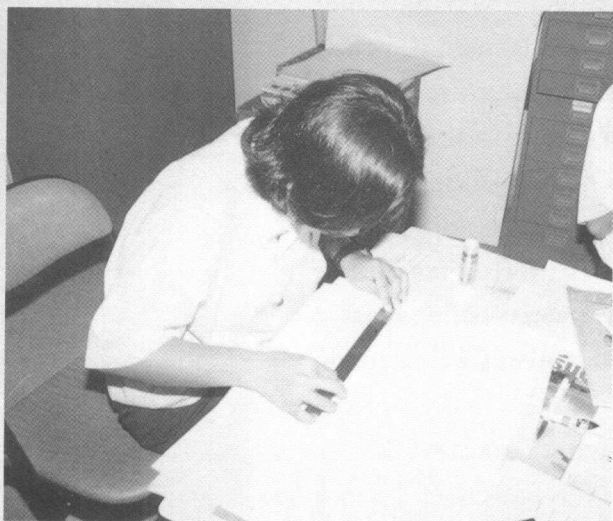
“แบบจิ๊กซอว์ดีไหม”

“มันก็ดีนะ แต่เรากลัวว่ามันจะยากไป อาจจะทำได้”

“ฉันว่าภาพเดียวก็น่าจะดีอยู่แล้ว เพียงแต่หามุมและภาพให้ดี และมีความแปลกใหม่ขึ้นก็พอนะ”

“แต่เราเห็นด้วยกับการทำแบบจิ๊กซอว์หรือถ้าทำได้ เราก็หาภาพหลายภาพมากองๆ วางที่ปกก็ได้ล่ะ”

เสียงเพื่อนหลายคนช่วยกันออกแบบแนวทางที่จะทำปก นิตยสารตรึมฯ เพื่อให้ดูดีที่สุด เท่าที่กำลังทรัพย์ ฝีมือ และ เวลาของเราจะพอทำได้ เพราะดูเหมือนว่าเวลาแค่ 1 เดือน ในการทำนิตยสารหนึ่งเล่มกับกองบรรณาธิการที่เป็น “มือใหม่” ทั้งกอง มันจะไม่ใช่เรื่องง่ายเอาเสียเลย

พวกเราทุกคนในกองบรรณาธิการฝึกหัดกองนี้ มีจุดประสงค์เดียวกันคือต้องการให้ตรึมออกมาในรูปแบบและ เนื้อหาที่ดีและสมบูรณ์ที่สุด

เวลา 3 เดือน น้อยเหลือเกินสำหรับพวกเรา กับหนังสือ 144 หน้า เพราะทุกคนไม่เคยทำนิตยสารมาก่อน แต่กำลังใจ ที่เต็มเปี่ยมบวกกับความร้อนในสายเลือดนิเทศศาสตร์ที่อยากเห็น ผลงานที่ดีที่สุดของตัวเองสักชิ้น ทุกคนจึงร่วมมือกัน เพื่อให้ ทุกอย่างลงตัวอย่างดีที่สุด

เมื่อผ่านขั้นตอนของต้นฉบับที่ดูจะเร่งทำกันอย่างรวดเร็ว ผ่านไปกว่าครึ่งแล้ว งานสำคัญอีกอย่างที่เป็นหน้าเป็นตาของ หนังสือก็เริ่มขึ้น นั่นคือปกหนังสือ ต้องเป็นจุดเด่นสะดุดสายตา แต่เท่าที่ดูการถ่ายภาพเดียวให้สวย เป็นจุดสนใจและแปลกใหม่ แหวกแนว จะกลายเป็นเรื่องลำบากสำหรับเราเสียแล้ว เพราะฝีมือ การถ่ายภาพของพวกเราบวกกันดินฟ้าอากาศมันช่างเป็นอุปสรรค เสียเหลือเกิน

การประชุมระดมสมอง เพื่อให้ปกออกมาดีและถูกใจทุกคน ที่สุดจึงเริ่มมีขึ้นประปราย คือหาแนวคิดกันก่อนจะประชุมกันทั้ง กองบรรณาธิการ หลายคนก็หลายความคิด แต่เมื่อทุกคนได้พูด กันก็สรุปว่า หากภาพจากเนื้อเรื่องหลายๆ เรื่อง ภาพในเล่มมาขึ้น ปกและจัดใหม่อีกที

การหารูปมาเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบปกเริ่มขึ้น ทุกคนพอใจกับรูปแบบของปก หลังจากทั่วหน้ากองบรรณาธิการ พยายามนั่งออกแบบอยู่หลายวัน

แต่แล้วรูปแบบของปกก็ต้องเปลี่ยนไป !

ด้วยเหตุผลที่ว่าเราไม่มีเวลาที่จะทำตามที่ได้คิดได้แล้ว เพราะ ใกล้วันที่จะต้องส่งอาร์ตเวิร์คเข้าโรงพิมพ์เข้าไปทุกที เราคงต้อง ใช้ภาพเดียว ! เหมือนกับตรึมเล่มที่ผ่านมา มาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

งานก็เลยตกไปเป็นหน้าที่ของบรรณาธิการภาพอีกครั้งและ พวกเราก็ตกลงกันว่าเราจะเอาภาพหัวโขนมาขึ้นปกตรึมฯ

เราเริ่มต้นกันที่สำนักศิลปวัฒนธรรมสถาบันราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา ในเวลาที่พวกเราคิดว่าเราพร้อมแล้ว โดยเริ่มต้นที่ขั้นตอนการขออนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักฯ ผศ.สุธรรม ขาตะสิงห์ ในการเข้าไปถ่ายภาพห้องหัวโขน

ที่นี่เป็นเพียงแห่งเดียวในประเทศไทยที่มี หัวโขนที่ใช้ใน การแสดงครบทุกหัว คือ 56 หัว ขั้นตอนการขออนุญาตก็เป็นไป ได้ด้วยดีแต่ติดตรงที่อาจารย์ห้ามนำเอาหัวโขนออกมาจากชั้นเด็ดขาด ถ้าจะนำออกมาต้องขออนุญาตจาก ผศ.สำง พรศรี ผู้ดูแลหัวโขน ทุกหัวภายในห้องเสียก่อน ปัญหาเกิดขึ้นกับพวกเราเสียแล้ว

เพราะเราตั้งใจที่จะนำหัวโขนออกมาจากชั้น เพื่อมาจัดวางใหม่ให้สวยงาม

แต่ปัญหาทุกอย่างย่อมมีทางแก้ไขเราจึงไปพบผศ.ลำ พงศรี ถึงที่บ้านพัก เพื่อขออนุญาตใช้ห้องหัวโขน โชคเข้าข้างพวกเรา อาจารย์ให้อนุญาต เราจึงนำจดหมายจากอาจารย์ไปให้เจ้าหน้าที่ดูแลห้อง จึงผ่านเข้าไปได้ พวกเราจึงต้องขอขอบพระคุณ ผศ.สุธรรม ชาติะสิงห์ และผศ.ลำ พงศรี มา ณ ที่นี้ด้วย เพราะถ้าไม่ได้ท่านทั้งสอง ภาพปกของเราก็คงจะต้องผ่านอุปสรรคอีกหลายขั้นตอนกว่าจะได้มา หรือไม่ก็ต้องเปลี่ยนจากความตั้งใจไป

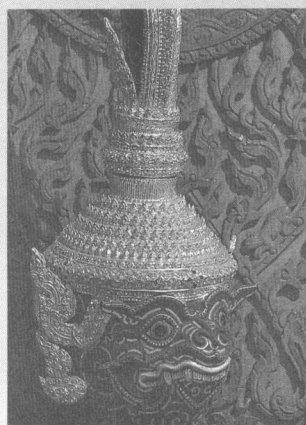
หลังจากประตูห้องถูกเปิดไม่นานนัก ไฟในห้องที่ไม่เคยมีปัญหาทำให้พวกเราต้องผวา เมื่อจู่ๆ ก็เกิดดับขึ้นมา ทำให้ต้องตามช่างมาซ่อมแซม เสียเวลาไปตั้งนานสองนานและเมื่อทุกอย่างพร้อมอีกครั้ง การทำงานก็เริ่มขึ้น ในขณะที่กำลังจัดเตรียมสถานที่อยู่นั้น ดวงไฟที่เราไม่ต้องการให้เปิดก็เปิดขึ้นเอง ทำให้พวกเราต้องผวาอีกครั้งที่สองติดต่อกัน พวกเราจึงต้องยกมือไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อยู่ภายในห้องนี้ (ใครไม่เชื่ออย่าลบหลู่)

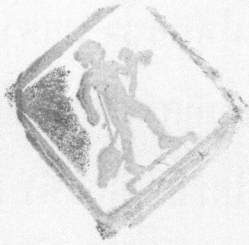
คราวนี้พวกเราพร้อมกันจริงๆ เสียที เมื่อไม่มีปัญหาทุกอย่างจึงเริ่มขึ้น ด้วยการนำหัวโขนแต่ละหัวมาจัดให้เหมาะสมเพื่อบันทึกภาพ ตามที่พวกเราต้องการ ภาพแล้วภาพเล่า เรานำหัวโขนลงมาจากชั้นแทบจะทุกหัว เพื่อให้ได้ภาพที่ดีที่สุดเพียงภาพเดียว

ภายในห้องหัวโขนนั้น อากาศคล้ายๆ กับห้องอบซาวน่าดีๆ นี่เอง พวกเราได้ออกกำลังกายโดยไม่รู้ตัว ในตอนนั้นนึกถึงแต่น้ำ แต่ก็ต้องทนเพื่อให้เสร็จก่อนเวลาปิดห้อง เราใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมงกับฟิล์มสไลด์ 1 ม้วน ซึ่งภาพแต่ละภาพที่ออกมานั้นเราต้องมานั่งคัดเลือกเพื่อที่จะกับตกลงกันว่า ภาพใดเหมาะสมที่จะเป็นภาพปกนิตยสารตรึมฯ ซึ่งเป็นฉบับที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไทย รวมทั้งภูมิปัญญาของคนไทยที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว และในฉบับนี้เราขอสะท้อนออกมาผ่านรูปแบบหัตถกรรมไทยที่เรียกว่าหัวโขน ซึ่งเป็นงานศิลปะอีกแขนงหนึ่งในบรรดาศิลปะของไทยอีกหลายๆ แขนง ที่คงไว้ด้วยเอกลักษณ์ไทยอันสวยงามแต่แฝงไว้ด้วยความน่าเกรงขามในตัวเอง

ตรึมฯ ฉบับนี้ขอร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุน ปิอะเมซิงไทยแลนด์ ปีที่ประเทศไทยจะนำสิ่งที่มีค่าออกมาสู่สายตาชาวโลก ให้ได้รับรู้ว่าประเทศไทยมีอะไรมากกว่าที่คุณคิดอีกเยอะ !

บรรณาธิการบริหาร

โมบายกบ

ธีรบุษ รัตโนดม

“น้ำเย็นจังเลย เจ้าส้มไม่หนาวเหรอ”

ผมถามกับเจ้าปลาที่ว่ายอยู่ตรงเท้าของผม แต่มันไม่ตอบผม ผมจึงไม่รู้ว่
หนาวไหม ขณะที่กำลังโง่โง่มองดูปลา
ซึ่งว่ายกันเป็นฝูง แม่ก็ส่งเสียงเรียกผมให้
ขึ้นจากน้ำเพื่อจะกลับบ้านกัน ปลาทั้ง
หลายเลยแตกกระจายไปคนละทิศทาง
ในตอนที่ผมยัดตัว พอผมหันกลับมาอีกที
ก็เสียดายเจ้าฝูงปลา ที่นานๆที่จะได้ดู
ใกล้ๆขนาดนี้

เสียงแม่เรียกอีกครั้งจึงทำให้ความ
ลังเลใจหมดไปผมจึงวิ่งตามหลังแม่ไป
ผมเป็นเด็กชายตัวเล็กๆ ไม่ถึงกับผอมมาก
เพราะมีข้าวกินทุกมื้อ อายุประมาณ 4 ขวบ
ซึ่งก็ช่วยตัวเองได้หลายอย่างพอสมควร
ผมอยู่กับแม่สองคน ตั้งแต่เกิดมาก็เห็น
แต่หน้าแม่และแม่ก็ยังเป็นคนที่สวยที่สุดใน

สายตาผม ส่วนพ่อผมไม่เคยเห็นไม่เคย
รู้จักและไม่เคยนึกถึง

แม่จะสอนอยู่เสมอในตอนแม่พา
ผมไปตลาดแม่บอกว่า ถ้าแม่คุยกับใคร
ต้องไหว้ ผมก็ยังสงสัยในตอนผมกับแม่
เดินกลับบ้านซึ่งต้องผ่านคอกเจ้าหุ่ย
แม่ทักเจ้าหุ่ยบ้านป่าซบว่าลูกแก่น่ารักไหม
ผมต้องไหว้เจ้าหุ่ยด้วยหรือเปล่า แต่ผม
ก็ไหว้ทุกที เจ้าหุ่ยคงตอบแม่ว่าน่ารัก
เหมือนที่แม่บอกกับทุกคนเกี่ยวกับตัวผม

ในทุกๆ เช้าแม่จะตื่นก่อนไอ้แจ้จน
จนผมนึกสงสัยไอ้แจ้ในตอนผมเห็นแม่
เข้าไปในเล้าเพื่อเก็บไข่และมันยังไม่ตื่น
มันทำหน้าที่คล้ายเหมือนมันทำตัวไม่มี
ประโยชน์ ผมเห็นมันไม่ยอมมองหน้าแม่เลย
พอแม่จัดลารับตัดบาตรเสร็จ แม่จึงมา
เรียกผม วิธีการเรียกของแม่คือการเข้ามา

หอมแก้มแล้วพูดเบาๆ ว่าตื่นได้แล้วลูก
เป็นวิธีที่ผมชอบมากและไม่เคยบอกใคร
ผมกับแม่ยืนคอยพระท่าน ผมจะเป็นคนดู
ต้นทางในทุกๆ เช้าและทุกครั้งผมก็จะเห็น
สมภารวัด เดินนำมาก่อนทุกที ผมจะรีบ
วิ่งมาบอกแม่ แม่มีท่าทีกระตือรือร้น
ทุกครั้งในตอนผมวิ่งกลับมาและก็จะช่วยกัน
ตัดบาตร

แม่เคยบอกว่าที่ที่ผมเกิดและเติบโต
มาไม่ใช่ที่ของเรา เราอยู่กันได้เพราะที่ของ
ลุงบุญ พอหลังจากช่วงเช้าถึงเย็นลุงบุญ
จะสั่งให้แม่ทำอะไรก็แล้วแต่แม่ไม่ได้ทำ
เฉยๆหรอกนะ แม่ได้เงินด้วย ลุงบุญเป็น
คนใจดีให้แม่ทำงานซึ่งแม่พอทำได้ เช่น
ในช่วงน้ำให้แม่ไปหาปลาและดำข้าว
เก็บกึ่งไม้ในสวนบ้าง บ้านเราอยู่ในบริเวณ
บ้านของลุงบุญ ในช่วงที่แม่ทำงานผมก็จะ
ไปเล่นกับเพื่อนๆ พวกเรามีกันประมาณ
สิบกว่าคน ตั้งแต่ตัวเล็กกว่าผมจนกระทั่ง
ตัวใหญ่กว่าผมซักสองปี เพราะถ้าตัวใหญ่
กว่านั้นก็ต้องทำงาน ผมจึงเป็นเพียงแค
่รุ่นกลางๆ เท่านั้น พอแม่เสร็จงานก็จะมา
รับผมแล้วก็กลับบ้าน

วันหนึ่งสิ่งที่ไม่คาดคิดที่จะเกิดกับ
ผมมันก็เกิดกับผมจนได้ ในตอนเช้าตรู่ผม
ต้องตื่นขึ้นมาก่อนไอ้แจ้ ไอ้แจ้มันคงจะ
โกรธผม ผมต้องไปคุยกับมันสักหน่อยว่า
เป็นเพราะอะไร ผมคุยกับไอ้แจ้หลายเรื่อง
รวมทั้งเรื่องที่ผมฝัน ผมฝันเห็นบ้านของผม
มีแม่นั่งทำกับข้าว และผมก็เล่น

ผมพยายามถีบตัวขึ้นให้พ้นน้ำ ผมหายใจได้ไม่เต็มปอดนั่งและลงไปใต้น้ำ
ผมถีบตัวอีกครั้งเป็นครั้งที่สอง คราวนี้ผมโผล่พ้นน้ำแค่อก ผมจมไปอีกครั้ง

คราวนี้ผมไม่มีแรงถีบแล้ว ผมรู้สึกตัวผมดิ่งลงไปใต้น้ำ

น้ำที่ผ่านรอบตัวผม มันเย็นมากทำให้ผมหนาว

ความรู้สึกผมล่องลอย

ผมหลับตาภาพที่ผมเห็นคือ แม่ โมบายกบ และเจ้าปลา

โมบายกบซึ่งแขวนอยู่ตรงเสา เสี่ยงมัน
เพราะมาก ผมอยากจะหยิบมันลงกระโดด
แล้วก็ไม่ถึงจึงเอาไม้เขี่ยและมันก็หล่นลงมา
จากนั้น ผมก็ตกใจตื่น ในฝันผมไม่รู้ว่
มันแตกไหม

ผมจึงอยากรู่วามันอยู่ไหนผมวิ่งไป
ถามแม่ แม่เก็บมันไว้อย่างดีในกล่อง
ซึ่งพอจะหาได้และคิดว่าเป็นที่เก็บที่ปลอดภัย
แม่บอกว่ามันมีค่าสำหรับแม่และแม่ให้เป็น
ของผม เพราะผมมีค่าสำหรับแม่เช่นกัน
ผมจึงได้เป็นเจ้าของมัน ผมเลยเอามัน
แขวนไว้ตรงหน้าต่างตรงที่ผมนอนและเห็น
มันได้ ในช่วงตอนสายแม่ไปทำงานตามที่
ลุงบุญสั่ง

แต่วันนี้น้ำแปลกใจผมจะลาแม่ไปเล่น
แม่ดูเหมือนไม่อยากจะไปทำงาน แม่หอม
ผมจนผมต้องตันแม่ออก เพราะผมจะตาม
เพื่อนไม่ทัน อาจจะเป็นเพราะแม่ชี้แจง
เหมือนไอ้แจ่ม้ง ผมเดินไปตามถนนซึ่งต้อง
เดินไปอีกสักระยะหนึ่งจึงจะถึงที่เล่นของ
พวกเรา

ระหว่างทางผมเห็นรถสองแถว
บรรทุกคนจากในเมืองกลับมาหมู่บ้าน
คนบนรถจะใส่ชุดทหาร นักเรียน ชุดที่ดูดี
กว่าที่ผมใส่ คนพวกนี้ผ่านมาและก็ผ่านไป
ผมไม่เคยเห็นพวกเขาอยู่ในละแวกบ้านเรา
เลย ผมเล่นกับเพื่อนๆ อย่างสนุก บ้างก็
วิ่งไล่จับ ซ่อนแอบ เล่นน้ำ แต่ส่วนมาก
ผมจะไม่ค่อยชอบเล่นน้ำ มักจะชอบดูปลา
เพียงอย่างเดียว มีปลาตัวหนึ่งมันว่าย
เข้าตอดเท้าผมและมันก็หนีไปและมันก็

ว่ายมาตอดอีก เหมือนกับว่ามันจะพาผม
ไปไหนสักแห่ง แล้วผมก็ค่อยๆตามมันไป
เพื่อนผมคงเห็นผม ว่าทำไมผมจึงเดินลง
น้ำไป จึงได้เรียกผม พอผมรู้สึกตัวน้ำก็อยู่
ครึ่งตัวแล้ว ผมพยายามจะถอยกลับ
แต่เจ้าปลาตัวนั้นก็คงยังตอดเท้าผมอยู่อีก
พอมันตอดครั้งสุดท้ายที่ผมพอจะรู้สึกได้
ผมก็ลื่นลงไปกับเลนใต้น้ำตรงนั้น น้ำก็เต็ม
ตัวผม ผมจึงจมไปในน้ำ

ผมพยายามถีบตัวขึ้นให้พ้นน้ำ
ผมหายใจได้ไม่เต็มปอดนั่งและลงไปใต้น้ำ
ผมถีบตัวอีกครั้งเป็นครั้งที่สอง คราวนี้ผม
โผล่พ้นน้ำแค่อก ผมจมไปอีกครั้ง คราว
นี้ผมไม่มีแรงถีบแล้ว ผมรู้สึกตัวผมดิ่งลง
ไปใต้น้ำ น้ำที่ผ่านรอบตัวผม มันเย็นมาก
ทำให้ผมหนาว ความรู้สึกผมล่องลอย
ผมหลับตาภาพที่ผมเห็นคือ แม่ โมบายกบ

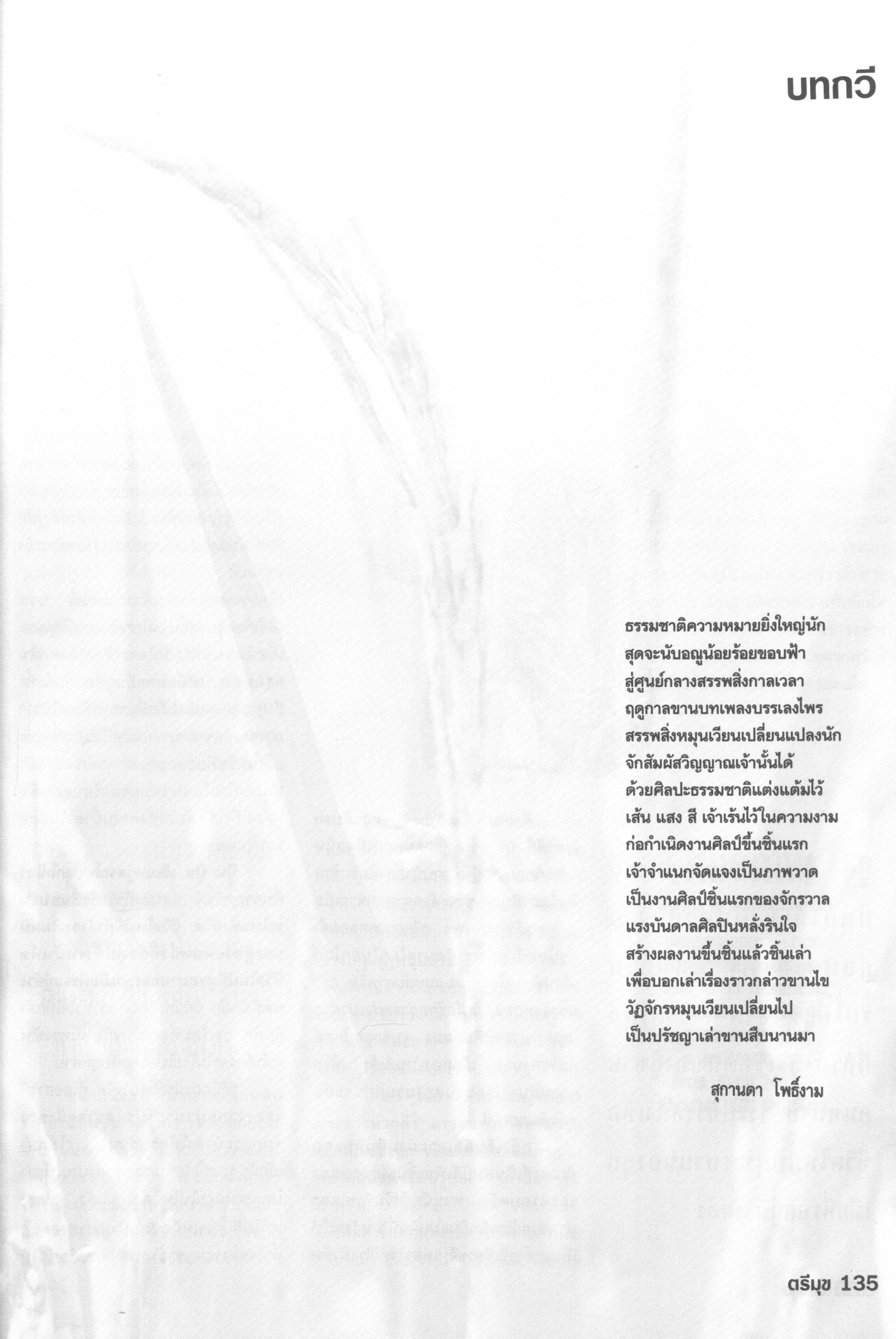
และเจ้าปลา ภาพก็ย้อนมาที่โมบายกบ
ผมเห็นโมบายกบซึ่งมีกบสิบตัว ได้ว่ายมา
ช่วยผมไว้ มันกระชากผมขึ้นจากน้ำ

พอผมลืมหายใจขึ้นมาผมก็เห็นว่า
ผมนอนอยู่ที่บ้าน ผมเห็นแม่ เห็นลุงบุญ
เห็นเพื่อนๆ เห็นชายในชุดทหาร ซึ่งเป็น
คนเดียวที่ผมไม่เคยเห็นหน้า แม่กอดผม
และหอมผม ผมมองขึ้นไปที่หน้าต่าง
ผมเห็นโมบายกบ แม่กระซิบบอกผมว่า
ทุกคนเป็นห่วงผม ผมตั้งใจให้เห็นทุกๆ คน
ผมกระซิบบอกแม่ว่าชายในชุดทหารเป็น
ใครผมไม่เคยเห็น แต่แม่ไม่ตอบ
แม่ต้องการให้ผมหายดีก่อน เพื่อนๆ บอก
ว่าชายชุดทหารช่วยผมไว้ ผมขอบคุณเขา
ส่วนแม่ดูแลเขาเป็นอย่างดีให้เขาพักที่บ้าน

แต่ผมไม่ค่อยจะเชื่อในสิ่งที่
เพื่อนๆพูดเพราะผมเห็นเจ้าโมบายกบ
ช่วยผม

พอผมเริ่มหายดีออกไปตักบาตร
กับแม่และชายชุดทหารได้ แม่จึงพูดกับผม
สองคนว่า ชายชุดทหารนี่คือคนที่ให้
โมบายกบกับแม่ แม่พูดแค่นี้ ผมมานั่งนึก
เอาเองว่า แม่ให้ความสำคัญกับโมบายกบ
เก็บมันไว้อย่างดี แม่ก็ต้องให้ความสำคัญ
กับคนให้และชายชุดทหารคนนั้นก็คงมี
ความสำคัญกับแม่มาก

ผมไม่รู้หรอกว่าชายชุดทหารเป็น
ใคร แต่เมื่อเขาเข้ามาในบ้านของผม
ทำให้ผมและแม่มีความสุขผมก็พอใจ แต่
ผมก็ยังบอกใครต่อใครว่าโมบายกบช่วย
ชีวิตผมไว้ ไม่ใช่เขา.....

ธรรมชาติความหมายยิ่งใหญ่นัก
สุดจะนับถือน้อยร้อยขอบฟ้า
สู่ศูนย์กลางสรรพสิ่งกาลเวลา
ฤดูกาลขานบทเพลงบรรเลงไพเราะ
สรรพสิ่งหมุนเวียนเปลี่ยนแปลงนัก
จักสัมผัสสัจญาณเจ้านั้นได้
ด้วยศิลปะธรรมชาติแต่งแต้มไว้
เส้น แสง สี เจ้าเร้นไว้ในความงาม
ก่อกำเนิดงานศิลป์ชิ้นชิ้นแรก
เจ้าจำแนกจัดแจงเป็นภาพวาด
เป็นงานศิลป์ชิ้นแรกของจักรวาล
แรงบันดาลใจป็นหลังรินใจ
สร้างผลงานชิ้นชิ้นแล้วชิ้นเล่า
เพื่อบอกเล่าเรื่องราวกล่าวขานไข
วัฏจักรหมุนเวียนเปลี่ยนไป
เป็นปรัชญาเล่าขานสืบนานมา

สุกานดา โพธิ์งาม

ก ล ้า

เอี่ยมพร อินทชัย

เขา ฝนแล้งต้นกล้าในนาตายเกือบหมด
เก็บเกี่ยวได้ข้าวเพียงเล็กน้อย เงินที่กู้เขามา
ก็ไม่มีปัญญาจะใช้คืน ยิ่งนึกกล้าก็ยิ่งรู้สึก
ซิงซังผืนแผ่นดินที่เขากำลังเดินเหยียบย่ำ
อยู่ยิ่งนัก

ภาพเมียรักเข้ามาแทนที่ นวล
ร้องไห้สะอึกสะอื้น เมื่อกลับออกกับหล่อน
เมื่อคืนว่าเขาตัดสินใจจะเข้าไปทำงานใน
กรุงเทพฯ เหมือนคนอื่นๆ ที่พากันละทิ้ง
ถิ่นฐานของตนไปเพื่อดิ้นรนหาชีวิตที่ดีกว่า
การตรากตรำทำนา เหลือผืนแผ่นดินแห้ง
แล้งไว้เป็นที่อยู่ของคนเผ่าคนแก่ เขาเฝ้า
ปลอบประโลมนวลอยู่จนเกือบค่อนคืน
หล่อนถึงได้หลับไปทั้งคราบน้ำตาในอ้อม
แขนของเขา

ปุ่น ปุ่น เสียงหวูดรถไฟปลุกให้เขา
ตื่นจากภวังค์ ก่อนจะก้าวเท้าขึ้นขบวน
รถไฟแห่งชีวิต ชีวิตใหม่ที่กำลังจะเริ่มต้น
ของผู้ชายคนหนึ่งที่กำลังก้าวไปข้างหน้าเพื่อ
ชีวิตใหม่ที่สุขสบายของลูกเมียที่รออยู่ข้าง
หลัง ฉึกฉัก ฉึกฉัก ฉึกฉัก เราหัวใจให้กล้า
คึกคัก พร้อมที่จะเผชิญกับหนทางข้าง
หน้าที่คงจะไม่โรยไปด้วยกลีบกุหลาบ

“ที่นี่สถานีรถไฟบางซื่อ ผู้โดยสารที่
จะลงจากขบวนรถไฟโปรดตรวจสอบดูสิ่งของ
สัมภาระนำลงให้ครบถ้วน...” “ไอ้กล้า
ไอ้กล้า ทางนี้ไว้วางขบวนรถถึงตั้งนาน นึกว่า
โดนเขาหลอกไปไหนต่อไหนแล้ว คนกรุง
เขาไม่มีน้ำใจเหมือนคนบ้านเราหรอกนะ
น้ำใจของพวกเขามันหดหายไปกับต้นไม้

ดั่งต้อง ดั่งต้อง... นาฬิกาตีบอก

เวลาตีสี่ บรรยากาศภายนอกยังมีตีสันท
กล้าลุกออกจากมุ้งไปอาบน้ำอย่างไม่รีบร้อน
วันนี้แล้วสินะที่เขาจะต้องจากลูกจากเมีย
ไปทำงานในกรุงเทพฯ เพื่ออนาคตของเจ้า
ตัวน้อยที่กำลังจะเกิดมาดูโลกในอีกไม่กี่
เดือนข้างหน้า นวลนอนหลับตาพริ้ม กล้า
บรรจงหอมแก้มเมียรักอย่างแผ่วเบาด้วย
เกรงว่านวลจะตื่นขึ้นมา จูบลาลูกน้อยที่
ท้องของนวล เฝ้ามองบ้านที่เต็มไปด้วย
ความอบอุ่นอยู่นานสองนานก่อนจะหัน
หลังเดินออกไป

กล้าเดินลัดเลาะผ่านผืนดินแตก
ระแหงที่เป็นสมบัติเพียงชิ้นเดียวของเขา
และครอบครัว หวนนึกถึงวันที่เขาและ
นวลช่วยกันพลิกผืนแผ่นดินนี้ หวังจะให้
เป็นนาข้าวที่เขียวขจี แต่สวรรค์ก็ไม่เข้าข้าง

ปุ่น ปุ่น เสียงหวูดรถไฟ
ปลุกให้เขาตื่นจากภวังค์
ก่อนจะก้าวเท้าขึ้นขบวน
รถไฟแห่งชีวิต ชีวิตใหม่
ที่กำลังจะเริ่มต้นของผู้ชาย
คนหนึ่งที่กำลังก้าวไปข้างหน้าเพื่อ
ชีวิตใหม่ที่สุขสบายของลูก
เมียที่รออยู่ข้างหลัง

ใบหญ้าที่ถูกถากถางจนเหี้ยนเตียนแล้ว
ปลุกสร้างตึกสูงระฟ้าเข้ามาแทนที่ เอ้ามัว
แต่คุ้ยริบกลับกันเถอะเตี้ยจะมีดีค่าเสีย
ก่อนพรงนี้ต้องไปสมัครงานแต่เช้าด้วย” พี่
พงษ์ตะโกนทักทายแข่งกับเสียงรถไฟ

กล้าได้เข้าทำงานที่เดียวกับพี่พงษ์
ที่พาเขามาสมัคร กล้าทำงานอย่างขยันขัน
แข็งส่งเงินไปให้นวลใช้หนี้และเก็บไว้เลี้ยงลูก
ทำงานได้เกือบสองปีกล้าก็ได้เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นเป็นหัวหน้า “หัวหน้าครับ
หัวหน้า” “โอ้พี่พงษ์ลั่นกันอยู่ได้” “ก็ขำดีใจ
กับเอ็งนี่หว่า” “ถ้าผมรู้ว่ามาอยู่กรุงเทพฯ
แล้วดีอย่างนี้ผมไม่ทนตักดานอยู่บ้านนอก
หรอก ไอ้ที่ดินเฮงชวยนั้นที่ท่าผมเป็นหนี้
เป็นสินพลัดพรากจากลูกเมีย ผมจะไม่
กลับไปเหยียบมันอีก นี่ก็กะไว้ว่าจะหา
บ้านสักหลังแล้วเขียนจดหมายไปบอกให้
นวลกับลูกมาอยู่ด้วยกัน”

แต่ยังไม่ทันที่นวลกับลูกจะมาเข้า
มาอยู่กรุงเทพฯ ความฝันของกล้าก็พัง
ทลายลง อยู่บ้านนอกโดนฟ้าโดนฝนกลั่น
แกล้ง มาอยู่กรุงเทพฯ ชีวิตกำลังจะโลด
แล่นก็มาโดน “ตาอ้วนใส่แว่น” กลั่นแกล้ง
ทำค่าเงินบาททรุดโรงงานขาดทุนจึงต้องปิด
กิจการลงทั้งๆ ที่กล้าเพิ่งเป็นหัวหน้าได้ไม่
ถึงเดือน

ภาพฝันนาบของเขาสะยະຍິນ
ก๊วกมือเชิญชวนให้เข้าไปหา
วนเวียนเข้ามาในสมอง
ไม่เขาจะไม่กลับไปให้มัน
ทำลายอีกเป็นอันขาด

กล้ากินเหล้าเมาผายความคิด
หลายๆอย่างประดังเข้ามา เขาต้องกลับไป
อยู่บ้านนอก ไปอยู่กับวัวกับควายแล้วก็
ไอ้ที่นาเฮงชวยผืนนั้น เมียและลูกต้องอยู่
อย่างอดมื้อกินมื้อ ภาพฝันนาบของเขาสะยະຍິນ
ยืมก๊วกมือเชิญชวนให้เข้าไปหาวนเวียนเข้า
มาในสมอง ไม่..เขาจะไม่กลับไปให้มัน

ทำลายอีกเป็นอันขาด “โอ้ย!...หวัระระเบิด
ไว้อ์ กูอยากตาย...จะได้หนีไปให้พ้นไอ้โลก
บ้าๆใบนี้ซะที”

กล้าเดินโซซัดโซเซไปร่วมชุมนุม
ประทุงที่หน้าโรงงาน “ไอ้พวกขี้โกง
เอางานเราคืน เอาเงินเรามา กูทำงานให้มึง
จนรวล้นฟ้า พอขาดทุนเข้าหน่อยก็มาทัง
กันอย่างนี้ได้ใจวะ เงินชดเชยก็ไม่ได้
ซักกะบาท” เสียงตะโกนดังลั่นของเหล่าผู้
ประทุงตำท้อเจ้าของโรงงานอย่างสาตเสีย
เทเสียหลังจากที่ชุมนุมประทุงอยู่นานก็ไม่
มีใครสนใจมาเจรจากับพวกเขา เหตุการณ์
เริ่มเลวร้ายขึ้น

ไฟไหม้ ! ไฟไหม้ ! พวกคนงานอีก
กลุ่มหนึ่งไปเผารถที่จอดอยู่แถวๆนั้น ส่วน
กล้ากับพวกกำลังจะแอบเข้าไปเผาโรงงาน
ก็ชีวิตเขาไม่มีอะไรจะต้องเสียแล้วนี่ มันถูก
ทำลายไปหมดแล้ว ตำรวจกระจายกำลัง
เข้าจับกุมผู้ชุมนุมประทุงที่ก่อเหตุรวนวาย
ผู้คนวิ่งหนีตำรวจกันอย่างสับสนอลหม่าน
เฮ้ยแยกย้ายกันเถอะวะเตี้ยจะมีโดนตำรวจ
ชีวะเสียก่อนเสียตายจริงๆที่ไม่ได้เผาโรงงาน
ของไอ้พวกหน้าเลือดให้มันวอดวาย

โพละ! โอ้ย ไม้ท่อนใหญ่ฟาดลง
มากลางหัวกล้า แรงจนหัวเกือบจะแยก
ออกเป็นสองซีก เลือดไหลย้อยลงมาบนใบ
หน้าก่อนสติจะดับวูบลง กล้าลืมตาขึ้น
ภาพที่มองเห็นพร่ามัวไปหมด เขาหลับตา
และลืมตาขึ้นมองอีกครั้ง เด็กชายตัวน้อย
อ้วนจ้ำม่ำ ยิ้มปากกว้างเห็นฟันสองซี่อยู่ใน

อ้อมแขนของหญิงสาวผมยาวสลวย “พี่กล้า
พี่กล้า พี่นแล้ว” คนดีของพี่ร้องไห้แล้ว
กล้าเอื้อมมือไปปาดน้ำตาให้นวล “หยุด
ร้องให้นะจะคนดีที่ไม่เป็นอะไรแล้ว”

“พี่กล้าจะตอมนี่ที่หมู่บ้านเราทาง
จังหวัดเขาส่งคนมาพัฒนา สอนอาชีพทำ
มาหากินหลายอย่าง ทำอุตสาหกรรม
ภายในหมู่บ้าน ที่ดินที่เคยแห้งแล้งเขาก็
แนะนำพันธุ์พืชมาให้ปลูกเลี้ยงไก่เลี้ยงปลา
ทำการเกษตรครบวงจร กลับบ้านเราเถอะ
นะพี่” “ที่ดินที่เราเกิดมันคงจะไม่ทำร้าย
เราจนตายหรอก หลายๆบ้านเขาก็ทำกัน
เป็นล่ำเป็นสันแล้วนะ ถึงจะไม่รวล้นฟ้า
แต่เราก็จะได้อยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพ่อแม่
ลูกช่วยกันทำมาหากินนะพี่” นวลพร่ำบอก

กล้านั่งพักเหนื่อยอยู่ใต้ต้นมะขาม
กลั่นไอดินที่เขาห่างหายไปนานโซยมา
กระทบจมูกเหมือนมันอยากจะทำร้าย
เพื่อนเก่า นวลจูงลูกเดินมาพร้อมกับปิ่นโต
วันนี้มีน้ำพริกปลาหูกจะ กล้ากินข้าวอย่าง
เอร็ดอร่อย ปูน ปูน กล้าสะดุ้งตื่นจากภวังค์
ก่อนจะก้าวขึ้นรถไฟไปพร้อมลูกและเมีย

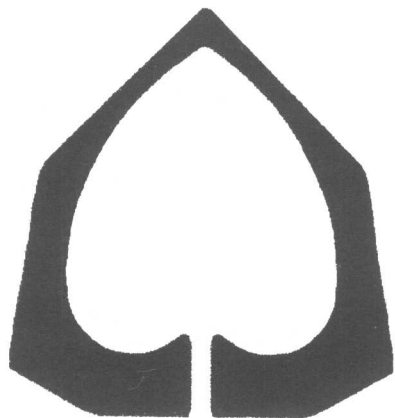
ท้องถิ่น

รังษิกร & รังษิกรกรอรูป

บริการถ่ายภาพสี - ชาวเก่า
รับถ่ายรูปทั้งใบและบอกสถาปัตยกรรมที่
เลขที่ ก. 11 ตรอกบัวทวน
ถ. บางเขิน ถ.กอรณชัย
อ. พระนครศรีอยุธยา
จ. พระนครศรีอยุธยา
โทร. (035) 244799
มือถือ. (01) 9405041

“ก้าวหน้าเพื่อไทย

ก้าวไกลเพื่อประชา”

THE SIAM COMMERCIAL BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

•

• บริการเงินฝากระยะยาว ดอกเบี้ย สูงไม่เสียภาษี

• มีรางวัล ประกันชีวิต พร้อม ส่วนลด จากบัตร

• **SCB CLUB**

• ติดต่อรายละเอียดเพิ่มเติมและขอใช้บริการที่

•

• ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

• **สาขาอยุธยา**

• โทร. (035) 241324 , 241473

ห้างทองพระยาดิ

PHRA YAT GOLD SMITH

เปิดบริการแล้วทั้ง 2 สาขา ที่สี่แยกวัดพระญาติและขนส่งใหม่(แกรนด์)

TEL. (035) 244141

จำหน่าย

ทองคำรูปพรรณต่าง ๆ ทองสริส

รับเลี่ยมพระ ตลับพระ ทุกชนิด

รับซื้อทองเก่า ในราคาสูง

รับสั่งทำแหวน พลอย ทุกชนิด แบบทันสมัย

ฝีมือประณีต ราคาย่อมเยา

ขอขอบคุณทุกท่านที่มาอุดหนุน

วรรณวิมลสเตชันนารี

วรรณวิมลเครื่องเขียน

วรรณวิมล

ศูนย์รวมสินค้าเครื่องใช้สำนักงานสมบูรณ์แบบ

ขายส่งและปลีก บริการรวดเร็ว ราคากันเอง

วรรณวิมลสเตชันนารี TEL & FAX. (035) 242106 , 242098 , 245989

วรรณวิมลเครื่องเขียน TEL. (035) 231463 , 251837

วรรณวิมล TEL. (035) 251137 , 251837

ไฟโรจน์ไฟโต้เอ็กเพรส

ล้างอัดภาพสี ถ่ายรูป สตูดิโอถ่ายภาพบุคคล

(ตรงข้ามวิทยาลัยเทคนิคพระนครศรีอยุธยา)

TEL. 231455

ลันทมเป็นเด็กผู้หญิงคนหนึ่งในชีวิตของเธอมีแต่ความอาภัพ ใครจะรู้ได้บ้างว่าหัวใจของเด็กผู้หญิงอย่างเธอนั้นกำลังต้องการความอบอุ่นและอาหารต่อเธอมากมายขนาดไหน

“แน่ะ! ยัยลันทมตื่นได้แล้ว ไปทำหน้าที่ของแกให้เรียบร้อยซะโดยดี” เด็กหญิงวัย 12 ขวบ ต้องจำใจที่จะต้องเบ่งตาทั้งสองข้างในยามวิกาล แต่แม่เลี้ยงของเธอก็ยังคงนอนเคลิ้มอย่างสบายต่อไป “แม่จ๊ะ นี่เพ็งติสามครึ่งเองปล่อยหนูนอนอีกสักงีบเถอะแม่”

“นี่แนะนอน...เปรี้ยง! เสียงลูกถีบของแม่เลี้ยงใจร้ายที่เด็กผู้หญิงผู้น่าสงสารอย่างลันทมจะต้องได้รับไปอย่างเต็มๆ ทำให้ลันทมถึงกับตกใจหายง่วงไปในพริบตา ลูกขึ้นวิ่งปรอเข้าห้องน้ำล้างหน้าเพื่อเปิดดวง จากนั้นก็ลงมือทำงานตามคำสั่งของนางมาลีผู้เป็นแม่เลี้ยงใจยักษ์

เช้าวันนี้อากาศแจ่มใสแทนที่จะทำให้นางมาลีอารมณ์แจ่มใสเหมือนอากาศแต่ยากที่จะเป็นเช่นนั้น

“แม่จ๋า...หนูทำงานเสร็จหมดทุกอย่างแล้วจ๊ะ” ความเหนื่อยล้าความอดโรยของลันทม นั้นไม่เคยทำให้น้ำใจของผู้เป็นแม่เลี้ยงเมตตาขึ้นมาสักครั้งหนึ่ง มีแต่วาจากระด้างดุดันที่ฟังแล้วปวดหัวใจยิ่งนัก

“อีลันทมเมื่อไรมึงจะเลิกเรียนหนังสือซะทีวะเฮอะ จะได้ออกมาช่วยกุทำงานบ้านงานเรือนบ้าง ลำพั่งตัวกูคนเดียวไม่ไหวหรอกว้ย ไม่อยากเป็นชีข้ามึง”

“ทางโรงเรียนเขาให้ทุนหนูเรียนด้วยนะคะแม่” ลันทมอธิบายกับแม่เลี้ยงด้วยสายตาที่อ่อนวอนขอความกรุณา “ทุนโรงเรียนมึงนะพอค่าตัวมึงเทรออีลันทมกูอยากรู้” แม่ตะโกนเสียงดังด้วยความมีอคติต่อลูกเลี้ยง

ไอ้เชียว จึงเป็นสุนัขที่ลันทมใช้ปลดปล่อยระบายความอัดอั้น นับเป็นเพื่อนที่ดีที่สุดในเวลานี้ เวลาที่ลันทมมีความทุกข์ ได้ไอ้เชียวตัวนี้แหละที่คอยประคับประคอง

ลันทม

รัชติการณ สุภาทร

“นี่มันล้นทม ถ้าแกจะอยู่กับมันซะ
ได้ถุน ก็คงดีเหมือนกันนะ มัวแต่นั่งพูดกับ
หมาอยู่ได้ ไปตักน้ำใส่ตุ่มให้เต็ม”

ล้นทมคว่ำไม้คานแล้วหยิบกระป๋อง
น้ำสองใบใหญ่จับแขนทั้งสองข้างเดินดิ่ง
ไปจ้วงน้ำ กำลังของเด็กคงจะต้านทานไม่
ไหวแน่นักตักให้เต็มทั้งสองใบ

“ไหนดูซะ ไปเลยไปตักมาใหม่เอา
ให้ล้นทมกระป๋องเลยห้ามทำน้ำหกด้วยนะ”

“ให้ล้นทมตักแค่ครึ่งนี้ไม่ได้หรือ
แล้วล้นทมจะตักหลายๆหน เดียวก็เต็มตุ่ม
เองแหละแม่จ๋า ล้นทมไม่ค่อยมีแรง ล้นทม
ยังไม่ได้กินข้าวเช้าเลย”

“นั่นดีเลย ถ้าตักไม่เสร็จ ก็ไม่
ต้องตักต้องแตกกันหรือ” แม่เลี้ยงรู้สึก
สนุกในการกลั่นแกล้ง ล้นทมลากกระป๋อง
ไปได้ไม่ถึงครึ่งทางซึ่งเป็นทางชัน เด็กตัว
เล็กรับ น้ำหนักของน้ำที่ตักมานั้นไม่ไหว
เท่าที่ไรรองเท้าจิกดินไม่อยู่ เลยทำให้ต้อง
หกคะเมนทรายท้องลงไปแช่อยู่ในน้ำ
ล้นทมก็พาล้นทมก็พยายามตักขึ้นมาใหม่
ต้นทรวงลากขึ้นมาจนได้ น้ำเต็มตุ่มแล้ว
ล้นทมยิ้ม เป็นรอยยิ้มแห้งๆ

ล้นทมเดินปรีเข้าไปในครัวเปิดฝา
หม้อข้าว ในหม้อมีข้าวแทบจะนับเม็ดได้
ล้นทมกลืนน้ำลาย กับข้าวที่ล้นทมได้ทำไว้
นั้นก็หมดด้วยเช่นกัน ความโหยหิว หิวเสีย
จนไล่กัวทำให้ตาสองข้างของเธอค่อยๆ
ปิดทีละน้อยๆ ร่างกายของเธอฟูบข้างโอง
น้ำในครัวอย่างหมดแรง พอตีแม่เลี้ยงขึ้น
มาเจอเข้า ทำตาโต แถมยังทำเสียงเซียว
เข้าใส่อย่างหุนหัน

“โอ๊ยๆ มานอนยังไม่ได้หรือ
นังล้นทม ลงไปเลยทำงานต่อ อย่ามา
เสแสร้งแกล้งเป็นลมเป็นแล้ง จันรู้ทันแก
หรือ”

ปากของล้นทมเผยออกพูดออกมาแต่
เสียงของเธอไม่ออกตามาด้วย เธอหมด
สติไปชั่วคราว เพราะวันนี้ทั้งวันยังไม่ได้เต็ม
พลังลงไปในห้องเลย

“แม่จ๋า หนูทนไม่ไหวแล้ว หนูหิวข้าว
เหลือเกินข้าวหมดหม้อแล้ว หนูหิวจนเป็นลม
หนูไม่ได้แกล้งนะค่ะ”

แม่หยิบไม้ตักพริกได้ไม่รอช้า พาด
ลงกลางหัวของเธออย่างไม่ปราณี เลือด
กระเซ็นพุ่งฉูด แม่เลี้ยงตกใจผะกัวใคร
คนอื่นมาพบเจอเข้าเดี๋ยวจะนำเรื่องไปแจ้ง
ตำรวจ จึงลากเธอล้นทมไปซังไว้ในห้อง
เก็บของ เจ้าเซียวตรงหงิงเมื่อมันเห็น
เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

วันอังคารตอนสาย คุณครูประจำ
ชั้นของล้นทมได้เดินแวะมาเยี่ยมลูกศิษย์
“ผู้ปกครองของล้นทมอยู่ไหนคะ”

“มาหาใคร” ลำเนียงที่อๆ บ่งบอกถึงการไม่
ต้อนรับของนางมาลีซึ่งเป็นผู้ปกครอง
“ล้นทมคะ ทำไมล้นทมไม่ยอมไปโรงเรียน
ล่ะคะ”

“มันบอกว่ามันขี้เกียจ มันจะเลิกเรียน”

“ธรรมดาล้นทมเขาเป็นเด็กขยันนี่นา อีก
อย่างถ้าติดขัดทางเรื่องเงินทางโรงเรียนเขา
ก็จัดหาทุนมาให้”

“กลับไปเถอะ อย่ามายุ่งกับมันเลย มันไม่
ไปก็ไม่ต้องไปซะ พูดไม่รู้เรื่องหรือใจครู” นาง
มาลีทำท่าที่ไล่

“ขอพบตัวล้นทมหน่อยได้ไหมคะ” ตอนนี
คุณครูกำลังอยากเจอตัวล้นทมมาก เพื่อ
จะพูดให้รู้เรื่องแต่แม่เลี้ยงขอเธอค่อยจะ
กีดกันอยู่เรื่อยไป

“มันไม่อยู่บ้าน กว่าจะกลับก็ตึก ไม่ต้อง
มารอมันหรือ” วาจาตลบตลึงของนาง
มาลีได้ปล่อยออกมาอย่างหน้าตาเฉย จน
ครูสาวคนนั้นได้เดินไปจากบ้านไป

ความมืดเริ่มเข้าครอบงำ
สายฝนเริ่มโปรยเม็ดลงมา
ทีละน้อยๆ และเริ่มกระหน่ำ
แรงขึ้นทุกที สาวน้อยล้นทม
นั่งกอดเจ้าเซียวด้วยความ
หนาวเหน็บ สายฝนสาดเข้า
มาเรื่อยๆ

ครูจากไปได้ไม่นานนางมาลีจึง
เดินไปเปิดประตู พูดล้าทับกับล้นทมว่า
“ห้ามไปโรงเรียน แล้วห้ามบอกใครด้วยว่า
หัวของแกไปโดนอะไรมา ใครถามบอกว่า
หกล้มหัวไปพาดกับพื้นรั้วมัย” ว่าแล้ว
นางมาลีก็ปิดประตูบ้านดังปัง! “คืนนี้เื่อง
นอนข้างนอกก็แล้วกัน ไม่ต้องนอนในบ้าน”

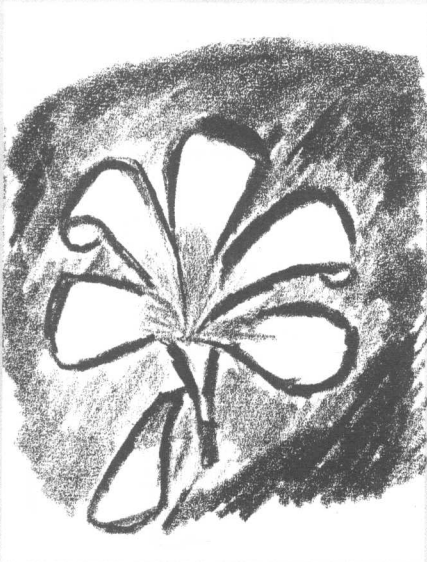
ความมืดเริ่มเข้าครอบงำ สายฝน
เริ่มโปรยเม็ดลงมาทีละน้อยๆ และเริ่ม
กระหน่ำแรงขึ้นทุกที สาวน้อยล้นทมนั่ง
กอดเจ้าเซียวด้วยความหนาวเหน็บ
สายฝนสาดเข้ามาเรื่อยๆ หลบยังไงก็หลบ
ไม่พ้น ล้นทมตะโกนโหวกเหวก“แม่จ๋าเปิด
ให้หนูที หนูหนาว” ทำยังไงแม่ก็ไม่ยอม
เปิดจนล้นทมทนไม่ไหววิ่งลงมาที่ใต้ถุน
พร้อมกับเจ้าเซียว

ล้นทมนอนกอดเจ้าเซียวหมาของ
เธอด้วยความหนาวสั่น เวลาผ่านไปร่วม
สองชั่วโมง ฝนเริ่มซาลงไป ความหนาวปน
ความหิวทำความคิดของเธอล่องลอย

“แม่ไม่รักเราเลย ไม่ห่วงเรา ปล่อย
ให้ชมซานซานนี่เซียวหรือ” แล้วเธอก็ค่อยๆ
ม่อยหลับตาสองข้างนั้นไปอย่างไม่รู้ตัว
และในขณะที่เธอหลับอยู่นั้น เธอฝันเห็น
ภาพหญิงคนหนึ่ง กำลังหยิบผ้าห่มขึ้นมา
ห่มให้ล้นทมรู้สึกอบอุ่นมากที่สุดในชีวิต
และหญิงคนนั้นก็ม้ออาหารมาให้เธอ
ข้าวปลาอาหารเต็มไปหมด หญิงแปลก
หน้าคนนั้นเอ่ยขึ้นด้วยน้ำเสียงที่เยือกเย็น

“ตามสบายเลยลูก หิวไม่ใช่หรือ
ทานให้อิ่มเลยนะ” ล้นทมตกใจทำหน้าตาตื่น
“โอ้เอ๊ย! ฝันไปหรือเนี่ย”

รุ่งเช้าของอีกวัน ล้นทมรีบอาบน้ำ
แต่งตัวไปโรงเรียน วันนี้เป็นวันที่นึกอยาก
ไปโรงเรียน ล้นทมจึงหนีแม่เลี้ยงไป เธอรีบ
หิ้วกระเป๋าใบโตใส่หนังสือเต็มเปี่ยม ก่อน
จะถึงโรงเรียนต้องเดินผ่านสวน ล้นทมเลี้ยว
ไปที่มะละกอลูกหนึ่งกำลังสุกปลั่งเป็น
สีทองนํากิน เธอจึงรีบใช้ไม้ตะขอสอยมัน
ลงมาแล้วก็จัดการกับมันอย่างเอร็ดอร่อย
ทำให้สามารถประทังความหิวของเธอไปได้
อีกวัน ที่นี้ก็ไปโรงเรียนได้แล้ว ล้นทมยิ้ม
อย่างมีความสุขที่จะได้เจอเพื่อนๆ ในห้อง
และคุณครูที่แสนใจดี เมื่อล้นทมไปถึงยัง
ห้องเรียนเพื่อนๆ ที่เคยรู้จักล้นทมกลับ
แสดงกิริยาไม่ต้อนรับ

“ไม่ต้องมาเรียนแล้วไปทำหน้าที่เป็น
แม่ศรีเรือนต่อเหอะ” เพื่อนๆ พากัน
หัวเราะเมื่อเห็นสภาพอันน่าเวทนาของล้นทม
ทำให้เธอขาดความมั่นใจ วิ่งลงบันได
เดินออกไปจากโรงเรียนแห่งนั้นอย่างเสีย
ความรู้สึก

“ความจนเป็นปมด้อยของเราหรือไม่
ใช่...เรามันไม่รวยเราจึงไม่มีเพื่อน”

“อ้าวเจ้าเขี้ยวมาอย่าใจ ตามมาถูกชะด้วย”
เจ้าเขี้ยวสายหางไปมาอย่างดีใจ

“เพื่อน เพื่อน เพื่อนของเราก็คือเจ้าเขี้ยว
นี่ไงละ ลืมไป เพื่อนที่แสนดี”

เย็นแล้วล้นทมยังไม่ยอมกลับบ้าน
เธอนั่งอยู่กับเจ้าเขี้ยวอย่างเฉื่อยชาที่ชอบ
บ่อน้ำ เธอหยิบก้อนหินขว้างทีละก้อน
แล้วพูดกับเจ้าเขี้ยวว่า “ถ้าเรากลับไปที่
บ้านเราต้องโดนแม่ดูตำราดีแน่ๆ เราถึงไม่
อยากกลับบ้านไงเจ้าเขี้ยว เจ้าเขี้ยวจะไป
กับเรามั้ย เราจะไม่กลับบ้านนั่นอีก” แล้ว
ล้นทมก็ลุกขึ้นเดินออกไปจากบ้านหลังนั้น
บ้านซึ่ง แม่เลี้ยงใจโหดเป็นผู้พักอาศัย

วันเวลาผ่านไปสามอาทิตย์แม่เลี้ยง
ชักจนทวนคิดถึงล้นทม

“ล้นทมทำไมไม่กลับบ้านซะที หรือมันหนี
ไปแล้ว” ความเหงาเข้ามากล้ากรายนางมาลี
ตอนนี้นางมาลีเหลือตัวคนเดียว แทนที่จะ
สบายใจในเมื่อล้นทมไม่อยู่ด้วย กลับรู้สึก
ว่าอะไรขาดหายไปอย่างหนึ่ง

“ฉันโหดร้ายเกินไปรีไปเล่า ฉัน
ทรมานกับลูกเกินไปใช่ไหม” ความรู้สึกสำนึก
ผิดได้บังเกิดขึ้นมาในหัวสมองของนางมาลี
แม่เลี้ยงใจมาระยะแล้ว นางรู้สึกเสียดายที่มี
สิ่งมีค่าที่อยู่ใกล้ตัว กลับไม่ยอมไขว่คว้าเอาไว้
มาลีเปรียบเสมือนสุนัขที่คาบเนื้อมาแล้ว
ปล่อยลงไปในเงา

ล้นทมไม่รีรอ วิ่งตรง

มาหาแม่เลี้ยงของเธอ

ทันใดนั้น...แปรรัน!!

เปรี้ยง! ตูบ! ร่างของ

เด็กหญิงล้นทมกระดอน

กระเด็นลงมา กระแทบพื้น

อย่างแรง

ค่าแล้ว... นางมาลีไม่ยอมเข้านอน
เธอกะลั่นกระสาย “ล้นทม แม่ขอโทษแม่
อยากให้ลูกกลับมา แม่คิดถึงเป็นห่วงเอ็ง
กลับมาหาแม่เถอะ” วีแวว การกลับมาของ
ล้นทมดูเหมือนจะเลือนลาง นางมาลีทนไม่
ไหว เดินออกจากบ้านหลังนั้นเพื่อไปตาม
ล้นทมให้กลับบ้าน

“เห็นล้นทมลูกฉันบ้างมั๊ย” นางมาลีตรงไป
ยังตลาด

ดึกสงัดผู้คนในย่านตลาดแถวนั้น
กลับเข้าสู่บ้านของตัวเองกันจนหมด รถรา
ที่วิ่งอยู่บนถนนชักซาลงทุกที แสงสลัวๆ
จากสองข้างถนนส่องไปยังร่างเด็กตัวเล็กๆ
พร้อมกับสุนัขตัวหนึ่ง

“ใช่! ใช่! จริงๆ ด้วย ต้องเป็น
ล้นทมแน่เลย” แม่เลี้ยงดีใจพลางตะโกน
โหวกเหวก “ล้นทม แม่อยู่ที่นี่ ต่อไปแม่จะ
ไม่ทำร้ายลูกอีกแล้ว แม่ขอโทษ กลับไป
อยู่บ้านกับแม่เถอะลูก”

ล้นทมไม่รีรอ วิ่งตรงมาหาแม่เลี้ยง
ของเธอ ทันใดนั้น... แปรรัน!! เปรี้ยง! ตูบ!
ร่างของเด็กหญิงล้นทมกระดอนกระเด็นลง
มากระแทบพื้นอย่างแรง เธอรู้สึกได้ว่าเธอได้
พบผู้หญิงคนหนึ่ง ที่หน้าตาเหมือนกับ
ผู้หญิงที่พบในฝันวันก่อนนั้น

“แม่มารับลูกแล้ว ไปกับแม่เถอะนะ”
ร่างของล้นทมก็ลุกขึ้นยืน เดินไปกับผู้หญิง
ที่อยู่ในฝันของเธอ

“ฮือๆ ๊ ล้นทมของแม่ตื่นซึก ไปอยู่กับ
แม่ซึก” เสียงครวญคงยังไม่จางไปจาก
สถานที่แห่งนั้น

ร่างของล้นทมถูกเก็บขึ้นรถของ
มูลนิธิเก็บศพ น้ำตานองเธอไหลพรากของ
แม่เลี้ยงยังคงบ่งบอกถึงความสูญเสีย
สิ่งที่มีค่า ซึ่งมาลีจะหาไม่ได้ต่อไปอีกแล้ว

ขอสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา

มนตรี รักษาดี

โชคดีพานิช ห้างสรรพสินค้า
CHOKDEE PHANISH

ศูนย์รวมเครื่องแบบนักศึกษา

เครื่องกีฬาทุกชนิดราคาถูก

ก. 318-319 ถนนเสนานาวิน ตลาดบ้านแพน

อ.เสนา จ.พระนครศรีอยุธยา

TEL. 035-201011 MOBILE. 01-9252995

ร้านสุนทร ออริคิต

จำหน่าย กล้วยไม้ ทุกชนิด

ตลาดขายส่ง อ.ต.ก. ถ.กำแพงเพชร กรุงเทพฯ 10900

โทร. 02-8188884

อภินันทนาการ

จาก

นายปัญญา น้ำเพชร

ศิษย์เก่า "เหลือง-แดง"

รุ่น พ.ศ. 2489

บมจ.ธนาคารกสิกรไทย

บริการทุกระดับประทับใจ

สาขายุธยา

ร้านหมูทอง

จำหน่าย ปู๊ นํ้ายาเคมี ทางการเกษตร

ทุกประเภท

สวนจตุจักร โครงการ 5 ซอย 2

แหล่งกางเกงยีนส์ BIGJOHN BOBSON ESWIN
LEVI'S LEE WRANGLER (เก่า - ใหม่)

RHAPSODY

สวนจตุจักร โครงการ 5 ซอย 3

TEL. 4110550 , 4129538 ต่อ 162

PAGER. 152-675657

บริษัท ไมครอน แมชชีน ทูล แอนด์ पार्ट จำกัด
MICRON MACHINE TOOL AND PART CO.LTD.

พิษณุ วัฒนกาล

PISANU WATNAKAL

Manager

SG.,OG. IC. TOOLING, PUNCH-DIE, JIG FIXTURE,

SPARE PARTS M/C, SHEET METAL WORKS.

72 หมู่ 1 ต.ธนู อ.อุทัย จ.พระนครศรีอยุธยา 13000

TEL. (035) 336418 FAX. (035) 336418

01-9366166

สายใยนิเทศฯ

สายใย . . . ที่ได้ร่วมกันถักทอ
ความผูกพัน . . . ที่ได้ช่วยกันสรรค์สร้าง
รวมพลังทำให้เราเป็นหนึ่งเดียว
บนทางเดินอันยาวไกล
. . . ตั้งนกลน้อยโผบินออกจากรัง
ฝ่าเมฆฝนสู่โค้งรุ่งสุดขอบฟ้า

ความฝันไม่เคยทำร้ายใคร
หากเธอกล้าฝัน และกล้าพอที่จะฝ่าฟัน
อุปสรรคก็จะกลั่นกลายเป็นเรื่องเล็กน้อย
สำหรับความฝันและอนาคตอันยาวไกล
ขอเพียงเธอกล้าฝัน...เธอก็จะไม่ไร้ซึ่งความหวัง
และมีค่าควรที่จะมีชีวิตเพื่อวันต่อไป

พระมหากษัตริย์กับงานหัตถกรรมไทย

งานหัตถกรรมเป็นงานที่เกิดจากการประดิษฐ์คิดสร้างสรรค์ควบคู่กับการพัฒนาทางอารยธรรมของมนุษย์ เป็นงานที่เกิดขึ้นจากความคิดคำนึงและถ่ายทอดออกมาเป็นรูปธรรมด้วยฝีมือและทักษะ

แต่เดิมนั้นงานหัตถกรรมทำกันภายในครัวเรือน จะทำเป็นเครื่องใช้ไม้สอยต่างๆ เป็นรูปแบบง่ายๆ ต่อมา มนุษย์ได้พัฒนาให้มีความประณีตงดงามมากขึ้นเรื่อยๆ ตามสภาพการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีคุณภาพชีวิตสูงขึ้น เป็นลำดับ

ทุกชนชาติจะมีหัตถกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของชนชาตินั้นอยู่ เมืองไทยของเราก็เช่นกัน จะเห็นได้ว่าในแต่ละภาคจะมีแหล่งหัตถกรรมหรือหมู่บ้านหัตถกรรมประเภทต่างๆ หลากหลายประเภท เช่นในภาคเหนือมีหมู่บ้าน ทอผ้า ทำร่ม ทำกระดาดสา ทำเครื่องเงิน และแกะสลักไม้ ภาคกลางมีหมู่บ้านจักสาน ทอผ้า เครื่องปั้นดินเผา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีหมู่บ้านทอผ้าไหมหมู่บ้านทำเครื่องเงินเครื่องปั้นดินเผาทอผ้าภาคใต้มีหมู่บ้าน ทำเครื่องถม ทอผ้า ทำเครื่องจักสานย่านลิเภา เครื่องจักสาน จากใบลำเจียกหรือปะหนันและกระจูด

งานหัตถกรรมไทยได้รับการยกย่องจากต่างชาติว่าเป็นงานที่มีความละเอียดอ่อน ประณีตงดงาม ที่เป็นเช่นนี้สืบเนื่องมาจาก พระมหากษัตริย์ไทยทรงสนับสนุนงานหัตถกรรมมาอย่างต่อเนื่องและยาวนาน เริ่มจาก สมัยสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ มีกฎหมายเกี่ยวกับพระราชทานสิ่งของ เป็นเครื่องกำหนดตำแหน่งของข้าราชการพิจารณาว่า “ขุนนางศักดินา 10,000 กินเมือง กินเจียดเงิน ถมยาดำรงตะลุ่ม” และพระองค์ทรงสนพระทัยเรื่องงานช่างมาก และได้บรรจุกฎหมายเกี่ยวกับช่างสิบหมู่ไว้ในพระราชกำหนดกฎพระอัยการ ซึ่งอาจจะ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับงานช่างของไทยฉบับแรก ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ได้ชำระกฎหมายเกี่ยวกับช่างหัตถกรรมของหลวงใหม่ในกฎหมายตราสามดวง โดยรวมช่างประเภทต่างๆ ไว้ใน “กรมช่างสิบหมู่” ซึ่งสมัยนี้ได้เกิดช่างฝีมือดีขึ้นมาก และพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ก็ทรงสนพระทัยงานช่างเป็นอย่างมาก ในรัชกาลนี้งานหัตถกรรมรุ่งเรืองขึ้นมาก เช่น งานเครื่องถม

แม้ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ก็ทรงสนพระทัยและทรงอุปถัมภ์งานหัตถกรรม ดังพระราชดำรัสในวันเปิดงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2505 มีความว่า “ การส่งเสริมให้เด็กรู้จักประเพณีนิยมของไทย ไม่ให้ลืมศิลปะดั้งเดิมของเรานั้นเป็นที่อนุโมทนายิ่งนัก...”

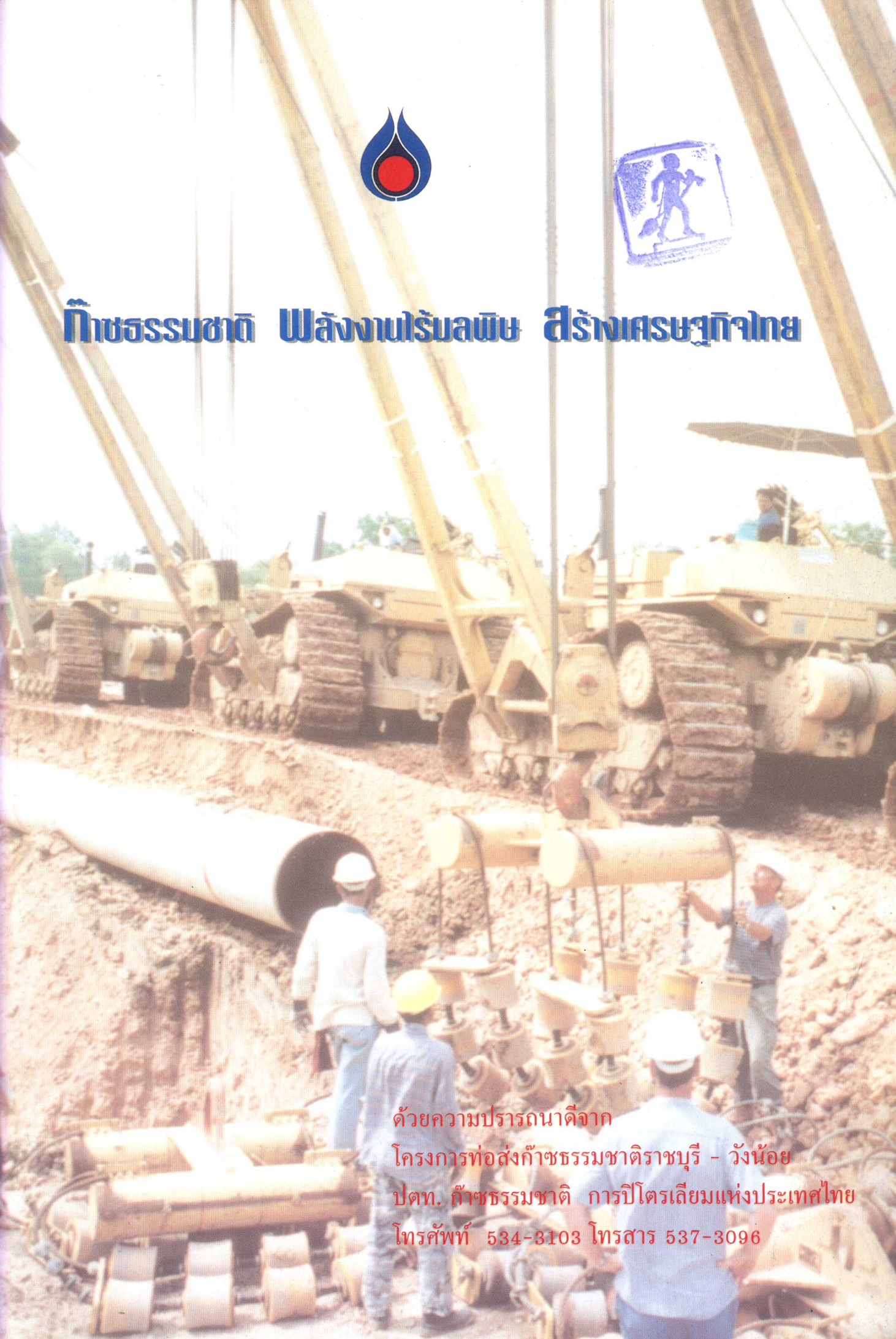
และเมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2519 ได้จัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ขึ้นตามพระราชดำริ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงดำรงตำแหน่งองค์ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิ ภายหลังเปลี่ยนชื่อ เป็น “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ต่อมารัฐบาลได้รับมูลนิธินี้เข้าเป็น หน่วยงานของรัฐ โดยจัดตั้งเป็นกองศิลปาชีพในสำนักพระราชเลขาธิการ เมื่อ พ.ศ. 2528 มูลนิธิศิลปาชีพฯ ได้ตั้ง โรงฝึกศิลปาชีพขึ้นที่ศูนย์ศิลปาชีพสวนจิตรลดา ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรฯ และ ศูนย์ศิลปาชีพในจังหวัดต่างๆ อีกเกือบ 10 แห่ง ซึ่งศูนย์ศิลปาชีพเหล่านี้ได้ฝึกสอนงานช่างต่างๆ ให้แก่ ชาวไร่ ชาวนา และผู้ที่สนใจ

การดำเนินงานของมูลนิธิศิลปาชีพฯ แสดงให้เห็นว่า พระมหากษัตริย์ไทยกับงานหัตถกรรมไทยนั้นมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกัน แม้ในปัจจุบันจะเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าในทุกด้านก็ตาม แต่งานหัตถกรรมก็เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนไทย เมื่อหัตถกรรมไทยได้รับการส่งเสริมจาก พระมหากษัตริย์ไทยเช่นนี้แล้ว เชื่อว่างานหัตถกรรมจะอยู่คู่กับคนไทยไปทุกยุคทุกสมัยอย่างแน่นอน

บ.ก. สารคดี

ก๊าซธรรมชาติ พลังงานรับมอบ สู่โรงแยกก๊าซไทย

ด้วยความปรารถนาดีจาก

โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติราชบุรี - วังน้อย

ปตท. ก๊าซธรรมชาติ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ 534-3103 โทรสาร 537-3096

"ประหยัด"

"ซื้อป๊วที่อัมพร คุณฮิวเสื่อเงินออมไว้ใช้จ่าย"
คุ้มค่า ครบครัน ทันสมัย

อัมพร ดีพาร์ตเมนต์สโตร์

อหฺวรอ อตลัดเจ้าพรหม อโรจนะ
ใกล้ที่ไหน...ไปทีนน...

Ins. (035) 232232